

KRONIKA

STATUTÁRNÍHO MĚSTA

OPAVY

2016

OBSAH

ÚVOD	5
UDÁLOSTI V ČESKÉ REPUBLICE V ROCE 2016	6
UDÁLOSTI VE SVĚTĚ V ROCE 2016	11
OBYVATELSTVO	17
VÝROBA.....	20
NEZAMĚŠTNANOST	28
VEŘEJNÝ ŽIVOT	30
POLITICKÝ ŽIVOT.....	41
SAMOSPRÁVA.....	43
HOSPODAŘENÍ MĚSTA	46
EUROREGION SILESIA	47
DOPRAVA	48
CESTOVNÍ RUCH	52
OBCHOD, SLUŽBY A PODNIKÁNÍ	54
MAJETEK MĚSTA A BYDLENÍ.....	56
ROZVOJ A VÝSTAVBA	57
ZDRAVOTNICTVÍ	59
SOCIÁLNÍ PÉČE	64
ŠKOLSTVÍ	91
KULTURA	117
NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT	147
SPORT	153
VEŘEJNÝ POŘÁDEK.....	172
POŽÁRNÍ OCHRANA	179
VOJÁCI.....	181
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	185
POČASÍ	188
PRAMENY	196

ÚVOD

Představuji vám již desátý ročník kroniky, kterou za město Opavu píše. Jubilejní ročník je pestrý nejen co do výběru událostí, ale také co do volby spolupracovníků. Za pomoc děkuji Zdeňku Frélichovi (Události ve světě a v ČR, Politický život, Samospráva, Vojáci a Životní prostředí), Vlastimilu Kočvarovi (Kultura a část Školství) a Martinu Kůsovi (Sport a část Školství). Příjemné čtení!

Milan Freiberg

UDÁLOSTI V ČESKÉ REPUBLICE V ROCE 2016

Leden

1. ledna – Byla založena nová chráněná krajinná oblast Brdy, a to na území zrušeného vojenského újezdu Brdy a několika stávajících brdských přírodních parků. Předmětem ochrany mělo být přírodní bohatství s cennými lesními porosty, loukami, mokřady, vřesovišti a desítkami potoků. Tato nová CHKO má rozlohu 330 km².¹

22. ledna – Ve věku 62 let zemřel český komunistický europoslanec Miloslav Ransdorf. Příčinou úmrtí byla mozková příhoda. V Evropském parlamentu jej nahradil Jaromír Kohlíček.²

Únor

2. února – Městský soud v Praze nepravomocně odsoudil lobbistu Marka Dalíka k pěti letům odnětí svobody za korupční jednání v kauze nákupu transportérů Pandur II pro českou armádu. Dalík má také zaplatit peněžité trest pět milionů korun. Žalobce původně navrhol sedmiletý trest a pokutu 22 milionů.

6. února – Pražské autonomní sociální centrum Klinika, které pomáhá běžencům, napadla v sobotu v podvečer skupina maskovaných lidí. Způsobili požár a zranili jednoho z návštěvníků. Na místě zasahovali hasiči, policie po pachatelích pátrá. Událost se odehrála ve stejný den, kdy na několika místech v Praze demonstrovaly tisíce lidí proti imigrantům. „Zhruba dvacet maskovaných osob vhodilo do objektu několik zápalných lahví a následně z místa uteklo,“ uvedla mluvčí pražské policie Iveta Martínková.³

Březen

19. března – Česká biatlonistka Gabriela Soukalová si v závodech v sibiřském Chanty-Mansijsku zajistila prvenství ve Světovém poháru žen v sezóně 2015/16. Soukalová se stala druhou Češkou, která opanovala celkové hodnocení Světového poháru. Před 26 lety, kdy byl ženský biatlon ještě v plenkách, toho dosáhla Jiřína Adamíčková-Pelcová.⁴

¹ https://cs.wikipedia.org/wiki/Chr%C3%A1n%C4%9Bn%C3%A1_krajinn%C3%A1_oblast_Brdy

² <https://www.novinky.cz/domaci/392618-miloslav-ransdorf-zemrel.html>

³ http://zpravy.idnes.cz/utok-na-centrum-klinika-0sf-/krimi.aspx?c=A160206_195931_krimi_ane

⁴ <https://www.sport.cz/ostatni/biatlon/clanek/760121-parada-soukalova-ziskala-svetovy-pohar-a-vedle-nej-ma-i-maly-globus-za-stihacku.html#hp-sez>

Duben

7. dubna – Česká vláda ukončila program Nadačního fondu Generace 21 na přesídlení uprchlíků z řad iráckých křesťanů poté, co 25 uprchlíků požádalo o azyl v Německu. Z Česka odcestovala skupina osmi iráckých křesťanů, která dosud pobývala v Brně. Odletěli z Prahy do Istanbulu, odtamtud zamířili zpět do Iráku. Další iráčtí křesťané, kteří měli do Česka přiletět v rámci programu organizovaného nadačním fondem Generace 21, již nepřicestují. „Na můj návrh vláda bez náhrady zrušila projekt nadačního fondu Generace 21 na přesídlení 153 Iráčanů. Není možné podporovat projekt, který neplní svůj účel,“ uvedl ministr vnitra Milan Chovanec (ČSSD).⁵

30. dubna – Tým FC Viktoria Plzeň po výhře 2:0 nad FC Baník Ostrava poprvé obhájil titul v nejvyšší české soutěži a stal se se čtyřmi tituly druhým nejúspěšnějším klubem samostatné české prvoligové historie. Rekordní 16. výhra v řadě zároveň určila, že ostravský klub po padesáti letech sestupuje.⁶

Květen

2. května – Vláda České republiky schválila doplnění jednoslovného názvu Česko v cizích jazycích do databází OSN. Konkrétně jde o označení Czechia (ang.), Tchèque (fr.), Chequia (šp.), Чехия (rus.) a jejich ekvivalenty v arabštině a čínštině. Označení Česká republika i nadále zůstává platné. Jedná se o politický název země a nic se na něm nemění. Záleží vždy na daném subjektu, zda se rozhodne užívat delší verzi, tj. Česká republika/Czech Republic nebo kratší verzi Česko/Czechia. Jakkoli si uživatelé mohou svobodně zvolit krátký či formální název země, doporučuje se užívat jednoslovný název v cizích jazycích tam, kde není nutné používat formální název země.⁷

3. května – Těžební společnost OKD podala návrh na insolvenční řízení z důvodu neschopnosti splácet své finanční závazky ve výši 17 miliard korun. Její majetek přitom nedosahuje ani sedmi miliard. Podnik od té doby běží dál v obvyklém provozu a v dolech se normálně těží. V následujících měsících probíhala reorganizace společnosti.

22. května – Ve věku 85 let zemřel český malíř, kreslíř, ilustrátor, animátor, karikaturista a kostýmní výtvarník Adolf Born. Born byl například spoluvůdcem legendárního Macha a Šebestové, ilustrátorem více než 250 knih a autorem nezaměnitelných grafických listů.⁸

⁵ <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1747483-vlada-ukoncila-program-presidlovani-irackych-krestanu>

⁶ <https://www.sport.cz/fotbal/synot-liga/clanek/772118-plzen-vyhrou-nad-banikem-stvrdila-mistrovsky-titul-ostrava-po-padesati-letech-sestupuje-z-ligy.html>

⁷ http://www.mzv.cz/jnp/cz/udalosti_a_media/tiskove_zpravy/x_2016_05_02_vlada_schvalila_czechia.html

⁸ <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/1793497-ve-veku-85-let-zemrel-vytvarnik-adolf-born-tvurce-macha-a-sebestove>

Červen

9. června – Robert Šlachta, ředitel Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu, rezignoval na svou funkci. Rezignoval také jeho náměstek a několik vedoucích odborů podalo žádost o odchod do civilu. Šlo o reakci na chystané vytvoření Národní centrály boje proti organizovanému zločinu. Během čtvrtěčního jednání na policejním prezidiu oznámil Šlachta vedení policie, že se změnami nesouhlasí.⁹

22. června – Český filozof a teolog Tomáš Halík převzal čestný doktorát Oxfordské univerzity. Po prezidentech Masarykovi, Benešovi a Havlovi je teprve čtvrtý Čech, který získal toto ocenění. Halík na jedné z nejstarších univerzit světa působil v roce 2001 jako hostující profesor a v roce 2014 po něm byla pojmenována přednášková síň v areálu školy. Titul v originále zní „Doctor of Divinity, honoris causa“. Čestný akademický titul obecně uděluje univerzita jako výraz uznání.¹⁰

Červenec

7. července – Český výrobce antivirových programů AVAST Software oznámil záměr koupit za 32 miliard korun konkurenční společnost AVG Technologies. Společnost AVG Technologies vznikla stejně jako Avast v Česku, nyní ale sídlí v Amsterdamu a s jejími akciemi se obchoduje na newyorské burze. Firma Avast si od transakce slibuje především větší záběr, technologickou hloubku a otevření nových trhů.¹¹

Srpen

17. srpna – Soška Věstonické Venuše byla za policejního dozoru převezena z Moravského zemského muzea v Brně do laboratoří, kde bude podrobena analýze počítačovou tomografií s vysokým rozlišením. Analýzy by měly objasnit přesné složení materiálu sošky a odhalit dosud neznámé podrobnosti její struktury. Sošku, přivezenou z Moravského zemského muzea v Brně hlídali policisté ozbrojení samopaly.¹²

25. srpna – Německá kancléřka Angela Merkelová přijela na státní návštěvu do Prahy. Ona i premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD) si během návštěvy pochvalovali, jak dobré jsou vztahy mezi Českou republikou a Německem. Jedním z témat rozhovoru byla migrace a povinné kvóty pro uprchlíky.¹³

⁹ <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1811735-line-slachta-chce-rezignovat-koalice-se-obvinuje-z-utoku-na-policii#live>

¹⁰ http://technet.idnes.cz/halik-cestny-doktorat-oxford-djm-/veda.aspx?c=A160622_174956_veda_pka

¹¹ <http://www.rozhlas.cz/zpravy/domaciekonomika/zprava/cesky-avast-kupuje-konkurenta-avg-technologies-zaplati-temer-32-miliard-korun--1630722>

¹² <https://www.novinky.cz/veda-skoly/412161-vestonicka-venuse-znovu-pod-skenerem-na-zkoumani-ji-doprovodili-policiste-se-samopaly.html>

¹³ <https://www.novinky.cz/domaci/412881-vztah-nemecka-s-cr-je-vyborny-libovala-si-merkelova-v-prazeshoda-na-kvotach-ale-trva.html>

Září

1. září – Městský soud v Praze pravomocně rozhodl, že se Kancelář prezidenta republiky musí omluvit Terezii Kaslové za urážlivé výroky, které prezident Miloš Zeman pronesl na adresu jejího dědy Ferdinanda Peroutky. Jde o výrok, ve kterém Peroutku označil za autora článku Hitler je gentleman. Hrad se naopak nemusí omlouvat za tvrzení, že Peroutka napsal „nemůžeme-li zpívat s anděly, musíme výtí s vlky“, ani za úvahu o fascinaci intelektuálů zrůdným učením.¹⁴

6. září – Vysoký komisař OSN pro lidská práva Zaíd Husajn označil českého prezidenta Miloše Zemana za demagoga, populistu a politického fantasu. Spolu s nizozemským politikem Geertem Wildersem, republikánským kandidátem na prezidenta USA Donaldem Trumpem či francouzskou političkou Marinou Le Penovou prý mají podobný styl vyjadřování jako tzv. Islámský stát.¹⁵

Říjen

7.–8. říjen – Ve třetině senátních obvodů (s čísly o jedno větší než násobky tří) se konaly volby do Senátu Parlamentu České republiky a současně v celé republice kromě Prahy volby do zastupitelstev krajů. Absolutním vítězem voleb se stalo ANO, které získalo celkově přes 21 % odevdaných hlasů. 15 % hlasů získalo ČSSD, okolo 10 % se pohybovaly výsledky KSČM a ODS. ANO vyhrálo ve většině krajů s výjimkou kraje Jihočeského a Vysočiny, kde vyhrála ČSSD, a kraje Zlínského, kde vyhrála KDU-ČSL.¹⁶

17. října – Do Prahy přijel tibetský duchovní vůdce 14. dalajláma Jeho Svatost Tändzin Gjamccho, který se zde zúčastnil 20. ročníku konference Forum 2000. Dalajlámu přišla uvítat zhruba tisícovka lidí na Hradčanské náměstí. Desítky z nich přinesly tibetské vlajky, někteří měli v rukou transparenty s nápisy „Free Tibet“ (Svobodný Tibet). Dalajlama ve své řeči připomněl bývalého prezidenta Václava Havla a vyzval, aby lidé udržovali jeho odkaz. „Václav Havel tu nyní už není s námi. Po lidských bytostech ale něco zůstává, myšlenky, ideály,” řekl. „Všichni bychom měli pokračovat v udržování Havlova odkazu, v myšlence pravdy a lásky,” uvedl dalajlama. Dalajlama také ve své řeči zdůraznil, že se nesnaží o odtržení Tibetu od Číny, z čehož ho obviňuje Peking.¹⁷

¹⁴ <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1894142-prezidentska-kancelar-se-definitivne-musi-za-peroutku-omluvit>

¹⁵ <https://www.novinky.cz/zahranicni/413831-zeman-je-populista-a-pouziva-stejne-metody-jako-islamsky-stat-rekl-komisar-osn.html>

¹⁶ https://cs.wikipedia.org/wiki/Volby_do_zastupitelstev_kraj%C5%AF_v_%C4%8Cesku_2016

¹⁷ <https://www.novinky.cz/domaci/417784-dalajlamu-privitalo-v-praze-tisic-lidi-duchovni-vudce-tibetu-vzpominal-na-havla.html>

Listopad

13. listopadu – České reprezentantky ve složení Petra Kvitová, Karolína Plíšková, Barbora Strýcová a Lucie Hradecká zvítězily ve štrasburském finále Fed Cupu nad Francií 3:2. České tenistky obhájily vítězství z roku 2015. Rozhodla až závěrečná čtyřhra stejně jako ve třech předchozích utkáních české reprezentace. Jako druhé družstvo zvítězily bez zápasu odehraného na domácí půdě a zopakovaly svůj výkon ze sezóny 2011. Petra Kvitová se s pátou trofejí stala nejúspěšnější českou reprezentantkou poté, co překonala čtyři vavříny Heleny Sukové. Petr Pála dosáhl jako první nehrající kapitán v historii Fed Cupu na pět titulů.¹⁸

22. listopadu - Český lezec Adam Ondra v rekordním čase zdolal volným stylem stěnu Dawn Wall v Yosemiteckém národním parku považovanou za jednu z nejtěžších vícedélkových cest světa. Šlo teprve o druhý volný přelez na světě. V téměř kilometr vysoké kolmé stěně strávil společně se spolulezcem Pavlem Blažkem celkem osm dní. Dosud jediný přelez tak zkrátil o 11 dní.¹⁹

Prosinec

1. prosince – Finanční správa České republiky zahájila provoz elektronické evidence tržeb. Elektronická evidence tržeb (EET) či online registrace tržeb je způsob evidence tržeb, při které jsou údaje o každé transakci obchodníka online posílány na státní správu. Systém EET byl již dříve zaveden v dalších zemích: v roce 2013 v Chorvatsku, v Maďarsku od roku 2015 funguje hybridní systém registračních pokladen a online připojení, ve Slovinsku funguje online evidence od začátku roku 2016; na Slovensku je online evidence tržeb nepovinná. V dalších zemích Evropy funguje offline evidence tržeb využívající registrační pokladny, k roku 2016 existovala evidence tržeb v 15 zemích EU.²⁰

23. prosince – Český hokejista Jaromír Jágr dosáhl 1888. bodu (755+1133) v hokejové lize NHL a dostal se tak na historicky druhé nejlepší místo kanadského bodování v americké hokejové lize. Překonal tak Marka Messiera.²¹

¹⁸ https://cs.wikipedia.org/wiki/Fed_Cup_2016

¹⁹ <http://www.ceskatelevize.cz/sport/ostatni/344222-ondra-to-dokazal-za-osm-dni-prelezl-brutalni-dawn-wall/>

²⁰ https://cs.wikipedia.org/wiki/Elektronick%C3%A1_evidence_tr%C5%BEEb

²¹ <https://www.sport.cz/hokej/nhl/clanek/838749-jagr-prekonal-messiera-a-je-druhy-nejproduktivnejsi-v-historii-nhl.html>

UDÁLOSTI VE SVĚTĚ V ROCE 2016

Leden

1. ledna – Bavorsku vypršela autorská práva manifestu Adolfa Hitlera. Autorská práva na knihu nacistického vůdce Adolfa Hitlera Mein Kampf po válce připadla Bavorsku. Na konci roku 2015 však uplynulo 70 let od smrti autora a tato práva tak vypršela. Spis je proto od tohoto data možné volně šířit po celém světě. V Izraeli je i přesto vydávání této knihy zakázáno.²²

10. ledna – Ve věku 69 let zemřel britský rockový zpěvák David Bowie. Rocker tři dny před smrtí vydal ke svým narozeninám 8. ledna nové album. Novátorský zpěvák, skladatel a herec bojoval rok a půl s rakovinou.²³

Únor

1. února – Světová zdravotnická organizace (WHO) kvůli viru zika, který je spojován s vývojovými poruchami mozku lidských plodů, vyhlásila celosvětový stav nouze. Vyzvala k tomu expertní komise. Stejný stav nouze WHO naposledy vyhlásila v roce 2014 kvůli epidemii eboly, která propukla v západní Africe.²⁴

12. února – Vůbec poprvé v dějinách se na Kubě setkala hlava katolické církve, papež František, a hlava ruské pravoslavné církve, patriarcha Kirill. Setkání představovalo zásadní krok k překonání rozporů, které dvě významné světové církve dělí už tisíc let. Oba činitelé se na uvítanou objali a třikrát políbili na tvář.²⁵

Březen

22. března – Belgické hlavní město Brusel se v úterý stalo terčem teroristických útoků. Nejprve oťrásly dva výbuchy letišťem Zaventem a následně přerušila exploze provoz metra v centru, v blízkosti unijních institucí. Bruselský starosta potvrdil, že obětí při útocích je 34, zraněných téměř 200. Čtrnáct lidí zemřelo na letišti, 20 ve stanici metra.²⁶

25. března – Přes půl milionu Kubánců i zahraničních fanoušků přišlo na první koncert britské rockové skupiny The Rolling Stones v kubánské metropoli Havaně. Zpěvák

²² <http://zahranicni.ihned.cz/blizky-vychod/c1-65043600-autorska-prava-na-mein-kampf-vypršela-v-izraeli-ho-presto-vydavat-nebudou>

²³ <http://www.rozhlas.cz/zpravy/hudba/zprava/zemrel-david-bowie-britske-hudebni-legende-bylo-69-let--1572606>

²⁴ <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1679893-who-kvuli-viru-zika-vyhlasila-celosvetovy-stav-nouze>

²⁵ <https://www.novinky.cz/zahranicni/394587-papez-frantisek-a-patriarcha-kirill-se-poprve-setkali.html>

²⁶ <https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/398303-on-line-pachatele-teroru-v-bruselu-meli-podle-usa-vazby-na-dopadeneho-abdeslama.html>

kapely Mick Jagger označil vystoupení za známku skutečných změn na ostrově, kde zahraniční rockové kapely bývaly po desítky let zakazovány.²⁷

Duben

2. dubna – Intenzivní boje propukly na linii dotyku mezi arménskými a ázerbájdžánskými silami na hranicích mezinárodně neuznané Náhorně-karabašské republiky, při kterých bylo zabito nejméně 193 lidí, a tím došlo k nejtěžšímu porušení příměří z roku 1994.²⁸

4. dubna – Světové deníky zveřejnily více než 11 milionů dokumentů právní společnosti Mossack Fonseca, takzvané Panama Papers, které zmiňují přes 214 tisíc firem operujících v daňových rájích. Skandál spojený s novinářským odhalením rozsáhlé sítě firem v daňových rájích, které během více než 30 let pomáhala zakládat panamská poradenská firma Mossack Fonseca, nabral v řadě zemí světa obrovských rozměrů a příslušné úřady už mnohde zahájily vyšetřování týkající se možných daňových úniků či dalších deliktů.²⁹

Květen

12. května – Brazilští senátoři po dvacetihodinové debatě odsouhlasili dočasné sesazení prezidentky Dilmy Rousseffové. Rousseffová označila své sesazení za puč. Před odchodem z prezidentského paláce vyjádřila přesvědčení, že v dalším hlasování bude očištěna a do úřadu se vrátí. Ve funkci ji dočasně nahradil viceprezident Michel Temer, který je ovšem stejně jako Rousseffová viněn z manipulací s údaji o rozpočtu.³⁰

27. května – Řečtí archeologové oznámili nález pravděpodobné hrobky starořeckého filosofa Aristotela. Jeden z největších myslitelů světa pomohl formovat vědu po stovky let. Doposud se ale nevědělo, kde Aristoteles, který v roce 322 před Kristem zemřel, leží. Nyní archeologové tvrdí, že znají místo jeho posledního odpočinku a že se nalézá přímo ve starověkém městě Stagira, kde se student Platóna a učitel Alexandra Velikého narodil.³¹

²⁷ <https://www.novinky.cz/kultura/398678-na-historicky-koncert-rolling-stones-v-havane-prislo-pres-pul-milionu-lidi.html>

²⁸ <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1742740-azerbajdzan-zautocil-v-nahornim-karabachu-putin-vyzyva-ke-klidu-zbrani>

²⁹ http://www.lidovky.cz/skandal-panama-papers-hybe-svetem-rada-zemi-zahajila-vysetrovani-ph8-zpravy-svet.aspx?c=A160404_173929_ln_zahranici_msl

³⁰ <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1783172-pad-brazilske-prezidentky-jeji-docasne-odvolani-odsouhlasil-po-snemovne-i-senat>

³¹ <http://veda-a-technika.eurozpravy.cz/veda/156742-hrobka-aristotela-nalezena-hlasaji-archeologove/>

Červen

1. června – Švýcarsko otevřelo nejdelší a nejhlubší vlakový tunel na světě. Měřil přes 57 kilometrů, což je zhruba vzdálenost mezi Prahou a Příbramí. Stavba pod Alpami měla zkrátit a zlevnit nákladní dopravu mezi severem a jihem Evropy, někteří odborníci však upozorňovali, že průlom v evropské železniční dopravě od ní čekat nelze. Pravidelný provoz začal v prosinci.³²

21. června – Kolumbijská vláda a povstalci z Revolučních ozbrojených sil Kolumbie (FARC) se dohodli na definitivním klidu zbraní. O míru se jednalo v Havaně 3,5 roku. Nejdelší válka v Latinské Americe si vyžádala na 220 tisíc obětí. Miliony Kolumbijců navíc donutila opustit domovy. Konflikt začal v roce 1964.³³

24. června – Británie si v referendu odhlasovala odchod z Evropské unie. Po sečtení hlasů ve všech 382 volebních obvodech se s konečnou platností pro brexit vyslovilo celkem 51,9 procenta hlasujících, proti 48,1 procenta. S prvním odhadem vítězství stoupců odchodu z EU přišla už kolem 5:40 hodin britská televizní stanice BBC. Hlasování se zúčastnilo nebývalé množství voličů – 72 procent, což je podstatně více než při místních a parlamentních volbách. Britský premiér David Cameron oznámil záměr rezignovat.³⁴

Červenec

2. července – Zemřel v New Yorku ve věku 87 let židovský prozaik, dramatik a esejista, nositel Nobelovy ceny míru Elie Wiesel, který poprvé přišel s termínem holokaust. Wiesel přežil pobyt v koncentračních táborech Osvětim a Buchenwald.³⁵

14. července – 85 lidí zemřelo poté, co řidič nákladáku vjel do davu ve francouzské Nice. K útoku došlo na promenádě, kde v tu chvíli stovky lidí slavily výročí pádu Bastily. Událost se odehrála na Promenade des Anglais, odkud toho večera účastníci oslav pozorovali ohňostroj. Atentát si vyžádal 85 mrtvých a více než 202 potvrzených zraněných. Ke konci útoku se rozpoutala přestřelka mezi řidičem vozu a policií, při níž pachatel zločinu zahynul. Podle dokladů jím byl 31letý Francouz tuniského původu, Mohamed Lahouaiej Bouhlel.³⁶

15. července – V Turecku proběhl pokus o puč. Neúspěšný pokus o vojenský převrat byl zahájen tureckou armádou 15. července 2016 večer a již po několika hodinách skončil porážkou pučistů. Následovala odpověď Erdoganovy administrativy v podobě

³² <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1803488-nejdelisi-tunel-sveta-otevira-brany-svycari-prekonali-japonce-o-tri-kilometry>

³³ <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1825424-mirova-dohoda-udelala-tecku-za-nejdelisi-vaikou-v-latinske-americe>

³⁴ <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1826735-historicke-rozhodnuti-pro-brex-it-hlasovalo-519-procenta-britu-proti-481>

³⁵ Mladá Fronta DNES 4.–7. července 2016, s. 1 a 6

³⁶ https://cs.wikipedia.org/wiki/Teroristick%C3%BD_%C3%BAtok_v_Nice_2016

rozsáhlých čistek, při kterých bylo více než 125 000 lidí propuštěno nebo postaveno mimo službu a 36 000 lidí skončilo ve vězení.³⁷

Srpen

5.–21. srpna – Konaly se letní olympijské hry 2016 v brazilském Rio de Janeiro.³⁸

20. srpna – Dlouho ohlašovaný „nejdelší a nejvyšší skleněný most na světě“ byl otevřen pro veřejnost v čínské provincii Chu-nan, prefektuře Čang-ťia-ťie v národním parku Wu-ling-jüan. Přibližně 430 metrů dlouhý most byl složen z 99 obdélníků z třívrstvého skla ve výšce 300 metrů nad zemí.³⁹

Září

18. září – V ruských parlamentních volbách s 47% účastí podle oficiálních výsledků zvítězila a posílila vládní strana Jednotné Rusko. Podle pozorovatelů OBSE volby nebyly skutečně svobodné.⁴⁰

18. září – Ve volbách do Poslanecké sněmovny Berlína zvítězila velká koalice kancléřky Merkelové, jejíž strany SPD a CDU však ztratily v berlínské sněmovně většinu. Nově získala křesla AfD a vrátili se svobodní, naopak vypadli piráti.⁴¹

Říjen

11. října – Jihokorejská společnost Samsung Electronics nejprve zastavila prodej všech chytrých telefonů Galaxy Note 7 a následně oznámila, že jejich výrobu zcela ukončí. Majitele tohoto typu telefonu zároveň vyzvala, aby své přístroje vypnuli a přestali používat. U Galaxy Note 7 se totiž objevily případy vznícení telefonu.⁴²

17. října – Raketa Dlouhý pochod vynesla na oběžnou dráhu kosmickou loď Šen-čou 11 s dvěma tchajkonauty na palubě. Cílem mise byla vesmírná stanice Tchien-kung 2. Do vesmíru v pondělí odletěli devětačtyřicetiletý Ťing Chaj-pcheng, který byl v kosmu již dvakrát, a sedmatřicetiletý Čchen Tung. Jejich 30denní cesta se měla stát zatím nejdelším pobytem čínských kosmonautů ve vesmíru.⁴³

³⁷ https://cs.wikipedia.org/wiki/Pokus_o_vojensk%C3%BD_p%C5%99evrat_v_Turecku_2016

³⁸ https://cs.wikipedia.org/wiki/Srpen_2016

³⁹ <https://www.novinky.cz/zahranicni/412426-cina-konecne-otevrela-nejvetsi-sklenen-y-most-na-svete.html>

⁴⁰ <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/obse-moskva/r~193838487e5411e6bff10025900fea04/>

⁴¹ https://cs.wikipedia.org/wiki/Z%C3%A1%C5%99%C3%AD_2016

⁴² <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/1933636-samsung-vzdal-boj-o-galaxy-note-7-mobil-ktery-muze-zacit-horet-prestane-vyrabet>

⁴³ <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/veda/1937698-video-cina-vyslala-dalsi-dva-astronauty-k-nebeskemu-palaci>

28. října – Komise pro zachování živých mořských zdrojů Antarktidy prohlásila Rossovo moře u Antarktidy za mořskou přírodní rezervaci. Největší mořská přírodní rezervace tak vznikla po letech jednání. Na jejím vzniku se na výročním zasedání v australském Hobartu shodli členové Komise pro zachování živých mořských zdrojů v Antarktidě (CCAMLR). Tu tvoří čtyřicet států a Evropská unie. Dohody se podle agentury AFP podařilo dosáhnout poté, co s ní jako poslední z členů komise vyslovilo souhlas Rusko.⁴⁴

Listopad

8. listopadu – Donald Trump zvítězil v amerických prezidentských volbách. Ovládl tradiční republikánské bašty a získal i většinu klíčových států včetně Floridy či Ohia. Demokratka Hillary Clintonová sice zvítězila ve státech na východním i západním pobřeží USA a také v Novém Mexiku či Coloradu, ale na vítězství to nestačilo.⁴⁵

30. listopadu – Mezinárodní unie pro čistou a užitou chemii oznámila oficiální jména nově objevených prvků nihonia (113), moscovia (115), tennessinu (117) a oganesson (118).⁴⁶

Prosinec

19. prosince – Došlo k útoku kamionem na vánoční trhy v Berlíně. Teroristický útok se udál na berlínském náměstí Breitscheidplatz, kde se v té době konaly tradiční adventní trhy. Útočník najel s kamionem naloženým ocelí do davu lidí. K útoku se druhý den přihlásila teroristická organizace Islámský stát. Zahynulo 12 osob, mezi nimi i jedna Češka, dalších 48 bylo zraněno, z toho 30 vážně.⁴⁷

20. prosince – V tureckém Istanbulu byl slavnostně otevřen silniční Euroasijský tunel, který spojuje evropský a asijský kontinent. Dvoupatrový tunel pod Bosporským průlivem je dlouhý 14,5 km, jeho výstavba trvala necelých 5 let a náklady dosáhly výše 1,2 miliardy dolarů.⁴⁸

22. prosince – V bojích syrské občanské války došlo k obratu. Syrská armáda definitivně převzala kontrolu nad Aleppem, čtyřletá bitva o Aleppo skončila evakuací posledních obklíčených povstalců.⁴⁹

⁴⁴ <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1945880-u-antarktidy-vznikne-nejvetsi-morska-prirodni-rezervace-na-svete>

⁴⁵ http://zpravy.idnes.cz/scitani-hlasu-volby-usa-0sm-/zahranicni.aspx?c=A161108_230734_zahranicni_ert

⁴⁶ <http://tass.com/science/915690>

⁴⁷ https://cs.wikipedia.org/wiki/%C3%9Aatok_kamionem_na_v%C3%A1no%C4%8Dn%C3%ADch_trz%C3%ADch_v_Berl%C3%ADn%C4%9B

⁴⁸ <https://www.novinky.cz/ekonomika/424233-z-evropy-do-asie-za-ctvrt-hodiny-v-turecku-otevrel-euroasijsky-tunel.html>

⁴⁹ https://cs.wikipedia.org/wiki/Prosinec_2016

25. prosince – Po startu v Soči se do Černého moře zřítilo ruské letadlo Tu-154 s 91 lidmi na palubě, včetně členů pěveckého souboru Alexandrovci a devíti novinářů. Letadlo letělo do Sýrie. Letoun mířil z Moskvy na leteckou základnu Hmímím v syrské provincii Latákíja a u Soči měl mezipřistání kvůli dotankování paliva.⁵⁰

⁵⁰ <https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/424598-na-palube-zriceneho-ruskeho-letadla-bylo-64-clenu-skupiny-alexandrovci-nikdo-zrejme-neprezil.html>

OBYVATELSTVO

Opava měla k 1. lednu 2016 celkem **57 676 obyvatel** (ve stejném období roku 2015 to bylo 57 772). Z toho bylo 27 744 mužů a 29 932 žen. Děti ve věku do 14 let bylo 8 503 a seniorů nad 65 let 10 803. Průměrný věk obyvatel města byl na začátku roku 42,3 let.

Nově narozených dětí evidoval Český statistický úřad během roku 2016 v Opavě 577, zemřelo 572 osob a 962 se přistěhovalo. Vystěhovalo se naproti tomu 1 256 obyvatel. Přirozený přírůstek činil tedy 5, přírůstek migrační -294 a celkový -289.⁵¹ Posledním rokem v Opavě, kdy všechny přírůstky obyvatel byly v kladných číslech, byl rok 1990 (přirozený přírůstek tehdy činil 259 osob, migrační 19 a celkový 278). Opava měla ke konci roku 1990 celkem 63 531 obyvatel). Ke konci následujícího roku ještě počet obyvatel vzrostl na 63 548 a to i přesto, že se od ní oddělilo 649 osob pod samostatnou obec Chvalíkovice. Od roku 1992 počet obyvatel Opavy trvale klesal.

Úbytek obyvatelstva netrápil však jen Opavu. Statisticy varovali, že se málo děti rodí v celé České republice. „...například v roce 2013 byl počet živě narozených dětí v ČR o 2 409 menší než počet zemřelých,“ uvedl server Novinky.cz. Nebyl to však podle článku jednorázový výkyv, podle statistiků a demografů tato nedobrá situace měla trvat po několik dalších desetiletí. V roce 2014 se sice narodilo o 4 195 dětí více, než kolik lidí zemřelo, ale už v prvním čtvrtletí roku 2015 počet zemřelých převýšil narozené dokonce o 4919 osob.⁵²

Prvním miminkem roku 2016 ve Slezské nemocnici byla Rozálie Frýčková. Ta se narodila 1. ledna v 5:02. Rozálka vážila 3420 gramů a měří 50 centimetrů. Maminka z Branky u Opavy i holčička se podle slov mluvčího Slezské nemocnice Daniela Svobody těšily dobrému zdraví.⁵³

V roce 2016 přišlo ve Slezské nemocnici v Opavě na svět **celkem 1120 dětí**, z toho 594 kluků a 526 děvčátek. To bylo o 36 více než v roce 2015 a o 84 více oproti roku 2014.

U jmen dětí převažovala ta **česká**. Narodilo se šestadvacet Jakubů a sedmadvacet Elišek. Opavsku vloni dále přibylo pětadvacet Šimonů, čtyřadvacet Adamů, tříadvacet Tomášů, jedenadvacet Matějů, stejný počet Janů a dvacet Davidů.

Z dívčích jmen zde dále bylo dvaadvacet Terezek a stejný počet Natálek, sedmnáct Adélek, šestnáct Viktorok a stejný počet Sofií i Julií, čtrnáct Aniček i Nelinek a jedenáct Karolínek. Někteří rodiče se však české klasiky nedrželi, a tak se v roce 2016 poprvé v Opavě podívali na svět třeba chlapečci Timothy, Rafael, Zoltán, Noe, Mateo, Aron nebo Brandon. Z opomenutých jmen to pak byl Bartoloměj, Mikeš či Maxmilián.⁵⁴

Učitel Rudolf Kostřiba oslavil 100 let. K životnímu výročí přišel jubilantovi Rudolfu Kostřibovi poblahopřát také primátor Radim Křupala. Oslavenec se rád díval na televizi

⁵¹ Databáze demografických údajů za obce ČR, Opava, viz Český statistický úřad:

<https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demograficky-udaju-za-obce-cr>

⁵² <http://www.novinky.cz/domaci/376212-cesko-strasi-hrozba-vymirani.html>, publikováno 31. 7. 2015

⁵³ <http://opavsky.denik.cz/miminka/prvni-miminko-rozalie-fryckova01012016.html>

⁵⁴ <http://opavsky.denik.cz/miminka/miminka-jmena06012017.html>

a často komentoval i současné události. Narodil se 22. ledna 1916 v Malých Hošticích. Pocházel z pěti dětí. Vystudoval gymnázium a chtěl se stát knězem, ale kvůli své budoucí manželce Vlastimile se jím nestal a nakonec absolvoval pedagogickou fakultu. V roce 1939 nechtěl nastoupit do wehrmachtu, tak odešel do protektorátu, konkrétně do Blatničky pod sv. Antonínkem. Oženil se a učil v Suchově, Boršicích a posléze i v Blatničce. Tam se jim narodila dcera Marie (1941) a syn Josef (1943).

Po osvobození se vrátil do Opavy a sám opravoval válkou poškozený rodinný domek. Manželka s dětmi se sem vrátila v roce 1947 a Rudolf Kostřiba začal učit na Základní škole v Opavě-Jaktaři. O jedenáct let později byl pro své náboženské přesvědčení zbaven státního souhlasu a musel nastoupit do výrobního procesu do národního podniku Ostroj, kde musel vykonávat ty nejhrubší práce - pracoval na nejtěžších oborech, svařoval kryty na pásový dopravník uhlí. V roce 1968 byl rehabilitován a nastoupil jako učitel do Býkova, přičemž o rok později byl opět derehabilitován a zařazen zpět do výrobního procesu. V roce 1978 odešel do důchodu. Život Rudolfa Kostřiba obohacovalo 5 vnoučat a celkem 14 pravnoučat.⁵⁵

Černá vlajka na budově Slezského divadla připomněla, že 21. ledna zemřel dlouholetý člen souboru **Emanuel Křenek**. Na opavské kulturní scéně působil více než 60 let. V roce 1998 se stal laureátem Ceny Petra Bezruče za umělecké zásluhy v oblasti dramatického umění. „Jeho odchodem ztrácí opavská kulturní scéna mimořádnou osobnost a laskavého člověka, který plně žil celý život svými múzami a své mimořádné nadání a talent vždy a ochotně předával mladým nástupcům, a nejenom jim,“ uvedl ve zpravodaji Hláška tajemník Tomáš Elis.⁵⁶

V květnu oslavila **101 let paní Edeltrauda Čechová**. K tomuto výročí jí za celé vedení města poblahopřál také primátor Radim Křupala. Velmi vitální žena jej přišla přivítat s úsměvem, převzala si květinu i dárky a připila si na zdraví. Recept na svou dlouhověkost údajně neměla. Před lety prodělala operaci očí a snad i díky ní velmi dobře viděla a nepoužívala brýle. Jubilantka ráda četla i sledovala televizi. Dřív ráda šila a pochlubila se také, že vyráběla klobouky. Na svět přivedla tři děti, měla celkem šest vnoučat a šest pravnoučat. Pracovala jako účetní a jejím posledním pracovištěm bylo Meliorační družstvo Opava. Manžel Edeltraudy byl stolař. Téměř celý život prožila s rodinou v Opavě. V době druhé světové války museli slezskou metropolí opustit. Poté se vrátili.⁵⁷

V srpnu v Domově pro seniory Bílá Opava oslavila jedna z jeho obyvatelek - paní **Květoslava Xaverová - 100 let**. Tato neuvěřitelně vitální dáma pocházela z Brna, ale v Opavě prožila většinu svého života. Pamatovala také setkání s prezidentem Masarykem. Na oslavě si připila šampaňským a hosty bavila svérázným humorem. Většinu svého produktivního života pracovala jako kuchařka a dodnes ráda pomáhá s pečením vánočního cukroví. Sama také dohlížela na přípravu oslavy, kterou nachystaly pracovnice z domova Bílá Opava. Mezi gratulanty nechyběl ani primátor

⁵⁵ Hláška č. 2, 2016, s. 9

⁵⁶ Hláška č. 2, 2016, s. 20

⁵⁷ Hláška č. 6, 2016, s. 11

Opavy Radim Křupala (ČSSD). A jaký je recept paní Xaverové na dlouhověkost?
Práce, zpěv a dobré jídlo.⁵⁸

⁵⁸ <https://polar.cz/zpravy/opavsko/opava/11000005131/kvetoslava-xaverova-slavila-100-let> - publikováno 9. srpna 2017

VÝROBA

Průmyslová výroba

AKZO NOBEL

Opavská firma byla součástí celosvětového koncernu, výrobce práškových barev. Firma vykázala tržby za prodej výrobků a služeb ve výši 695,390 miliónu korun a tržby za prodej zboží ve výši 817,312 miliónu korun. Výsledek hospodaření po zdanění činil 82,043 miliónu korun, v roce 2015 to bylo 81,806 miliónu korun.

FEMONT OPAVA, s. r. o.

Firma se zabývala výrobou a montážemi veškerých ocelových konstrukcí a hal včetně všech dodávek jako generální dodavatel staveb. K této montáži využívala vlastní projekční a výrobní systém nazvaný VEDE. „Základním znakem VEDE systému je řešení příhradových střešních nosníků, které jsou uloženy kloubově na příčně vetknuté sloupy,“ píše se ve výroční zprávě.⁵⁹ Dalším předmětem jejího podnikání byla silniční motorová doprava, zámečnictví, nástrojářství nebo projektová činnost ve výstavbě a další oblasti. Podílníky ve společnosti s 25 procentním podílem byli Pavel Schreiber, Pavel Manderla, Milan Hos a Miroslav Ziegler.

Co se týče hospodaření, firma FEMONT vykázala za rok 2016 tržby z prodeje vlastních výrobků v tuzemsku ve výši 367,346 miliónu korun a v zahraničí ve výši 23,988 miliónu korun. V roce 2016 zaznamenala oproti předchozímu roku o něco menší poptávku po výrobě a montáži. Byly realizovány práce v objemu zhruba 388 miliónu korun, což znamenalo pokles asi o 10 procent. Celkový výsledek hospodaření ale i tak tvořil 3,923 miliónu před zdaněním a 3,296 miliónu korun po něm, oproti předchozímu roku došlo tedy k nárůstu zhruba o 1,2 miliónu.⁶⁰

Počet pracovníků ve společnosti (evidenční) činil 154, což znamená přepočtený stav ve výši 151,8 pracovníků. Společnost neměla ve sledovaném roce žádnou organizační složku v zahraničí, ale stále uvažovala o zřízení pobočky na Slovensku.

FERRAM

Společnost měla dvě části: FERRAM a. s. a FERRAM STROJÍRNA s. r. o. Základním předmětem podnikání společnosti FERRAM v roce 2016 byl pronájem majetku. Hlavní činnosti společnosti FERRAM STROJÍRNA byla strojírenská výroba. Sídla obou částí společnosti byly v roce 2012 přeneseny do Prahy. V roce 2016 společnost investovala do technického zhodnocení výrobních hal s cílem zlepšení pracovních podmínek

⁵⁹ Výroční zpráva 2016. FEMONT OPAVA s. r. o., s. 3.

⁶⁰ Výroční zpráva 2016. FEMONT OPAVA s. r. o., s. 4

a zvýšení efektivity výroby. Výsledek hospodaření společnosti za rok 2016 po zdanění činil 3,372 miliónu korun a čistý obrat tvořil 13,365 miliónu korun.⁶¹

INGE Opava, spol. s. r. o.

V roce 2016 měla společnost 92 zaměstnanců, což byl pokles o 4 pracovníky oproti předchozímu roku. Tržby z prodeje výrobků a služeb za rok 2016 činily 116,8 miliónu korun. Výsledek hospodaření před zdaněním tvořil 6,7 miliónu korun a po zdanění 5,5 miliónu korun.⁶²

KOMAS, s. r. o.

Dosavadní jediný vlastník společnosti, Jiřina Hajduková, prodala 21. listopadu stoprocentní podíl ve společnosti KOMAS s. r. o. Rudolfu Bochenkovi. Majitelem firmy se tak stala společnost BR Group a. s. z Moravské Ostravy. Rudolf Bochenek kromě jiného ovládal i firmy Lanex Bolatice nebo PF Plasty Chuchelná. Ředitelem společnosti se stal Marek Kloupar a také on byl autorem úvodního slova k výroční zprávě společnosti. V oblasti dodávek dílů pro automobilový průmysl vykázala společnost KOMAS za rok 2016 tržby ve výši 31,9 miliónů korun, což tvořilo z celkových tržeb podíl 55 procent. Společnost nadále spolupracovala s firmami jako Continental, Bentley a další. KOMAS se taky snažil znovu oslovovat zákazníky, se kterými byla v minulosti ukončena spolupráce, například VW nebo Škoda Auto. Výrobní kapacity totiž nebyly v roce 2016 zcela naplněny. Další oblastí produkce společnosti bylo stavební kování. Na celkových tržbách společnosti se podílelo částkou 20,5 miliónu korun, což bylo zhruba 35 procent. KOMAS dodával také díly pro elektroprůmysl a tyto dodávky se podílely na celkových tržbách 2,8 miliónu korun, což bylo zhruba 5 procent. Nástrojárna vytvořila za rok 2016 asi 2 miliony korun tržeb, což činilo 3,5 procenta.⁶³

Celkové tržby za prodej výrobků a služeb tvořily 57,6 miliónu korun. Výsledek hospodaření po zdanění spadl do záporných čísel na -13,548 miliónů korun. Čistý obrat činil 59,8 miliónu korun. Průměrný počet zaměstnanců ke konci roku 2016 byl 86, zatímco ke konci předchozího roku to bylo 106 zaměstnanců.

MODEL Obaly, a. s.

Společnost MODEL Obaly, a. s. dosáhla v roce 2016 obratu ve výši 4,3 miliardy korun, export do zahraničí činil 35 procent a firma investovala 410 miliónu korun. Pracovalo v ní průměrně 1 340 zaměstnanců.⁶⁴ Ke konci tohoto roku společnost zaměstnávala 1 297 zaměstnanců v pracovním poměru, na konci předchozího roku to bylo 1 296 pracovníků. Mužů v roce 2016 ve společnosti pracovalo 843 a žen 473. Průměrný věk

⁶¹ Výkaz zisku a ztráty 2016. FERRAM a. s., s. 2

⁶² Výroční zpráva 2016. INGE s. r. o., s. 12

⁶³ KOMAS s. r. o. Výroční zpráva 2016, s. 6 a 7

⁶⁴ Výroční zpráva 2016. MODEL OBALY, a. s., s. 2

zaměstnanců činil 41,53 let. Výsledek hospodaření za rok 2016 po zdanění se dostal na 296,149 miliónu, zatímco v předchozím roce to bylo zhruba 226,5 miliónu korun.⁶⁵

Z funkce předsedy představenstva odstoupil k 31. prosinci 2015 Walo Hinterberger a změna byla zapsána v obchodním rejstříku 17. dubna 2016. Na toto místo byl od 31. ledna 2016 jmenován Daniel Model. V opavském závodě společnost došlo k přístavbě expedice skladové haly.

OSTROJ, a. s.

Společnost zaznamenala nárůst kmenových pracovníků o 7,1 procent oproti roku 2016. Další potřebné pracovníky pak společnost získávala prostřednictvím agenturních pracovníků, jejichž počet se pohyboval okolo 4 % všech zaměstnanců. V průměru firmě ale chybělo okolo 30 zaměstnanců se speciálními kvalifikačními požadavky.

V roce 2016 byla úspěšně uvedena do provozu nová lakovna divize **Strojírna**, kde probíhají procesy odmašťování, tryskání a lakování výrobků z divizí Strojírna a Hydraulika.

Společnost investovala z vlastních zdrojů částku ve výši 148 miliónů korun a financovala stavební projekty v hodnotě 20,4 miliónu korun.

Divize **Hydraulika** převzala do provozu řadu nových strojů jako soustruhy, obráběcí centrum či nový hydraulický agregát pro zkoušení hydraulických válců a také zarovnávací a navrtávací centrum.

Divize **Kovárna a kalírna** získala historicky první robot ABB s předkovacími válci Eumuco, financovaný leasingem.

Nástrojárna zprovoznila ve své nové výrobní hale pětiosé obráběcí centrum Trimill VM 5535. Dále pak byly do provozu uvedeny nová tříosá obráběcí centra typu Tajmac a dvě obráběcí centra Countour.

Během roku pak probíhala výměna čelních vysokozdvížných vozíků. Bylo pořízeno pět naftových vozíků o nosnosti 3,5 tuny a jeden elektrický vozík.

Byly také instalovány dva nové mostové jeřáby o nosnosti 15 tun v hale 1Ch a čtyři jeřáby o nosnosti 5 tun ve výrobní hale 1Ah.

Tržby společnosti se zvýšily oproti předchozímu roku o 12,4 procent na 1,204 miliardy korun. Export dosáhl 75procentního podílu na tržbách a vzrostl o 15,2 procent na 885,303 miliónu korun. Hospodářský výsledek před zdaněním vzrostl o 42,5 procent na 66,483 miliónu korun. Po zdanění to činilo 56,861 miliónu korun.

⁶⁵ Výroční zpráva 2016. MODEL OBALY, a. s., s. 7

V době pokračující krize cen uhlí, která se začala jen mírně zlepšovat, a vzhledem ke komplikované politické situaci na Ukrajině a v Rusku se společnosti nepodařilo získat žádnou velkou zakázku na dodávku dobývacích komplexů do ležmových ani do strmých slojí. Tento výpadek společnost částečně vykryla zvýšeným prodejem menších celků a náhradních dílů na domácím trhu.⁶⁶

Prestar, s. r. o.

Podle výroční zprávy mělo na celkový chod společnosti pozitivní vliv ukončení projektu u klienta v Rusku a také vzrůstající oživení poptávky po výrobcích firmy. Společnost také získala větší zakázku na výrobu automatizační linky. Tržba za tuto zakázku se však měla promítnout do hospodaření společnosti až v roce 2018.⁶⁷

Tržby z prodeje výrobků a služeb činily v roce 2016 celkem 287 miliónu korun. V předchozím roce to bylo 190 miliónů. Výsledek hospodaření firmy po zdanění se vyšplhal na 7,8 miliónu korun, v roce 2015 to bylo 959 tisíc korun.⁶⁸

Slezská tvorba, v. d.

Družstvo zaměstnávalo v tomto roce 31 lidí. Slezská tvorba hospodařila s výsledkem 2,125 miliónu korun. V roce 2015 to bylo 1,634 miliónu. Tržby za prodej vlastního zboží činily 15,606 miliónu korun, z toho v tuzemsku 15,181 miliónu korun. V předchozím roce tvořily tržby celkem 12,177 miliónu korun.⁶⁹

TEVA Czech Industries, s. r. o.

Opavský závod byl od roku 2006 součástí mezinárodního koncernu Teva Pharmaceutical Industries Ltd. neboli předního světového výrobce generických léků. Teva zastávala pozici předního světového lídra v oblasti moderních terapií, poruch centrálního nervového systému, včetně bolesti, a rovněž disponuje silným portfoliem respiračních produktů. Teva integrovala možnosti generik a speciality ve svém globálním oddělení výzkumu a vývoje, kde se tvořily nové možnosti řešení nesplněných potřeb pacientů tím, že se kombinovaly vývojové možnosti nových léků se zařízeními, službami a technologiemi.

Pro opavskou společnost pracovalo ke konci roku 2016 celkem 1 500 zaměstnanců. Celkové tržby za prodej zboží v roce 2016 činily 8,218 miliardy korun.⁷⁰ Výsledek hospodaření po zdanění činil celkem 1,848 miliardy korun, zatímco v roce 2015 to bylo 2,865 miliardy korun.⁷¹

⁶⁶ OSTROJ. Výroční zpráva 2016, s. 5-8

⁶⁷ Výroční zpráva za rok 2016. Prestar, s. r. o. , s. 2

⁶⁸ Výkaz zisků a ztráty 2016. Prestar, s. r. o., s. 1-2

⁶⁹ Příloha k účetní závěrce Slezská tvorba, výrobní družstvo k 31. 12. 2016, s. 9-11

⁷⁰ Teva Czech Industries, s. r. o. Výroční zpráva 2016, s. 2

⁷¹ Teva Czech Industries, s. r. o. Výroční zpráva 2016, s. 36

Stěžejním úkolem pro opavskou společnost byl nábor nových zaměstnanců. Pokračovala ve spolupráci se středními a vysokými školami a nadále vyvíjela velkou podporu oboru Chemik-operátor, který je již osm let otevřen na Masarykově střední zemědělské škole a Vyšší odborní škole v Opavě. Většina zaměstnanců se i v tomto roce účastnila průzkumu spokojenosti, na který firma kladla velký důraz a jehož výstupy umožňovaly určit další směr ve zlepšování podmínek zaměstnanosti.

Mezinárodní koncern Teva Pharmaceutical Industries Ltd. v tomto roce dokončil akvizici části koncernu Allergan plc, celosvětového farmaceutického výrobce generik, včetně její části Actavis Generics. Společnost o tom informovala v tiskové zprávě 2. srpna 2016. „Tato strategická akvizice spojuje dvě přední obchodní společnosti s generiky, které se vzájemně doplňují díky svým silným stránkám, výzkumným a vývojovým schopnostem, produktovému portfoliu, zeměpisnému rozložení, výrobní síti a kultuře. Výsledkem tohoto úsilí je silnější, konkurenceschopnější Teva, ve výhodné pozici uspět v měnícím se globálním prostředí trhu, reagovat na atraktivní příležitosti generického trhu ve Spojených státech i na celém světě tak, aby mohla nabídnout vysoce kvalitní léčiva za nejlepší konkurenceschopné ceny a otevřít tak nové hodnoty pro pacienty, zdravotnické systémy a investory po celém světě,“ uvedla tisková zpráva. Díky akvizici měla od této chvíle společnost Teva více než 338 registrovaných produktů, které čekají na schválení od Food and Drug Administration. Teva tak byla v Evropě po všech odprodejích připravena na více než 5000 uvedení léčiv na trh, včetně trhů rostoucích v Asii, Africe, Latinské Americe, Středním Východě, Rusku a CIS – tady bylo více než 600 žádostí čekajících na vyřízení. „Tato akvizice bude mít přímý dopad i na lokální trhy. V České republice posune Tevu na pozici čtvrté nejsilnější společnosti na celkovém farmaceutickém trhu a nabídne zákazníkům komplexní portfolio generik, speciálních i OTC léčiv,“ uvedl Juan Carlos Conde, generální ředitel Teva Pharmaceuticals CR. Teva podle něj měla i nadále hrát klíčovou roli na generickém trhu, kde byla v té doby druhou nejsilnější společností a díky akvizici mohla tuto pozici dále posilovat nejen v oblasti generik, ale i volně prodejných léčiv. „Navíc díky spojení budeme moci dále plnit náš závazek vůči pacientům i celé zdravotnické komunitě v České republice,“ dodal Juan Carlos Conde. Proces akvizice mezi Teva a Actavis Generics trval od července 2015.⁷²

TISKÁRNA GRAFICO s. r. o.

Jedna z nejvýznamnějších tiskařských firem nejen v Opavě, ale i v celé České republice se zabývala výrobním procesem od roku 2011. Pro firmu byl rok 2016 především rokem upevnování pozic. Velmi pozitivně se podle výroční zprávy projevil investice z předchozích let. V lednu firma úspěšně absolvovala 2. stupeň certifikačního auditu ISO 9001 a ISO 1400. V dubnu byly pořízeny nové automobily na dopravu zakázek. V druhé polovině roku pak byla pořízena nová výrobní technologie pro další zušlechťení povrchu tiskovin.

Tržby společnosti narostly z 293,673 miliónu v roce 2015 na 334,900 miliónu korun v roce 2016. Firma také dosáhla výsledku hospodaření ve výši 18,7 miliónu korun

⁷² <http://www.teva.cz/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy/?year=2016#yearslicer>

oproti 8,1 miliónu v roce 2015. Průměrně přepočtený počet jejích zaměstnanců stoupl v roce 2016 na 66 oproti 51 zaměstnancům v roce 2015. Ke konci roku 2016 ve společnosti pracovalo 73 pracovníků.⁷³

Potravinářská výroba

Do této podkapitoly jsem znovu zařadil například společnost Zemědělská a.s., protože patří k významným firmám v oblasti rostlinné a živočišné výroby na Opavsku. Naopak už druhým rokem se v této části kroniky neobjevují aktuální informace o firmě Mlýn Herber Palhanec, protože firma údajně na portálu www.justice.cz dodává se zpožděním. Podobně neaktuální listiny měla na portále i další významná opavská firma Bivoj, a.s.

Bidvest Opava, s. r. o.

Společnost Bidvest (do roku 2012 NOWACO Opava, s. r. o.) účtuje v období od 1. července do 30. června. Pro rok 2016 proto vycházíme z výroční zprávy za období od 1. 7. 2015 do 30. 6. 2016. Výsledek hospodaření za sledované období byl 76,971 miliónu korun, za předchozí období to bylo 82,975 miliónu. Společnost měla ve sledovaném účetním období 354 zaměstnanců, v minulém to bylo 318. Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb k 30. červnu 2016 firma evidovala ve výši 1,035 miliardy, v předchozím roce to bylo 974 miliónů.⁷⁴

Mondelez International (Opavia – LU, s. r. o.)

V roce 2013 došlo ke sloučení společnosti Opavia-LU, s. r. o. se společností Mondelez International. Ta byla součástí koncernu s nejvyšší řídicí osobou Mondelez, Inc. z USA. Nositelem tohoto názvu byla skupina od roku 2012, původně se jmenovala Kraft Food a byla známá obchodními značkami například Cadbury Dairy Milk, LU, Milka, Oreo.

Výrobky společnosti Opavia – LU, s. r. o., se prodávaly pod obchodní značkou Kolonáda. Od roku 2014 fungovala společnost pouze jako výrobce lázeňských oplatků Kolonáda v Mariánských Lázních a příjemce licenčních poplatků od prodejců značky Opavia. Společnost Opavia – LU, s. r. o. zaznamenala tržby z prodeje výrobků a služeb ve výši 159 miliónů korun, v předchozím roce to bylo 176 miliónů. Výsledek hospodaření po zdanění činil 40,754 miliónu korun, zatímco v předchozím roce to bylo 112,892 miliónu. Čistý obrat za rok 2016 tvořil 159,842 miliónu korun, v předchozím roce to bylo 249,749 miliónu korun.⁷⁵

Všechny klíčové značky skupiny měla pod sebou společnost Mondelez Czech Republic. Jeden z jejích závodů sídlil v Opavě-Vávrovicích. Společnost vykázala tržby

⁷³ Výroční zpráva 2016. TISKÁRNA GRAFICO, s. r. o., s. 5-8

⁷⁴ Výroční zpráva za období od 1. července 2015 do 30. června 2016. Bidvest Opava, s. r. o., s. 20, 31 a 32.

⁷⁵ Výroční zpráva za rok 2016 Opavia-LU, s. r. o.

za prodej zboží ve výši téměř 3,2 miliardy korun, zatímco v roce předchozím to bylo 1,6 miliardy korun.⁷⁶ Po zdanění činil výsledek hospodaření firmy 31,049 miliónu, v roce 2015 to bylo 14,046 miliónu.

Od roku 2014 se společnost Mondelez Czech Republic stala distributorem zboží vlastněného společností Mondelez Europe GmbH pro český trh.

Společnost měla ke konci roku 2016 celkem 136 089 zaměstnanců, z toho 5 957 jich bylo ve vedení společnosti.⁷⁷

Do opavské továrny se v tomto roce podle novin E15 měla přesunout výroba sušenek BelVita z Portugalska. Opavská továrna také rozšířila v polovině roku 2015 výrobu sušenek a investovala okolo 2 miliard korun. Investice měla vytvořit 200 nových pracovních míst. Důvodem rozšíření byl nárůst poptávky po sušenkách Oreo nebo BeBe Dobré ráno. Produkty byly určeny především pro evropský trh, ale velká část z nich se měla objevit také v tuzemsku.⁷⁸

Zemědělská, a. s. Opava-Kylešovice

Tržby z prodeje výrobků a služeb společnost vykazovala ve výši 103,946 miliónu korun, v roce 2015 to bylo 139,149 miliónu. Výsledek hospodaření po zdanění dosáhl v tomto období 5,131 milionu, zatímco v minulém roce to bylo 12,564 miliónu korun.⁷⁹

Pro společnost pracovalo v roce 2016 celkem přepočtených 111,9 zaměstnanců, z toho 104,72 na řádnou pracovní smlouvu a na dohody 7,18 zaměstnanců. Fyzicky pro společnost pracovalo 5 řídicích pracovníků, 82 výkonných zaměstnanců a 18 administrativních zaměstnanců.

Tržby z prodeje vlastních výrobků činily 94 503 miliónů a celkové výnosy 147,822 miliónu. V roce 2015 to bylo 129,126 miliónu za prodej vlastních výrobků a celkové výnosy tvořily částku 178,915 miliónu korun.⁸⁰

Největší produkci v rostlinné výrobě společnost zaznamenala v kategorii cukrovky. Na ploše více než 372 ha vypěstovala 274 176 metrů, což znamenalo výnos 736,74 metrů na hektar. Pšenici ozimou pěstovali zaměstnanci společnosti na 672 ha a sklídili jí 47 344 metrů. Dále se pak věnovali pěstování pšenice jarní, ječmenu, řepky a dalších plodin.

Co se živočišné výroby týče, průměrná dodávka mléka na jednu dojnici se pohybovala od 23,67 litrů v prvním kvartále roku, přes 23,32 litrů ve druhém, 20,40 ve třetím

⁷⁶ Výroční zpráva za rok 2016. Mondelez Czech Republic s. r. o., s. 16

⁷⁷ Výroční zpráva za rok 2016. Mondelez Czech Republic s. r. o., s. 31

⁷⁸ <https://www.e15.cz/byznys/prumysl-a-energetika/susenkovy-gigant-mondelez-investuje-v-opave-dve-miliardy-zamestna-200-lidi-1098865> a také viz: <https://www.e15.cz/byznys/prumysl-a-energetika/mondelez-prestehuje-do-opavy-vyrobu-susenek-z-portugalska-1243361>

⁷⁹ Účetní uzávěrka za rok 2016, ZEMĚDELSKÁ a. s. Opava-Kylešovice, s. 12

⁸⁰ ZEMĚDELSKÁ a. s. Opava-Kylešovice. Příloha k účetní uzávěrce za rok 2016, s. 29

a 21,28 v posledním kvartále roku 2016.⁸¹ Cena mléka za jeden litr se v tomto roce pohybovala mezi 6,74 a 7,52 korunami.

Tempo, obchodní družstvo

Ke konci roku 2016 družstvo provozovalo 97 prodejen. Maloobchodní obrat dosáhl 1,087 miliardy korun a ve srovnání s minulým rokem byl vyšší téměř o 12 miliónů. Družstvo vyprodukovalo zisk ve výši 7,171 miliónu korun, po zdanění to činilo 6,028 miliónu korun. V roce 2015 byl tento zisk 6,641 miliónu.⁸²

Tempo i nadále provozovalo velkoobchodní logistické centrum v Hlučíně a také velkoobchodní sklad ovoce a zeleniny v Opavě.

V roce 2016 družstvo oproti plánu realizovalo stavební práce po požáru bufetu v supermarketu Terno. Naopak realizovat se nepodařila výstavba lékárny v tomto supermarketu a výměna výtahu na prodejně 207 v Opavě. Na opavském supermarketu Terno byla také provedena oprava zbylých dvou třetin střešního pláště ve výši 2,055 miliónu. Opavský supermarket Terno dosáhl maloobchodního obratu ve výši 149,841 miliónu korun.

Ke konci roku 2016 bylo v družstvu zaměstnáno 663 pracovníků, z toho 626 žen. Celkově to bylo o 20 více než v předchozím roce. Na mateřské a rodičovské bylo 19 žen. Přepočtený počet zaměstnanců dosáhl čísla 585, což bylo o 8 více než v roce předešlém.

Průměrná mzda činila 15 621 korun, což znamenalo oproti předchozímu roku nárůst o 606 korun.

Družstvo evidovalo ke konci roku 2016 celkem 7 760 členů. Oproti minulému roku došlo ke snížení členské základny o 197 členů. Průměrná výše vkladů na jednoho člena dosáhla 499 korun.⁸³

⁸¹ ZEMÉDĚLSKÁ a. s. Opava-Kylešovice. Příloha k účetní uzávěrce za rok 2016, s. 30

⁸² Tempo, obchodní družstvo. Výroční zpráva za rok 2016, s. 11

⁸³ Tempo, obchodní družstvo. Výroční zpráva za rok 2016, s. 9

NEZAMĚŠTNANOST

Podle statistiky úřadu práce se nezaměstnanost na Opavsku vyvíjela v roce 2016 příznivým směrem: stejně jako po uplynulé tři roky mírně klesala a tak se počet lidí bez práce na Opavsku snížil během roku o 1800. Nezaměstnaných je nyní nejméně od počátku ekonomické krize. A jejich počet by měl i nadále klesat.

V září a v prosinci došlo k mírnému navýšení počtu nezaměstnaných, avšak celkově byla situace lepší než v roce předchozím. „Je tomu tak v celé republice a souvisí to s ekonomikou, které se daří a nezaměstnanost klesá.“ konstatovala Jarmila Mateřánková, ředitelka ÚP Opava.

Podíl nezaměstnaných, který v prosinci tvořil 5,6 %, byl jen o čtyři desetiny vyšší než republikový průměr. Počet lidí bez práce byl v té době stejný jako v roce 2008. Česká republika měla v Evropské unii nejnižší nezaměstnanost. Předčila tak třeba Německo či Maďarsko. Lidem se dařilo lépe uplatňovat na trhu práce také díky rekvalifikačním kurzům, kterými si mohli rozšířit svou profesní kvalifikaci. „Největší zájem je o rekvalifikace doplňkové, které doplňují nějakou kvalifikaci. Jedná se o kurzy, kterými naši klienti získávají větší dovednosti v oblasti výpočetní techniky, čili kurzy počítačů.“ sdělila Kateřina Hallová z oddělení poradenství a dalšího vzdělávání z opavského úřadu práce.

Vyhlídky na rok 2017 vypadaly ke konci roku příznivě. „Nemáme žádný důvod domnívat se, že by se nezaměstnanost měla dramaticky zvyšovat. Firmy naopak hlásí, že potřebují další zaměstnance,“ uvedla Mateřánková. Volných pracovních míst nabízejí firmy na Opavsku hodně, chybí zejména dělnické profese do výroby. Pak také strojaři, řidiči nebo i zdravotní sestry.⁸⁴

Počet uchazečů o zaměstnání klesl ve všech okresech kraje. Nejvyšší pokles byl zaznamenán právě v okrese Opava, kde se počet uchazečů snížil o 812 osob.⁸⁵

Z hlediska města Opavy lze srovnat začátek a konec roku 2016, vývoj je zachycený v tabulce. Na začátku roku zde bylo téměř 3000 dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věkovém rozmezí 15–64 let. Do konce roku jejich počet poklesl o téměř 700. Podíl nezaměstnaných osob se snížil ze 7,7 % na 6,0 % a s tím klesl i počet volných míst ze 706 na 570.⁸⁶

Měsíc	Dosažitelní uchazeči 15–64 let	Obyvatelstvo 15–64 let	Podíl nezaměstnaných osob	Volná místa
leden	2 989	38 937	7,7%	706
prosinec	2 301	38 370	6,0%	570

Poznámka: Dosažitelní uchazeči 15–64 let - Jedná se o uchazeče o zaměstnání ve věku 15–64 let, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce

⁸⁴ <https://polar.cz/zpravy/opavsko/opava/11000006919/nezamestnanost-na-opavsku-v-r-2016-klesala>

⁸⁵ http://ostrava.idnes.cz/nezamestnanost-na-ostravsku-klesa-dt9-/ostrava-zpravy.aspx?c=A160510_2245288_ostrava-zpravy_woj

⁸⁶ Dle statistických údajů MPSV

vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání. Za dosažitelné se nepovažují uchazeči o zaměstnání ve vazbě, ve výkonu trestu, uchazeči v pracovní neschopnosti, uchazeči, kteří jsou zařazeni na rekvalifikační kurzy, nebo uchazeči, kteří vykonávají krátkodobé zaměstnání, a dále uchazeči, kteří pobírají peněžitou pomoc v mateřství nebo kterým je poskytována podpora v nezaměstnanosti po dobu mateřské dovolené.

Připomeňme, že ke konci prosince 2015 bylo v opavském okrese evidováno 8 868 uchazečů o zaměstnání. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2014 byl tento stav uchazečů o 1 361 uchazečů nižší. Podíl nezaměstnaných klesl v závěru roku až téměř na hranici 7 %, což bylo o 1,1 procentního bodu méně než na konci roku 2014. Klesl také počet žen v evidenci, absolventů a mladistvých i osob se zdravotním postižením. Pokles byl zaznamenán také u počtu uchazečů s nárokem na podporu v nezaměstnanosti.

VEŘEJNÝ ŽIVOT

V lednu si mohli Opavané i návštěvníci města zabruslit na **kluzišti** před Hláskou na Horním náměstí. Výstavbu kluziště a jeho provoz zajišťoval Martin Žižlavský. Jeho vybudování částečně podpořilo i město a provoz byl hrazen kromě jiného i z listopadového prodeje punče. Kluziště mělo rozměry 12 x 18 metrů a mělo kapacitu 40 lidí na hodinu. Ledová plocha byla v provozu od 11. ledna do 22. února.⁸⁷

Na slavnostním večeru ve Španělském sále Pražského hradu byly oceněny **Technické služby Opava s. r. o.**, a to Cenou za společenskou odpovědnost – podnikáme odpovědně za rok 2015. Ocenění převzali provozně-technický náměstek Martin Girášek spolu s ředitelem Janem Hazuchou. „Získal tak významného ocenění mě samozřejmě velice potěšil. Moc si toho vážíme. Věřím, že to bude pro nás impulz do další práce,“ poznamenal mimo jiné při přebírání ceny Martin Girášek.⁸⁸ Technické služby pak převzaly v roce 2016 ještě jedno ocenění za společenskou odpovědnost, a to 5. dubna v Clarion Congress Hotelu Ostrava z rukou hejtmána Moravskoslezského kraje Miroslava Nováka. Ocenění si převzal opět Martin Girášek.⁸⁹

Tříkrálová sbírka na Opavsku opět vytvořila nový rekord. V lednu 2016 se vybralo 1 901 016 korun, tedy o 200 tisíc korun více, než v předchozím roce. V samotné Opavě se vybralo 612 564 korun, tedy o 108 tisíc korun více, než v roce 2015.⁹⁰

Dlouholetou práci loutkoherce **Leo Heina** ocenil primátor města Radim Křupala. Leo Hein se více než půl století věnoval loutkovému divadlu. Za svůj přínos kultuře obdržel Cenu statutárního města Opavy. „Nesmírně si ocenění vážím. Do poslední chvíle jsem si myslel, že je to vtip,“ poznamenal v Hláске loutkoherce.⁹¹

Do opavských ulic se v tomto roce poprvé vypravil **Masopustní trolejbus**. Stalo se tak v neděli 7. února na lince 201. Jedním z aktérů masopustního veselí ve veřejné dopravě byl i mluvčí dopravního podniku Jaromír Šimánek oděný do kostýmu vodníka. Během jízdy lidem kromě jiného vysvětloval masopustní tradice u nás. Nechybělo ani vodění medvěda. Masopustní trolejbus budil po své trase pozdvižení a živý zájem cestujících i přihlížejících.⁹²

V tomto roce slavilo 65 let od svého založení **Loutkové divadlo v Opavě**. Od roku 2005 bylo součástí Střediska volného času a jeho vedoucí byla Jana Vondálová.⁹³

Opava se i v tomto roce připojila k **Hodině země**. U mnoha veřejných budov (Městský dům kultury Petra Bezruče, Obecní dům, Hláska nebo Dům umění) bylo 19. března vypnuto veřejné osvětlení.⁹⁴

⁸⁷ Hláska č. 1, 2016, s. 32 a Hláska č. 2, 2016, s. 31

⁸⁸ Hláska č. 1, 2016, s. 5

⁸⁹ <https://www.opava-city.cz/de/technicke-sluzby-ziskaly-dalsi-oceneni>, publikováno 6. 4. 2016

⁹⁰ Viz kapitola Sociální péče, oddíl věnovaný Charitě Opava.

⁹¹ Hláska č. 2, 2016, s. 7

⁹² Hláska č. 2, 2016, s. 6

⁹³ Hláska č. 2, 2016, s. 14-15

Obraz zdobící pracovnu primátora putoval do Olomouce. Zástupci olomouckého arcibiskupství požádali město Opava o zapůjčení obrazu nazvaného Předání vlády rakouským císařem Ferdinandem I. svému synovci Františkovi Josefu I. dne 2. 12. 1848 v Olomouci. Tento obraz již deset let zdobil pracovnu opavského primátora. Obraz se stal součástí výstavy, kterou pořádalo Arcibiskupství olomoucké v Arcibiskupském paláci u příležitosti 100. výročí úmrtí císaře Františka Josefa I. Výstava se konala od března do října 2016.⁹⁵

Velikonoční trhy, poprvé v režii města Opavy jakožto pořadatele, zavítaly do Opavy od 10. do 24. března. Jejich součástí byly tvořivé dílničky (například 11. března v podání květinového studia Decuss nebo 15. března pletení pomlázek), rockové koncerty (11. března Laura a její tygři) a také například vystoupení dechovek (14. března Prajzovanka). Nechybělo ani Řemeslné městečko Agripa (od 16. do 18. března) a závěr trhů 24. března patřil vystoupení folk-rockového Fleretu.⁹⁶

Březen se nesl ve znamení **upevňování vztahů Opavy se zahraničím**. Jako první zavítal primátor Radim Křupal do **Liptovského Mikuláše**, kde se setkal s vedením města, včetně primátora Jána Blcháce. Obě strany jednaly především o možné spolupráci při čerpání česko-slovenských dotací z evropských fondů. Tradičně přišla řeč také na společné aktivity v oblasti sportu a kultury. Další dvě setkání se uskutečnila v Opavě. Nejdříve Opavu navštívili zástupci z Žywiece v čele se starostou Antoni Szlagorem a následovala návštěva prezidenta Marcina Krupy spolu se zástupci Katowic, se kterými Opava spolupracuje bez partnerské smlouvy.

V polovině března pak opavská delegace v čele s primátorem Radimem Křupalou navštívila americké město **Kearney**, se kterým podepsala dohodu o spolupráci v létě roku 2015. Očekávala se zejména spolupráce se Slezskou univerzitou v Opavě.⁹⁷

Andulky Ladislava Grody uspěly v Portugalsku. Na 64. mistrovství světa v portugalském městě Matosinhos se sešlo zhruba 20 tisíc kusů ptáků z dvaceti šesti zemí. Česká republika tu měla své čtyři zástupce, kteří vystavovali padesátku ptáků. Za své výstavní andulky získal Opavák Ladislav Groda celkem osm zlatých, devět stříbrných a tři bronzové medaile. Ladislav Groda vystavuje na světových šampionátech od roku 1999 a za tu dobu získal nejvíce medailí ze všech jednotlivců na celém světě.⁹⁸

Farmářské trhy začaly v tomto roce 1. dubna a konaly se pravidelně ve středu, pátek a sobotu.

Z Opavy o Opavě vysílala 9. dubna stanice Českého rozhlasu Vltava. Pořad připravila opavská rodačka Renata Spisarová a ke spolupráci si přizvala Evu Lenartovou. Prostory pro přenosové studio nabídla Opavská kulturní organizace, a tak se vysílalo z Obecního domu. Posluchači se mohli seznámit s nejstarším muzeem v českých

⁹⁴ Hláska č. 3, 2016, s. 4

⁹⁵ Hláska č. 3, 2016, s. 5

⁹⁶ Pozvánka viz Hláska č. 3, 2016, s. 15

⁹⁷ Hláska č. 4, 2016, s. 5

⁹⁸ Hláska č. 4, 2016, s. 6

zemích, Institutem tvůrčí fotografie Slezské univerzity nebo si také mohli vyslechnout Hudební galerii v režii Petra Hanouska, tajemníka soutěže Beethovenův Hradec. Součástí odpoledního programu na Vltavě byla rozhlasová hra Bezruč?! autorů Ivana Motýla a Jana Balabána. Následovala například procházka Opavou nazvaná Opavský chodec s průvodci Martinem Strakošem a Romanou Rosovou. Od 19 hodin stanice Vltava vysílala živý koncert skupiny Ladě z Café Evžen v Beethovenově ulici. Chvilí před 23. hodinou zazněl opavský Svět poezie v podání Ondřeje Hložka a Noční čajovna s Martinem Klimešem začala půl hodiny před půlnocí.⁹⁹

Oslava Dne země připadla v tomto roce v Opavě na neděli 17. dubna od 14 do 18 hodin.¹⁰⁰

Po zvolení Radima Křupalý primátorem města se uvolnilo křeslo **ředitele opavského Seniorcentra**, které několik let vedl právě on. Do výběrového řízení na tento post se přihlásilo celkem třináct uchazečů, z nichž do dalšího kola postoupilo osm. Ti prošli psychologickými testy a ústními pohovory, předložili také Koncepti řízení příspěvkové organizace Seniorcentrum Opava a jejího rozvoje do roku 2018. Největší znalosti a celkový přehled v dané oblasti prokázal podle květnové Hlásky Michal Jedlička, doporučení na jeho jmenování do funkce ředitele schválili i radní města. Pětatřicetiletý Michal Jedlička působil několik let jako ekonomický ředitel stavební firmy se specializací na vodohospodářské práce a geologický průzkum.¹⁰¹

Městský zpravodaj **Hláška** oslavil v tomto roce dvacetiny. Jeho první číslo vyšlo v roce 1996. U jeho zrodu stála tehdejší náměstkyně primátora Jiřina Bouchalová s Jaromírem Breuerem, který byl jeho prvním redaktorem. Prvotní myšlenkou bylo zprostředkovat Opavanům informace o chodu magistrátu, činnosti rady a zastupitelstva, zprávy z dění v kultuře, školství či sportu. Zpravodaj začínal jako osmistránkový, postupně obsah narůstal a jeho podoba se měnila. V roce 2004 poprvé vyšla Hláška barevná a na 32 stranách. Její „duší“ byla vždy Silvie Vltavská. Novou grafickou podobu dostal zpravodaj i od dubnového čísla letošního roku. Čtyřikrát do roka vychází i rozšířené čtyřicetistránkové vydání. Redakční radu Hlásky zastupovali: tajemník Tomáš Elis a pracovníci kanceláře primátora: Anna Kúsová Sotolářová jako šéfredaktorka, Petr Rotrekl, Silvie Vltavská, Eva Hrdličková, Magdaléna Hájková, Lada Dobrovolná a Roman Konečný.¹⁰²

Reportér Českého rozhlasu Ostrava Martin Knitl podnikl cestu za čestným občanem Opavy, **Iraklijem Levanovičem Kandarelim**, tehdy 92letým válečným veteránem, který žil ve městečku Gori, asi 80 kilometrů od hlavního města Gruzie Tbilisi. Byl v té době už jediným žijícím čestným občanem města, který se účastnil osvobození Opavy na konci 2. světové války. Martin Knitl odvysílal z této návštěvy v dubnu 2016 pětidílný seriál reportáží s názvem Uniforma plukovníka Kandareliho. Při návštěvě

⁹⁹ Hláška č. 4, 2016, s. 31 a také <https://www.rozhlas.cz/klasika/typy/zprava/dvanact-hodin-vysilani-z-opavy-setkani-s-osobnostmi-prime-prenosy-koncertu-a-mnoho-dalsiho-1591291>, publikováno 9. dubna 2016

¹⁰⁰ Více viz kapitola Životní prostředí

¹⁰¹ Hláška č. 5, 2016, s. 4

¹⁰² Hláška č. 5, 2016, s. 9

v Gori mu totiž plukovník Kandareli věnoval svou uniformu i s vyznamenáními, kterou pak Martin Knitl předal Vojenskému historickému ústavu v Praze.¹⁰³

Otevírání turistické sezóny se v tomto roce uskutečnilo 7. května na zámku v Hradci nad Moravicí. Akce se v tomto roce poprvé uskutečnila během jednoho dne. V minulých letech totiž probíhala v různých termínech na několika místech. „Tentokrát jsme se rozhodli pro ucelenou akci, na níž by se prezentovaly všechny turistické oblasti v rámci opavského regionu,“ uvedl za destinační management Opavské Slezsko hlavní pořadatel Jan Černý.¹⁰⁴

Opavští radní na svém jednání ve středu 11. května posvětili doporučení výběrové komise a jmenovali do funkce ředitele příspěvkové organizace Slezské divadlo Opava **Ilju Racka**. „Pan Racek předložil vyváženou koncepci, která reflektuje roli Slezského divadla v našem městě a podle názoru komise nejlépe vystihuje potřeby opavského diváka,“ uvedl primátor města Radim Křupala, který byl předsedou výběrové komise s tím, že ústních pohovorů se zúčastnil také psycholog, aby u každého uchazeče posoudil osobnostní vlastnosti. Pětašedesátiletý Ilja Racek žil v Ostravě a je synem známého českého herce stejného jména.¹⁰⁵

Férová snídaneň se v Opavě uskutečnila 14. května na náměstí Osvoboditelů. Byl to její šestý ročník v Opavě.¹⁰⁶

Silesia Bike Maraton odstartoval primátor Opavy Radim Křupala před budovou Hlásky 21. května.¹⁰⁷

Dny brannosti v Dukelských kasárnách proběhly od 23. do 25. května. Šlo o vojensko-historickou událost věnovanou slavné vojenské minulosti slezské metropole. Pro žáky opavských škol bylo připraveno například řešení krizových situací, branný závod, prezentace integrovaného záchranného systému či armády a další ukázky. V pátek 23. května také proběhl slavnostní nástup opavské vojenské posádky 53. pluku průzkumu a elektronického boje.¹⁰⁸

Cenu města Opavy obdržel 25. května dlouholetý trenér basketbalistů **Vladimír Klimt**. Začátky jeho trenérské kariéry by se daly počítat od poválečného období Československa. Mezi jeho nejúspěšnější odchovance patřil například Petr Czudek, současný trenér extraligové Opavy a národního týmu mužů do dvaceti let.¹⁰⁹

Opava zažila v tomto roce multižánrový festival **Landscape festival**. Slavnostně byl odstartován v sadech Svobody pod Ptačím vrchem 28. května a sestával z několika projektů: umění ve veřejném prostoru, oživení nábřeží řeky Opavy pod názvem Náplavka nebo dalších součástí a dílčích projektů. Akci předcházela výstava

¹⁰³ Hlásky č. 5, 2016, s. 9 a také: https://www.irozhlas.cz/veda-technologie_historie/serial---1-dil-uniforma-plukovnika-kandareliho---v-opave-to-zacalo_201604181013_imanour

¹⁰⁴ Více v kapitole Cestovní ruch

¹⁰⁵ Hlásky č. 6, 2016, s. 5

¹⁰⁶ Více viz kapitola Životní prostředí

¹⁰⁷ Hlásky č. 6, 2016, s. 3

¹⁰⁸ Hlásky č. 6, 2016, s. 8

¹⁰⁹ Hlásky č. 6, 2016, s. 5

Czechscape neboli prezentace současné české krajinářské architektury v Obecním domě, která trvala do 3. července. Slavnostní zahájení celého festivalu provázal open air festival Ptačák 2016 v sadech Svobody. „Akce navazuje na tradici hudebních festivalů, které se na přelomu tisíciletí na Ptačím vrchu s velkým úspěchem konaly. Připraven je bohatý program plný hudebních lahůdek. Vystoupí The Prostitutes, Bratři Orffové, Dva, Munroe, Psychonaut, Nvmeri,“ uvedl v pozvánce na akci spoluorganizátor Jan Kunze, dramaturg a kurátor Opavské kulturní organizace.¹¹⁰

Respekt k porodu – respekt k životu. Tak se jmenoval festival, který už podruhé v Opavě uspořádal Spolek pro rodinu. Proběhl v rámci celosvětového Týdne respektu k porodu 29. května. Součástí bohatého programu v Matičním domě a přilehlé Alžbětině zahradě byly přednášky neonatoložky Soni Krejčí s názvem Miminko v bezpečí nebo vystoupení laktační poradkyně Táni Jaššové nebo doly Michaely Sedláčkové. Hlavní organizátorkou za Spolek pro rodinu byla Milada Nováková. Odpoledne nabídla arteterapii – imaginací napojení se na miminko a kreslení miminka v bříšku. Vystoupil také Aleš Sušický s tématem neplodnosti z hlediska tradiční čínské medicíny.¹¹¹

Opava se připojila již potřetí ke **Světovému dni bez tabáku**, který se každoročně připomíná 31. května. Preventivní akce určená žákům 4. tříd základních škol se uskutečnila ve dnech 26. a 27. května v Obecním domě v Opavě. Jejimi spoluorganizátory byli Střední zdravotnická škola v Opavě a sdružení SebeRevolta Opava. „Žáci pracovali ve skupinkách, kde získali mnoho informací o problémech spojených s kouřením. Jako odměnu za svou účast obdržel každý žák malou omalovánku, placku a plastovou hru s protikuřáckou tematikou a na závěr jsme si všichni trochu zasportovali. Do celé akce se zapojilo celkem 383 žáků z téměř všech opavských základních škol,“ uvedl web statutárního města Opavy.¹¹²

Hlásku navštívili **elitní sportovci**. Vedení města v čele s primátorem Radimem Křupalou přijalo na radnici atlety Jakuba Holušu a Jana Kudličku a také vítězku Zlaté tretry Jiřinu Ptáčnickovou, Janovu partnerku. Doprovázeli je i trenér Jan Škrabal. „Jste velkou motivací zejména pro opavské děti a mládež a za to vám chceme poděkovat,“ uvedl na setkání Radim Křupala.¹¹³

Veřejné projednání s výkladem zpracovatele **nového územního plánu** se uskutečnilo 22. června od 16 hodin v Kulturním domě Na Rybníčku. Jeho účelem bylo podat odborný výklad a vysvětlení k předloženému návrhu a umožnit tak občanům uplatnění námitek či připomínek, a to nejpozději do letošního 29. června. Podle vedoucí oddělení územního plánu odboru hlavního architekta a územního plánu opavské radnice Moniky Pazderové se občané s návrhem nového Územního plánu Opavy mohli seznámit na webu města, kde bylo možné do návrhu nahlížet také prostřednictvím mapového

¹¹⁰ Hláška č. 5, 2016, s. 7 a více viz kapitola Kultura

¹¹¹ Hláška č. 5, 2016, s. 31

¹¹² <https://www.opava-city.cz/cs/statutarni-mesto-opava-se-letos-jiz-potretri-pripojilo-ke-svetovemu-dni-bez-tabaku>, publikováno 13. července 2016

¹¹³ Hláška č. 6, 2015, s. 5

portálu. Návrh byl také vystaven na odboru hlavního architekta a územního plánu, kde byli pořizovatelé připraveni odpovědět na dotazy.¹¹⁴

Noc kostelů se letos uskutečnila v ostravsko-opavské diecézi 10. června. K akci se opět připojila Římskokatolická farnost svatého Petra a Pavla v Opavě-Jaktaři.¹¹⁵

Rovněž 10. června se uskutečnila **Slezská muzejní noc**, a to od 18 do 23 hodin ve všech součástech Slezského zemského muzea v Opavě. Zpřístupněna byla i knihovna muzea a objekty Opavské kulturní organizace.¹¹⁶

Zastupitelé na svém zasedání 20. června **zrušili pověření ředitele Městské policie Opava (MPOL) Pavla Šuranského** řídit tuto organizaci. Návrh na jeho odvolání předložil primátor města Radim Křupala. „V rámci mých kompetencí jsem půl roku i velitelem městské policie a musím konstatovat, že nejsem spokojen s výsledky práce pana ředitele, zejména pak sledávám nedostatky ve vedení kolektivu strážníků a absenci kroků vedoucích ke stabilizaci situace na městské policii," uvedl primátor. Zastupitelé zároveň vzali na vědomí, že odvolaného ředitele bude i nadále zastupovat v souladu s Organizačním řádem MPO a se svou pracovní náplní vedoucí úseku výkonu služby MPO Zdeněk Zabloudil, a to do doby ukončení výběrového řízení.¹¹⁷ V září se pak zastupitelé shodli na výběru sedmačtyřicetiletého Petera Horvátha. Horváth pracoval od roku 2003 v řadách Městské policie Olomouc, od roku 2006 jako vedoucí oddělení a od roku 2009 jako zástupce ředitele. K 31. prosinci 2015 však z řad strážníků odešel a nastoupil na odbor dopravy Magistrátu města Olomouce.¹¹⁸

Týden divů se v Opavě uskutečnil již po čtyřicáté třetí. Akce začala tradičním Seznamovacím večírkem, tentokrát ve Středověkých pivních sklepech 29. července a ukončil ji Ples Ugandy 6. srpna ve Chvalíkovcích. Vítězem se stal tým University of Tyrshac.¹¹⁹

Sedmičlenná výběrová komise doporučila na konci srpna jmenovat do funkce **ředitele Městských lesů** Opava Radomíra Drašáka. Tuto volbu posvětili také opavští radní. Dvaatřicetiletý Drašák doposud pracoval v Městských lesích jako vedoucí lesní školy a manipulačního skladu, předtím ve společnosti Opavská lesní, a. s. zastával funkci vedoucího Obory Jelenice a střediska myslivosti. Do funkce nastoupil 1. září.¹²⁰

Do Opavy poprvé dorazil **Legiovlak**. Na nádraží Opava východ setrval od 23. do 29. září. Návštěvníci si v něm mohli prohlédnout například expozici vojenského lazaretu a z databáze válečných záznamů si mohli nechat dohledat své rodinné příslušníky působící v legiích. Legiovlak byl projektem Československé obce legionářské a měl připomínat 100. výročí boje československých legionářů za

¹¹⁴ Hláska č. 6, 2016, s. 10

¹¹⁵ Hláska č. 6, 2016, s. 13

¹¹⁶ Hláska č. 6, 2016, s. 14

¹¹⁷ Hláska č. 7-8, 2016, s. 4

¹¹⁸ Hláska č. 10, 2016, s. 5

¹¹⁹ Hláska č. 7-8, 2016, s. 13 a také viz: <http://www.tydendivu.cz/>

¹²⁰ Hláska č. 9, 2016, s. 6

samostatný stát. Českou republiku křižoval od roku 2015 a svou pouť měl skončit v roce 2020.¹²¹

Novou **unikátní zbraň** měl od letošního léta pevnostní srub OP-S 25 „U Trigonometru“ v Opavě-Milostovicích. Šlo o československý kanon Škoda L1 vyrobený pro československé opevnění. Za druhé světové války se dostal až na Atlantický val a německá armáda jej použila v bojích proti Spojencům. Kanon se dostal do bunkru v Angoulins-sur-Mer, kde byl umístěn až do léta tohoto roku, kdy ho majitel, departement Eure věnoval opavskému Klubu vojenské historie. Kanon byl pak v polovině července instalován v Milostovicích a následně 18. července slavnostně odhalen za přítomnosti primátora Opavy Radima Křupaly a zástupců francouzské delegace předsedy Rady departementu Eure Sébastiena Lecornu a prefekta Philippe Gustina, doprovázenými Denisou Pánkovou z Francouzského velvyslanectví a členy Klubu vojenské historie Pavlem Chráskou a Václavem Lebedou.¹²²

Město se rozhodlo modernizovat **kamerový systém**. Stávající systém byl totiž už zastaralý a nebylo možno přidávat další kamery. Modernizace spočívala ve dvou etapách, první z nich proběhla v letních měsících rekonstrukcí dohledového centra a stála 2,5 miliónu korun. Druhá etapa měla začít na podzim a měla zahrnovat zakoupení čtyř digitálních kamer. Jedna z nich byla použita na vybudování nového kamerového bodu na křižovatce ulic Ratibořská, Vrchní a Fügnerova a další tři měly nahradit stávající analogové kamery. Kamerový systém je v Opavě využíván od roku 2001 a na bezpečnost obyvatel dohlíželo 14 kamerových bodů.¹²³

Evžen Trupar převzal z rukou primátora města Radima Křupaly Cenu Petra Bezruče v kostele sv. Václava. Převzal ji při příležitosti slavnostního zahájení 59. ročníku festivalu Bezručova Opava z rukou primátora za uměleckou, organizační a osvětovou činnost. Více než třicet pět let rozdával radost divákům z prken Slezského divadla svým nezaměnitelným basem, zdárně se však uplatňoval i jako barytonista. Opavské veřejnosti byl znám nejen jako operní pěvec, operetní a estrádní umělec, ale i jako moderátor nejrůznějších kulturních a společenských akcí. Za dobu svého působení v divadle odehrál přibližně 120 větších i menších rolí a stejné množství estrádních a klubových představení, k nimž si sám psal scénáře. Uváděl již 55 hudebních matiné ve foyeru divadla spolu s Libuší Vondráčkovou. Je znám svou perfektní přípravou nejen po stránce odborné, vždy byl naladěný také pobavit diváky nějakou pikantností, zajímavostí nebo vzpomínkou.¹²⁴

První **burčáková stezka** se konala 9. září. Po úspěchu s vinnou stezkou nabídli organizátoři i možnost ochutnat kvalitní burčák. Tematicky stezka navazovala na Chodníčky k domovu, které se uskutečnily na Dolním náměstí. Vinárny a další podniky nabízely burčák od 16 do 21.30 hodin. Zapojila se například Vinotéka U Čárečky na

¹²¹ Hláška č. 9, 2016, s. 4 a také: <http://www.csol.cz/legiovlak/legiovlak-2016/legiovlak-v-opave-2016>

¹²² Hláška č. 9, 2016, s. 4 a <https://cz.ambafrance.org/Navrat-ztraceneho-kanonu>, publikováno 18. července 2016.

¹²³ Hláška č. 9, 2016, s. 27

¹²⁴ <http://www.divadlo-opava.cz/tiskove-zpravy/2016/09/evzen-trupar-prevzal-cenu-petra-bezruce/> publikováno dne 2. září 2016 a také Hláška č. 10, 2016, s. 14

Krnovské ulici, Vinotéka U Sudu, Gastrocentrum Slezské univerzity nebo Myslivna na Masarykově třídě.¹²⁵

Opavský vinný trh se uskutečnil 14. října v OC Breda.

Do města v říjnu opět zavítaly oslavy **Dne stromů**. Stalo se tak 16. října a součástí 6. ročníku oslav v Opavě bylo i několik doprovodných akcí.¹²⁶

Fórum Zdravého města 2016 se uskutečnilo 24. října v Kulturním domě Na Rybníčku. Šlo již o čtvrté fórum v pořadí. Občané a úředníci města diskutovali u šesti stolů nad tématy Úřad, komunikace s veřejností, Sport, kultura a cestovní ruch, Životní prostředí, zdraví, Sociální problematika, bydlení, Podnikání, ekonomika, vzdělání a Doprava). Výsledky ověřené hlasováním na internetu a prostřednictvím zpravodaje Hláška najdete níže:

Nadefinované problémy pro rok 2016	Celkový počet hlasů	Priorita
Zachování parku za Slezankou	150	1
Zlepšit dostupnost města pro cyklisty a bezpečnost	96	2
Omezení průjezdu města auty, jejich náhrada za jiné módy dopravy	92	3
Pokračování v boji proti zhoršené kvalitě ovzduší	66	4
Vyřešení nových a stávajících prostorů Loutkového divadla + SVČ	65	5
Větší oživení centra	61	6
Modernizace kina Mír	44	7
Výsadba zeleně do krajiny	41	8
Rozšíření kapacity pobytových služeb pro seniory	40	9
Investice do škol	28	10

Zdroj: <https://zdravemestoopava.cz/forum-zdraveho-mesta/>

V rámci veřejného fóra se také začala sbírat data pro vznik tzv. **pocitové mapy**. Do mapy zapisovali lidé místa, kde se ve městě cítí příjemně, nepříjemně nebo která dokonce považují za nebezpečná. Často ta samá místa hodnotili různí

¹²⁵ Hláška č. 9, 2016, s. 20 a také: <http://www.opavske-slezsko.cz/burcakova-stezka/burcakova-stezka-2016/>

¹²⁶ Více viz kapitola Životní prostředí

respondenti jako příjemná, nepříjemná či nebezpečná. Příkladem může být například Rybí trh, o kterém respondenti tvrdili, že je příjemným místem, že tam rádi tráví volný čas, ale další prozradili, že se tam necítí příjemně a že jej považují i za nebezpečný. U náměstí Osvoboditelů se vyskytly také všechny druhy odpovědí, nejvíce ale převažoval pohled, že náměstí je příjemným prostorem a lidé se tam cítí dobře a bezpečně. Do tvorby pocitové mapy se zapojilo celkem 928 respondentů.¹²⁷

Opava získala další kulturní stánek. Stala se jím nově opravená vodárenská věž pojmenovaná jako **KUPE** neboli kulturně-umělecký prostor s trvalou expozicí děl Kurta Gebauera. Její provoz byl oficiálně zahájen 26. října otevřením jmenované stálé expozice a výstavou fotografií Jiřího Štencka.¹²⁸

Noc otevřených dveří na Hlásce, která obvykle probíhala okolo 28. října, proběhla v tomto roce 5. listopadu, tentokrát zaměstnanci Magistrátu města Opavy připravili v kostýmech scénky na téma sport.

Opava přivítala i v tomto roce příjezd **svatého Martina**. Destinační management Opavské Slezsko ve spolupráci s městem Opavou a Slezskou univerzitou připravili Svatomartinské slavnosti, jejichž začátek 11. listopadu v 11:11 odtroubili z věže Hlásky tubači. Na Horním náměstí byl připraven stánek se svatomartinským vínem. Od 15. hodiny do ulic města vyrazil svatomartinský průvod v čele se svatým Martinem na koni. Od 16. hodiny se otevřely vinárny a lidé si mohli projít vinnou stezku, tentokrát s mladým svatomartinským vínem. Zapojily se například podniky, restaurace a vinotéky jako Gustissimo, Vinotéka U Čárečky, Vinotéka Na Rybářské či Vinotéka U Sudu.¹²⁹

Cena 17. listopadu byla letos udělena studentce Tereze Krystynové. Na Horním náměstí zahrál **Vašek Koubek** s kapelou ve složení Jaroslav Jeřábek, Honza Ponocný a Martin Rychta.¹³⁰

Noc divadel se konala 19. listopadu.¹³¹

Nový portrét primátora byl odhalen 21. listopadu. Galerii purkmistrů v kanceláři primátora rozšířil portrét Martina Vítečka, který stál v čele města Opavy od listopadu 2014 do prosince 2015. Jeho autorkou byla opět Blanka Valchářová.¹³²

Vánoční trhy v Opavě od 26. listopadu, kdy byl slavnostně rozsvícen vánoční strom na Dolním náměstí, přinesly hned několik novinek. Koule před Hláskou se změnila poprvé na „Baňku“ - byla totiž ozdobena světelnými pásy a žárovkami. Poprvé se vánočně rozsvítla i budova radnice. Další novinkou byl betlém, který vyrobili studenti Střední školy průmyslové a umělecké a Středního odborného učiliště stavebního v Opavě. Studenti Střední školy průmyslové a umělecké navrhli vizuální podobu betlému. Figury do betlému navrhla Pavla Václavíková a následně je do dřeva v životní velikosti

¹²⁷ <http://pocitovamapa.nszm.cz/opava-2016/nahled>

¹²⁸ https://opavsky.denik.cz/kultura_region/opava-galerie-kupe31102016.html, publikováno 31. října 2016

¹²⁹ Hláska č. 11, 2016, s. 8

¹³⁰ Hláska č. 12, 2016, s. 7

¹³¹ pozvánka viz Hláska č. 11, 2016, s. 20

¹³² Hláska č. 12, 2016, s. 11

i vytesala. Přístřeší navrhly Alena Rejkubová a Kristýna Martiníková, všechny dívky studovaly obor Design hraček. Zhotovení přístřešku si vzali za úkol studenti Středního odborného učiliště stavebního. Podíleli se na něm studenti prvního, druhého a čtvrtého ročníku oborů truhlář a operátor dřevařské výroby pod vedením učitele odborného výcviku Luboše Fialy. Pro výrobu betlému a figur bylo vybráno smrkové a lipové dřevo.¹³³

V říjnu 2016 byla otevřena nová budova **Fakulty veřejných politik Slezské univerzity v Opavě** spolu s **Univerzitní knihovnou**.¹³⁴ Celkové náklady na rekonstrukci a dostavbu areálu na Bezručově náměstí 14 včetně projektové přípravy a interiérového vybavení se vyšplhaly na zhruba 295 milionů korun.¹³⁵

Do Opavy se načas vrátily makety tří původních **historických bran**, kterými se až do 19. století vstupovalo do jádra města. Ocelové pylony vyrostly na přelomu září a října právě na místech, kde od středověku brány stávaly. Opavané i návštěvníci města si tak mohli připomenout Ratibořskou bránu, kterou představovala maketa na dnešním náměstí Osvoboditelů, Hradeckou bránu, jejíž maketa stála v sadech Svobody poblíž Obecního domu, a Jaktařskou bránu na dnešním náměstí Republiky. Původní brány zde vydržely až do zbourání městského opevnění počátkem 19. století. „Brány jsou jednou z instalací vzešlých z Landscape festivalu Opava 2016. Autorem je architektonická kancelář Atelier 38, a to Tomáš Doležal a Tomáš Bindr. Materiál na brány a jejich realizaci poskytla firma Ferram," řekl náměstek opavského primátora Dalibor Halátek. Brány tvořily dva ocelové pylony, které byly spojeny pásem zapuštěným do dlažby v úrovni chodníku. Na pásu byla vyřezána silueta původní historické brány a její název. Na pylonech v jejich horní části byla zakódována vzdálenost v kilometrech od Hradce, Ratiboře a Jaktaře. Od pátku 30. září byly brány večer i nasvíceny.¹³⁶

V říjnu byl před Domem umění umístěn **veřejný šachový stolek**. Pokud zájemci nevladnili šachy, mohli si je zapůjčit v pokladně Domu umění.¹³⁷

Koncem roku vydalo město Opava nový soupis ulic centrálního města a městských částí nazvaný **Opavský uličník**. Poslední taková publikace nazvaná Náměstí a ulice města Opavy totiž vyšla před pětadvaceti lety a jejími autory byli Josef Gebauer a Pavel Šrámek. Nová kniha Opavský uličník mapovala více než 330 současných ulic města včetně Jaktaře, Kateřinek a Kylešovic. Její vydání doprovodil i kalendář a tričko. Texty sestavili historikové Zemského archivu Opava Zdeněk Kravar a Jaromíra Knapíková.¹³⁸

Opava se připojila k městům, o kterých jste mohli získávat informace pomocí chytrých telefonů. Začala totiž využívat mobilní aplikaci **InCity** od firmy Intelis. Aplikace

¹³³ Hláska č. 11, 2016, s. 13 a Hláska č. 12, 2016, s. 15

¹³⁴ <https://www.slu.cz/slu/cz/univerzitiknihovna> a také: https://opavsky.denik.cz/zpravy_region/opava-slezska-univerzita-knihovna05102016.html, publikováno 5. října 2016

¹³⁵ <http://www.patriotmagazin.cz/slezska-univerzita-investuje-stovky-milionu-korun-do-modernizace>

¹³⁶ <https://www.opava-city.cz/cs/do-opavy-se-vratily-mestske-brany>, publikováno 3. října 2016

¹³⁷ <https://www.opava-city.cz/cs/sachovou-partii-si-muzete-zahrat-i-v-centru-mesta>, publikováno 6. října 2016

2016

¹³⁸ Hláska č. 12, 2016, s. 5

využívala potenciálu chytrých telefonů jako GPS, kalendář či další. Uživatel v ní mohl najít informace od přehledu kulturních akcí až po důležité zprávy z radnice, dopravní omezení nebo kontakty na důležité instituce.¹³⁹

¹³⁹ Hláska č. 12, 2016, s. 9

POLITICKÝ ŽIVOT

Politická situace ve městě byla v roce 2016 o něco stabilnější než v roce předchozím. Město v průběhu roku vedla stejná koalice, která byla zvolena v roce 2015 – ta byla tvořena zastupiteli bývalého hnutí ANO kolem Martina Vítečka (část roku Sdružení nezávislých zastupitelů – SNZ, později STAN), ČSSD, Změny pro Opavu a KDU-ČSL. Primátorem statutárního města Opavy byl sociální demokrat Radim Křupala, Martin Víteček byl jeho prvním náměstkem. Dalibor Halátek (Změna pro Opavu) a Josef Stiborský (KDU-ČSL) zůstali na svých postech náměstků.

Radim Křupala měl odpovědnost za úseky: finance, Městská policie Opava, interní audit, vnější vztahy, reprezentace města a kultura. **Martinu Vítečkovi** náležely tyto oblasti: majetek města, informatika, sport, Městské lesy Opava, p. o., spolupráce s městskými částmi. Pod **Dalibora Halátka** spadaly tyto oblasti: rozvoj města, příprava a realizace investic, životní prostředí, technické služby, odbor hlavního architekta a turistický ruch. **Josef Stiborský** zodpovídal za oblasti: školství, prevence kriminality, sociální věci, doprava a Městský dopravní podnik Opava. Nová rada města měla tradičně 11 členů. Tvořili ji čtyři členové za ČSSD - Radim Křupala, Tomáš Čvančara, Jan Sedláček a Libor Moravec. Stejný počet radních mělo i bývalé hnutí ANO, které v radě zasedlo ve složení Martin Víteček, Milan Němec, Adam Ludvík Kwiek a Lukáš Kovařík. Dvě křesla obsadili Dalibor Halátek a Alexandr Burda za Změnu pro Opavu, jeden radní, a to Josef Stiborský, zastupoval KDU-ČSL. Koalice v zastupitelstvu disponovala celkem 21 hlasy z celkových 39. ČSSD a SNZ měli shodně 7 hlasů, Změna pro Opavu 4 a KDU-ČSL 3 zastupitele.

Nutno dodat, že **počty zastupitelů** jednotlivých výše uvedených subjektů se v průběhu roku měnily. V září 2016 založilo hnutí ANO v Opavě novou místní organizaci. Jejím předsedou byl majitel výrobce autodílů Brano Group Pavel Juříček, který se stal novým členem hnutí. Do nově vzniklé opavské organizace ANO vstoupili tři zastupitelé z klubu nezávislých náměstků primátora Vítečka. Těmi byli Milan a Miroslava Kolářovi a také Romeo Doupal, který v zastupitelstvu v průběhu roku nahradil Martina Sedláře.

Situace eskalovala na prosincovém jednání zastupitelstva, kdy vládní koalice přežila **pokus o odvolání**. V zastupitelstvu již neměla většinu a chyběly jí k ní minimálně dva hlasy. Část opozice vedená Markem Veselým z ODS toho na jednání chtěla využít a pokusila se radní odvolat. To se nakonec nepodařilo. Návrhy na změnu programu a odvolání primátora a jeho náměstků nezískaly dostatečnou podporu. „Důvodem snahy odvolat vedení radnice je především nečinnost. Pan primátor Křupala na moje e-maily neodpovídá od února. Sekretariát přestal odpovídat v září,“ řekl Veselý. Dodal, že v práci radních vidí zásadní chyby. „Bytostně se nám nelíbí i to, že pokus o odvolání přežili jen díky podpoře komunistů,“ uvedl Veselý. Opozice nakonec neuspěla, k odvolání radních potřebovala 20 hlasů. Veselý v té souvislosti naznačil, že v budoucnu se pokus o odvolání může opakovat a bude hledat další hlasy. Naopak primátor Křupala už dříve řekl, že věří v úspěšnou menšinovou vládu.

Na konci roku 2016 měla tedy ČSSD šest jistých mandátů. Čtyři křesla patřila Nezávislým náměstkům Vítečka, čtyři zastupitele měla Změna pro Opavu a tři KDU-ČSL. Z opozice byl na konci roku nejsilnější blok nazvaný Osmička tvořený ODS, Starosty

a Opavany, který měl osm mandátů. Pět zastupitelů mělo ANO 2011, tři KSČM, tři Zelená pro Opavu. Jako samostatný článek v zastupitelstvu působila bývalá náměstkyně primátora a členka ANO Simona Bierhausová a jeden zastupitel zvolený za ČSSD.¹⁴⁰

Hnutí ANO představilo v listopadu své plány. Jejich oficiální program čítal devět bodů, které by podle představ členů hnutí měly vytvořit z Opavy nejlepší místo pro život v kraji. Během konference jednotliví straníci zaujímali dva rozdílné postoje. První z nich představoval jejich plány na pozvednutí komunální prestiže města, ten druhý byl postaven na kritice současného vedení Opavy. „Dělat finanční hazardy v podobě výstavby aquaparku by mohlo město velmi rychle uvrhnout do insolvence,“ řekl Juříček k jednomu z hlavních témat ve městě Opava.¹⁴¹

V říjnu proběhly v ČR také **krajské volby**. Z opavských občanů volilo nejvíce lidí (27 %) ANO 2011, ČSSD získala 15 % voličů, KDU 9 %, KSČM 8 %, TOP 09 7,7 %, ODS 7,3 % a Koalice SPD a SPO 5,6 %.¹⁴²

Opavu v listopadu **navštívil prezident Miloš Zeman**. Prezident se v rámci své třídenní návštěvy Moravskoslezského kraje setkal se studenty Slezské univerzity v Opavě. Přednášková místnost, kam Zeman zavítal, byla plná. „Na debatě v aule vysoké školy bylo kolem 150 studentů,“ upřesnila redaktorka České televize Markéta Radová. Kolem šesti desítek studentů však besedu se Zemanem bojkotovalo. Zaplnili opavskou kavárnu Cafe Evžen na Beethovenově ulici, vyslechli si koncert skupiny Ladě a také zhlédli krátký film o Václavu Havlovi. Před univerzitou demonstrovalo s transparenty asi deset lidí, kromě jiného galerista Martin Klimeš, který protestoval svým transparentem pro patolízalství a vulgaritě prezidenta, a také Tomáš Ott, který prezidenta Zemana vítal v Opavě v roce 2014 výkřiky „Ruský šváb!“ a „Hanba Opavě“, tentokrát spolu s dalšími kolegy, například autorem této kroniky držel transparent s nápisem „Pane prezidente, děkujeme, že nás spojujete (proti sobě)“. Proti tomu, aby naši zemi zavlekl do Ruska, protestovala například lékařka Eva Dratvová s přáteli.¹⁴³

Z opavských osobností se náměstkem hejtmana stal Ing. **Jaroslav Kania** za ANO 2011, který je kvestorem Slezské univerzity v Opavě. Ten má na starosti finance, majetek a investice.¹⁴⁴

V polovině listopadu také vznikl společný opoziční zastupitelský klub **Osmička** tvořený hnutím Opavané (Piráti a nezávislí), ODS a hnutím Starostové. O jeho vzniku informovala na stránkách prosincového zpravodaje Hláška Hana Brňáková, zastupitelka za Opavany.¹⁴⁵

¹⁴⁰ <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/1980379-opavska-koalice-prezila-dalsi-pokus-o-svrzeni-tentokrat-z-dilny-ods>

¹⁴¹ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/opava-ano03112016.html

¹⁴² <https://volby.idnes.cz/kraje-2016.aspx?t=6&o2=505927&o=13>

¹⁴³ <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/1949158-setkani-se-zemanem-si-na-slezske-univerzite-nenechalo-ujit-150-studentu-desitky>

¹⁴⁴ http://www.msk.cz/cz/verejna_sprava/rada-kraje-42132/

¹⁴⁵ Hláška č. 12, 2016, s. 22

SAMOSPRÁVA

Celkem proběhlo **devět jednání zastupitelstva města Opavy**, z toho 5 řádných a 4 mimořádné. Zastupitelstvo zasedalo 27. ledna, 8. února, 25. dubna, 16. května, 20. června, 19. září, 14. října, 19. října a 12. prosince.

Dotiční programy pro rok 2016 schválili zastupitelé na svém únorovém zasedání. Na sportovní dotace byly vyčleněny 4 miliony 350 tisíc, na kulturní oblast připadl 1 milion 800 tisíc korun a na dotace z oblasti životního prostředí a EVVO připadlo 500 tisíc korun. Letos byl nově otevřen i dotiční program Prevence kriminality, na který bylo vyčleněno 350 tisíc korun. O dotace mohli zájemci žádat do 17. března.¹⁴⁶

První **Otevřená radnice** se uskutečnila 11. dubna.

Romeo Doupal nahradil v zastupitelstvu Martina Sedláře. Zastupitelský slib v pondělí 16. května složil nový člen Zastupitelstva města Opavy Romeo Doupal. Ten nahradil Martina Sedláře, který 13. května na zastupitelský mandát rezignoval s odůvodněním, že u něj dojde ke změně trvalého bydliště mimo Opavu. Romeo Doupal byl náhradníkem v rámci volebního subjektu ANO 2011, za který byl Martin Sedlář v komunálních volbách 2014 zvolen.¹⁴⁷

Tajemník opavského magistrátu Tomáš Elis převzal v úterý 7. června v Benešově u Prahy z rukou náměstkyně ministra vnitra Jany Vildumetzové ocenění v rámci prvního ročníku soutěže **Přívětivý úřad**. Tu letos poprvé vyhlásilo ministerstvo vnitra ČR. Opava se v rámci Moravskoslezského kraje umístila na třetím místě, za Karvinou a Ostravou. „Cílem soutěže bylo zmapovat a zhodnotit kvalitu a přívětivost nabízených služeb úřadů obcí s rozšířenou působností. Probíhala formou dotazníkového šetření, v němž bylo hodnoceno celkem 42 kritérií rozdělených do tří oblastí - přístupnost úřadu pro občany, transparentnost úřadu a komunikace,“ vysvětlil tajemník Tomáš Elis. „Chtěl bych velice poděkovat všem zaměstnancům magistrátu i vedení a členům orgánů města, a to i z předešlých let, protože bez nich bychom těchto výsledků nemohli dosáhnout. Je to pro nás velký závazek a výzva pro léta budoucí, abychom kvalitu a dostupnost služeb občanům udrželi a dále se zlepšovali,“ uvedl Tomáš Elis.¹⁴⁸

Tomáš Elis v roce 2016 získal také ocenění **Personální manažer** územní samosprávy v České republice v soutěži, kterou vyhlašuje Klub personalistů.¹⁴⁹

Město zakoupilo nový **elektronický informační kiosek**, který byl umístěn před vstup do budovy C do areálu magistrátu z Krnovské ulice, kde se pohybuje největší počet klientů úřadu. „Úřední deska musí být občanům k dispozici 7 dní v týdnu a 24 hodin denně. Ta současná, klasická, před radnicí na Horním náměstí, má již své odžito. Zhruba co pět let musí projít generální opravou, která stojí vždy okolo 80 tisíc korun. Její další nevýhodou je malá rozměrová kapacita. Zveřejňujeme stále více dokumentů,

¹⁴⁶ Hláska č. 2, 2016, s. 6

¹⁴⁷ Hláska č. 6, 2016, s. 9

¹⁴⁸ Hláska č. 7-8, 2016, s. 4

¹⁴⁹ Hláska č. 11, 2016, s. 8

kteře pro nedostatek místa musíme zmenřovat. Pro staré či handicapované lidi se tak stávají prakticky nečitelnými,“ vysvětlil tajemník magistrátu Tomáš Elis.

Nový elektronický kiosek je oboustranný a disponuje neomezenou kapacitou dat, která lze archivovat, kapacita je prakticky bezedná. Kiosek funguje nezávisle na klimatických podmínkách a je kvalitně chráněn proti vandalům. Vyroben je z ocelově hliníkové konstrukce a je opatřen speciálním tvrzeným, bezpečnostním a antireflexním sklem. Za jeho nákup zaplatilo město 747 tisíc korun bez DPH. „Jeho software lze kdykoliv doplnit o inovační programy, které zvýší komfort pro uživatele,“ dodal tajemník.

Kromě úřední desky panel zobrazuje i aktuální vydání Hlásky, tipy na kulturní akce ve městě, jízdní řády, mapový portál, adresy a úřední hodiny institucí v Opavě či populární server meničko.cz. Na tabuli najdou občané také aktuální datum a čas, informace o stavu ovzduší či vybrané důležité zprávy z magistrátu.¹⁵⁰

Opava se zapojila do projektu **Smart Cities**. Moravskoslezský kraj společně s městem Ostravou, ministerstvem průmyslu a ministerstvem životního prostředí podepsal v roce 2015 deklaraci o spolupráci na přípravě konceptu chytrého města (Smart city) a chytrého regionu (Smart region). Na jaře letošního roku se k této deklaraci připojilo i město Třinec.

Na svém zasedání 19. září odsouhlasili zapojení Opavy zastupitelé a slezská metropole se tak vydala na cestu k tomu stát se třetím chytrým městem v našem kraji. Smart Cities je Evropskou komisí podporovaný koncept udržitelného rozvoje měst a obcí. Představuje další nástroj pro zlepšení životního prostředí v České republice a pro získání dalších finančních prostředků na kvalitní projekty zaměřené na snížení energetické náročnosti, udržitelnou dopravu, snižování emisí a podporu nových technologií.

„Není přitom primární, aby všechno fungovalo chytře pouze za pomoci nejmodernějších technologií, i to nejjednodušší řešení, které funguje, je smart. Cílem je, aby byl region díky inteligentním technologiím a inteligentním procesům ekologicky šetrný i energeticky úsporný, protože pokud jdou ruku v ruce ekologie, energetická úspornost a technologická vyspělost, je to určitě cesta k modernímu, chytrému městu i celému regionu,“ vysvětlil náměstek Halátek.

Do konce roku 2017 by mělo mít město zpracovanou koncepci Smart City Opava, která by měla obsahovat návrhy efektivních kroků pro jeho fungování a to zejména v oblastech mobility a dopravy, energetiky, správy a řízení budov a péče o občany, včetně jejich aktivního zapojení do procesů.

Partnery města při realizaci projektu byli Slezská univerzita, Vysoká škola báňská - Technická univerzita v Ostravě, Smart City Technologie Brno, E.ON Česká republika, Porsenna o.p.s. a Krajská energetická agentura.¹⁵¹

Zastupitelé na svém zářijovém zasedání schválili **dotační okruhy pro rok 2017**. Zájemci mohli žádat o finanční podporu v oblastech: kultura, životní prostředí, environmentální výchova a prevence kriminality. Svě žádosti mohli zasílat od 24. září do 31. října.¹⁵²

¹⁵⁰ Hlásky č. 9, 2016, s. 7

¹⁵¹ <http://www.opava-city.cz/cs/opava-se-zapojila-do-projektu-smart-cities>, publikováno dne 25. září 2016

¹⁵² Hlásky č. 10, 2016, s. 4

Město Opava a společnost Crestyl se rozhodli **ukončit smlouvu ohledně Slezanky**. Investor avizoval ochotu svůj záměr nerealizovat za podmínky, že mu město zaplatí 28,5 milionů korun jako vyrovnání za výdaje, které za deset let na přípravu projektu vynaložil. Uvedená částka se skládá z úhrady příspěvku na zajištění demolice budovy ministerstva zemědělství ve výši 4,5 milionu, úhrady zaplaceného nájemného za pozemky ve výši 1,385 milionu a z ostatních nákladů ve výši 22,615 milionu korun. Na zasedání zastupitelstva 19. září se zastupitelé usnesli, že smlouva s developerem bude definitivně ukončena. „V rámci koalice máme obecnou shodu na tom, že by toto území určitě nemělo být celé zastavěno, že by zde měl být zcela jistě prostor pro zeleň. Nicméně nechceme dělat žádná ukvapená rozhodnutí, tato otázka si určitě zaslouží čas a prostor na projednání, do kterého chceme zapojit architekty i veřejnost,“ řekl na zasedání zastupitelstva primátor Radim Křupal.¹⁵³

V průběhu roku 2016 se začal připravovat **projekt nového bazénu**. Příprava tohoto velkého projektu budila řadu emocí – zatímco část obyvatel a zastupitelů města bazén považovala za prioritu, někteří se obávali příliš vysoké finanční náročnosti. Desátého října se občané Opavy mohli seznámit s návrhem nového městského bazénu. Zastupitelé města byli po zahajovací prezentaci zasypáni dotazy nespokojených účastníků debaty. Před zahájením samotné debaty seznámil přítomné s pilotním návrhem projektu nového bazénu architekt Jan Chlup. Při svém výkladu pak kladl velký důraz na moderní způsob zacházení s energiemi, které budou potřebné k provozu nového sportoviště. Nespokojenost způsobila cena 343 milionů korun, za kolik má být stavba zhotovena. V diskuzi vystoupil také Pavel Juříček, člen ANO. Ten ve svém příspěvku apeloval na občany, ať nemyslí jen na své vlastní zájmy, ale hlavně na zájmy města. Podle něho nebude město schopno tento projekt zafinancovat a trvale udržet.¹⁵⁴

Druhá **Otevřená radnice** proběhla 28. listopadu.

Odbor hlavního architekta a územního plánu magistrátu dostal nového šéfa. Na základě výběrového řízení se jím stal třiačtyřicetiletý Petr Stanjura. Ten doposud působil v architektonickém Studiu Road2, které založil společně se svou manželkou, rovněž architektkou Zuzanou Mateciucovou Stanjurovou. Do funkce nastoupil 1. prosince.¹⁵⁵

Na stránkách zpravodaje Hláska se i nadále objevovaly příspěvky psané **opozičními zastupiteli**. Zejména zastupiteli z klubu Zelená pro Opavu nebo Opavané či nezávislou Simonou Bierhausovou.¹⁵⁶

¹⁵³ <http://www.opava-city.cz/cs/obchodni-centrum-za-slezankou-se-stavet-nebude>, publikováno dne

19. září 2016

¹⁵⁴ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/opava-bazen-prezentace12102016.html, publikováno 12. října

2016

¹⁵⁵ Hláska č. 12, 2016, s. 5

¹⁵⁶ Hláska č. 12, 2015, s. 22

HOSPODAŘENÍ MĚSTA

Rozpočet města na rok 2016 byl schválen usnesením zastupitelstva města na jeho zasedání v prosinci 2015. Dle schváleného rozpočtu mělo statutární město Opava pracovat v roce 2016 s rozpočtem, který na stránce příjmů i výdajů počítal s částkou 924 milionů korun. Klíčový dokument pro hospodaření města schválili zastupitelé 26 hlasy z 39 možných. Oproti roku 2015 byl rozpočet nižší o necelých 40 milionů korun a nepočítal se zapojením úvěrů. Na investiční akce v něm byla vyhrazena částka necelých 47 milionů. O případných dalších projektech vedení radnice rozhodovala v průběhu roku, podle aktuální finanční situace města.

Finanční částky určené pro jednotlivé oblasti, jako byly například školství či kultura, byly na podobné úrovni jako loni, na sociální granty bylo přidáno bezmála 4,5 milionu. Provoz technických služeb vyšel město na 110 milionů, Slezskému divadlu připadlo 69 milionů. Opavská kulturní organizace hospodařila s částkou 14 milionů a dopravní podnik se 70 miliony. Celkem 8 městských částí si rozdělilo částku ve výši 33,7 milionu korun, do rozpočtu městské policie putovalo 36 milionů korun.¹⁵⁷

Mezi hlavní plánované investiční akce patřily některé dílčí stavby související s východní částí severního obchvatu (ve spolupráci s ŘSD), rekonstrukce mostu na ul. Slavkovská, rekonstrukce budovy obecního úřadu a zbrojnice v Podvihově, výstavby přístřešků na zastávkách MHD, doplnění stezky pro chodce a cyklisty v Komárově (II. etapa) nebo projektová příprava některých akcí.¹⁵⁸

V roce 2016 bylo nutné řešit splátky jistin úvěrů. Pravidelné splátky jistin byly plánovány ve výši 69.769.400,00 Kč, na tvorbu fondů bylo nutné vyčlenit 3.520.000,00 Kč. Schválený rozpočet příjmů představoval daňové příjmy ve výši 758.632.700,00 Kč, nedaňové příjmy ve výši 112.796.400,00 Kč, kapitálové příjmy ve výši 72.084.000,00 Kč a přijaté dotace ve výši 54.200.000,00 Kč, které představují neinvestiční přijatý transfer ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu na výkon v přenesené působnosti. Schválený rozpočet výdajů 924.423.700,00 Kč se členil na běžné výdaje ve výši 841.878.120,00 Kč a kapitálové výdaje 82.545.580,00 Kč.

V průběhu roku 2016 došlo na základě rozpočtových opatření schválených radou nebo zastupitelstvem města Opavy k navýšení příjmové i výdajové části rozpočtu. Příjmy se zvýšily na 1.123.264.411,21 Kč, výdaje na 1.147.610.528,49 Kč a financování bylo upraveno na minus 24.346.117,28 Kč.

Na konci roku 2016 byl zůstatek bankovních účtů 428.563.807,70 Kč, z toho základní běžný účet (ZBÚ) vykazoval zůstatek 338.952.329,86 Kč a běžné účty fondů 89.611.477,84 Kč.¹⁵⁹

¹⁵⁷ Hláska č. 1, 2016, s. 4

¹⁵⁸ Hláska č. 1, 2016, s. 4

¹⁵⁹ Závěrečný účet statutárního města Opavy za rok 2016

EUROREGION SILESIA

V lednu 2016 byly Valnou hromadou schváleny změny v orgánech české části Euroregionu Silesia. Bylo schváleno nové složení Rady a do funkce předsedy Rady byl zvolen Ing. Radim Křupala, primátor Statutárního města Opavy, který nahradil Martina Vítečka.

Tajemnicí české části ER Silesia byla od července 2000 **Jana Novotná Galuszková**, manažery Roman Tománek, Olga Kmínková Sobotková a Kateřina Lindovská.

Ke konci roku 2016 měl Euroregion Silesia rozlohu 2776 km², přičemž česká část tvořila 1547 km². Žilo zde 766 000 obyvatel, v české části 480 000. Počet členských obcí na české straně byl 48.

Mezi přidružené členské organizace patřily mimo jiné také Slezská univerzita v Opavě, Hospodářská komora Opava, Matice slezská Opava, Místní akční skupina Opavsko a Místní akční skupina Hlučínsko. Sídlem Euroregionu bylo město Opava, sekretariát sídlil v budově Hlásky.

Po celý rok pokračovala spolupráce Statutárního města Opavy a ER Silesia v záležitostech cestovního ruchu Turistické oblasti Opavské Slezsko.¹⁶⁰

¹⁶⁰ Webové stránky <http://www.euroregion-silesia.cz/>

DOPRAVA

Oprava viaduktu na Olomoucké ulici zkomplikovala dopravu automobilům i pěším. Podjezd pod železniční tratí byl uzavřen od 10. května do 30. listopadu. Výjimku pro průjezd měli pouze záchranáři a vozidla městské hromadné dopravy. Řidiči museli použít objízdne trasy. Značky je naváděly ze Slavkova přes Otice na Hradeckou ulici popřípadě na jižní obchvat města. Stejná trasa platila i pro auta přijíždějící od Ostravy či z Hlučínska. Pro auta jedoucí jenom po městě vedla objížďka po vedlejších ulicích, například přes Otickou či Englišovu. Most, který už dávno nevyhovoval současným požadavkům, musel být kompletně přestavěn. Nově nad ním vedla jen jedna kolej na trámové prosté kolejové konstrukci. Na dvojnásobnou šíři byly rozšířeny i chodníky. Rekonstrukce byla provedena v rámci revitalizace železniční trati Opava – Krnov.¹⁶¹ Nový železniční most byl usazen na místo 13. srpna. Během rekonstrukce viaduktu měli cestující možnost se přepravit zdarma mezi zastávkami U Soudu a Horovo náměstí.¹⁶²

Evropský týden mobility probíhal od 16. do 22. září. První jeho předzvěstí v Opavě byla jízda na kolečkových bruslích Blade Night 10. září. Následující den se pak uskutečnilo finále Moravské inline tour 2016 v Městských sadech. Cyklistům byla určena akce 17. září. Mohli se vydat do Opavy na fidorku a do Krnova na kofolu. Pro školy byla připravena celoevropská dopravní soutěž Oblékáme hada Edu a také Den na kolečkách, což byl inlinový závod v podzemních garážích obchodního centra Breda & Weinstein, který se konal 21. září. Zaměstnanci Magistrátu města Opavy se ve stejný den zapojili do akce Na úřad bez aut a ti, kteří se k akci přidali, měli ten den na sobě triko limetkové barvy. Široká veřejnost se do této akce mohla zapojit o den později, 22. září. Evropský týden mobility završila cyklojízda Opavou 24. září připravená ve spolupráci se Slezským gymnáziem.¹⁶³

Od října město začalo poskytovat novou službu **SMS parkovné** v zónách placeného stání. Řidiči tak mohli pohodlně parkovné platit pomocí mobilních telefonů. Jediným předpokladem pro použití této služby byl telefon s předplacenou službou Premium SMS. Parkovné tímto způsobem nebylo možno platit jen na parkovišti U Jelena, kde fungoval závorový systém. Půlhodina parkování stála 13 korun a hodina 25 korun, čili o něco více než parkovné placené v hotovosti platbou v parkovacím automatu.¹⁶⁴

Hromadná doprava

Městskému dopravnímu podniku se podařilo zajistit financování **rekonstrukce** vozovny z fondů Evropské unie. Vozovna byla v roce 2013 vážně poškozena požárem a prošla nákladnou obnovou, do provozu byla znovu uvedena v roce 2015. Dopravnímu

¹⁶¹ Hláska č. 5, 2016, s. 6

¹⁶² <https://www.opava-city.cz/cs/mhd-preveze-zdarma-cestujici-pod-viaduktem>, publikováno 12. 5. 2016

¹⁶³ Hláska č. 9, 2016, s. 9

¹⁶⁴ Hláska č. 10, 2016, s. 8

podniku se podařilo zajistit financování rekonstrukce Evropskou unií, a to ve výši téměř 100 procent způsobilých výdajů, které činily 5,6 milionu korun.¹⁶⁵

V červnové Hlásce se ptala zastupitelka Simona Bierhausová (Nezávislí), kam a proč zmizel z Horního náměstí **prodejní automat** dopravního podniku. Na její otázky odpovídal předseda představenstva MDPO Adam Ludvík Kwiek. Tzv. automatická pokladna (AuPo) byla podle jeho slov pořízena v roce 2010 za 110 tisíc korun. Přístroj však byl po dobu provozu značně nespolehlivý a zákazníci si na něj stěžovali. Například v roce 2012 byl mimo provoz dokonce 62 dní. Byl málo užíván, v roce 2015 dokonce jen ze 4,8 procent. Kvůli přechodu na nový typ karet (ODISka) bylo nutno přístroj softwarově upravit. Jen tato úprava by vyšla na 60 tisíc korun. „Vedení MDPO tedy logicky považovalo za iracionální investovat takovou částku do nespolehlivého zařízení,“ píše v Hlásce předseda představenstva.¹⁶⁶

Během prázdnin nainstaloval Městský dopravní podnik ve vybraných vozidlech **USB zásuvky**. „Tři dvojjásuvky v každém vozidle jsou umístěny na sloupcích madel, podobně jako tlačítka signálu pro výstup,“ referoval článek ve zpravodaji Hláska. Vozidla, která takové zásuvky mají, byla viditelně označena piktogramy.¹⁶⁷

Celkem jedenáct zastávek MHD dostalo od listopadu **nové přístřešky**. Stalo se tak hlavně u zastávek, kde nastupovalo více než 100 cestujících lidí za den. Zastávky vyrostly například na ulicích Vrchní, Mařádkova, Vančurova, Olbrichova, Partyzánská, Holasická či Bílovecká. Celkově si tato investice vyžádala 1,250 milionu korun a stavby realizovaly Technické služby Opava s. r. o.¹⁶⁸

Automobilová doprava

Únorová Hláska informovala o tom, že **stavba východní části severního obchvatu Opavy** začne zřejmě v létě. Nakonec se tak nestalo a stavět se začalo až v březnu následujícího roku. Ředitelství silnic a dálnic České republiky zveřejnilo na svém webu již v roce 2015 krátký film, kde názorně celý severní obchvat přiblížilo.¹⁶⁹

Na Masařské ulici vyrostla **nabíjecí stanice pro elektromobily**. Jako vůbec první v České republice byla integrována do sloupu veřejného osvětlení. Na vzniku stanice se podílel i podnikatel Pavel Brída, jehož firma uvádí elektromobily na český trh. Město do této stanice investovalo přibližně 10 tisíc korun a počítalo s tím, že podobných nabíjecích stanic bude v budoucnu přibývat. Zájemci mohou elektřinu ze stanice odebírat bez poplatků, musí se však řídit pravidly uvedenými na stanici. Radnice nyní jedná s několika firmami o možnosti zapůjčení elektromobilů. „Jednalo by se o vozy, které by byly využívány jen na pohyb po městě, případně na cestu do Ostravy. Pokud

¹⁶⁵ Hláska č. 1, 2016, s. 8

¹⁶⁶ Hláska č. 6, 2016, s. 30

¹⁶⁷ Hláska č. 9, 2016, s. 25

¹⁶⁸ Hláska č. 12, 2016, s. 9

¹⁶⁹ Hláska č. 2, 2016, s. 6 a <https://www.youtube.com/watch?v=Frm8y997m5M&feature=youtu.be>

jednání dopadnou dobře, tak jeden či dva vozy pro potřeby magistrátu pořídíme,“ vysvětlil náměstek Halátek.¹⁷⁰

Jedenáctka se stala Českou dopravní stavbou. Nový úsek silnice I/11 od Mokrých Lazců po hranici okresů Opava – Ostrava vyhrál první místo v soutěži Česká dopravní stavba, technologie a inovace roku 2015 v hlavní kategorii Silniční a dálniční stavby. Slavnostní vyhlášení soutěže se odehrálo 16. června v Betlémské kapli v Praze. Soutěž každoročně vyhlašuje Ministerstvo dopravy České republiky spolu se Státním fondem dopravní infrastruktury, Ředitelstvím silnic a dálnic ČR, Ředitelstvím vodních cest ČR a Správou železniční dopravní cesty.¹⁷¹ V tomto 13. ročníku soutěže porota pod vedením prof. Dr. Ing. Miroslava Svítka, jmenovaná na návrh odborných garantů soutěže hodnotila rekordní počet 52 přihlášek.¹⁷²

V září 2016 vznikl místo křižovatky ulic Krnovská a Vančurova **nový kruhový objezd**. Do předčasného užívání byl předán 1. září. V následujících dnech probíhaly ještě dokončovací práce a 13. září byl rondel zkolaudován. Stavbu realizovalo Ředitelství silnic a dálnic a přišla na 24,7 miliónu korun včetně DPH, dvaceti procenty se podílelo město Opava a 16 % procent přispěla společnost Benzina, která u křižovatky vybudovala novou čerpací stanici.¹⁷³

Cyklistická doprava

Celková délka cyklistických komunikací v Opavě ke konci roku 2016 činila 22,128 kilometrů.¹⁷⁴

V tomto roce byla kromě jiného prodloužena **komárovská cyklostezka**. Šlo o 290 metrů dlouhý úsek, který by se napojil od ulice U Černého mlýna až ke spojce směrem na Kylešovice. Tento úsek vyšel městský rozpočet na 6,65 milionu korun. Stavba byla realizována od srpna do září.¹⁷⁵

Pivovar Bernard poskytl městu Opava na základě výsledků prodeje za rok 2015 **finanční dar** ve výši 6 598 korun. Tyto prostředky měly být opět použity na dobudování cyklistické infrastruktury ve městě, zejména na pořízení stojanů na kola. Za léta 2010 až 2015 pivovar městu věnoval již 55 261 korun.¹⁷⁶

¹⁷⁰ Hláska č. 6, 2016, s. 9

¹⁷¹ Hláska č. 7-8, 2016, s. 8

¹⁷² <https://www.izdoprava.cz/dopravni-stavby-2/2016/zname-viteze-souteze-ceska-dopravni-stavba-2015/>, publikováno 21. června 2016

¹⁷³ Hláska č. 10, 2016, s. 4

¹⁷⁴ http://www.opavounakole.info/opava/cyklisticke_komunikace_opava_2016.htm

¹⁷⁵ Hláska č. 5, 2016, s. 4 a také

http://www.opavounakole.info/opava/cyklisticke_komunikace_opava_2016.htm

¹⁷⁶ Hláska č. 6, 2016, s. 6

Železniční doprava

Trat' z Opavy do Krnova se dočkala velké rekonstrukce. Od 1. března do 7. prosince vlakovou dopravu na trati nahradily autobusy. Došlo k rekonstrukci celé tratě, nástupišť a zastávek, železničních přejezdů a modernizace se dočkalo i zabezpečovací zařízení. Původně se trat' měla elektrifikovat, k tomu však nedošlo. Rekonstrukce se dočkalo i nádraží Opava-západ. Byl kompletně rekonstruován železniční svršek a spodek, nástupiště, byly zřízeny bezbariérové přístupy na nástupiště a byly provedeny i částečné úpravy výpravní budovy. Rekonstrukcí prošel i viadukt na Olomoucké ulici, jak píšeme v jiném oddíle této kapitoly. Celkově přišla modernizace trati na 863 miliónů korun.¹⁷⁷

Hvozdnický expres vyrazil i v tomto roce opět na trat'. Od poloviny června do konce září převážel cestující mezi Opavou a Svobodnými Heřmanicemi. Na jeho provoz přispělo i město Opava, a to částkou 75 tisíc korun.¹⁷⁸

¹⁷⁷ Hláska č. 3, 2016, s. 9

¹⁷⁸ Hláska č. 7-8, 2016, s. 8

CESTOVNÍ RUCH

Město Opava společně s MAS Opavsko a MAS Hlučínsko založilo spolek **Turistická oblast Opavské Slezsko**. „Jeho cílem je rozvíjet a zkvalitňovat cestovní ruch na území města Opavy a širšího Opavska, vytvářet vazby mezi veřejnou sférou, podnikateli a neziskovými subjekty a posilovat image regionu,“ uvedl v Hlásce náměstek primátora Dalibor Halátek. Spolek začal fungovat počátkem tohoto roku ve spolupráci s Destinačním managementem Moravian-Silesian Tourism, s. r. o. Aktivním partnerem spolku bylo také opavské Městské informační centrum. Spolek navazoval na dosavadní činnost destinačního managementu Opavské Slezsko a měl v plánu pokračovat v oblíbených Týdnech Slezské kuchyně, zahájení turistické sezóny a přebral také spolupráci na regionální značce Opavské Slezsko.¹⁷⁹

Kulinářskou přípravou na turistickou sezónu byl i v tomto roce **Týden slezské kuchyně**. Začal v pátek 15. dubna a trval do 24. dubna.¹⁸⁰

Otevření turistické sezóny se letos uskutečnilo v jednom termínu, a sice 7. května v Hradci nad Moravicí pod křídly destinačního managementu Opavské Slezsko. Stalo se tak vůbec poprvé, kdy byla turistická sezóna slavnostně otevřena na jednom místě za účasti zástupců různých regionů Opavského Slezska, jako je Vítkovsko, Budišovsko, Opavsko a další části.

O akci informoval například Opavský a Hlučínský deník. „Sázka na jednotu času a prostoru, v němž se sezona zahájí, organizátorům vyšla. Na hradecký zámek v průběhu celé soboty dorazily tisíčky lidí z širokého okolí,“ psal zástupce šéfredaktora Petr Dušek. Ti, kteří nechtěli vážit cestu autem, se mohli do Hradce dopravit třeba historickým vlakem, jenž v 8.15 vyrážel z Ostravy a následně pendloval právě mezi Hradcem a Opavou. Cestující obdrželi památeční jízdenky a přímo na zámek se pak nechali vyvézt kyvadlovou autobusovou dopravou. Součástí pestrého programu byly ukázky výroby tašek z břidlice v části věnované Budišovsku, spřádání ovčí vlny v podání Pavly Lindovské z Kyjovic a další atrakce a rukodělné výroby. Na nádvoří Bílého zámku se mimo jiné uskutečnila expozice Opavského a Hlučínského Deníku. Vystavovaly se nejlepší fotografie pořízené v zámeckém areálu, které lidé mohli ohodnotit.

Podle Petra Duška byly tisíčky spokojených návštěvníků zámku v Hradci nad Moravicí pro pořadatele jasnou známkou toho, že Otevírání turistické sezóny v Opavském Slezsku se letos nadmíru vydařilo. „Vyšel jim zejména organizátorský tah nečlenit zahájení do několika turistických oblastí, ale naopak vyslat jejich zástupce, aby se prezentovali v areálu jedné z nejnavštěvovanějších památek celého kraje, kde se dalo očekávat, že to lidi bude táhnout,“ psal Petr Dušek. Ve svých stáncích se představilo například Budišovsko či Vítkovsko. Zatímco tyto oblasti v minulých letech zahajovaly sezónu v Budišově nad Budišovkou anebo Vítkově, kde se akce zúčastnili zejména lidé z okolí, tentokrát byly na očích tisícovek návštěvníků z jiných částí nejen opavského okresu, ale i kraje, a tedy i nových potenciálních turistů. Novinka prezentace všech turistických oblastí na jednom místě a v jednom čase určitě obrovsky

¹⁷⁹ Hláska č. 1, 2016, s. 6

¹⁸⁰ Více v kapitole Obchod, služby a podnikání

zkvalitnila také celou akci na Hradci. Člověk u nespočtu stánků mohl strávit i několik hodin. Program byl navíc velmi pestrý a doslova ideální pro rodiny s dětmi. „Mě kromě jiného potěšila možnost ochutnat lokální speciality, a to podotýkám, že Týden slezské kuchyně skončil celkem nedávno. Zelňačka z otického zelí anebo třeba frgál tvořený povidly z jeřabin, delikátní záležitost. Na své si rovněž přišli milovníci piva. Nechybělo zastoupení snad všech okresních pivovarů. Výběr byl tak široký, že by dost možná zastínil i některé pivní festivaly, na nichž je pivo to hlavní,“ uzavřel ve své poznámce Petr Dušek.¹⁸¹

¹⁸¹ https://opavsky.denik.cz/zpravy_region/hradec-nad-moravici-otevirani-turisticke-sezony09052016.html, publikováno 9. května 2019

OBCHOD, SLUŽBY A PODNIKÁNÍ

Společnost Severomoravské vodovody a kanalizace zvedla od ledna **cenu vodného** pro zákazníky na Opavsku na 40,70 korun za metr krychlový, a to včetně patnáctiprocentní DPH. Nová cena za odvádění a čištění odpadních vod byla stanovena na 37,18 korun včetně DPH. Jednalo se o navýšení o 1,66 korun, meziroční rozdíl u vodného vycházel na 1,14 korun a u stočného 52 haléřů.¹⁸²

Více než **čtyřicet podnikatelů** se sešlo s primátorem Radimem Křupalou na pravidelném setkání s představiteli města. Uskutečnilo se tentokrát 7. března v Sále purkmistrů Obecního domu. Primátor představil podnikatelům plány nového vedení města a seznámil je se záměry na výstavbu plaveckého bazénu, opravou zimního stadionu, rozšiřováním průmyslové zóny i ploch pro bydlení. Náměstek primátora Dalibor Halátek pak prezentoval dílčí výsledky práce realizované v rámci projektu Destinační management pro turistickou oblast Opavské Slezsko a podtrhl význam značky regionální produkt Opavské Slezsko. Zástupci Okresní hospodářské komory pak rozproudili diskusi na téma spolupráce zaměstnavatelů a středních technických škol. Upozornili však také na nedostatek kvalifikovaných absolventů technických oborů.¹⁸³

Týden slezské kuchyně nechyběl v restauracích v Opavě i širším okolí ani v tomto roce. Akci připravil destinační management Opavské Slezsko ve spolupráci se Slezskou univerzitou od 15. do 24. dubna. Tohoto ročníku se účastnilo přes pětadvacet provozovatelů. Návštěvníci tak mohli ochutnat například slezské nebe, slezskou kachnu, brotku nebo také binenštyk. Letošní rok přišli pořadatelé s novinkou - kromě soutěže restaurací připravili i soutěž fotografií na Facebooku. Jejím cílem bylo vyfotit se v restauraci s pokrmem a fotku odeslat pořadatelům. Kromě toho běžela i tradiční soutěž mezi restauračními podniky, ve které hlasovali účastníci o svých favoritech pomocí SMS. V roce 2016 tuto soutěž vyhrál Motorest R11 ve Skrochovicích a rok předtím Mlýn u vodníka Slámy ve Lhotě u Opavy.¹⁸⁴

Víceúčelová hala v Městských sadech ožila ve dnech 28. a 29. května **Opavským veletrhem** s podtitulem Autosalon – Stavba – Bydlení – Zahrada – Zábava, který tu probíhal oba dny od 9 do 18 hodin. Návštěvníci tu našli vše potřebné pro stavbu, renovaci i údržbu domu, bytu, dílny i zahrady, ale také přehlídku automobilů místních prodejců s mnoha regionálními premiérami. Součástí veletrhu byl i bohatý doprovodný program pro děti i dospělé a navíc každý příchozí měl opět šanci vyhrát některou z téměř tisíce cen věnovaných partnery veletrhu. Akci pořádala společnost Olomouc Omnis, a. s.¹⁸⁵

Netradiční kavárna vyrostla v září díky festivalu Landscape v budově Slezanky. Obsluhovali v ní klienti terapeutické dílny Radost, kterou provozuje Charita Opava.

¹⁸² Hláska č. 1, 2016, s. 8

¹⁸³ Hláska č. 4, 2016, s. 7

¹⁸⁴ Hláska č. 4, 2016, s. 9

¹⁸⁵ Hláska č. 5, 2016, s. 26

Byla nazvána Re-use a využívala už dosloužilých věcí, jako například starých pneumatik.¹⁸⁶

Nové nařízení města začalo v červenci platit v centru města. Nařízením se vydával tržní řád. Ten kromě jiného reguloval **provozní dobu** restauračních předzahrádek. Ty mohly být otevřeny v období, kdy platí letní čas, v pátek a v sobotu do 23 hodin. Bylo však nadále nutné od 22. hodiny respektovat noční klid.¹⁸⁷

Charita otevřela na začátku srpna nový obchůdek v Obchodním centru Breda & Weinstein. Lidé si v něm mohli zakoupit výrobky Chráněné dílny Vlaštovičky, originální keramické, tkané a šité výrobky, které byly do jednoho vytvářeny občany se zrakovým, tělesným nebo duševním znevýhodněním.¹⁸⁸ A nejen to. Obchůdek sloužil zároveň jako informační centrum všech středisek Charity Opava a návštěvníci jej našli poblíž hlavní pobočky České pošty.

V Krnovské ulici v Opavě od září začala fungovat výdejna potravin. Prostor se jmenoval **Help Food** a provozovala ho společnost EKIPA v čele s Lubomírem Stoklasou. Do projektu se zapojil hlavně hypermarket TESCO. Dobrovolníci odtud denně sváželi potraviny, které již prošly minimální dobou spotřeby a byly by jinak vyhozeny, a nabízeli je pak ve výdejně na Krnovské převážně sociálně potřebným. K jejich získání bylo nutné mít lístek z úřadu práce nebo třeba odboru sociálních věcí. Nevztahovalo se to však na veškeré zboží, které zde bylo možno pořídit. Za první tři měsíce provozu v roce 2016 bylo vydáno zhruba osm tun potravin.¹⁸⁹

Zářijová Hláška informovala o tom, že poblíž Vávrovic měla vzniknout **průmyslová zóna**. V srpnu jednal primátor Radim Křúpala s hejtmanem Miroslavem Novákem o tom, že by projekt podpořil i kraj. Z rozpočtu města Opavy mělo jít na první část výkupu pozemků až 24 miliónů korun. Půl milionu přidal na studii proveditelnosti krajský úřad. Celkově mohla průmyslová zóna zabírat plochu okolo padesáti hektarů, a to v trojúhelníku mezi výpadovkami na Krnov a Bruntál. V první fázi mělo být zastavěno asi okolo 10-15 hektarů.¹⁹⁰

S **farmářskými trhy**, které probíhaly v Opavě od roku 2011, počítalo město i do budoucna. Radnice pouze uvažovala, zda převezme jejich provozování sama nebo je znovu svěří do rukou externího provozovatele, tomu současnému totiž koncem roku 2016 vypršela smlouva. Od 16. července 2015 měly Farmářské trhy svůj facebookový profil, na kterém se objevovaly veškeré novinky z trhů, medailonky jednotlivých prodejců a také kulturní program Velikonočních i Vánočních trhů.¹⁹¹

¹⁸⁶ Hláška č. 7-8, 2016, s. 30, další informace v kapitole Sociální služby

¹⁸⁷ Hláška č. 7-8, 2016, s. 6

¹⁸⁸ Cesta, říjen 2016, s. 21

¹⁸⁹ https://opavsky.denik.cz/zpravy_region/opava-help-food01122016.html, publikováno 1. prosince 2016 a https://opavsky.denik.cz/zpravy_region/opava-help-food10122016.html, publikováno 10. prosince 2016

¹⁹⁰ Hláška č. 9, 2016, s. 5

¹⁹¹ Hláška č. 9, 2016, s. 6 a také: <https://www.facebook.com/trhyopava>

MAJETEK MĚSTA A BYDLENÍ

Na stránkách dubnové Hlásky proběhla výměna názorů mezi opozičními zastupiteli z klubu Zelená pro Opavu a 1. náměstkem primátora Martinem Vítečkem. Šlo o **Městské lesy Opava** a o to, zda je pronajímat nebo spíše propachtovat, prodat či nechat si je ve správě. Opozice také kritizovala odvolání ředitele společnosti René Binara. Městské lesy Opava hospodařily na ploše 2247,20 ha pozemků, z toho 2162,44 ha tvořila porostní půda.¹⁹²

Během roku město nabízelo ve čtyřech vlnách k pronájmu celkem dvacet **uvolněných městských bytů**. O adresy v centru města (Horní a Dolní náměstí, Hrnčířská) mělo většinou zájem minimálně 20 uchazečů, o byty na Krnovské ulici nebo na Jateční byl zájem podstatně menší. Většinou to byly byty kategorie 2+1 (10 bytů), ale objevily se i byty 3+1 (1 byt) nebo 1+1 (6 bytů).¹⁹³

O **nové bytové výstavbě** naproti Albertu na Olomoucké ulici se diskutovalo v první polovině roku 2016. Město mělo zájem pozemky o rozloze okolo 26 tisíc čtverečních metrů prodat investorovi, který by zde vybudoval bytové jednotky. Soutěž o pozemky běžela do 15. dubna. Z ní vzešli nakonec dva zájemci: společnost KP Real Solicitation, zastoupená Romanem Košťálem a Jaroslavem Pírkem, a Venkato Invest, za kterou jednali Pavel Odložilík a Rudolf Skoček. Transakci posvětili i zastupitelé. Někteří z nich se však pozastavovali nad zněním navrhované smlouvy. „Pozemek může být koupen na úvěr, za který by ručilo město. Dále tam není řečeno, že by tam vyrostly bytové domy. Hovoří se tam o šesti až patnácti objektech odpovídajících územnímu rozhodnutí. Může tam tedy vyrůst shopping centrum jako je u Kauflandu,“ citoval Opavský a Hlučínský deník zastupitele a architekta Jana Zelinku (ODS). Podle vedoucího odboru majetku města Pavla Vltavského však využití objektů smlouva ošetřuje dostatečně. „Ve smlouvě je napsáno, že stavby budou v souladu se zveřejněným záměrem, což jsou bytové jednotky. Pokud některá z firem uplatní zástavní právo, bude to vyloženo za úhrady kupní ceny,“ uvedl Pavel Vltavský. Smlouva nakonec byla schválena.¹⁹⁴

Opuštěná **hrobová místa** přešla do majetku města. Do vlastnictví města přešla hrobová místa, na která nebyly řádně uzavřeny nájemní smlouvy, anebo jejichž nájemci se v zákonné lhůtě nepřihlásili k uzavření nové nájemní smlouvy. Město avizovalo na svém webu seznam těchto míst včetně Protokolu o přivlastnění si opuštěných věcí.¹⁹⁵

¹⁹² Hláška č. 4, 2016, s. 22 a

http://www.mestskelesyopava.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=108:historie&catid=42:o_organizaci&Itemid=196

¹⁹³ <https://www.opava-city.cz/cs/majetek-k-pronajmu-prodeji>

¹⁹⁴ https://opavsky.denik.cz/zpravy_region/vzniknou-na-olomoucke-nove-byty-20160627.html publikováno 27. června 2016

¹⁹⁵ Hláška č. 7-8, 2016, s. 7

ROZVOJ A VÝSTAVBA

Tato kapitola zdaleka neobsahuje všechny realizace na území města Opavy a jeho městských částí za rok 2016. Vybral jsem jen ty nejdůležitější, o kterých hlavně informoval zpravodaj Hláska. Zmiňuji se také o sportovním areálu v Městských sadech, který časově spadá do roku minulého, ale do loňské kroniky zahrnut nebyl.

Na konci roku 2015 začal sloužit veřejnosti **multifunkční sportovní areál** v Městských sadech. Výstavba haly s umělým trávníkem začala ve druhé polovině května a dokončena byla v polovině listopadu. Prvního prosince si areál převzal do správy Slezský fotbalový klub. Náklady na výstavbu se vyšplhaly na 37 miliónu korun, až 29 miliónů bylo financováno z dotace z regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko 2007–2013. Zbývající část hradilo město ze své pokladny.¹⁹⁶

Nově postavená **tělocvična** byla slavnostně otevřena 7. ledna u Základní školy Opava-Komárov. Škola do té doby žádnou tělocvičnu neměla a musela si půjčovat k těmto účelům místní orlovnu. Náklady na vybudování nové tělocvičny se vyšplhaly na 26,3 miliónu korun. Město čerpalo dotaci ve výši 23,454 miliónu z Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko 2007–2013 a 2,84 miliónu uhradilo ze svého rozpočtu.¹⁹⁷

Lednová Hláska informovala o tom, že probíhá příprava na investiční akci **Rekreační oblast Stříbrné jezero**. Investorem projektu bylo Ministerstvo financí České republiky a celkové odhadované náklady činily 98 miliónů korun. Město mělo ze svého rozpočtu odhadem uhradit asi 4 milióny. V rámci stavby měla být provedené revitalizace okolí Stříbrného jezera, vybudován podchod pod komunikací Rolnická a lávka přes Opavu s napojením na Městské sady.¹⁹⁸

V Podvihově proběhla **výstavba nové budovy úřadu** a současně hasičské zbrojnice. Celkové náklady na výstavbu dosáhly výše 6,8 miliónu korun. Z toho 3,34 miliónu použila ze svého rozpočtu městská část.¹⁹⁹

V tomto roce byla kromě jiného prodloužena **komárovská cyklostezka**. Šlo o 290 metrů dlouhý úsek, který se napojil od ulice U Černého mlýna až ke spojení směrem na Kylešovice. Tento úsek vyšel městský rozpočet na 6,65 miliónu korun. Stavba byla realizována od srpna do září.²⁰⁰

K dětskému hřišti pod Ptačím vrchem s hracími prvky přibýlo na základě připomínek maminek i **pískoviště**.²⁰¹

¹⁹⁶ Hláska č. 1, 2016, s. 7

¹⁹⁷ Hláska č. 2, 2016, s. 7

¹⁹⁸ Hláska č. 1, 2016, s. 4

¹⁹⁹ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/podvihov-hasiccka-zbrojnice-obecni-urad17082016.html

publikováno 17. srpna 2016 a Hláska č. 5, 2016, s. 5

²⁰⁰ Hláska č. 5, 2016, s. 4 a také

http://www.opavounakole.info/opava/cyklisticke_komunikace_opava_2016.htm

²⁰¹ Hláska č. 7-8, 2016, s. 6

Opravy škol a školek probíhaly i o prázdninách. Pracovalo se na nové fasádě ZŠ Mařádkova, která přišla na 850 tisíc korun, na ZŠ Edvarda Beneše prošlo rekonstrukcí atrium pro výuku a odpočinek žáků za celkem 1,2 miliónu korun. Bylo nutno opravit i zídku kolem hřiště na ZŠ Boženy Němcové, což vyšlo na zhruba 800 tisíc korun, a také se opravovala sociální zařízení na Základní škole Šrámkova, rekonstrukce si vyžádala 1,25 miliónu korun.²⁰²

V polovině července zahájila Slezská univerzita dlouho očekávanou rekonstrukci **bývalého pavilonu Slezského spolku pro chov ryb** v areálu na Hauerově ulici. Objekt byl nejprve rozebrán, byla snesena i věžička. Poté začala rekonstrukce do původního dobového stavu, kterou známe z historických fotografií. Na rekonstrukci bylo vyčleněno 2,5 milionu korun.²⁰³

Ministerstvo kultury České republiky uvolnilo celkem 818 tisíc korun na **obnovu kulturních památek na Opavsku**. Dotace byly přiděleny například na II. etapu obnovy kostela Nejsvětější Trojice v Raduni, restaurování sakristie v jaktařském kostele svatého Petra a Pavla nebo sanaci zdiva v kapli Zvěstování Panny Marie v Oticích. Dotace pomohly také s opravami v zámeckém areálu ve Velkých Heralticích, v kostele Nejsvětějšího Vykupitele v Brumovicích nebo v kostele svatého Michaela v Bohdanovicích či v zámku v Jezdkovicích. Od zahájení tohoto programu v roce 2008 bylo ve správním obvodu Opavy obnoveno 45 kulturních památek. Na jejich obnovu stát uvolnil celkem částku 6,953 miliónu korun.²⁰⁴

V listopadu probíhaly práce na **předláždění chodníků** na dvou úsecích Olomoucké ulice. Opravy si vyžádaly částku 800 tisíc korun a prováděli je pracovníci technických služeb. Oprava dlažby proběhla v tomto roce i na ulicích Almužnická a Matiční a stála okolo 630 tisíc korun.²⁰⁵

²⁰² Hláska č. 7-8, 2016, s. 26

²⁰³ Hláska č. 9, 2016, s. 11

²⁰⁴ Hláska č. 11, 2016, s. 6

²⁰⁵ Hláska č. 11, 2016, s. 5

ZDRAVOTNICTVÍ

Opava se poprvé stala součástí **Světového dne zdraví**. Ten se uskutečnil 7. dubna a jeho hlavní opavský pořadatel – Slezská nemocnice v Opavě připravila pro obyvatele Opavy a okolí konferenci, na které vystoupili zástupci nemocnice se svými prezentacemi jednotlivých oddělení a také s příspěvkem a programy podporujícími zdraví. Akce se konala v zaměstnanecké jídelně pavilonu V. Její součástí bylo i otevření Muzea ošetřovatelství v pavilonu A a Muzea patologie v pavilonu O.²⁰⁶

Slezská nemocnice

V čele nemocnice stál Ladislav Václavec. Ekonomicko-personálním náměstkem byl Karel Siebert, provozně-technickým náměstkem Jan Králíček, náměstkem ředitele pro léčebnou péči Jiří Hájek a náměstkyní pro ošetřovatelskou péči Lenka Hanková.

Věnujme se významným událostem, kterými nemocnice v tomto roce prošla.

Prvním miminkem roku 2016 ve Slezské nemocnici byla Rozálie Frýčková. Ta se narodila 1. ledna v 5:02. Rozálka vážila 3420 gramů a měřila 50 centimetrů. Maminka z Branky u Opavy i holčička se podle slov mluvčího Slezské nemocnice Daniela Svobody těšila dobrému zdraví.²⁰⁷

Slezská nemocnice získala ocenění v celostátní soutěži **Bezpečná nemocnice**, kterou pořádal kraj Vysočina spolu s dalšími partnery. Opavská nemocnice zaujala celkově čtvrtou příčku v soutěži.²⁰⁸

Dětské oddělení na začátku března otevřelo **laktační poradnu**, která nabízela konzultace i po telefonu a která dosud fungovala při Baby klubu Kačka. Zájemkyně mohly poradnu najít v jedné z gynekologických ambulancí v pavilonu V.²⁰⁹

V březnovém magazínu Medicína TV medicína speciál na TV Polar vystupovala v pravidelné debatě primářka oddělení hemodialýzy Slezské nemocnice Opava **Lucia Butela**, která hovořila o poskytování peritoneální dialýzy a hemodialýzy v opavské nemocnici.²¹⁰

Moravskoslezský hejtman Miroslav Novák předal **ceny za společenskou odpovědnost** za rok 2015. Slavnostní vyhlášení soutěže se konalo v úterý 5. dubna v ostravském Clarion Congress hotelu. Do sedmého ročníku soutěže, kterou vyhlásila Rada Moravskoslezského kraje spolu s Radou kvality ČR, se přihlásilo rekordních 70 uchazečů – firmy, obce a společnosti veřejného sektoru. Slezská nemocnice

²⁰⁶ Hláska č. 4, 2016, s. 5 a také: <https://polar.cz/porady/magazin-tv-medicina/magazin-tv-medicina-04-05-2016-17-40>

²⁰⁷ <http://opavsky.denik.cz/miminka/prvni-miminko-rozalie-fryckova01012016.html>

²⁰⁸ <https://www.snopava.cz/aktuality?page=5&ida=375>, publikováno 29. ledna 2016

²⁰⁹ Hláska č. 3, 2016, s. 6

²¹⁰ <https://polar.cz/porady/magazin-tv-medicina/magazin-tv-medicina-23-03-2016-17-39>

v Opavě se umístila na 2. až 5. místě v kategorii Organizace veřejného sektoru a získala Čestné uznání.²¹¹

Slezský den sester se konal v květnu, a to již po devatenácté. Hlavním jeho tématem byli lékaři a sestry neboli týmová péče o geriatrického pacienta.²¹²

Muzeum patologie na oddělení Patologické anatomie Slezské nemocnice Opava se letos poprvé zapojilo do celorepublikové akce **Muzejní noc**. V pátek 10. června po 20. hodině zavedlo svíčkami osvětlené schodiště do prvního patra pavilonu O celkem čtyři stovky návštěvníků. „Tak obrovský zájem jsme opravdu nečekali. Přišly se podívat všechny věkové kategorie od dětí až po seniory,“ neskryvala překvapení primářka oddělení patologie Eva Sehnálková. Při komentované prohlídce se návštěvníci dozvěděli mnoho nových informací nejen o historii muzea, ale i o práci patologa. „Největší zájem projevovali o historické preparáty nemocemi změněných orgánů ve skleněných nádobách, například žlučové kameny, cirhózu jater, kouřením postižené plíce, nádory a vývojové vady,“ uvedl Špitálník. Děti skládaly tematická puzzle nebo vybarvovaly připravené obrázky lebky a kostry, které si pak mohly odnést domů jako suvenýr.²¹³

Světový den dárců krve se slavil 17. června i na hematologicko-transfuzním oddělení Slezské nemocnice v Opavě. Uskutečnila se tu akce tentokrát ve spolupráci s Divadlem GAFA nazvaná „Já jsem dala! Dej taky...“. Již od roku 2010 se opavská nemocnice snažila v rámci této akce přesvědčit další občany k darování krve a zároveň poděkovat všem, kteří již takto nezištně pomáhají. „V letošním roce se akce zúčastnilo více než sedm desítek dárců, z toho osm jich darovalo krev poprvé,“ pochvalovala si úspěch akce zástupce primáře Simona Kudlíková a pokračovala: „Takto darovaná krev, nebo její složky, slouží při výrobě léčiv, při operacích nebo k léčbě závažných onemocnění.“ Na organizaci a propagaci Dne dárců se významně podílelo divadlo GAFA, jeho členové pak v průběhu celého dne bavili všechny přítomné nekonečným seriálem scének, skečů, hudebních vystoupení i písniček.²¹⁴

Také opavská nemocnice se začala potýkat s nedostatkem **zdravotnických pracovníků** v některých kategoriích. „Především se jedná o kategorii všeobecných sester a zdravotnických asistentů, které po odchodech stávajících zaměstnanců již nelze nahradit, neboť uvedená povolání nejsou na trhu práce,“ uvedl zpravodaj Slezské nemocnice Opava Špitálník ve svém zářijovém čísle. Vážnost situace si uvědomovalo také vedení opavské nemocnice. „Práce našich sester a zdravotních asistentů si velice vážíme, a proto chystáme opatření, abychom tomu mohli předcházet. Jedním z nich je také nový motivační systém odměňování těchto pracovníků,“ uvedl ředitel nemocnice MUDr. Ladislav Václavec.²¹⁵

Slezská nemocnice měla své želízko v ohni při soutěži **Moravskoslezská sestra roku 2016**. Nemocnice slavila úspěch v kategorii Porodní asistentka. Vrchní sestra Věra

²¹¹ <https://www.snopava.cz/aktuality?page=5&ida=383>, publikováno 7. dubna 2016

²¹² <https://polar.cz/porady/magazin-tv-medicina/magazin-tv-medicina-18-05-2016-17-39>

²¹³ Špitálník, září 2016, s. 4

²¹⁴ <https://www.snopava.cz/aktuality?page=5&ida=392>, publikování 23. června 2016

²¹⁵ Špitálník, září 2016, s. 2, dostupný na webu: <https://www.snopava.cz/files/spitalnik/spitalnik-2016-01.pdf>

Vaňková postoupila v hodnocení mezi tři finalistky. V nemocnici pracovala 33 let a nominována byla do soutěže za svou lidskost a empatičnost, s jakou se chovala k pacientkám i kolegyním v nemocnici.²¹⁶

V zářijovém Špitálníku psal ředitel Slezské nemocnice Ladislav Václavec o **ekonomické situaci nemocnice a plánu investic**. „Téměř osm desítek milionů korun bude proinvestováno nejen do modernizace přístrojového vybavení – nákupu nové magnetické rezonance, ale chystá se také rekonstrukce pavilonu H, centrálního vytápění, začíná výstavba nové čističky odpadních vod a v neposlední řadě se připravuje rekonstrukce Domovu sester,“ zmínil ředitel nemocnice.

O nákupu nového přístroje provádějícího magnetickou rezonanci se zmínil i zpravodaj Hláška a také web Slezské nemocnice Opava. **Nová magnetická rezonance** za více než 35 milionů korun měla podstatně zvýšit možnosti, rozsah, kvalitu i komfort realizovaných vyšetření. Nové zařízení Philips Ingenia 1,5T Omega nahradilo dosavadní přístroj pořízený v roce 2005, který byl již za hranicí své životnosti a velmi poruchový, což značně omezovalo vyšetřování pacientů a zároveň navyšovalo náklady na opravy a údržbu přístroje.²¹⁷ Jak uvedl zpravodaj Hláška, necelou polovinu ceny přístroje financovalo Ministerstvo zdravotnictví.

Další moderní přístroj získalo infekční oddělení. Šlo o nový **přístroj na vyšetření jater**, který nahradil stávající vyšetřování pomocí biopsie. Nový přístroj prováděl jaterní testy pomocí mechanické vlny. Tuto bezbolestnou metodu využívalo pouze pět nemocnic v Čechách, na Moravě a ve Slezsku byl přístroj pouze jeden, a to právě ve Slezské nemocnici. Tzv. sken přišel na 1,8 miliónu korun, jeden milion nemocnici přispělo Statutární město Opava.²¹⁸

Nová HIV/AIDS poradna byla otevřena v areálu Slezské nemocnice v Opavě v říjnu. Jejím zřizovatelem byl Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě. Poradnu mohli zájemci najít na ambulanci infekčního oddělení (pavilon S). Poradna nabízela bezplatné anonymní testování na HIV a bezplatné screeningové testování na žloutenky typu B a C a syfilis.²¹⁹

Slezská nemocnice dostala v roce 2016 velký prostor i v pořadu Magazínu TV medicína speciál. V říjnu například vedla redaktorka televize rozhovor s primářem radiologického oddělení nemocnice **Milanem Cvekem**. Hovořil hlavně o pokroku, který obor za čtyřicet let jeho profesionální éry zaznamenal.²²⁰

Hostem pořadu TV medicína speciál 17. října byla MUDr. **Ingrid Rýznarová**, primářka geriatrického a doléčovacího oddělení SNO.²²¹ Primář plicního oddělení Slezské nemocnice MUDr. **Zdeněk Nykel** byl hostem pořadu 24. října.²²² **MUDr. Zdeňka Wandrolová**, primářka očního oddělení nemocnice, přijala pozvání do pořadu

²¹⁶ Špitálník, září 2016, s. 3

²¹⁷ <https://www.snopava.cz/aktuality?page=4&ida=397>

²¹⁸ Hláška č. 11, 2016, s. 5

²¹⁹ <https://www.snopava.cz/aktuality?page=4&ida=400>

²²⁰ <https://polar.cz/porady/magazin-tv-medicina/magazin-tv-medicina-03-10-2016-17-40>, publikováno 3. října 2016

²²¹ <https://polar.cz/porady/magazin-tv-medicina/magazin-tv-medicina-17-10-2016-17-28>, publikováno 17. října 2016

²²² <https://polar.cz/porady/magazin-tv-medicina/magazin-tv-medicina-24-10-2016-17-29>, publikováno 24. října 2016

31. října.²²³ Primářka dětského oddělení **Dagmar Prejdová** debatovala v pořadu 7. listopadu, například i na téma očkování dětí.²²⁴

Psychiatrická nemocnice

Podle výroční zprávy Psychiatrické nemocnice Opava (PN) bylo v roce 2016 přijato celkem 5 184 pacientů, zatímco v roce předchozím to bylo 5 275. K ochranné ústavní léčbě bylo přijato 46 pacientů (v roce 2016 jen 30). Propuštěných nebo zemřelých v tomto roce bylo 5 228 (v roce předchozím 5 242) a průměrná obloženost lůžek, kterých bylo celkem 863, činila 95,65 procent (v roce 2015 to bylo 96,27 procent). Nemocnice měla ke konci roku 2016 celkem 792 zaměstnanců, z toho bylo 598 žen. Lékařů mezi nimi bylo 63 a všeobecných sester 260.²²⁵

Nemocnice v tomto roce obdržela **investiční dotace** určené na přístrojové dovybavení oddělení rehabilitace (575 877 Kč ze státního rozpočtu), na vestavbu WC pro imobilní občany v objektu bufetu (150 000 Kč z rozpočtu města Opavy) a na vytvoření podmínek pro implementaci transformace psychiatrické péče v Moravskoslezském kraji z Norských fondů ve výši 135 616 Kč. **Neinvestiční dotace** obdržela nemocnice ve výši více než 10,245 miliónu korun. Celkově hospodařila PN s kladným hospodářským výsledkem ve výši 20,675 miliónu korun.²²⁶

Psychiatrická nemocnice otevřela v červenci **nový denní stacionář** nazvaný Osmička, který byl určen pro pacienty s organickou poruchou nebo takové pacienty, u kterých došlo k psychické poruše na základě poškození mozku.²²⁷

Ředitel vojvodské psychiatrické a neurologické nemocnice v Opole Mgr. Nazimek a pan Ruzciewski z úřadu vlády chtěli ocenit spolupráci a kontakty psychiatrických zařízení svého města i Opavy a letos v srpnu bylo MUDr. **Liboru Chvílovi**, CSc. propůjčeno vyznamenání vlády Polské republiky: Medaile za zásluhy o vojvodství opolské. Slavnostní předání vyznamenání bylo vlastně odborným seminářem, na kterém měl Libor Chvíla přednášky s prof. Dr. Habratem z Varšavy. Navíc v tomto roce (1. srpna) oslavil Libor Chvíla 40 let působení v opavské psychiatrické nemocnici.²²⁸

Poslední srpnový den se v areálu PN uskutečnil **bazar**. Jeho hlavní pořadatelkou byla psychoterapeutka Eva Klimešová. Na bazaru se kromě jiného prezentovaly organizace zajišťující následnou péči jako například Anima Viva nebo Fokus. K tanci a poslechu mimo jiné zahrála opavská trampská kapela Opavská čtyřka.²²⁹

²²³ <https://polar.cz/porady/magazin-tv-medicina/magazin-tv-medicina-31-10-2016-17-30>, publikováno

31. října 2016

²²⁴ <https://polar.cz/porady/magazin-tv-medicina/magazin-tv-medicina-07-11-2016-17-29>, publikováno

7. listopadu 2016

²²⁵ Výroční zpráva 2016. Psychiatrická nemocnice Opava, s. 5 a 7

²²⁶ Výroční zpráva 2016. Psychiatrická nemocnice Opava, s. 8

²²⁷ Hláska č. 5, 2016, s. 30

²²⁸ Posel, ročník XIII, č. 33, s. 5

²²⁹ Posel, ročník XIII, s. 16–18

V Kulturním domě v areálu Psychiatrické nemocnice se uskutečnil 21. září odborný seminář na téma **Terénní multidisciplinární tým - zkušenosti z praxe.**²³⁰

V rámci Týdne duševního zdraví se uskutečnil 11. října v nemocnici pořad **Dialog dvou světů** neboli duchovní rozhovor o herectví a hudbě mezi hercem Janem Potměšilem a houslistou a skladatelem Václavem Návratem. V časopise Posel komentoval vystoupení obou protagonistů peer konzultant PN Opava Martin Okáč. „Celé vystoupení mělo nesmírně pozitivní a ozdravný náboj. Oba interpreti měli co předat a my, publikum, jsme to vděčně přijali. Dovedu si představit, že bych na tuto dvojici šel podruhé či potřetí a vždy bych podobně nadšeně odcházel,“ uvedl Okáč.²³¹

Bývalý ředitel a v té době ambulantní lékař Psychiatrické nemocnice Opava **Ivan Drábek** byl v roce 2016 oceněn za podporu rozvoje psychiatrické péče a obdržel Heverochovu medaili. K ocenění i životnímu jubileu mu prostřednictvím občasníku Posel gratulovali zaměstnanci PN Opava.²³²

²³⁰ <http://www.pnopava.cz/2016/news/seminar-terenni-multidisciplinari-tym-zkusenosti-z-praxe?locale=cs>, publikováno 15. září 2016

²³¹ Posel, ročník XIII, č. 33, s. 13

²³² Posel, ročník XIII, č. 33, s. 5

SOCIÁLNÍ PÉČE

Tradiční součástí dění v oblasti sociálních služeb je **Ponožkový den**. I v roce 2016 se v Opavě uskutečnil, a to znovu díky pedagogům Základní a Praktické školy na náměstí Slezského odboje, zejména Zuzaně Melecké, která byla hlavní organizátorkou akce. Akce měla letos dvě části. Tou první byl den otevřených dveří na ZŠ Slezského odboje s ukázkou terapií, které byly využívány ve speciálních třídách školy. Návštěvníci tak mohli „ochutnat“ canisterapii, hipoterapii či terapii loutkou nebo muzikoterapii. Druhá část akce pak probíhala v Loutkovém divadle a nabídla účastníkům přehlídku tanečních, sportovních, pěveckých a dramatických vystoupení.

Sedmého března byl slavnostně po rekonstrukci otevřen **Domov pro seniory Bílá Opava** na Rooseveltově ulici. Jeho oprava probíhala od září 2014 do listopadu 2015. Částkou osmatřiceti miliónů byla oprava spolufinancována z Programu švýcarsko-české spolupráce, sedm miliónů poskytl ze svého rozpočtu Moravskoslezský kraj.²³³

Duben byl i v Opavě **modrý**. Modrá barva totiž symbolizuje porozumění s autismem. Světový den porozumění autismu slavíme 2. dubna. Tento den v Opavě připomněli pedagogové ZŠ Opava, Slezského odboje, p. o. Ředitel školy Jiří Kupka připomněl, že připomínkou toho dne chtějí také vzdát hold rodičům, kteří odvádějí velký kus práce v péči o autistické děti. Modrý duben škola zahájila projekty ve třídách, vstup do školy byl osvětlen modrým světlem. Pro rodiče byla připravena beseda s psychologem a speciálním pedagogem.²³⁴

Nového ředitele mělo od 16. května opavské **Seniorcentrum**. Místo ředitele se totiž uvolnilo poté, co byl zvolen do funkce primátora Radim Křupala, jeho dosavadní ředitel. Výběrovou komisi zaujal nejvíce pětatřicetiletý Michal Jedlička, kterého vzápětí radní také jmenovali do funkce.²³⁵

Už jedenáctý **Den sociálních služeb** proběhl 15. června v Opavě na Horním náměstí. V programu vystoupily kromě jiných mažoretky Ama Opava, děti ze Základní a Praktické školy na náměstí Slezského odboje a Základní školy Ijli Hurníka nebo také žáci Základní umělecké školy Václava Kálíka. Své vystoupení předvedla také talentovaná gymnastka Vanes, která reprezentovala Dětský domov Opava, a další vystupující či uživatelé služeb.

V sobotu 1. října v 18 hodin nabídlo Slezské divadlo v Opavě představení nazvané **Duše v pohybu** občanského sdružení Balet Globa. Představení plné inspirativních koláží a terapií bylo věnováno psychobaletu, dramaterapii. Členové Baletu Globa předvedli své umění na jevišti Slezského divadla již počtvrté. Soubor tvoří lidé s různým hendikepem pod vedením Moniky a Valerije Globy. Nad akcí převzal záštitu primátor statutárního města Opavy Radim Křupala.²³⁶

²³³ Hláska č. 4, 2016, s. 6

²³⁴ Hláska č. 4, 2016, s. 33

²³⁵ Hláska č. 5, 2016, s. 4

²³⁶ Zpravodaj CZP MSK, č. 3, 2016, s. 5

Senioři oslavili svůj svátek 4. října na Horním náměstí. **Městský Den seniorů** zahrnoval několik přednášek či ukázek například na témata základy první pomoci, akutní stavy seniorského věku, bezpečnost v silniční dopravě, ochrana zdraví a majetku nebo kriminalistická technika a sociální práce a služby pro seniory.²³⁷

Studenti oboru Sociální patologie a prevence pod záštitou děkana Fakulty veřejných politik v Opavě uspořádali besedu s mladými lidmi, kteří se perou s nepřízní osudu. Akce se jmenovala **Boříme mýty, stavíme mosty** a uskutečnila 18. října od 16 hodin v učebně Slezské univerzity C308 na Bezručově náměstí 14. Setkání nabídlo příběhy šesti mladých lidí s různými handicap, kteří se navzdory překážkám nevzdávali a žili své životy naplno a vynikali ať už ve zpěvu, malbě nebo byli nadějnými sportovci. Besedu pořádali studenti druhého ročníku oboru Sociální patologie a prevence Vendula Čermáková a David Ambrůz, kteří akci také moderovali. Podle Venduly Čermákové měla beseda za cíl představit lidi s postižením z jiné perspektivy. „Myslíme si, že největší překážkou k porozumění je strach. Handicapovaní lidé jsou pro svou jinakost naší společností vnímání stále stereotypně. Oslovili jsme své kamarády a pozvali je do Opavy, aby se všichni společně podělili o své životní příběhy,“ uzavřela Vendula Čermáková.²³⁸

Díky Asociaci studentů a přátel Slezské univerzity se od 28. listopadu do 4. prosince uskutečnil v Opavě charitativní **Týden dobré vůle**. Jeho součástí byla potravinová sbírka ve spolupráci s Charitou Opava a obchodním centrem Breda & Weinstein, hromadné darování krve ve Slezské nemocnici a tematické přednášky.²³⁹

Nyní se zastavme u jednotlivých organizací působících v sociální sféře.

ANIMA VIVA, o. s.

Zapsaný spolek fungoval již 14. rokem. Posláním organizace bylo poskytovat podporu lidem s duševním onemocněním, mentálním postižením a jiným zdravotním postižením, jejich rodinným příslušníkům a osobám blízkým v přijetí života s duševní nemocí či mentálním a jiným zdravotním handicapem. Zaměstnanci ANIMA VIVA pomáhali těmto skupinám klientů zvládnout zapojení se do běžného života a zamezit jejich sociálnímu vyloučení.²⁴⁰

Ve výboru organizace došlo k 30. září k personální změně. Petru Tesařovou nahradila Pavlína Halamová. V revizní komisi pak ke stejnému datu vystřídala Pavlínou Halamovou Silvie Válková.

Součástí organizace byla Sociální poradna ANIMA VIVA na Sušilově ulici v Opavě, která poskytovala odborné sociální poradenství lidem s duševním onemocněním a lidem v krizové situaci spojené s trvajících psychickými a sociálními obtížemi, dále jejich rodinám nebo lidem blízkým, aby dokázali nalézt východisko z jejich obtížné

²³⁷ Hláska č. 10, 2016, s. 27

²³⁸ Zpravodaj CZP MSK, č. 3, 2016, s. 5 a vyjádření Venduly Čermákové.

²³⁹ Hláska č. 11, 2016, s. 7

²⁴⁰ Výroční zpráva ANIMA VIVA, s. 8

sociální situace.²⁴¹ V ambulantní formě evidovala poradna 101 klientů (49 žen a 52 mužů), kterým poskytla 651 intervencí a 231 kontaktů. V terénní formě se sociální poradna věnovala 5 klientům a její pracovníci provedli na pracovišti klientů 199 návštěv a celkem 1 184 intervencí v terénu.

Další součástí organizace bylo Centrum ANIMA Opava – sociální rehabilitace, které sídlilo na Liptovské 21 v Opavě. Posláním Centra bylo podporovat a posilovat osoby se zkušeností s duševním onemocněním, s mentálním postižením a jiným zdravotním postižením při jejich snaze zapojit se do běžného života. Důraz byl kladen zejména na respektování individuálních potřeb klientů. Centrum evidovalo 73 klientů, kterým poskytlo 9 442 intervencí, uskutečnilo 1 296 kontaktů a 5 932 návštěv.²⁴²

Jedním z projektů realizovaných v rámci služby Sociální rehabilitace byl například projekt Žít zdravě. Šlo o skupinovou aktivitu a nešlo jen o předávání teoretických znalostí z oblasti skladby jídelníčku a důležitosti aktivního pohybu. „Praktické ukázky sestavování vyvážených jídelníčků, nácvik přípravy zdravých pokrmů, nácvik jednoduchých cviků, které si každý může následně pravidelně procvičovat doma, se střídá se zařazením dechových a relaxačních cvičení pro uvolnění napětí a stresu,“ popisovala aktivitu výroční zpráva.²⁴³ Další aktivitou byl nácvik chování ve společenských situacích. „V roce 2016 jsme se v nácviku zaměřili na návštěvu divadla a knihovny. Nácvik jsme pojali formou hraní rolí, kdy jsme se učili, jak se usadit v kině nebo v divadle na své místo, když musím projít až do středu řady, jak se chovat během představení, o přestávce, na konci představení, jak podržet kabát partnerce při odchodu ze šatny atd. Podobnou formu měl také nácvik chování v knihovně,“ přiblížila výroční zpráva.

Novou skupinovou aktivitou bylo **Čtení na pokračování**. Tato aktivita pro osoby s duševním onemocněním byla zaměřena na rozvoj komunikačních dovedností, nácvik asertivního chování a snížení úzkosti při vyjadřování vlastních pocitů a názorů ve skupině. Předčítání textů z knihy zaměřené na tematiku duševního onemocnění bylo základem pro další rozvoj diskuze, případně sdílení vlastních zkušeností. Důraz byl vždy kladen na dodržování stanovených pravidel, důvěrného prostředí a respektování osobních hranic každého jednotlivce ve skupině.²⁴⁴

K dalším aktivitám sociální rehabilitace patřil ještě například **nácvik PC dovedností, Jak získat práci a také Muzikoterapie**. V červenci roku 2016 byla otevřena pro klienty s duševním onemocněním další muziko-terapeutická aktivita s názvem Muzikoladění, do které se postupně zapojilo 5 klientů. Během aktivity si účastníci začali zkoušet hru na buben djembe a další zajímavé nástroje, zpívali si s kytarou, odreagovali se a uvolňovali při relaxační hudbě.²⁴⁵

Samostatnou kapitolou v činnosti muzikoterapie byla existence **ANIMA BANDu**. Hudební skupina složená z klientů spolku Anima Viva vznikla v roce 2013. V roce 2016

²⁴¹ Výroční zpráva ANIMA VIVA, s. 11

²⁴² Výroční zpráva ANIMA VIVA, s. 17

²⁴³ Výroční zpráva ANIMA VIVA, s. 18

²⁴⁴ Výroční zpráva ANIMA VIVA, s. 19

²⁴⁵ Výroční zpráva ANIMA VIVA, s. 20

ji tvořili členové: Jan Hon (kytara/zpěv; zakladatel souboru), Vratislava Musilová (zpěv/kytara/djembe; vedoucí souboru), Jana Poláchová (zpěv/kytara; autorka textů a hudby), Lukáš Vojvodík (kytara/zpěv; kytarová sóla a technická podpora). Za rok odehrála skupina 19 vystoupení. „V roce 2016 vznikl z pera Jany Poláchové také originální text na nápěv písně Roberta Křesťana, který má název Píseň pro ANIMU. Z písně se stala taková „neformální hymna“ ANIMA VIVA z. s.,“ pochlubila se výroční zpráva. Bezesporu největším zážitkem pro členy souboru byl zářijový výlet do Prahy na pozvání Psychiatrické nemocnice v Praze Bohnicích, kde se BAND aktivně účastnil 27. ročníku festivalu Bohnické babí léto.²⁴⁶

Hned od počátku roku 2016 se podařilo otevřít dveře komunitního centra širší komunitě, nejen uživatelům služeb spolku ANIMA VIVA. Prostory zrekonstruované kavárny sloužily nejen k pravidelnému setkávání Pracovní skupiny komunitního plánování zaměřené na osoby s duševním onemocněním, neformálnímu setkávání maminek s malými dětmi, ale také dalšímu vzdělávání zaměstnanců z jiných organizací.²⁴⁷

V průběhu celého roku probíhala v Tréninkové kavárně ANIMA VIVA řada společných setkání. „S denním stacionářem MOST jsme šli za společným cílem - zapojení osob s chronickým duševním onemocněním do běžného života. Prostor tréninkové kavárny a přilehlá zahrada se stala dějištěm sportovních klání, zajímavých přednášek, besed, hudebních vystoupení a autorského čtení,“ uvedla výroční zpráva.²⁴⁸

Díky finanční podpoře dotačních programů Krajského úřadu Moravskoslezského kraje a Statutárního města Opava se podařilo vytvořit bylinkovou a květinovou oázu a zvelebit tak rekonstruovanou budovu Komunitního centra Liptovská.²⁴⁹

V červnu přijali zaměstnanci ANIMA VIVA pozvání k účasti na konferenci v Psychiatrické nemocnici v Opavě pořádané v souvislosti s transformací psychiatrické péče.²⁵⁰

V listopadu do ANIMA VIVA zavítala vzácná návštěva. Byla jí ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová v doprovodu své tajemnice Marie Richterové a členů zákonodárných orgánů ČR, poslance Miroslava Opálky a senátora Vladimíra Plačka. „Paní ministryni jsme provedli Centrem Anima Opava a představili aktivity, prostřednictvím kterých pracujeme na zapojení osob se zdravotním postižením zpět do běžného života. Při drobném občerstvení, které opět připravovali naši zaměstnanci se zdravotním postižením, zbyl čas na debatu nejen kolem problematiky duševního onemocnění, ale také dalších sociálních otázek,“ uvedla výroční zpráva.²⁵¹

Pozvání spolku přijaly také sestry z Kongregace milosrdných sester III. řádu sv. Františka, sestra generální Františka a sestra Noemi. Díky zmíněnému řádu může

²⁴⁶ Výroční zpráva ANIMA VIVA, s. 30

²⁴⁷ Výroční zpráva ANIMA VIVA, s. 32

²⁴⁸ Výroční zpráva ANIMA VIVA, s. 33

²⁴⁹ Výroční zpráva ANIMA VIVA, s. 33

²⁵⁰ Výroční zpráva ANIMA VIVA, s. 34

²⁵¹ Výroční zpráva ANIMA VIVA, s. 36

ANIMA VIVA poskytovat odborné sociální poradenství v pronajatých prostorách budovy Franciscanea.²⁵²

Od dubna roku 2016 se ANIMA VIVA z. s. stala zaměstnavatelem více než 50 % osob se zdravotním postižením. Uplatnění na chráněném pracovním trhu práce našly osoby se zdravotním postižením jak v Centru ANIMA Opava, tak u smluvních partnerů na pozicích pomocných provozních pracovníků. „Z výše uvedeného vyplývá, že můžeme nabídnout tzv.náhradní plnění. Konkrétní podoba náhradního plnění již závisí na individuálních požadavcích a možnostech ANIMA VIVA z. s. a především pracovníků se zdravotním postižením tyto požadavky naplnit,“ psalo se ve výroční zprávě. V roce 2016 odběru služeb ANIMA VIVA a nabídky náhradního plnění využilo Slezské zemské muzeum, detašované pracoviště Arboretum Nový dvůr. „Druhem vykonávané činnosti byly, jako při spolupráci již z minulých let, pomocné práce při úklidu a údržbě areálu Arboreta (zametání, hrabání listí, trávy, pletí, okopávání, úklid veřejného prostranství, veřejně přístupných ploch, natírání laviček, plotů či zábradlí, aj.),“ přiblížila výroční zpráva.²⁵³

Činnosti v rámci náhradního plnění probíhaly s podporou odborné pracovnice ANIMA VIVA, která komunikovala s určeným kontaktním zaměstnancem Arboreta v rámci plánování konkrétních pracovních činností a koordinovala pracovní činnost zaměstnanců. Do tohoto programu se zapojila rovněž Psychiatrická nemocnice v Opavě. Kromě činností, se kterými měli klienti ANIMA VIVA z. s. zkušenosti již z Arboreta, a které zúročili ve prospěch areálu přilehlé zahrady a pozemků v PNO, obstáli na výbornou také při pomocných vyklízecích a stěhovacích pracích a zvládli také pomocné práce v prádelně. „Těší nás, že vedení Psychiatrické nemocnice ocenilo přínos našich OZP zaměstnanců prodloužením smlouvy o spolupráci i pro následující období,“ uváděla výroční zpráva.²⁵⁴

Podle přepočtených úvazků zaměstnávala ANIMA VIVA v roce 2016 1 pracovního asistenta, 2 další pracovníky, 7,9 pracovníků v přímé péči a 5,85 pracovníků se zdravotním postižením.²⁵⁵

V roce 2016 konalo v organizaci odbornou praxi 5 studentů vysokých a vyšších odborných škol. Šlo převážně o studenty Slezské univerzity v Opavě, Filozoficko-přírodovědecké fakulty a Fakulty veřejných politik.²⁵⁶

V roce 2016 s ANIMA VIVA spolupracovalo celkem 12 dobrovolníků, kteří spolku pomáhali ať již v rámci sociálních služeb, nebo pomáhali zvládat další nutné zajištění chodu spolku.²⁵⁷

Co se **hospodaření** týče, pracoval rozpočet ANIMA VIVA v roce 2016 s příjmy ve výši 5 085 961 korun a s výdaji ve výši 4 823 981 korun.²⁵⁸ Spolek získal z rozpočtu města

²⁵² Výroční zpráva ANIMA VIVA, s. 36

²⁵³ Výroční zpráva ANIMA VIVA, s. 37

²⁵⁴ Výroční zpráva ANIMA VIVA, s. 37

²⁵⁵ Výroční zpráva ANIMA VIVA, s. 39

²⁵⁶ Výroční zpráva ANIMA VIVA, s. 40

²⁵⁷ Výroční zpráva ANIMA VIVA, s. 43

²⁵⁸ Výroční zpráva ANIMA VIVA, s. 46

Opavy dotaci ve výši 97 tisíc korun na podporu služby odborné sociální poradenství – Sociální poradna ANIMA VIVA, dále pak dotaci ve výši 200 tisíc korun na podporu projektu Chráněné zaměstnávání OZP v ANIMA VIVA z. s. Spolek získal od města Opavy i účelovou dotaci ve výši 40 000 Kč na podporu programu Životní prostředí a EVVO 2016.²⁵⁹

V organizaci probíhalo od 25. ledna do 19. února dotazníkové šetření zaměřené na spokojenost uživatelů se službou sociální rehabilitace, kterou poskytuje Centrum ANIMA Opava. Šetření proběhlo prostřednictvím strukturovaných dotazníků. Dotazníky byly rozdány 45 uživatelům, vráceno bylo 42 vyplněných dotazníků, návratnost činila 93 %. Dotazníky byly vyplňovány anonymně. Šetření se zúčastnilo 11 žen a 10 mužů. Podle drtivé většiny uživatelů byla nabídka centra dostatečná (95 %). Celkem 75 % uvedlo, že by bylo ochotno přispívat na aktivity sociální rehabilitace. Celkem 95 % uživatelů uvedlo, že se v centru cítí příjemně. Podle všech dotazovaných bylo centrum dostatečně vybavené. Důvěru v terapeuta mělo celých 95 % uživatelů, kteří potvrdili, že terapeut si vždy našel čas na to, aby je vyslechl. Terapeuti byli vesměs v dotazníkovém šetření hodnoceni kladně a uživatelé si je pochvalovali. „Je tu moc příjemný kolektiv, vždy se vracím domů zklidněná,“ tak zněla například jedna z odpovědí. Při otázce, v čem uživatelům docházka do Centra ANIMA nejvíce pomohla, se objevovaly odpovědi, že si uživatelé našli nové přátele (71 %) a také že se naučili něco nového (57 %).²⁶⁰

Armáda spásy

Součástí opavské pobočky Armády spásy byl Azylový dům pro matky s dětmi, Azylový dům pro muže a Farma Strahovice.

Azylový dům pro matky s dětmi přijal v roce 2016 nového sociálního pracovníka. Byla zde také dokončena sanace zdi suterénu v objektu azylového domu. Azylový dům také uspořádal Dobrovolnický den, během kterého dobrovolnice strávila celý den s maminkami a dětmi, prostřednictvím volnočasových aktivit inspirovala maminky k tomu, aby vyhledávaly pro své děti různé podněty a trávily s nimi čas aktivně. Všechny pokoje v azylovém domě byly vybaveny novými sklokeramickými varnými deskami. Pro klienty byla také uspořádána akce Hurá prázdniny, která byla určená i jejich rodinám, veřejnosti a klientům ostatních neziskových organizací (ve spolupráci se členy Mission team). Byla také rekonstruována střecha zahradního altánu. Byla také uspořádána akce Noc venku spojená s výstavou fotografií Zuzany Samary a sbírkou potravin. Zájem o přespání pod širým nebem nebyl valný. Před Domem umění na Pekařské ulici nakonec nocovali jen tři lidé (včetně kronikáře města). Byl také uspořádán Mikulášský večer, vánoční posezení s koncertem, návštěva zástupců firmy Model Obaly, a. s., (kteří předali klientům vánoční dárky), členů Rotary club Opava – uvařili pro všechny uživatele polévku a děti i dospělé obdarovali dárky.

²⁵⁹ Výroční zpráva ANIMA VIVA, s. 47–48.

²⁶⁰ Viz web <http://www.animaviva.cz/>

Azylový dům pro muže. V lednu byl předán Armádě spásy nový byt pro tři uživatele. Ve Strahovicích bylo poskytováno nájemní bydlení s trvalým pobytem ve dvou bytech s celkem třemi lůžky. Od února do dubna a pak v září proběhla v azylovém domě praxe studentů Slezské univerzity v Opavě. Od února do září probíhala spolupráce s neziskovou organizací JINAK, o.p.s. Celkem osm uživatelů přešlo do nájemních bytů. Zaměstnání se podařilo nalézt 12 uživatelům služeb Azylového domu a 5 uživatelům z bytů Armády spásy (například ve firmách KSR, Technické služby Opava, LUNA-OVO, a.j.). V září byl rekonstruován byt Armády spásy. Proběhlo také Vánoční setkání s uživateli Na Rybníčku a v azylovém domě. Azylový dům se také účastnil Národní potravinové sbírky.

Sociální rehabilitace. V roce 2016 prošlo touto službou 22 lidí, z toho 12 osob získalo zaměstnání. Službu začali využívat i lidé z veřejnosti, dříve byla určena pouze pro uživatele azylového domu.

Farmě Strahovice se povedlo získat finance na projekt Sýrárny. Byly zakoupeny dvě krávy jako vlastní zdroj mléka na výrobu sýrů. Zprovozněna byla také sušička na piliny a zkoulaudována byla i peletkárna.²⁶¹ Na podporu projektu farmy se konal 18. června Běžecký happening. „Uskutečnil se v nádherném prostředí rodinného parku Amerika v obci Radonice,“ uvedla ve výroční zprávě fundraiserka Mirka Janoušková. Počasí celé akci přálo a přišlo více jak 70 účastníků. Na běžecké trati o medaile bojovalo 26 dětí a 36 dospělých. „Úžasné dopoledne plné zábavy se vydařilo a přímo na místě se pro farmu vybralo 6 515 Kč,“ dodala Mirka Janoušková.²⁶²

Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje

V rámci své činnosti zajišťovalo Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje (CZP MSK) služby ve prospěch osob se zdravotním postižením a seniorů. Jednalo se o osobní asistenci, individuální bezbariérovou dopravu, sociální poradenství, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, půjčovnu kompenzačních a rehabilitačních pomůcek, informační a vzdělávací akce a poradenské programy, které umožňovaly získání pracovního místa, návrat či udržení na trhu práce.

Jak uvádí vedoucí detašovaného pracoviště Ostrava Libor Schenk ve výroční zprávě, rok 2016 přinesl organizaci změny systému podpory poskytovatelům sociálních služeb zavedením institutu tzv. vyrovnávací platby. Pro všechny poskytovatele zavedení tohoto institutu znamenalo zvýšené administrativní nároky. „V naší organizaci jsme se na tuto avizovanou změnu připravili posílením týmu pracovníků, zajišťujících administrativní chod organizace,“ uvedl Libor Schenk.

²⁶¹ Výroční zpráva, s. 51

²⁶² Výroční zpráva, s. 40

Organizaci jako celku se podle výroční zprávy v tomto roce podařilo rozšířit a zkvalitnit poskytované služby. „Díky podpoře Moravskoslezského kraje a nadaci Konta Bariéry jsme rozšířili půjčovny kompenzačních pomůcek, kterých má nyní naše organizace pro uživatele téměř 100 kusů různých druhů,“ uvedl Libor Schenk.²⁶³ Moravskoslezský kraj, Nadace Agrofert a firma TEVA organizaci přispěli na pořízení vozidel, díky kterým se zvýšila dostupnost osobní asistence pro uživatele této služby. S podporou Moravskoslezského kraje a Konta Bariéry se podařilo upravit další vozidlo na bezbariérové, které zajistí i přepravu imobilních osob na invalidním vozíku. Významnou podporu CZP MSK poskytli také úřady práce, města, městské obvody a řada obcí. „Díky této podpoře se nám podařilo udržet vysoký počet uživatelů osobní asistence, kteří našich služeb využívají. Celkem zaměstnanci v roce 2016 poskytli podporu 212 uživatelům osobní asistence, což je nejvíce od vzniku organizace,“ uvádí se ve výroční zprávě.

Opavské pracoviště bylo jedním z detašovaných pracovišť CZP MSK. Jeho vedoucí byla Dagmar Slaninová. Bylo tu například poskytováno poradenství ambulantní formou. Zájem o službu byl nejen z řad samotných osob se zdravotním postižením, ale i z řad jejich příbuzných, rodičů či opatrovníků. Pracovníci poradny poskytli služby 595 uživatelům individuální nebo skupinovou formou. „Nejčastěji se na nás uživatelé obraceli s dotazy z oblasti invalidních důchodů, dávek pro osoby se zdravotním postižením a uplatnění osob se zdravotním postižením na trhu práce,“ uvádí se ve výroční zprávě.²⁶⁴

V roce 2016 se uskutečnilo celkem 8 přednášek, jejichž cílem bylo zvýšení informovanosti osob se zdravotním postižením v oblasti systému sociálního zabezpečení, dávek pro osoby se zdravotním postižením, uplatnitelnosti na trhu práce a legislativních změn v sociální oblasti. Poradna pro osoby se zdravotním postižením se také zaměřila na zvyšování schopnosti osob se zdravotním postižením a seniorů překonávat fyzické bariéry, a to jak prostřednictvím poradenské činnosti (poskytování informací o existujících kompenzačních pomůckách, bezbariérových úpravách, pomoc při získání pomůcky apod.), tak prostřednictvím půjčovny kompenzačních pomůcek. „V průběhu roku 2016 bylo zapůjčeno celkem 21 pomůcek. Největší zájem byl zejména o zapůjčení mechanických vozíků, chodítek a vanových sedaček,“ uvedla výroční zpráva.²⁶⁵ Počet intervencí nad 30 minut činil 634.

Posláním další sociální služby opavského pracoviště, **osobní asistence**, bylo individuálně pomáhat osobám se zdravotním postižením a seniorům překonávat jejich nepříznivou sociální situaci způsobenou změnou zdravotního stavu nebo vysokým věkem, a to prostřednictvím služeb kvalifikovaného osobního asistenta. „V roce 2016 využilo služeb osobní asistence celkem 68 uživatelů,“ doplnila výroční zpráva.²⁶⁶

Mezi další realizované projekty patřila například **Individuální bezbariérová doprava pro osoby se zdravotním postižením**. Cílem projektu bylo zvýšit mobilitu osob, které jsou odkázány při dopravě na pomoc rodinných příslušníků, známých, nebo nemají svá

²⁶³ Výroční zpráva CZP MSK, s. 3

²⁶⁴ Výroční zpráva Centra pro tělesně postižené MSK, s. 19

²⁶⁵ Výroční zpráva CZP MSK, s. 19

²⁶⁶ Výroční zpráva CZP MSK, s. 20

vlastní vozidla. Služba byla zajišťována vozidly Škoda Roomster a Citroën Berlingo, které bylo upraveno výklopnou plošinou pro dopravu osob na invalidním vozíku. Vozidla umožňovala zároveň převoz dalších osob jako doprovodu či převoz kompenzačních pomůcek. Celkem byly v roce 2016 poskytnuty služby 40 uživatelům. V průběhu roku 2016 se uživatelé nejčastěji dopravovali do zdravotnických zařízení, institucí veřejné a státní správy, zařízení sociálních služeb či obchodních center.

Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje se prezentovalo 30. srpna v Psychiatrické nemocnici v Opavě. Po prezentaci služeb organizace následovala přednáška zaměřená na tematiku invalidních důchodů, zaměstnávání osob se zdravotním postižením a novinky v sociální oblasti. V závěru setkání byl věnován prostor pro dotazy účastníků. Cílem setkání bylo seznámit pacienty psychiatrické nemocnice se sociálními službami a nabídnout pomocnou ruku při řešení jejich problémů.²⁶⁷

Opavské detašované pracoviště obdrželo na činnost v roce 2016 provozní dotace v této výši: od Ministerstva práce a sociálních věcí 325 000 korun, dále od téhož ministerstva na osobní asistenci 1,150 miliónu, od města Opavy na sociální poradnu 97 000 a na osobní asistenci rovněž od města Opavy 1 milión, což celkem činilo 2,572 miliónu korun.²⁶⁸ Statutární město Opava podpořilo služby opavského pracoviště o 20 % vyšší částkou než v předchozím roce. Rozhodlo o tom Zastupitelstvo města Opavy dne 8. února 2016.²⁶⁹ Opavské pracoviště také obdrželo dar od společnosti Teva Czech Industries s.r.o. ve výši 125 000 korun, který byl použit na mzdy osobních asistentek a částečnou úhradu nového vozu Škoda Citigo pro terénní služby.²⁷⁰

ELIM Opava

V tomto roce došlo ke změně ve vedení společnosti. Funkci ředitelky předala Pavlína Němcová **Ivo Vaněčkovi**, a to od 1. září. „K předání vedení Elimu přistoupila bývalá paní ředitelka Mgr. Pavlína Němcová s příkladnou zodpovědností a cílem předat Elim tak, aby služby v Elimu neutrpěly a pokračovaly nadále ve stejném režimu a rozsahu, což se podařilo,“ píše nový ředitel ve výroční zprávě.²⁷¹ I nadále měl Elim pokračovat v práci s rodinami s dětmi, Nízkoprahovým klubem pro děti a mládež, v práci s pěstounskými rodinami, s krizovým centrem a dobrovolnictvím. Záleželo především na finanční podpoře města, které služby chtělo udržovat a které naopak rozšiřovat, což bylo náznakem při tvorbě nového komunitního plánu koncem roku – rozšíření Nízkoprahového klubu pro děti a mládež o terénní práci. „Další budoucnost Elimu vidím ve zkvalitňování současných služeb, které mají společný jmenovatel – práce s rodinou, s dětmi a mládeží. Další prohlubování spolupráce mezi jednotlivými službami bude jedině přínosem pro celý chod organizace,“ uvedl nový ředitel.

²⁶⁷ Zpravodaj CZP MSK, č. 3, 2016, s. 5

²⁶⁸ Výroční zpráva CZP MSK, s. 36

²⁶⁹ Zpravodaj CZP MSK, č. 1, 2016, s. 5

²⁷⁰ Zpravodaj CZP MSK, č. 4, 2016, s. 5

²⁷¹ Výroční zpráva ELIM, o. p. s. za rok 2016, s. 2

Byla také jmenována nová správní a dozorčí rada od 4. listopadu na nové tříleté funkční období. Do nového funkčního období jmenoval zakladatel Elim Opava o.p.s., Sbor Církve bratrské v Opavě následující členy. Správní radu nově tvořili: předseda: Matuš Kušník a členové: Tomáš Kolman a Kateřina Gebauerová. Dozorčí rada vznikla v tomto složení: předsedkyně: Petra Hájková a členové: Hana Hanzlová a Alžběta Kubíčková.²⁷²

Součástí ELIM byly i nadále tato zařízení či služby: Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Magnet, Nízkoprahové zařízení Na Hraně – Hlučín, Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (SAS), Krizová pomoc, Doprovázení pěstounských rodin a Dobrovolnické centrum.

Nyní se zaměříme na jednotlivé služby, vyjma NZ Na Hraně, které bylo situováno v Hlučíně.

Nízkoprahový klub Magnet byl registrovanou sociální službou, která pracovala s dětmi a mládeží ve věku 6–19 let. V roce 2016 využilo službu 53 klientů, evidováno bylo 771 kontaktů a 737 intervencí. V roce 2016 byla dětem a mládeži poskytnuta podpora a pomoc v následujících oblastech: vzdělávání, práce, vrstevnické vztahy, partnerské problémy, situace v rodině a poradenství při vyřizování osobních záležitostí. „Aktivity zaměřené na prevenci zahrnovaly tematické programy, které byly doplněny projekcí dokumentů a diskusemi. Programy byly zaměřeny na lidská práva, kulturní odlišnosti mezi jednotlivými národy, práva žen, bezpečnost na sociálních sítích, rizikové chování,“ uvedla výroční zpráva.²⁷³ Dále proběhly diskuse a programy zaměřené na důležitost vzdělání jako základu pro zvýšení šance nalezení zaměstnání, diskuse o mezilidských vztazích a přátelství a reflexe aktuálních společenských témat, která se objevovala v průběhu roku. „V průběhu roku probíhal kroužek beatboxu pod vedením lektora, kroužek probíhal v prostorách klubu Magnet,“ upřesnila výroční zpráva. Tři účastníci kroužku vystoupili společně s lektorem na Dni sociálních služeb, který se konal 15. června. V červnu se pracovníci zúčastnili Kulatého stolu pořádaného organizací EUROTOPIA.CZ, o.p.s., který byl zaměřen na problematiku vzdělávání a školní přípravu dětí se sociálním a kulturním znevýhodněním. Nízkoprahové zařízení bylo v polovině roku 2016 dofinancováno, proto mohla být otevírací doba znovu rozšířená na 5 dnů v týdnu.

Další nabízenou službou byly **Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (SAS)**. V roce 2016 sociální pracovníce v terénním programu Pro rodinu poskytovaly podporu a poradenství v oblasti výchovy dětí, rodičovských kompetencí, bydlení, vedení domácnosti, hospodaření s financemi, vypisování žádostí, nácviky komunikace s institucemi (škola, úřady, zaměstnavatel...), doprovázení na prohlídky bytů, na úřady, pomoc s materiálním vybavením domácnosti aj. Klíčové pracovníce navštěvovaly klienty v jejich domácnostech, doprovázely je na úřady, k soudním jednáním, pracovaly s klienty na plnění jejich individuálního plánu.

²⁷² Výroční zpráva ELIM, o. p. s. za rok 2016, s. 3

²⁷³ Výroční zpráva ELIM, s. 4

Další část programů probíhala ve spolupráci s **Dobrovolnickým centrem (DC)**. Pomáhaly při zmírnění sociální izolace dětí z klientských rodin a ke zlepšení školního prospěchu a smysluplného trávení volného času. V programu DO-učení šlo o individuální práci dobrovolníka s dítětem, kdy se dobrovolník snažil dítěti pomoci s jeho problémy s učením. Na programu spolupracovalo v roce 2016 celkem 5 dobrovolníků, kteří se individuálně věnovali 5 dětem z klientských rodin na Opavsku. Doučování probíhalo převážně v domácnostech těchto rodin.

Program **Kamarád pro volný čas** byl založen na dlouhodobém vztahu dítěte a dobrovolníka. Dvojice dítěte-dobrovolník se scházela jedno odpoledne v týdnu a trávila spolu volný čas. Na programu spolupracovali v roce 2016 celkem 3 dobrovolníci a byly zapojeny 3 děti z klientských rodin na Opavsku.

Rok 2016 přinesl nově také spolupráci s nadací Agrofert, která podpořila společný projekt SAS Elim Opava a DC Elim, v němž šlo o propojení dobrovolníků s klientskými rodinami SAS především při doučování dětí. Od 1. července 2016 do 30. června 2017 ELIM realizoval projekt Komplexní podpora rodin s dětmi pomocí propojení Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a Dobrovolnického centra.

„Stejně jako v předchozích letech probíhala spolupráce s *Potravinovou bankou Ostrava*, díky níž jsme mohli našim klientským rodinám poskytnout pomoc ve formě potravin. Celkem Elim Opava rozdělil 1 698,977 kg potravin,“ uvedla výroční zpráva. Podpořených osob bylo 72. Potravinová pomoc byla však také poskytována potřebným osobám, které nebyly klienty SAS Elim Opava a které přišly na doporučení OSPOD (Orgán sociálně-právní ochrany dětí) ÚP, či jiných poskytovatelů sociálních služeb. „Těmto osobám jsme v roce 2016 vydali celkem 17 balíčků potravinové pomoci,“ upřesnila výroční zpráva. V říjnu a listopadu 2016 se ELIM zúčastnil Národní potravinové sbírky a také Krajské potravinové sbírky. Na podzim 2016 byl realizován pilotní projekt s názvem Klubík, taktéž ve spolupráci s DC Elim Opava a za finanční spoluúčasti města Opavy. Tato volnočasová preventivní aktivita byla určena pro děti z klientských rodin SAS Elim Opava a cílem bylo využití volného času dětí smysluplnými aktivitami, motivace dětí k činnostem potřebným pro jejich rozvoj. Klubíku se pravidelně účastnilo 13 dětí. Pro klientské rodiny bylo v roce 2016 uspořádáno také několik bazárků. Celkově mezi klienty patřilo 31 rodin (102 osob). Kontaktů proběhlo 366 a intervencí 814.²⁷⁴

Krizové centrum (KC) Elim Opava o.p.s. nabízelo pomoc konkrétně v oblastech rodiny a mezilidských vztahů a v oblasti problémů domácího násilí. Posláním KC bylo poskytnout účinnou pomoc a podporu obětem a svědkům domácího násilí a osobám, které se nacházely ve stavu krize. Služba byla poskytována formou krizové intervence, individuálního poradenství, psychologického a právního poradenství. Služby byly poskytovány bezplatně. Bezplatné právní poradenství bylo poskytováno pouze pro oběti domácího násilí. Služba Krizová pomoc byla součástí Interdisciplinárního týmu při řešení případů domácího násilí. Mezi základní principy služby Krizového centra patřila

²⁷⁴ Výroční zpráva ELIM, s. 8

bezplatnost, naprostá diskretnost, profesionalita. V roce 2016 využilo službu 119 klientů. Evidováno bylo 160 kontaktů a 885 intervencí.²⁷⁵

Doprovázení pěstounských rodin. Pracovníci ELIM v roce 2016 spolupracovali celkem se 157 pěstounskými rodinami a uzavřeli 38 nových Dohod o výkonu pěstounské péče. Pěstounským rodinám zaměstnanci a spolupracovníci ELIM poskytovali důvěrného a bezpečného pracovníka, oporu v tíživých situacích, informace a poradenství týkající se náhradního rodičovství, vzdělávání dle individuálních potřeb rodiny, pomoc odborných pracovníků (psychologů, terapeutů) a zprostředkování podpůrných služeb a také zajištění péče o děti a asistované kontakty dětí s blízkými osobami.²⁷⁶ Od září 2016 rozšířil Elim Opava své pověření k doprovázení pěstounských rodin na území celého Moravskoslezského kraje, došlo k personálním změnám, zanikla pobočka v Bruntále a současně byla zřízena pobočka v Ostravě na ulici V Zátíší 1 v Ostravě – Mariánských Horách. Na základě personálních změn došlo mimo jiné také k úbytku pěstounských rodin. „K prosinci 2016 jsme doprovázeli 43 rodin s tím, že 29 rodin bylo dlouhodobých s dítětem v příbuzenském vztahu, 12 rodin bylo s dítětem biologicky cizím a doprovázeli jsme rovněž 2 pěstouny na přechodnou dobu,“ uvedla výroční zpráva. Většina rodin byla lokálně umístěna v Ostravě, Ostravě-Porubě a okolí, v Opavě a okolí.²⁷⁷

Dobrovolnické centrum (DC) se zaměřovalo na rozvoj dobrovolnictví a filantropie. „Bohužel v roce 2016 pracovala v dobrovolnickém centru pouze 1 koordinátorka, a to na zkrácený úvazek, proto v tomto roce nebylo tolik jednorázových akcí a nových aktivit,“ uvedla výroční zpráva.²⁷⁸ V druhé polovině roku, nastoupil do Dobrovolnického centra nový zaměstnanec. DC se prezentovalo v přednáškách, prezentacích, článcích v tisku, nábořech na středních a vysokých školách v celém kraji. Celkově odpracovali dobrovolníci za tento rok 1795 hodin. Nově bylo v tomto roce podepsáno 75 smluv. Na smlouvu pracovalo celkem 153 dobrovolníků. Dobrovolníci spolupracovali například na závodě Heroes Race 17. června nebo uskutečnili dvě akce Free Hugs neboli Objetí zdarma (8. listopadu v Domově Bílá Opava a v prosinci v OC Breda).

ELIM hospodařil s příjmy ve výši 10,411 miliónu, z toho činily dotace 9,835 miliónu a celkové náklady 9,537 miliónu. Hospodaření tedy skončilo kladným přebytkem ve výši 874 tisíc korun. Tento kladný výsledek byl podle výroční zprávy způsoben nespotřebovaným státním příspěvkem na doprovázení pěstounských rodin, který byl převeden jako rezerva pro další činnosti při doprovázení pěstounských rodin v roce 2017.²⁷⁹

²⁷⁵ Výroční zpráva ELIM, s. 9

²⁷⁶ Výroční zpráva ELIM, s. 10

²⁷⁷ Výroční zpráva ELIM, s. 12

²⁷⁸ Výroční zpráva ELIM, s. 12

²⁷⁹ Výroční zpráva ELIM, s. 15

EUROTOPIA.CZ, o.p.s.

Ředitelkou společnosti byla Petra Večerková. Organizace měla 13 zaměstnanců. Pět pracovníků pro ni pracovalo na dohody o pracovní činnosti a společnost uzavřela také 8 dohod s dobrovolníky. Společnost se zabývala hlavně sociálně znevýhodněnými skupinami lidí. Měla několik poboček, od roku 2015 ke stávajícím přibyla i pobočka v Bruntále a Rýmařově. V Opavě byla soustředěna činnost Poradenského střediska, které nabízelo bezplatného právníka, sociální poradenství a terapeutickou podporu. Dále společnost nabízela službu Asistenčního, mediačního a terapeutického centra v Opavě, Krnově a Bruntále a službu SPOLU pro rodiny s dětmi v Opavě a v Bruntále, jejíž náplní byla terénní sociální práce s rodinami, poradenství a doučování dětí se specifickými potřebami. V Opavě také Eurotopia provozovala nízkoprahové zařízení pro děti od 6 do 15 let (NZDM) Klub Modrá Kočka a také klub Koťátko pro předškolní děti.

Eurotopia uspořádala 8. června již XIII. ročník **Taneční přehlídky**. V Kulturním domě Na Rybníčku se představilo 11 tanečních souborů z celého Moravskoslezského kraje. Své taneční umění ukázalo přes 120 dětí z nízkoprahových zařízení, neziskových organizací a základních škol. „Měli jsme možnost zhlédnout různé taneční styly od tradičních romských tanců přes bachatu, hip hop, street dance a moderní taneční styly. Taneční přehlídka je mnohdy jedinou příležitostí pro děti se veřejně prezentovat,“ uvedla výroční zpráva.²⁸⁰ Cílem společnosti bylo podporovat aktivitu dětí a snažit se je zapojit do smysluplných činností, kde mají šanci ukázat své taneční schopnosti. Důležitým aspektem této akce byla kromě vlastní činnosti dětí prezentace romské kultury a také rozvoj interkulturní komunikace a vzájemného soužití romské minority s majoritou.

V prosinci se v Kulturním domě Na Rybníčku odehrála tradiční **Pěvecká a výtvarná soutěž**. „Děti si vybíraly písně, které je oslovují a baví, repertoár byl velmi pestrý a zajímavý. Ve výtvarné části soutěže děti tvořily na téma ‘Svět naruby’,“ uvedla výroční zpráva. Soutěž byla určena pro děti od 6 do 15 let a proběhla ve spolupráci se základními školami a nestátními organizacemi z Moravskoslezského kraje. „Pro mnoho dětí byla účast na soutěži jedinečnou příležitostí k jejich prezentaci a v neposlední řadě také přispěla k rozvoji talentu a sebevědomí dětí,“ poznamenala výroční zpráva.²⁸¹ Soutěže se zúčastnilo téměř 70 dětí.

Služby **SPOLU** byly určeny rodinám s dětmi v Opavě a Bruntále. Šlo převážně o terénní práci, pracovníci Eurotopie se snažili, aby tyto služby byly zpřístupněny cílové skupině v co největší možné míře bez ohledu na prostorové, psychologické a finanční bariéry. „Terénní pracovníce tak nabízejí a poskytují službu rodinám v jejich přirozeném prostředí v domácnostech, což nám umožňuje pracovat se všemi členy rodiny,“ uvedla výroční zpráva.²⁸²

Služby byly realizovány také nad rámec provozní doby v různých časech dle aktuálních potřeb klientů. Činnost služeb SPOLU v Opavě a v Bruntále se soustředila do několika

²⁸⁰ Výroční zpráva EUROTOPIA.CZ, o. p. s., s. 26

²⁸¹ Výroční zpráva EUROTOPIA, s. 26

²⁸² Výroční zpráva EUROTOPIA, s. 4

hlavních oblastí: terénní sociální práce s rodinami a poradenství pro rodiny s dětmi, podpora rodin v oblasti vzdělávání dětí, podpora spolupráce rodiny se školou, nácvik rodičovských dovedností, podpora při vedení domácnosti a hospodaření s financemi apod., pomoc při řešení náročných výchovných situací, pomoc při vyjednávání s institucemi v zájmu rodiny, zprostředkování komunikace mezi rodinami a základními školami

V Opavě služby SPOLU – Pro rodiny s dětmi navíc nabízely doučování dětí se specifickými vzdělávacími potřebami (většinou přímo v rodinách dětí se zapojením rodičů). Na těchto aktivitách Eurotopia spolupracovala se studenty Slezské univerzity v Opavě. Celkově se podařilo zvýšit počet míst, která v rámci spolupráce s rodinami terénní pracovníci navštěvovali. Došlo také k navázání spolupráce s organizacemi, které se zabývají inkluzí, například se Slezskou univerzitou v Opavě.

V rámci **terénní sociální práce s rodinami** spolupracovali zaměstnanci Eurotopie s 81 rodinami z Opavy a okolí. „Pracovnice služby mezi jiným docházely do lokalit na ulicích U Cukrovaru, Mostní, Hradecká, Rybářská, Sadová, Zámecký okruh, Horní náměstí nebo Polanova,“ upřesnila výroční zpráva. Nejčastěji byla rodinám poskytována pomoc a podpora v oblastech výchovy, vzdělávání dětí a komunikace se školami, hledání bydlení a komunikace s pronajímateli, pomoc při zvyšování rodičovských kompetencí v péči o děti a řešení výchovných problémů nebo také řešení dluhů, exekucí a dojednání splátkového kalendáře s věřiteli nebo doučování dětí a podpora spolupráce.²⁸³

Součástí společnosti Eurotopia bylo i **Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (NZDM) Klub Modrá kočka**, který sídlil na Hradecké ulici 16 v Opavě. Byl otevřen 147 dnů v roce. Jeho maximální okamžitá kapacita byla 20 dětí. Činnost klubu zajišťoval tým sociálních a pedagogických pracovníků. NZDM bylo určeno klientům, kteří se ocitli v nepříznivé životní situaci, především zažívali konfliktní společenské situace, komplikované životní události anebo byly těmito jevy ohroženi. Klienti se nejčastěji na pracovníky obraceli s potřebou svěřit se s problémy, které plynou z jejich aktuální životní situace, s žádostí pomoci při školní přípravě, s pomocí řešení vzájemných vztahů s rodiči, ve školách a se svými vrstevníky. Často vyhledávali volnočasové aktivity, které NZDM nabízel: výlety, stolní fotbal, společenské hry, stolní tenis a mnoho dalšího. V průběhu roku 2016 navštívilo NZDM 75 klientů, z toho 20 nových. Celkově bylo v roce 2016 realizováno 1566 kontaktů. Pracovníci NZDM uspořádali v tomto roce celkem 45 akcí. Dětem byly během roku nabízeny výchovně-vzdělávací programy zaměřené na prevenci rizikového chování. Mezi nejoblíbenější činnosti se zařadilo kuchařské okénko, které bylo poprvé realizováno v roce 2013, a dále diskotéky, které byly příležitostně pořádány. V roce 2016 proběhly tři výlety, dva příměstské tábory a jeden letní pobyt. První příměstský tábor proběhl v rámci jarních prázdnin. Děti měly možnost navštívit zámek v Bruntále, muzeum Tatra a mnoho dalšího. Celkem se příměstského tábora zúčastnilo 24 dětí. Druhý příměstský tábor byl realizován v období letních prázdnin a nesl se v duchu Zlaté horečky. Děti ve věku od 6 do 15 let si vyzkoušely rýžování zlata ve Zlatých Horách, učily se jízdu na koních a další aktivity, díky kterým 21 dětí mohlo mít nové zážitky a zažít dobrodružství.

²⁸³ Výroční zpráva EUROTOPIA, s. 5

V letních měsících byl také realizován letní pobyt pro 16 dětí ze sociálně vyloučených lokalit. Pobyt byl na téma Mimoňové.

V roce 2016 také pokračovala činnost tanečního kroužku romských tanců **Bachtale čhavore**, který vznikl na konci roku 2011. Taneční kroužek byl určen pro děti a mládež z Opavy, se kterými nacvičovala taneční sestavy jedna z romských maminek. V průběhu roku nacvičovaly děti pravidelně jednou týdně v prostorách Eurotopie na Hradecké ulici. Kroužek navštěvovalo 15 dětí. V roce 2016 reprezentovali tanečníci organizaci na řadě veřejných akcí, jako byl Den sociálních služeb pořádaný Statutárním městem Opava, děti se zúčastnily také Taneční přehlídky pořádané společností Eurotopia pro děti z celého Moravskoslezského kraje či hudební a taneční přehlídky pořádané Armádou Spásy Krnov.²⁸⁴

V průběhu roku 2016 byl realizován **Klub Koťátko** pro předškolní děti ve věku od 3 do 7 let a jejich rodiče ze sociálně znevýhodňujícího prostředí a děti z rodin, které byly ohroženy sociálním vyloučením. V této aktivitě byla navázána spolupráce s 10 rodinami, do klubu v průběhu roku docházelo 12 dětí z těchto rodin. Činnost klubu se zaměřovala na zvýšení motivace rodičů a dětí k zahájení školní docházky v běžné škole a na podporu rodin v začlenění dětí do hlavního vzdělávacího proudu.²⁸⁵ V rámci klubu byla s dětmi realizována pracovní výchovná činnost směřující k rozvoji a upevnění jejich schopností a dovedností (zejména motorických, psychických a sociálních). Pro děti a jejich rodiče pracovníce klubu Koťátko připravily v roce 2016 Den mláďat, Minizoo a návštěvu Městských sadů.

Eurotopia nabízela také službu **Asistenčních, mediačních a terapeutických center** v Opavě, Krnově a Bruntále (AMT). Centra se věnovala hlavně řešení situací souvisejících s rozpadem rodiny. AMT centra vznikla původně při občanském sdružení Fond ohrožených dětí v roce 2007 v Opavě, v roce 2009 v Krnově a v roce 2011 v Bruntále. V průběhu roku 2015 AMT centrum převzala a začala provozovat EUROTOPIA.CZ, o.p.s. Posláním AMT center byla snaha přispět ke komplexnějšímu pohledu a přístupu k řešení aktuální fáze rozvodové, rozchodové situace rodin se zaměřením na komplexní podporu rodinného systému.²⁸⁶ AMT Centrum Opava pracovalo celkem se 116 rodinami (z toho nových rodin bylo 80). Celkově to znamenalo práci s 387 osobami, z toho bylo 98 žen, 94 mužů a 195 dětí. Došlo k 55 mediacím, 224 individuálním terapiím, 32 párovým terapiím a 398 poradenským sezením.²⁸⁷

Poradenské středisko sídlilo v Opavě na Zacpalově ulici. Naplňovalo své poslání prostřednictvím sociálních pracovníků, bezplatného právníka a terapeuta. Spolupráce byla směřována nejčastěji k lidem ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. „Velká snaha pracovníků byla zaměřena na posilování a zplnomocnění jednotlivce, rodiny, partnerských párů, klienty jsme informovali, jaká mají práva a příležitosti v daných oblastech,“ uvedla výroční zpráva. Poradenská střediska reagovala v roce 2016 na zvyšující se počet lidí, kteří se nacházeli v náročné životní situaci, kterou nedokázali

²⁸⁴ Výroční zpráva EUROTOPIA, s. 9.

²⁸⁵ Výroční zpráva EUROTOPIA, s. 6

²⁸⁶ Výroční zpráva EUROTOPIA, s. 16

²⁸⁷ Výroční zpráva EUROTOPIA, s. 35

sami překonat či zmírnit. Poradny nabízely komplexní přístup a poskytly lidem odborné sociálně právní poradenství. Cílem byla podpora a pomoc při řešení obtížných životních situací. Konkrétně se jednalo o zadlužené občany, občany s exekucí, nezaměstnané nebo ohrožené nezaměstnaností, občany mající potíže s bydlením či žijící v nevyhovujících podmínkách a občany mající potíže týkající se partnerských vztahů a rodinného soužití, kteří potřebují sociální a zejména právní pomoc a finančně nedosáhnou na pomoc advokátů. Poradenská střediska v průběhu roku 2016 měla k dispozici zkušeného bezplatného právníka a dále sociální pracovnice a terapeuta. Ve výše zmíněných regionech je služba považována za jedinečnou – její vznik umožnil nabízet klientům služby bezplatného právníka, které jsou klienty intenzivně a ve velkém počtu využívány a jsou specifikem poraden EUROTOPIA.

V roce 2016 se pracovníci společnosti nejčastěji setkávali s poptávkou po dluhovém poradenství, které bylo zaměřeno především na řešení exekuce a vypracování insolvenčního návrhu pro oddlužení. Jako jediná v regionu poskytovala EUROTOPIA soupis insolvenčního návrhu bezplatně. Jako v předchozích letech i v roce 2016 mělo Poradenské středisko 99% úspěšnost při schvalování insolvenčního návrhu. V tomto roce navštívilo Poradenské středisko v Opavě 214 klientů, z toho 189 nových. Došlo celkem k 816 intervencím a k 723 kontaktům.

Pracovníci Poradenských středisek se rovněž zaměřili na předcházení možným problémům pomocí vzdělávání klientů, zejména v oblasti finanční gramotnosti, nebo formou terapeutické podpory. Účelem bylo zvýšit informovanost klientů v daných oblastech, přispět ke zmírnění obtíží klienta, přispět k prevenci sociálního vyloučení a zvyšovat právní povědomí klientů. Při poskytování služeb Poradenských středisek byl dodržován princip autonomie, respektu a rovnocenného vztahu, dodržování práv klientů, nestrannosti a neutrality a bezplatnosti.²⁸⁸

Zcela novou zkušeností pro Eurotopii v tomto roce bylo zahájení komunitní práce v Opavě v rámci projektu podpořeného Úřadem vlády a Nadací Via s názvem **Společnou cestou**. Lokalitou vhodnou pro komunitní práci se stal obytný dům, jenž byl v majetku města Opavy. V této lokalitě bylo soustředěno velké množství rodin ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí, převážně však komunita romská. Cílem projektu bylo prostřednictvím komunitní práce přispět k aktivizaci a zplnomocnění obyvatel této lokality k vytvoření kompetentní komunity, která si bude uvědomovat a formulovat své potřeby a cíle a následně na nich bude společnými silami pracovat. Snahou projektových aktivit bylo podpořit obyvatele v aktivním přístupu k řešení stanovených témat s tím, že po skončení projektu budou schopni samostatně pokračovat v zavedených aktivitách a přicházet s novými nápady.

Projekt má umožnit obyvatelům zažít si pocit úspěchu a vlastní síly a pomoci tak změnit okolnosti svého života. „V rámci projektu jsme směřovali ke dvěma cílům, které si obyvatelé ubytovny U Cukrovaru vybrali jako nejpodstatnější. Prvním cílem bylo zvelebení okolí ubytovny, a to hlavně výmalbou společných prostor. Špinavé a obité společné prostory vnímali obyvatelé jako palčivý problém pro kvalitnější žití na ubytovně,“ uvedla výroční zpráva. Druhým cílem, ke kterému pracovníci společnosti s obyvateli směřovali, bylo uskutečnění společné akce, jejímž cílem bylo navození

²⁸⁸ Výroční zpráva EUROTOPIA, s. 12-13

dialogu a sdílení společných zážitků mezi obyvateli. V prosinci byla uskutečněna akce Vánoční tvoření a Mikulášská nadílka. Tato aktivita byla vnímána obyvateli ubytovny velmi pozitivně. Zapojily se téměř všechny rodiny, které žily na ubytovně. Matky jednotlivé aktivity samy plánovaly a poté si je samostatně s podporou pracovníků vedly. Mikulášská nadílka proběhla obdobným způsobem, obyvatelům jsme zapůjčili kostýmy a celou nadílku si samostatně vedli. Obyvatelé vnímají komunitní práci jako velmi přínosnou. Projevili se jako soudržná a cílevědomá skupina, která byla sebevědomá při rozhodování a aktivní ve snaze o změnu. Obyvatelé měli možnost zvelebit si společné prostory svými silami, aniž by dříve tušili, že jsou toho sami schopni, a to bylo velkou motivací pokračovat dále na jiných projektech.²⁸⁹

Eurotopia hospodařila s náklady 8,916 miliónu korun. Výnosy činily 8,6 miliónu. Dotace ze státní správy tvořily 5,3 miliónu, přičemž město Opava poskytlo ze svého rozpočtu více než 1 milión korun. Od nadací a nadačních fondů získala společnost 2,7 miliónu korun. Hospodářský výsledek činil 255 tisíc korun.²⁹⁰

Charita Opava

Charita Opava pro rok 2016 nachystala dvanáct veřejných akcí pro občany Opavska, nazvaných souhrnně Dvanáct inspirací pro Opavsko. Z široké nabídky akcí pro poučení i zábavu si mohl vybrat každý – byly připraveny přednášky zajímavých hostů, návody na to, jak pečovat doma o seniory, nebo koncerty a lidové oslavy.

Tříkrálová sbírka na Opavsku opět vytvořila nový rekord. V lednu 2016 se vybralo 1 901 016 korun, tedy o více než 200 tisíc korun více než v předchozím roce. V samotné Opavě se vybralo 612 564 korun, tedy o 108 tisíc korun více, než v roce 2015. Opavská Charita rozdala pro Tříkrálovou sbírku 2016 celkem 329 pokladniček, tedy o 28 více než loni. „Skupinek koledníků tak bylo více než 300 a někteří z nich vyrazili do ulic hned 1. ledna 2016 a neodradil je ani silný mráz, který první víkend koledování místy dosahoval až mínus 20 stupňů,“ informoval charitní Domovník.²⁹¹ Posledním dnem koledování byla středa 13. ledna, některé skupinky se ale ještě vracely k lidem, které nezastihli doma a kteří volali na Charitu Opava s žádostí, ať je Tři králové navštíví. „Výsledek je úžasný, protože jsme i přes to, že koledovalo více skupinek, neměli Opavu zcela pokrytu,“ hodnotila sbírku její hlavní opavská koordinátorka Marie Gilíková. Podle ředitele Charity Opava Jana Hanuše patřilo všem, kteří se na organizování sbírky podíleli a těm, kteří přispěli, velké uznání. „Letošní Tříkrálovou sbírku provázely pomluvy o tom, že všechny vybrané peníze budou věnovány uprchlíkům. Nebylo to bohužel poprvé, již před několika lety se sociálními sítěmi šířily výzvy k jejímu bojkotu v souvislosti s církevními restitucemi,“ poznamenal v úvodníku Jan Hanuš.²⁹²

Výtěžek roku 2016 byl určen především pro nemocné a seniory Opavska. Za vybrané peníze Charita Opava plánovala nakoupit zdravotnický materiál pro mobilní hospic

²⁸⁹ Výroční zpráva EUROTOPIA, s. 25

²⁹⁰ Výroční zpráva EUROTOPIA, s. 40

²⁹¹ Domovník č. 2, 2016, s. 1

²⁹² Domovník č. 2, 2016, s. 1

Pokojný přístav včetně potřebného krytí pro vlhké hojení, stacionáři pro seniory se chystala pořídit auto na CNG s nainstalovaným otočným sedadlem pro klienty s omezenou hybností, Chráněné a podporované bydlení s následnou péčí mohlo rekonstruovat své prostory a dostalo se i na provoz charitního mateřského centra Neškola. Charita Opava letos poprvé vyhlásila spolu s týdeníkem REGION OPAVSKO pro koledníky soutěž O nejlepší Tříkrálové selfie, do které dorazilo skoro devadesát fotografií. Ceny si výherci přebírali 28. ledna 2016 v opavském kině Mír, kde proběhlo promítání pohádky Sedmero krkavců jako poděkování koledníkům a vedoucím skupinek i očekávané losování o šest chytrých telefonů HTC Desire 510. V kategorii nejlepších fotek se na prvním místě umístila skupinka Anežky Rychlé z Vršovic na fotografii Vojtěcha Rychlého, na druhém místě skupinka Zuzany Osadníkové a Jana Schee a na třetím Ondra Mluděk, Míša Drábková a Petr Navrátil na fotografii Andrey Mludkové. Vítězové byli odměněni poukazy na knihy.

Na pozvání Charity Opava se v pátek 12. února uskutečnila akce **Toulavý autobus** pro pracovníky opavského Úřadu práce. Téměř čtyřicítka hostů si za doprovodu ředitele Jana Hanuše a jeho zástupce, manažera chráněného zaměstnávání Tomáše Schaffartzika, prohlédla všechna střediska Charity Opava.

Vernisáž výstavy **Můj svět** se uskutečnila 22. února v historické výstavní budově Slezského zemského muzea. Výstava trvala do 9. března. „Mezi letošními hosty a výherci soutěže Můj svět byl i Richard Bouda, dobrovolník z Charity Brno. Fotosoutěže se účastní od 1. ročníku a již několikrát se ocitl mezi oceněnými. Letos vyhrál v kategorii Život kolem nás a zároveň vůbec poprvé dorazil i na vernisáž. Třetí místo v kategorii Portrét obsadil Petr Vlček z Charity Nový Jičín. Zanícený amatérský fotograf se soutěže účastní od doby vzniku Charity Nový Jičín a v každém ročníku se objevuje mezi prvními třemi. Také jeho ocenění odborné poroty velmi potěšilo.

Vítězové kategorie *Portrét*:

1. Alena Cmielová, Frýdek – Místek, 2. Jiří Pasz – Olomouc, 3. Petr Vlček, Nový Jičín.

Vítězové kategorie *Život kolem nás*:

1. Richard Bouda, Brno, 2. Eva Malušková, Hluk, 3. Jan Bartoň, Červený Kostelec.

Vítězové kategorie *Jak to vidím já*:

1. Dita Valachová, Pardubice, 2. Jana Bednářová, Rajhrad, 3. Jana Berková, Opava.²⁹³

Kateřina Lachmanová přednášela 25. února o tématu Doba postní – čas odtučňování srdce. Přednáška známé teoložky o postní době se uskutečnila v Schösslerově salónku Obecního domu. Podle březnového Domovníku šlo o velmi zajímavou, téměř dvě hodiny trvající přednášku o tom, co vše je, ale možná především není postní snažení. „Kateřina Lachmanová na mnoha výstižných a občas i velmi humorných příkladech dokazovala, že půst dnes není jen jakousi dietou, odříkáním si oblíbeného jídla, k němuž se posléze zase vrátíme, ale především možností uvědomit si své zlozvyky, což může být prvním krokem na cestě k jejich nápravě. „Mám pro vás radu – požádejte své blízké, kteří vás dobře znají a mají vás tak rádi, že k vám budou upřímní,

²⁹³ Charitní domovník č. 3, 2016, s. 5

aby vám poradili, kam máte směřovat své postní snažení,“ poradila Kateřina Lachmanová v závěru své přednášky spokojeným posluchačům.²⁹⁴

Ve středu 16. března se uskutečnila v Denním stacionáři pro seniory přednáška o tom, jak pečovat na Opavsku o svého blízkého **seniora** v domácím prostředí.

Vývoj pojetí kvality sociálních služeb v evropském kontextu. Tak se jmenovala přednáška Martina Bednáře, ředitele CARITAS – VOŠs Olomouc, kterou si měli Opavané možnost vyslechnout 6. dubna v Schösslerově salóňku Obecního domu.

Stavění májky se Třemi králi se uskutečnilo v areálu ředitelství Charity Opava v pátek 29. dubna. Tři králové dorazili na stavění májky novým autem VW Caddy, který byl pořízen z výtěžku Tříkrálové sbírky pro Denní stacionář pro seniory.

K devadesátinám popřáli **Olbramu Zoubkovi** klienti Domu sv. Cyrila a Metoděje pro zrakově postižené a slabozraké ve Vlastovičkách. Olbram Zoubek totiž patřil již sedmnáct let mezi významné sponzory tohoto střediska Charity Opava.²⁹⁵

Pavel Helan věnoval charitě Tak trochu jiný koncert 9. května. Pro pracovníky a příznivce Charity Opavy zpíval v Klubu Art v Obecním domě. Pavel Helan tak mohl na hodinovém vystoupení zpívat nadšeným posluchačům z charitních středisek Mraveneček, Denního stacionáře pro seniory, Radosti, Chráněného a podporovaného bydlení i klientům řady dalších organizací. „Přijel jsem moc rád, hrát pro klienty Charity je pro mne svátek, užívám si to. Je to skutečně vděčné publikum, směje se třeba na jiných místech, než jsem zvyklý, tak je to pro mne i inspirace,“ přiznal se Pavel Helan, který s opavskou Charitou spolupracuje již dva roky.²⁹⁶

Přednášku o tom, že **komunitní plán** nesmí být Potěmkinova vesnice, uskutečnila v Opavě 11. května v Schösslerově salóňku Obecního domu Jana Žáčková. Podle červnového Domovníku však její prezentace moc lidí nepřitáhla.

V prostorách Slezanky na Horním náměstí vznikla koncem května v rámci festivalu Landscape galerijní kavárna **Re-use**, ve které obsluhovali uživatelé a pracovníci sociálně terapeutické dílny RADOST a Domu sv. Cyrila a Metoděje ve Vlastovičkách. Perfektně neperfektní příjemné prostředí vytvořené netradičně z pneumatik nebo obnoveného starého nábytku vybízelo Opavany k zastavení a občerstvení od 30. května do 30. června. Kavárnu provozovala Markéta Sanioglu.²⁹⁷

Na stěbořického kněze **Jožku Motyku** vzpomínali zaměstnanci a příznivci charity 14. června. Otec Jožka, který byl spirituálem Charity Opava a úzce spolupracoval také s mobilním hospicem Pokojný přístav, Mravenečkem a dalšími středisky, tragicky zahynul v roce 2013 na dovolené na Slovensku.

²⁹⁴ Charitní domovník č. 3, 2016, s. 2

²⁹⁵ Domovník č. 5, 2016, s. 2

²⁹⁶ Domovník č. 6, 2016, s. 2

²⁹⁷ Domovník č. 6, 2016, s. 5

Denní stacionář pro děti s kombinovanými vadami Mraveneček obdržel díky vojákům opavské posádky částku 34 452 korun. Tuto sumu přinesla charitativní akce Sportem pro děti, kterou společně pořádali ve Štítně 16. června vojáci 53. pluku průzkumu a elektronického boje Generála Heliodora Píky, 532. praporu elektronického boje a Základní škola Generála Heliodora Píky ve Štítně.

Sluníčkové odpoledne připravila charita na 24. června v Charitním domě sv. Josefa v Jaktaři. Letos se neslo v duchu Olympijských her a podle Domovníku klima zde skutečně připomínalo Rio de Janeiro. Na dvůr ředitelství Charity dorazilo asi 200 lidí. Program sestával z vystoupení dětí z jaktařské mateřské školy, klientů Radosti, malých břišních tanečnic Šeherezády z Hlavnice či Ivety Dunkové z Vlaštoviček. Pro děti bylo připraveno divadelní představení O kmotřičce duze a černokněžníkovi v podání Vladimíra Břichnáče. Hlavními organizátorkami akce byly Marie Gilíková a Sváťa Bláhová.

Na pomoc charitnímu středisku **Mraveneček** se i v tomto roce uskutečnilo fotbalové utkání pod patronátem Okresního fotbalového svazu. Hrál se na ve sportovním centru MFK Kravaře 25. června a šlo již o patnáctý ročník této charitativní akce. Organizátoři charitativní akce předali vedoucí Denního stacionáře pro děti a mládež Mraveneček Janě Konopkové v kravařské Bully aréně šek na 366 tisíc korun. Tato charitativní akce, kterou pořádal Okresní fotbalový svaz Opava, již za dobu svého trvání přinesla Mravenečku téměř tři a půl milionu korun.²⁹⁸

Díky Nadaci ČEZ se podařilo vybrat v rámci projektu www.pomahejpohybem.cz částku 74 370 korun. Cíle nadace dosáhla 20. června, pouhých deset dnů po spuštění. Suma byla určena na vybavení **Denního stacionáře pro seniory Charity Opava**. „Stacionář si tak bude moci za sesbíranou částku pořídit zahradní nábytek a hru ruské kuželky,“ uvedl zpravodaj Domovník.²⁹⁹

Chráněná dílna ve Vlaštovičkách zaznamenala nárůst prodeje svých výrobků, zejména v supermarketu Terno v Jaktaři. Tento trend začal už na konci roku 2015. V první polovině roku 2016 se prodeje dostaly dokonce na dvojnásobek objemu ve stejném období roku minulého. Chráněná dílna ve Vlaštovičkách nabízela spousty výrobků s novým designem, které byly po kvalitativní stránce velmi hezky vypracované.³⁰⁰

Charita Opava se také prezentovala během turistické sezóny na **zámku v Neplachovicích**. Výstava o historii a současnosti charity byla k vidění v přízemí, v levém křídle zámku. Návštěvníci se tak mohli seznámit se všemi osmnácti středisky, která Charita Opava provozovala. Expozice přinesla i zajímavosti, například „elektro-retro koutek“ se starými nebo kuriózními televizemi či radiopřijímači.³⁰¹

Tradiční **Cyrlometodějskou oslavu** uspořádal v úterý 5. července Dům sv. Cyrila a Metoděje pro zrakově postižené spolu s obcí Vlaštovičky. Lidově pojatá oslava

²⁹⁸ Domovník č. 7, 2016, s. 1

²⁹⁹ Domovník č. 7, 2016, s. 3

³⁰⁰ Domovník č. 6, 2016, s. 7

³⁰¹ Domovník č. 7, 2016, s. 9

proběhla v Domě pro zrakově postižené a následně také v blízkém sportovním areálu ve Vlastovičkách.

Personální úsek Charity Opava prováděl **dotazníkové šetření** zaměřené na spokojenost zaměstnanců. Dotazovaní odpovídali například na otázky, jak se jim v charitě pracuje a jestli je baví jejich práce a zda si například rozumí s kolegy. Z celkového počtu 224 zaměstnanců, které měla Charita Opava ke dni šetření, jich odpovědělo 40, což bylo 18 %. Drtivá většina respondentů byla spokojena s vybavením svého pracoviště. „Celá třetina z nich by ale uvítala, pokud by na něm byla méně rušena a mohla se tak více soustředit na práci,“ vyplynulo z dotazníkového šetření. Mezi konkrétními podněty ke zlepšení vybavení či situace na pracovišti se například objevily povzdechy nad nedostatkem počítačů či prostoru na konzultaci s uživateli z důvodu soukromí, horko či málo prostoru v kancelářích. „Většina z nás je přesvědčena, že se svými kolegy tvoří jeden tým a mohou se na sebe vzájemně spolehnout, rozumí si a vzájemně se respektují,“ uvedl k výzkumu Domovník. Potěšující byl také fakt, že 38 respondentů ze 40 uvedlo, že je jejich práce baví. A čeho si v Charitě Opava nejvíce váží? Například hodnot, které Charita Opava jako katolická organizace prezentuje, přátelského prostředí, benefitu ve formě stravenek či týdne dovolené navíc, lidského přístupu, možnosti využití služebního auta či vstřícného jednání nadřízených. Většina zaměstnanců si posteskla nad výší mzdy a uvítala by její nárůst. „Výsledky našeho průzkumu jsme předali vedení Charity Opava, které s nimi bude dále pracovat,“ uzavřela výzkum vedoucí personálního úseku Eva Pospěchová, která výzkum organizovala spolu se svou kolegyní Milenou Pchálkovou.³⁰²

Prvního září obdržel jmenovací dekret z rukou ředitele Charity České republiky Lukáše Curyla dosavadní ředitel Charity Opava **Jan Hanuš**. Ve své funkci působil již dvanáct let, nyní vstoupil již do čtvrtého čtyřletého funkčního období.³⁰³

Denní stacionář pro děti s kombinovanými vadami **Mraveneček** oslavil patnáct let svého trvání a součástí oslav byl i den otevřených dveří 21. září. Zájemci se tak mohli seznámit nejen s prostorami na Neumannově ulici v Opavě, kde toto středisko působí, ale také s používanými Montessori pomůckami, metodami alternativní komunikace, bazální stimulace nebo získat informace o rehabilitačním cvičení, canisterapii či základní ošetřovatelské péči, která zde byla poskytována. Denní stacionář Mraveneček jako ambulantní sociální služba byl určen dětem a mladým lidem s mentálním a tělesným postižením ve věku od 11 do 35 let ze spádové oblasti Opavska. Posláním stacionáře bylo poskytování služeb směřujících k co možná nejvyššímu individuálnímu rozvoji a soběstačnosti každého uživatele.³⁰⁴

Dvacet let trvání si v tomto roce připomněl Charitní dům svatých Cyrila a Metoděje pro nevidomé ve Vlastovičkách 25. září. Hlavním bodem oslav byl akustický koncert Petra Bendeho. Akce se zúčastnila přibližně tisícovka lidí. Součástí programu bylo také pásmo poezie z nové sbírky klientky Vlastoviček Heleny Jombíkové.

³⁰² Domovník č. 8, 2016, s. 2

³⁰³ Domovník č. 9, 2016, s. 1

³⁰⁴ Domovník č. 8, 2016, s. 3

Na podzim byla otevřena **nová prodejna Charity Opava** a Chráněné dílny Vlaštovičky v Obchodním centru Breda & Weinstein nedaleko České pošty. Obchůdek nabízel ručně vytvořené originální výrobky z textilu i keramiky.

Klub svaté Anežky oslavil v říjnu deset let trvání. Deset let činnosti si členové dobrovolného sdružení Charity Opava připomněli na slavnostní schůzce ve svém sídle na Kylešovské ulici. Klub si od roku 2009 nepřetržitě vedl kroniku. Historii klubu na slavnostní schůzce představila jedna z jeho zakládajících členek Marie Smolková.³⁰⁵

Díky projektu Nadačního fondu Českého rozhlasu Světluška si pořídili v Domě sv. Cyrila a Metoděje pro zrakově postižené ve Vlaštovičkách **novou nácvikovou kuchyň**. V nové kuchyni se podle Charitníku nacvičují postupy vaření, které vedou klienty k samostatnosti. „Pod dohledem pracovníka se zde učí krájet, smažit, cedit, mazat, strouhat a podobně, což jsou úkony, které musí mít nevidomý skutečně nacvičené a naučené v jemu známém prostředí,“ vysvětlila vedoucí Domu sv. Cyrila a Metoděje Zuzana Janků. Kuchyň se využívala i pro skupinové vaření či pečení a během celého dne slouží klientům k přípravě čaje a kávy. Celková rekonstrukce původní už nevyhovující kuchyně přišla na 60 tisíc korun. Stavební úpravy provedla firma Staffa.³⁰⁶

Zakladatelka hospicové péče **Marie Svatošová** přijela 10. října do Opavy, kde v aule Slezské univerzity mluvila na téma Hospice a umění provázet. Přednášející se podařilo univerzitní aulu zaplnit do posledního místa.

Toulavý autobus pro zaměstnance Magistrátu města Opavy se uskutečnil 11. října. Úředníci si tak během jednoho odpoledne mohli prohlédnout téměř všechna střediska této organizace. Pracovníci opavského magistrátu navštívili mimo jiné Chráněnou technickou dílnu ve Velkých Hošticích, Chráněné a podporované bydlení pro duševně nemocné v domě sv. Anežky. Zavítali také do stacionáře Mraveneček a pak pokračovali do Chráněných dílen sv. Josefa a sociálně terapeutické dílny Radost. Akce byla ukončena ve Vlaštovičkách, kde hosté z opavské radnice navštívili Dům sv. Cyrila a Metoděje pro zrakově postižené a chráněnou dílnu. „Tuto akci považuji za velmi důležitou, protože s úředníky Odboru sociálních věcí intenzivně spolupracujeme na řešení řady situací, které potkávají občany Opavy, je proto velmi přínosné, když mohou vidět naše střediska na vlastní oči a navázat zde také potřebné odborné kontakty,“ vysvětlil v Domovníku ředitel Charity Opava Jan Hanuš.³⁰⁷

Kravařský duchovní správce Daniel Vícha přednesl opavské veřejnosti 13. října přednášku na téma **Strach jako nemoc naší doby**. Akce se konala v Historické výstavní budově Slezského zemského muzea.

Již podeváté odstartovala v listopadu soutěž fotografií se sociální tematikou, kterou pořádá pod názvem **Můj svět** Charita Opava pro zaměstnance, dobrovolníky a uživatele služeb Charit České republiky. Opět se soutěžilo ve třech kategoriích, a to

³⁰⁵ Domovník č. 10, 2016, s. 8

³⁰⁶ Domovník č. 11, 2016, s. 2

³⁰⁷ Domovník č. 10, 2016, s. 2

v kategorii Portrét, v kategorii Život kolem nás a v kategorii Jak to vidím já, určené pro klienty Charit.

Potravinovou sbírku pro opavskou charitu pořádali od 28. listopadu do 4. prosince studenti Slezské univerzity v Opavě. Sběrka byla určena pro středisko Charity Opava Chráněné a podporované bydlení pro duševně nemocné. V rámci Týdne dobré vůle ji uspořádali členové Asociace studentů a přátel Slezské univerzity. Sběrku pro charitu pořádali již potřetí. U zrodu sbírky stála studentka Andrea Morysová. Potraviny nosili studenti na budovy opavských fakult a vyvrcholením byla sbírka 3. a 4. prosince v obchodním domě Breda.

Přednášku a besedu na téma **Společenská odpovědnost firem** uspořádala Charita Opava v úterý 29. listopadu ve 14 hodin v kongresovém centru hotelu Iberia v Opavě. Akce byla součástí cyklu 12 inspirací pro Opavsko. Vystoupili na ní provozně-technický náměstek ředitele Technických služeb Opava Martin Girášek a Olga Rosenbergerová – zakladatelka a manažerka úspěšného sociálního podniku Mléčný bar NAPROTI v Ostravě.

O některých aspektech **křesťanství a pomáhajících profesí** hovořil 6. prosince na přednášce vedoucí Katedry křesťanské sociální práce Cyrilometodějské teologické fakulty UP Olomouc Jakub Doležel.

Charitní středisko **Neškola** bylo k poslednímu prosinci roku 2016 zrušeno. Součástí opavské charity bylo deset let. Jeho vedoucí byla Svatava Bláhová. Součástí činnosti Neškoly byly tvořivé dílničky, výuka angličtiny či přednášky a besedy nebo také bazárky dětského oblečení. V roce 2013 Neškola již po druhé neobdržela dotaci z MPSV a muselo se přikročit k omezení provozu na tři dny v týdnu a zvýšení cen za služby. Neškola také musela zavřít k 30. červnu 2013 pobočku v Kravařích. Průměrně měla Neškola za rok okolo 2500 návštěv, což znamenalo asi 75 rodin ročně.³⁰⁸

KAFIRA o. p. s.

KAFIRA o.p.s. byla neziskovou organizací založenou Janem Horákem v roce 2002, se záměrem pomáhat lidem s těžkým zrakovým postižením v jejich začlenění na trh práce a do společnosti. Její územní působnost byla po celém Moravskoslezském kraji. Posláním společnosti byla podpora nezávislého a samostatného života dětí od 7 let a dospělých, které jejich poškození zraku ovlivňuje při každodenních činnostech běžných ve společnosti. Společnost sídlila na adrese Horní náměstí 47, Opava. Služby sociální rehabilitace společnost poskytovala v Opavě, Ostravě, Frýdku-Místku a Novém Jičíně.

Ředitelem společnosti byl Jan Horák, předsedkyní správní rady Daniela Horáková, a předsedkyní dozorčí rady Milena Proskeová.

³⁰⁸ Domovník č. 11, prosinec 2016, s. 6

Podle slov výroční zprávy se většinu z cílů stanovených organizací pro rok 2016 podařilo naplnit. Po patnácti letech se například změnil vizuální styl organizace. „Proběhla modernizaci loga organizace, designu webových stránek s komplexnějším rozsahem informací, založili jsme FB stránky s cílem oslovit také další skupiny veřejnosti, vytvořili jsme nové letáky, vizitky, propagační tabule apod.“ uvádí výroční zpráva.³⁰⁹

V roce 2016 činil průměrný přepočtený počet pracovníků společnosti 13,4. Mezi základní činnosti služby Sociální rehabilitace patřilo například základní sociální poradenství, nácvik dovedností pro zvládnání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.³¹⁰

V Opavě této služby využilo celkem 30 klientů, z toho 12 mužů a 18 žen. Ambulantních intervencí v Opavě přitom bylo 2079, v terénu proběhlo 376 intervencí a 857 kontaktů. Celkem na všech pracovištích se celkový počet klientů vyšplhal na 136, bylo s nimi provedeno 2 975 kontaktů a 10 387 intervencí.

Opavské pracoviště uspořádalo pro své klienty celkem 10 jednorázových akcí (poznávací, sportovní, kulturní a vzdělávací akce). Na poskytování služby Sociální rehabilitace dostalo opavské pracoviště 475 000 korun z rozpočtu Moravskoslezského kraje. Dále poskytlo dotaci pro opavské pracoviště i město Opava ve výši 250 tisíc korun českých.

Technickou podporu a konzultaci v oblasti kompenzačních pomůcek pro osoby se zrakovým postižením poskytovali společnosti KAFIRA pracovníci firmy HT-Visual z Opavy, která se zabývala vývojem a prodejem kompenzačních pomůcek pro lidi nevidomé, slabozraké a seniory od roku 1998.

Společnost hospodařila s výnosy ve výši 6,297 miliónů korun a pasivy ve výši 3,647 miliónů korun.

Krizové a kontaktní centrum Pod slunečníkem

Krizové a kontaktní centrum Pod slunečníkem (KKC) spustilo na základě zakázky Statutárního města Opavy poradnu pro hazardní hráče, která byla zajištěna psychologem – adiktologem. V říjnu byla přijata nová kolegyně na pozici terénní a kontaktní pracovnice. Pracovníci KKC se také v tomto roce podíleli na přípravě projektové dokumentace rekonstrukce budovy, kde organizace sídlila.³¹¹

³⁰⁹ Výroční zpráva 2016. KAFIRA o. p. s., s. 12

³¹⁰ Výroční zpráva 2016. KAFIRA o. p. s., s. 16

³¹¹ Výroční zpráva. Krizové a kontaktní centrum Pod slunečníkem, s. 2

KKC se v roce 2016 staralo o 191 klientů, z toho 122 bylo uživatelů nealkoholových drog, dále pak evidovalo 6 uživatelů alkoholu a 5 patologických hráčů. Průměrný věk klienta byl 29 let. Více informací uvádí výroční zpráva.³¹² V rámci výměnného programu bylo pracovníky KKC přijato 13 997 injekčních jehel a vydáno 16 576 jehel. Počet výkonů v péči o uživatele evidovalo KKC 2879 a kontaktů 2 032.

Společnost hospodařila celkem s náklady 1 838 500 korun a výnosy ve výši 1 838 250 korun. Z rozpočtu města obdržela 780 tisíc korun.

Co se týče personálního zabezpečení, ředitelkou KKC byla Pavlína Havlíčková, která současně působila jako sociální pracovnice, sociálním pracovníkem a vedoucím kontaktního centra byl Antonín Daněk, kontaktním a terénním pracovníkem byl Jakub Rašín a terénní a kontaktní pracovníci Michaela Procházková. Dále ve společnosti působili externě psycholog, auditor a také webmaster.

Marianum

Předchozí rok 2015 znamenal pro Marianum zásadní mezník. Díky rozsáhlé a systematické transformaci poskytovaných sociálních služeb schválené zastupitelstvem kraje v říjnu 2015 opustilo koncem listopadu posledních 10 uživatelů ústavní prostředí hlavní budovy a odstěhovalo se do rekonstruovaného domu se dvěma byty v Opavě.

V roce 2016 transformace pokračovala. „Rok 2016 probíhal ve znamení příprav na vrácení hlavní budovy jejímu majiteli a související majetkové vypořádání, na změnu sídla Mariana, p.o. a změnu v poskytování služeb v souladu se záměrem dlouhodobé koncepce organizace poskytování sociálních služeb osobám se zdravotním postižením v oblasti Opavska, Bruntálska a Vítkovska (dále Koncepce),“ píše v úvodním slovu k výroční zprávě společnosti Marianum ředitel Antonín Janýška.³¹³

Od ledna roku 2016 organizace využívala k zajištění poskytování sociálních služeb některé části hlavní budovy, ve kterých byl umístěn stravovací provoz a související prostory, kanceláře administrativy a zázemí pro údržbu, úklid, garážová stání a dílny údržby. Veškeré ubytovací prostory v hlavní budově pro uživatele pobytové služby byly vyklizeny, uvedeny do původního stavu a majitel budovy, Kongregace Dcer Božské Lásky, je převzal zpět do své péče.

Marianum ke konci tohoto roku poskytovalo tři druhy sociálních služeb na deseti pracovištích. Jednalo se o službu **Domov pro osoby se zdravotním postižením** (DOZP) na šesti pracovištích, z toho pět pracovišť v Opavě a jedno pracoviště v Jakartovicích–Deštné, Službu **Chráněné bydlení** (CHB) na dvou pracovištích v Opavě a na jednom pracovišti ve Velkých Hošticích a službu **Podpora samostatného bydlení** (PSB) v osmi bytech na území Opavy. Cílovou skupinou byly pro organizaci dospělé osoby s mentálním nebo vícenásobným postižením.

³¹² Výroční zpráva. Krizové a kontaktní centrum Pod slunečníkem, s. 7

³¹³ Zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2016. Marianum, s. 6

Stravovací provoz, umístěný v hlavní budově, převzala a provozovala od července 2016 Kongregace Dcer Božské Lásky. V souladu s Konceptí měla připravit organizace Marianum své provozované služby, s výjimkou Domova pro osoby se zdravotním postižením (DOZP) Jakartovice–Deštné, na předání příspěvkové organizaci Sírius Opava ke konci roku 2016. Marianum mělo zajišťovat od ledna 2017 pouze službu DOZP Jakartovice–Deštné. Pak by měla tato služba od ledna 2018 přejít pod správu příspěvkové organizace Zámek Dolní Životice.

Schválenou kapacitu mělo Marianum ve výši 150 uživatelů a ke konci tohoto roku ji využilo 148 klientů. Z tohoto počtu bylo 86 žen a 62 mužů. Pro srovnání, za posledních více než deset let mělo Marianum nejvíce uživatelů v roce 2004, a to 226. Organizace zaměstnávala 127,22 přepočtených pracovníků.³¹⁴

Uživatelé služeb Mariana využívali v roce 2016 například **službu sociální rehabilitace** poskytovanou společností Fokus. Tuto službu využívalo 14 uživatelů. Činnost jednotlivých uživatelů této sociální služby byla zaměřena na výrobu košíků, nácvik pracovních dovedností a pracovních postupů vybraných činností, nácvik sociálních dovedností při komunikaci ve skupině, základní nácvik koncentrace, pozornosti, interakce ve skupině, podporu uživatelky při nácviku podpisu na smlouvy (pracovní dohody, smlouva o poskytování sociálních služeb, nájemní smlouva aj.). Další službu sociální rehabilitace nabízela organizaci Marianum Anima Viva o.s., a navštěvovalo ji 12 uživatelů, kteří se věnovali nácviku vaření jednoduchých jídel, trénování paměti a rozvoji kognitivních funkcí.³¹⁵

Hospodaření společnosti Marianum se pohybovalo za rok 2016 v kladných číslech. Marianum vykázalo náklady ve výši 59,657 miliónu korun a výnosy ve výši 59,658 miliónu. Nejvíce nákladů si vyžádalo středisko DOZP v Deštné, a to ve výši 17, 377 miliónu. Marianum celkově obdrželo příspěvek v rámci dotačního programu podpory sociálních služeb pro rok 2016.³¹⁶

Sírius

Ředitelkou organizace byla Soňa Lichovnicková. Domov pro mentálně postižené děti sídlil na Mánesově ulici č. 5 a 7 v Opavě.

Domov poskytoval celoroční pobytové služby dětem a mládeži s těžkým mentálním a kombinovaným zdravotním postižením z Moravskoslezského kraje, kteří vzhledem ke svému postižení nemohli žít ve svém přirozeném prostředí. V zařízení domácího typu mohli bydlet chlapci i dívky, domov měl 29 míst. Cílovou skupinou zařízení byly děti a mládež od 3 do 26 let. Těmto uživatelům domov nabízel ubytování, stravování, výchovu a vzdělávání, ošetrovatelskou péči, sociální aktivizaci, sociální poradenství.

Díky studentům Střední zdravotnické školy proběhla 8. ledna Mikulášská nadílka a Vánoce v Síriu. „Mladí lidé, kteří se na školní praxi poprvé setkávají s lidmi s těžkým

³¹⁴ Zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2016. Marianum, s. 19

³¹⁵ Zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2016. Marianum, s. 22

³¹⁶ Zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2016. Marianum, s. 29

mentálním a tělesným postižením, se rozhodli uspořádat Mikulášskou nadílku spojenou se zpíváním koled. V domově se tak sešlo velké množství čertů a andělů, hrálo se a zpívalo. Děti byly doslova nadšené,“ uvedl web organizace.³¹⁷

Od 15. března se Sírius stal certifikovaným pracovištěm Bazální stimulace. Tento den proběhla v domově supervize péče v konceptu Bazální stimulace. Supervizi provedla PhDr. Karolína Riedlová, ředitelka a jednatelka společnosti INSTITUT Bazální stimulace® s.r.o., certifikovaná lektorka, supervizorka a odborný garant vzdělávacích programů. Na základě úspěšně proběhlé supervize za splnění všech podmínek byl k 30. 3. 2016 vystaven certifikát pracoviště Bazální stimulace.³¹⁸

Pracovníci a uživatelé služeb se již podruhé zúčastnili 23. dubna závodu Joy Run. „Dubnové sobotní dopoledne jsme již podruhé strávili v Městských sadech a zúčastnili se netradičního běžeckého závodu Joy Run. Tentokrát jsme oblékli zelené trikoty, nalepili přidělená čísla, nasedli do sportovních vozíků a hurá se seznámit s našimi běžci. Všichni jsme závodili hned v prvním běhu a společníky nám dělaly týmy poskládané ze studentů a profesorů místních škol. Všechny týmy byly statečně odhodlány uběhnout co možná nejrychleji celých 6 kilometrů. Každý závodník po proběhnutí cíle dostal medaili, jen my ve vozíčkách jsme navíc dostali i krásný pohár. Společné foto si užívali úplně všichni, na některých byla vidět únava, ale dobrá nálada panovala pořád,“ psalo se na webu společnosti.³¹⁹

³¹⁷ <http://sirius-opava.cz/index.php?akce=branch&cur=5>

³¹⁸ <http://sirius-opava.cz/index.php?akce=branch&cur=5>

³¹⁹ <http://sirius-opava.cz/index.php?akce=branch>

ŠKOLSTVÍ

Kapitola pojednává o obecných věcech souvisejících se školstvím, dále pak o oceněných učitelích, žácích a je rozdělena na jednotlivé vzdělávací stupně: mateřské, základní, střední a vysoké školy.

Žák roku 2015

V roce 2016 náměstek primátora Josef Stiborský ocenil 13 nejlepších žáků opavských základních a speciálních škol. V následujícím přehledu se o každém z oceněných zmíníme na základě informací zveřejněných v březnovém zpravodaji Hláska.

Jan Běhavý (ZŠ Otická) byl oceněn za svou pracovitost, píli a snahu dosáhnout co nejlepších výsledků. Své znalosti a vědomosti uplatňoval v nejrůznějších soutěžích a olympiádách, kde pokaždé obsazoval přední místa, nejlepších výsledků dosahoval v zeměpise a dějepise. Tento rok obsadil třetí místo v olympiádě chemické. Vynikal v angličtině, vyhrával školní kola anglické olympiády a skvěle školu reprezentoval v okresních kolech. V konverzační soutěži, která se každoročně konala ve Šternberku, se v loňském roce umístil na čtvrtém místě a letos tuto soutěž vyhrál. Své znalosti angličtiny zdokonaloval v jazykových kurzech, zúčastnil se školního vzdělávacího zájezdu do Anglie.

Jakub Giecek (ZŠ Havlíčkova) dosahoval pravidelně výborných studijních výsledků. Byl plnohodnotným účastníkem řady projektů. Zapojil se do celoročního projektu Památkovaná, kterým na škole provázela Kateřina Skalíková, a projektu Učíme se podnikat. Každoročně se účastnil mezinárodní výtvarné soutěže pro zrakově postižené ve Zlíně Radost tvořit. V této soutěži získal dvakrát hlavní cenu, jednou hlavní cenu za kolektivní práci. Po celou dobu školní docházky se pravidelně věnoval sportu, zde dosáhl i přes svůj zrakový handicap nemalých úspěchů. Pravidelně se účastnil Celostátních sportovních her zrakově postižené mládeže a Mistrovství zrakově postižených v plavání, kde se vždy umísťoval na předních pozicích. Kuba byl velkou oporou v kolektivních sportech. V goalballe a showdownu patřil k nejlepším hráčům v České republice. Výborných výsledků také dosahoval ve sjezdovém lyžování.

Eliška Chabičovská (ZŠ a PŠ Slezského odboje) získala ocenění za svou empatii, skromnost a snahu o dobře fungující kolektiv. Reprezentovala školu v mnoha sportovních, pěveckých a recitačních soutěžích. Byla členkou týmu žáků opavského okresu, který zvítězil v krajském kole Sportovních her mládeže žáků speciálních škol v rámci Moravskoslezského kraje. Žákyně osmé třídy byla také aktivní skautkou. Ve volném čase navštěvovala základní uměleckou školu a učila se zpěvu a hře na kytaru.

Markéta Fuksíková (ZŠ Vrchní) se pravidelně účastnila vědomostních a jazykových soutěží, především z přírodopisu, zeměpisu a německého jazyka, ve kterých obsazovala přední pozice. V přírodovědné soutěži Mendelova gymnázia získalo v loňském roce její družstvo druhé místo, v letošním roce se umístilo jako třetí. Pro své

organizační a komunikační schopnosti se stala vůdčí osobností projektu Emise. Se svými vrstevníky postoupili v loňském roce až do finále a získali 1. místo, v letošním roce obsadili v okresním kole druhé místo. Do finále rovněž postoupila v přírodovědné soutěži Velká cena ZOO, kde obsadila třetí místo. V předešlých letech byla vidět v zeměpisné olympiádě. Každoročně se úspěšně účastnila konverzační soutěže v německém jazyce.

Denis Kurka (ZŠ T. G. Masaryka) patřil mezi pracovitě, spolehlivě a kamarádké spolužáky. Navštěvoval kroužek robotiky, zabíral se počítačovou grafikou a programováním tisku na 3D tiskárně, byl správcem několika herních serverů a webů. Aktivně se věnoval RC modelům, zejména dronovému létání. Pravidelně se účastnil olympiád v matematice a chemii, zapojoval se do soutěží ve fyzice, informatice a v rámci školních akcí předváděl pokusy. Se svou odpalovací rampou pro vodou poháněné rakety se zúčastnil soutěže o nejlepší video prezentující fyzikální pokus. Díky znalostem elektrotechniky obsadil druhé místo v okresním kole soutěže technické tvořivosti. V devátém ročníku byl nejúspěšnějším řešitelem přírodovědného klokana v rámci celého Moravskoslezského kraje. Uspěl také v krajském kole chemické soutěže Mladý chemik. Svůj talent rozvíjí i ve výtvarné oblasti. V celostátní internetové logické soutěži Brloh obsadil se svým družstvem druhé místo. Už druhým rokem je školním koordinátorem projektu Emise.

Tomáš Kurka (ZŠ Boženy Němcové) byl vynikající student, pilný, aktivní, tvůrčí, ochotný, přátelský a v kolektivu oblíbený. Studoval hru na jazzovou kytaru na Lidové konzervatoři v Ostravě a hrál s kapelou na různých opavských kulturních akcích, doprovázel také školní pěvecký sbor. Byl všestranně sportovně nadaný a aktivní. Pravidelně se účastnil soutěží v atletickém čtyřboji, florbalu, stolním tenisu, halové kopané, fotbalu, volejbalu a basketbalu. S volejbalovým a basketbalovým týmem se pravidelně umísťoval na medailových pozicích. Jeho největším úspěchem byla loňská stříbrná medaile v republikovém finále Sportovní ligy základních škol v basketbalu. Účastnil se zeměpisné olympiády, logické olympiády a v tomto školním roce získal 1. místo v soutěži Datel v psaní všemi deseti.

Barbora Kuzníková (Slezské gymnázium, nominována za ZŠ Kylešovice) patřila mezi žákyně s všestranným nadáním. Největších úspěchů dosahovala ve sportu, zejména v atletice. Pravidelně byla velkou oporou družstev Poháru rozhlasu, Atletického čtyřboje, Přespolního běhu, Vánoční a Velikonoční laťky, přičemž vždy s umístěním do třetího místa na okresní, případně krajské úrovni. Bodovala i v kategorii jednotlivců. S velmi dobrými výsledky reprezentovala školu ve volejbale a florbale, v košíkové dokonce s postupem do krajského kola. Vavříny sbírala také ve vědomostních soutěžích. V hojné míře se účastnila školních kol olympiád a soutěží s nejlepšími výsledky a následně pak reprezentovala školu v okresních kolech, z nichž určitě stojí za zmínku 3. místo zeměpisné olympiády.

Bára Lichnovská (ZŠ Englišova) byla cílevědomá, svědomitá, aktivní a neuvěřitelně všestranná žákyně se skvělými výsledky ve výuce. Školu reprezentovala nejen ve vědomostních soutěžích, ale hlavně ve sportovních a uměleckých, kde pravidelně dosahovala až na stupně vítězů na mistrovství ČR. Barča byla mistryní ČR v Poháru rozhlasu, Atletickém čtyřboji, Pohybových skladbách, druhá v ČR v přespolním běhu,

finalistkou republikových finále v atletickém víceboji. Třetí místo si odvezla i z ME v přespolním běhu družstev. Mimo jiné byla 3. v ČR ve floristice.

Kateřina Mališková (ZŠ Šrámkova) byla všestranně nadaná, talentovaná žačka, která byla členkou školního klubu gymnastek, se kterým již získala řadu celostátních ocenění. Navštěvovala dramatický kroužek, vynikala v recitační dovednosti, pravidelně hrála pro děti v Loutkovém divadle v Opavě. Moderovala slavnostní celoškolské představení pro rodiče v kině Mír. Byla členkou Ekotýmu a školního parlamentu. Jako členka mažoretek Roses Opava získala v průběhu školního roku 2014/2015 ve skupinových i sólových formacích 18 zlatých, 9 stříbrných a 9 bronzových. Mezi nejcennější patří v mažoretkovém sportu bronzová medaile z mistrovství Evropy a mistrovství ČR. Získala 1. místo v krajském a 3. místo v republikovém kole mezinárodní výtvarné soutěže Evropa ve škole s obrázkem Italská města, taková byla a taková jsou dnes.

Hana Rybová (ZŠ Mařádkova) byla premiantkou třídy. Žáci si jí vážili pro její přátelskou, dobrosrdečnou povahu. Patřila mezi vůdčí osobnosti, byla nadaná a ctižádostivá. Aktivně také spolupracovala s dětmi z mateřské školy. Věnovala se také starším spoluobčanům, kterým pravidelně chodila číst do domova důchodců. Čtení a literatura patřily k jejím hlavním zájmům. Svě všestranné vědomosti maximálně zúročovala v rozmanitých školních kolech soutěží. Úspěchu dosáhla také v dalších kolech soutěží: dvakrát 1. místo v soutěži Velká cena ZOO, 3. místo v soutěži Gymkom na Slezském gymnáziu, ocenění za nejlepší video v přírodovědné soutěži Mendelova gymnázia a uspěla i v soutěži Hledáme mladého chemika ČR. Velmi aktivně se zapojovala do projektu Slezského gymnázia Emise. Letos se zapojila do Peer projektu.

Yasmine Sassi (ZŠ Dostojevského) byla slečna s pestrými zájmy, mezi nimiž dominovala kresba. Mezi vrstevníky byla oblíbená pro svoji přirozenost, milé vystupování, ochotu pomáhat. Kromě kreslení měla v oblíbenosti poslech současné hudby a také tanec, navštěvovala základní uměleckou školu. S pohybově-tanečním kroužkem opakovaně vystupovala na školních besídkách pro seniory v Klubu svaté Anežky. Se školním pěveckým kroužkem reprezentovala školu na postu sólové zpěvačky. Dominantním zájmem však pro ni byla kresba. Její obrázky upoutají smyslem pro detail, zachycením příběhu a atmosféry. Sama se pustila do vypracování knihy, kde popsala slovy, ale především ilustracemi prázdninové zážitky. Sklízela úspěchy na výtvarných soutěžích, ze kterých si odnášela ta nejvyšší ocenění. Získala první místo v celorepublikové soutěži Šťastné stáří očima dětí. Cenu převzala od akademického malíře Kristiana Kodeta v pražském klášteře Emauzy.

Michaela Škrbelová (ZŠ Edvarda Beneše) dosahovala výborných studijních výsledků. Bystrá, pohotová, zodpovědná, cílevědomá a pracovitá žákyně byla v kolektivu oblíbená pro svou přátelskou povahu. Dva roly působila jako mluvčí třídy a stála v čele školního parlamentu. Kromě toho hájila zájmy žáků v Opavském zastupitelstvu dětí a mládeže. V rámci jeho činnosti v akci nazvané Maraton psaní dopisů, který organizuje celosvětově organizace Amnesty International, se jí podařilo zajistit sepsání nejvíce dopisů na podporu nespravedlivě vězněných a stíhaných aktivistů. Pravidelně reprezentovala školu ve sportu, jazykových soutěžích v anglickém a letos také francouzském jazyce. Reprezentovala školu v několika matematických soutěžích,

úspěchu dosáhla v soutěži Finanční gramotnost a postoupila do okresního kola olympiády z jazyka českého. Několikrát se zúčastnila soutěže mladých zoologů. Deset let zpívala v dětském pěveckém sboru Jeřabinka.

Kateřina Vašíčková (ZŠ Ilji Hurníka) byla v kolektivu oblíbená pro svou přátelskou povahu, ochotu pomoci spolužákům i pedagogům. Jako členka pěveckého sboru Domino se zúčastnila mnoha koncertů a hudebních festivalů nejen u nás, ale i v zahraničí. Sbor také doprovázela hrou na housle. Byla členkou opavského souboru lidových tanců a cimbálky. Školu úspěšně reprezentovala v pěvecké soutěži Opavský skřivánek, kde opakovaně získala 1. místo. V letošním roce vyhrála i školní kolo olympiády v českém jazyce a postoupila do okresního kola.³²⁰

Nejlepší pedagogové

Jednadvacet pedagogických pracovníků mateřských a základních škol obdrželo u příležitosti Dne učitelů ocenění za vynikající práci. Letošní Den učitelů připadl na Velikonoční pondělí, oceňovalo se proto při dalším vhodném termínu, a to ve čtvrtek 7. dubna v sále Městského domu kultury Petra Bezruče. Na tento den připadá 668. výročí vydání základní listiny Karlovy univerzity. „Oceňování pedagogů má v Opavě dlouholetou tradici a dnešní den je důkazem, že máme spoustu vynikajících učitelů,“ řekla vedoucí odboru školství Andrea Štenclová. Náměstek primátora Josef Stiborský ve svém projevu ocenil práci učitelů jako velmi náročnou, zodpovědnou a mnohdy bohužel i nebezpečnou. „Profese pedagogů je dlouhodobě nedoceněná. Není to klišé, ale bohužel tristní realita. Materiální ocenění kantorů se sice zlepšilo, ale společenské ocenění této profese stále pokulhává. Doufám, že aspoň v Opavě to až tak neplatí, důkazem čehož je i dnešní akce. Máme zájem, aby se o vynikající práci učitelů vědělo,“ uvedl Josef Stiborský. K oceněným učitelům krátce promluvil i primátor Radim Křupala. „Když jsem poslouchal profily dnešních oceněných, uvědomil jsem si, že mnozí z nich by si zasloužili i další významné ceny. Zejména ti, kteří pracují s postiženými dětmi. Všem takovým patří naše velké ocenění a poděkování,“ řekl primátor. V rámci doprovodného programu vystoupili členové cimbálky při Základní umělecké škole Václava Kálíka i při Středisku volného času Opava a sólisté Slezského divadla.

Přehled oceněných: **Jolana Mezlová** (MŠ Heydukova), **Pavλίna Spívalová** (MŠ Havlíčkova), **Bohdana Zemanová** (MŠ Riegrova), **Dana Černá** (MŠ Sedmikrásky), **Lenka Bahenská** (ZŠ Boženy Němcové), **Zuzana Sidunová** (ZŠ E. Beneše), **Miroslava Kudělová** (ZŠ Englišova), **Lenka Jurášová** (ZŠ Kylešovice), **Eva Zahelová** (ZŠ Mařádkova), **Kamila Světlíková** (ZŠ Ochranova), **Zdeňka Kellnerová** (ZŠ Otická), **Eva Sonková** (ZŠ Riegrova), **Alena Königová** (ZŠ Šrámkova), **Monika Gracová** (ZŠ Vrchní), **Lenka Kopřivová** (ZŠ Dostojevského), **Zuzana Melecká** (ZŠ Slezského odboje), **Hana Přiklenková** (ZŠ Havlíčkova), **Karla Rozkošná** (Pedagogicko-psychologická poradna), **Hana Adamičková** (MŠ Eliška), **Hana**

³²⁰ Hláska č. 3, 2016, s. 10–11

Montagová (Středisko volného času Opava) a **Milada Pazderníková** (ZŠ Nový svět).³²¹

Mateřské školy

Do mateřských škol nastoupilo méně dětí. Na začátku května proběhly letošní zápisy dětí do mateřských škol zřizovaných městem Opava. Podáno bylo celkem 648 žádostí, někteří rodiče však přišli k zápisu se svými dětmi do více mateřských škol. Skutečný počet dětí, které chtěli rodiče do mateřinek umístit, byl po odečtení těchto duplicít 530. V mateřských školách by se přitom po odchodu dětí do prvních tříd mělo dle předpokladu uvolnit 553 míst. „Největší zájem byl o Mateřskou školu křesťanskou na Mnišské ulici. Tady určitě nebudou moci vyhovět všem zájemcům, neboť počet žádostí převyšil kapacitu školy. Ve většině opavských mateřských škol ale bude míst dostatek a kladně tak budou vyřízeny žádosti všech dětí, které jsou schopny vzdělávat se v mateřské škole,“ uvedla vedoucí odboru školství Andrea Štenclová s tím, že mezi přihlášenými byl i velký počet dětí mladších tří let. Oproti loňskému roku bylo letos podáno o 144 žádostí méně. „Vlivem negativního demografického vývoje a přijímáním věkové kategorie dětí mladších 3 let se začíná prosazovat trend postupného uvolňování míst v některých mateřských školách,“ uvedla dále Štenclová a na závěr dodala: „Přesné údaje o počtu dětí v mateřských školách budeme znát až po jejich skutečném nástupu v září. Někteří rodiče totiž své dítě k předškolnímu vzdělávání přihlásí, to ale nakonec z nejrůznějších důvodů do školky nenastoupí.“³²²

K letošním jubilentům patřila Mateřská škola **Srdíčko**, která se starala o předškolní děti již 70 let. K této příležitosti připravily učitelky v hale školy výstavku pod názvem Jak to bylo kdysi, která nechala nahlédnout do doby jejího vzniku prostřednictvím dobové kroniky, fotografií, učebních pomůcek, hraček, historických kočárků a panenek. Pro rodiče, ale také pro někdejší žáky školy bylo připraveno slavnostní vystoupení dětí v Loutkovém divadle odpoledne 15. března a následně se pak školka otevřela všem zájemcům během dne otevřených dveří.

Křesťanská mateřská škola **Mnišská** již pravidelně pořádala tvůrčí dílničky, v nichž si děti – nejen z vlastní školy – mohli pod vedením učitelek vyrobit různé ozdobné předměty. Březnová Jarní dílnička byla zaměřena na velikonoční vajíčka a jarní ozdoby, v době předvánoční, v sobotu a neděli 2. a 3. prosince, to zase byly ozdoby vánoční. Při této dílničce byla škola bohatě vánočně vyzdobena. Škola byla jednou z těch, které podporoval opavský podnik Ostroj na základě dlouhodobě uzavřené smlouvy. V tomto roce firma zajistila obnovu a výstavbu chodníčků s polyuretanovým povrchem, což výrazně zlepšilo estetickou podobu školní zahrady. Náklady na úpravy dosáhly takřka půl milionů korun, které firma školce věnovala.

Pedagožce Š. Rostočilové z Mateřské školy **Šrámkova** se podařilo z rozvojového programu MŠMT získat prostředky na podporu logopedické prevence pro předškolní vzdělávání. Prostředky budou vynaloženy na vyškolení čtyř pedagogů – také

³²¹ Hláska č. 5, 2016, s. 33

³²² Hláska č. 6, 2016, s. 10

z mateřských škol Jateční, Vaníčkova a 17. listopadu a na vybavení jejich pracoviště novými logopedickými pomůckami pro rozvoj slovní zásoby a různá speciální cvičení, např. dechová, artikulační a podobně, která jsou stěžejní pro správný řečový vývoj.

Základní školy

Zápis do prvních tříd základních škol proběhl 15. a 16. ledna, do speciální školy Dostojevského 28. ledna. Z očekávaných více jak sedmi set přihlášek po odečtu odložených nástupů do školy a dalších změn v září do prvních tříd nastoupilo celkem 574 prvňáků. Žáků ukončujících základní vzdělání bylo o něco méně, celkem 535, opavské školy však měly dostatečnou rezervu, takže problémy se zahájením školní docházky se nevyskytly. Zápisům do základních škol předcházely v lednu na řadě škol dny otevřených dveří, aby si rodiče mohli udělat lepší představu o podmínkách, v nichž se budou jejich děti vzdělávat a vychovávat. Prvňáčky uvítali také představitelé města, na ZŠ Otická primátor R. Křupala, na ZŠ Šrámkova náměstek J. Stiborský. Pro všechny město připravilo Vítání prvňáčků, v jehož rámci se uskutečnilo společné fotografování na náměstí, projekce filmu a předání upomínkových předmětů.

Významným krokem při vzdělávání dětí bylo přiblížení výuky potřebám pro další vývoj dětí, což znamená mimo jiné také prohloubení polytechnické výchovy. Nejen k tomuto cíli je zaměřen projekt zahájený 1. dubna na většině škol Opavska včetně všech škol zřizovaných městem. Byl to projekt **Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro území Opavska II** s výhledem do roku 2023, jehož zpracovatelem je Místní akční skupina Opavsko z. s. (MAS Opavsko), která má dlouholetou zkušenost s budováním místního partnerství v regionu. Podle uzavřené dohody bude město partnerem MAS Opavsko pro oblast předškolního a základního vzdělávání. „Hlavní projektová témata jsou předškolní vzdělávání a péče, čtenářská a matematická gramotnost na základních školách a inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem,“ přiblížila manažerka projektu Gabriela Geherová. Projekt měl umožnit školám nastavení jednotné podoby podpory a zajistit systematické čerpání evropských financí pro školská zařízení. Projekt předpokládal v průběhu jeho realizace pravidelné setkávání pedagogů a dalších představitelů z oblasti vzdělávání v pracovních skupinách a nezapomínal ani na rodiče.

Také další akce, do níž se zapojilo pět opavských škol, přispěla k lepší představě dětí o tvorbě hodnot. Byl to již třetí ročník soutěže **Průmysl očima dětí**, kterou pro žáky základních škol vyhlásilo Sdružení důlních a strojírenských technologií. Žáci zúčastněných škol navštívili výrobní dílny vyhlásovatelé a měli při tom možnost pořizovat fotografie, jež byly pak vystaveny v Obchodním centru Breda & Weinstein.

Také v letošním roce řada opavských škol získala čestná prvenství a také další čestná umístění ve sportovních i odborných soutěžích i v celostátním měřítku, která jsou uvedena u jednotlivých škol.

Každoročně se vylepšuje technický stav škol a jejich vybavení a nebylo tomu jinak ani v letošním roce. Hned z kraje roku dne 7. ledna byla za účasti významných hostů

vedena do provozu **nová tělocvična** základní školy v Opavě-Komárově. Za náklady přesahující 26 miliónů korun byla vybudována v průběhu minulého roku montovaná hala, která obsahovala také další škoje doposud chybějící prostory – šatny, kabinet a WC. Tělocvična měla sloužit nejen žákům školy, ale bude přístupná také občanům městské části Komárov, kteří doposud museli za sportovním vyžitím dojíždět do centra města nebo do okolních obcí a škol.

Další základní školy získaly na kvalitě stavebními úpravami probíhajícími během hlavních letních prázdnin. Za částku přesahující 4 milióny korun bylo rekonstruováno sociální zařízení v základní škole Šrámkova, atrium školy E. Beneše, nové fasády se dočkala škola Mařádkova a u hřiště základní školy B. Němcové by opravena opěrná zeď. Práce byly hrazeny z části vlastních investičních fondů jednotlivých škol, dofinancování bylo zajištěno z městského rozpočtu.

ZŠ E. Beneše

Škola se zaměřením na výuku cizích jazyků uspořádala pro děti prvního stupně Den jazyků. Učitelé a starší spolužáci uspořádali každou třídu jako určitou zemi s její kulturou a jazykem. Děti při jejich návštěvě se s nimi seznamovaly a postupně „procestovaly“ Evropu i jiné země naší planety a v každé plnily speciální úkoly. Nakonec obdržely razítko do svého „cestovního pasu“. Celodenní páteční „cesta kolem světa“, která se uskutečnila 30. září, se dětem velmi líbila

Pro předškoláky a jejich rodiče realizovala škola v listopadu ukázkovou vyučovací hodinu spolu s besedou s učiteli školy a také prohlídkou budovy, což mohlo přispět k lepšímu rozhodování při zápisech dětí do škol.

ZŠ Havlíčkova

Z pěti míst České republiky se sjely do Plzně děti na XXI. celostátní Sportovní hry zrakově postižené mládeže. Vloni tuto soutěž opavská škola vyhrála, takže devítičlenné školní družstvo přijelo na soutěž v roli favorita. Soutěžilo se v lehkooatletických disciplínách, showdownu, plavání a v závěrečném turnaji v goalballu. „Po celou dobu soutěží byly vidět obdivuhodné výkony celého družstva“ konstatovala učitelka školy I. Hendrychová, což vyústilo v konečném obhájení mistrovského titulu.

ZŠ Malé Hoštice

Učitelé školy se snažili realizovat při výuce Komenského zásadu „škola hrou“, a proto dětem připravovali pestré vyučování. Během školního roku tak žáci absolvovali rozmanitou škálu akcí. Poznávali tradiční i netradiční zemědělské plodiny pěstované místními občany, setkali se na besedě s policisty, v rámci Týdne mobility se zúčastnili cyklovýletu a zapojili se do projektu Envicup a sběru papíru. Pro rodiče a ostatní občany městské části připravili v listopadu velkou halloweenskou slavnost, která započala pochodem duchů a pokračovala společnou zábavou.

ZŠ Mařádkova

Netradičního vyučování se zúčastnili žáci prvního stupně školy. Školní poradenské pracoviště ve spolupráci s Městskou policií, Policií ČR a Střední zdravotnickou školou připravilo Den bezpečnosti. Kromě základních informací o bezpečné jízdě na kole, o postupu při nálezů injekční stříkačky či jak správně vést rozhovor se záchrannou službou si žáci mohli vyzkoušet i praktické činnosti při první pomoci, ošetřování zlomeniny či popálení. K úspěchům žáků školy patří také vítězství Kamila Svobody ze třídy 3. A v celostátní soutěži Matematický klokan.

ZŠ T. G. Masaryka

Škola si letos připomínala devadesát let od svého založení. Oslavy jubilea se konaly ve dnech 20. a 21. října. Zaměstnanci připravili na odpolední čas prohlídku budov školy na Riegrově ulici, ve třídách byl připraven doprovodný program. V podvečer se po oba dny konala v Kulturním domě Na Rybníčku slavnostní akademie.

ZŠ Ochranova

Škola s třídami zaměřenými na hudební výchovu se trvale prezentovala veřejnosti jak vlastními koncerty pěveckých sborů působících na škole, tak i trvalejší spoluprací například se Slezským divadlem v Opavě, kde vystupovaly v rolích dětských či chrámových sborů. V tomto roce tomu tak bylo nejčastěji v Pucciniho Tosce. Nechyběly ani dobré výsledky z vystoupení v zahraničí. V letošním roce sbor Domino reprezentoval nejen školu, ale i Opavu na květnovém festivalu v Benátkách na 7. Venezie Music Festival, odkud si přivezl diplom v kategorii Sborové umění.

K úspěchům jednotlivých žáků patřilo letošní umístění žákyně Adély Mrazové v 6. ročníku literární soutěže Čertovské pohádky. Odborná porota posoudila její pohádku „Čert Bernard a duhový nástroj“ jako třetí nejlepší z více jak pěti set zaslaných prací. Diplom za účasti celé třídy 7A převzala v Ostravě 21. července.

ZŠ Otická

Žáci školy vyměnili klasické vyučování za besedy, přednášky a dílny během Dne zdraví, prevence a bezpečnosti. Žáci nižších tříd se učili správným hygienickým postupům, žáci z vyšších tříd se seznamovali s činností hasičského záchranného sboru, nejstarší si odzkoušeli první pomoc při různých úrazech a poraněních, deváťáci ještě navštívili Muzeum ošetřovatelství a patologie ve Slezské nemocnici. Na programech se podílelo 34 odborných lektorů. Žáci školy také osvědčili svou zdatnost. Osm z nich se probojovalo až do republikového finále Odznaku všestrannosti olympijských vítězů, které se uskutečnilo na atletickém stadionu v Brně. Zlatou medaili a titul mistryně republiky vybojovala v kategorii dívek ročníku 2005 Tereza Matýsková, mezi chlapci ročníku 2006 získal stříbrnou medaili Vincent Glos. Do první desítky přeborníků se dostali ještě další tři žáci školy.

ZŠ a PŠ Slezského odboje

Tradiční Ponožkový den škola opět uskutečnila na Den Downova syndromu 21. března. Touto akcí škola upozorňuje společnost na lidi s handicapem, kteří jsou odkázáni na její pochopení a pomoc. Program dne obsahoval den otevřených dveří ve škole s ukázkou terapií využívaných ve speciálních třídách a prezentaci výuky v praktické škole jednoleté. Návštěvníci se tak mohli seznámit s používáním léčebné hipoterapie, canisterapie, muzikoterapie či terapie s loutkou. Druhou částí dne byla malá přehlídka tanečních, sportovních, pěveckých a dramatických souborů opavských škol v Loutkovém divadle, k nimž je pozvalo vedení školy, aby Ponožkový den radostně oslavili zdravé a postižené děti společně.

ZŠ Šrámkova

Po dvouletém snažení škola získala mezinárodní titul **Ekoškola**. Vlajku a titul převzali zástupci školy v červnu v Senátu České republiky. Úspěchy však škola sklízela i v dalších oblastech. V mezinárodní výtvarné soutěži Slovanské jaro, která se konala v litevském Vilniusu, uspěly v silné konkurenci – do soutěže se přihlásilo více jak pět tisíc dětí – dvě žákyně školy, z nichž jedenáctiletá Jana Hopjaková získala za svou grafickou práci s názvem Dětství Cyrila a Metoděje zlatý diplom, což bylo v soutěži nejvyšší ocenění. Dalším ziskem pro školu skončila její účast v celostátní soutěži Talent roku, zaměřené na pohybové aktivity a sportovní soutěživost. Z finále si přivezli hned tři prvenství: v kategorii 1. stupně škol za skladbu Malíři, kategorii 2. stupně za choreografii Zahradnice a v další kategorii tytéž děti za skladbu Basketbal. Škola letos hostila Mistrovství České republiky v psaní na počítači, tentokrát s mezinárodní účastí z Polska. U klávesnic se vystřídalo 120 žáků a družstvo pořadatelské školy získalo bronzovou medaili.

Škola zahájila nový projekt **Preventivně navzájem**, na který se jí podařilo získat prostředky z Moravskoslezského kraje. Byl zaměřen na negativní jevy ve společnosti a na jeho realizaci se budou podílet jak pedagogové, tak i žákovský parlament. Končící školní rok 2015/2016 uzavřela škola slavnostním otevřením nově upravené školní zahrady a badatelského centra 29. června za početné účasti žáků a milovníků přírody.³²³

ZŠ a MŠ Vávrovce

Škola letos oslavila 10. výročí otevření zahrady, která nesla název Prostor pro hru, fantazii a klid podle projektu výtvarníka M. Pacnera. K této příležitosti byla připravena výstava Příběh zahrady, která byla přístupná v prostorách ZUŠ na Solné ulici. Na výstavě byly fotografie a výtvarné práce žáků školy a také dokumenty, které ukázaly nelehkou cestu k prosazení netradičního řešení školního exteriéru, za nějž škola získala již řadu uznání a prestižních ocenění. Do zahrady měli přístup i občané města,

³²³ Hláska č. 6, 2016, s. 24

kteří se tak mohli potěšit a osvěžit v krásném prostředí. Je také často centrem společenských události pořádaných obyvateli této městské části.

ZŠ Vrchní

Letos škola ve spolupráci s lyžařským areálem SKI Klobouk v Karlově pod Pradědem již podruhé organizovala pro žáky opavských škol soutěž v obřím slalomu a pohár prvního náměstka primátora, která se uskutečnila 17. března. Zúčastnilo se na sto padesát školáků v čtyřech věkových kategoriích. Hlavní cenu, pohár náměstka, získala pořadatelská škola, která dominovala ve většině věkových kategorií a zaslouženě tak zvítězila i celkově.

Středisko volného času Opava

Ředitelkou Střediska volného času Opava (SVČ) byla Jaroslava Poláková. Za školní rok 2015/2016 uspořádali zaměstnanci a spolupracovníci SVČ Opava celkem 1005 jednotlivých příležitostných akcí pro 49 156 účastníků. Z toho bylo asi 298 akcí v sobotu a neděli s 24 699 účastníky. Dále připravili pracovníci SVČ 29 soutěží kategorie A a B pro 8301 žáků. Na SVČ pracovalo celkem 105 zájmových útvarů s 1207 členy. V letním období proběhlo také 39 pobytových akcí pro 835 účastníků. Chod SVČ zajišťovalo celkem 15 interních pedagogů s různými typy pracovních úvazků (přepočtený stav činil 12,75 pracovníků), 42 externích pedagogů, 8 interních zaměstnanců a 4 externí pracovníci na provozním a ekonomickém úseku.

Nyní zmiňme alespoň některé úspěchy zájmových útvarů SVČ.

SVČ zřizovalo kromě jiného Pěvecký sbor Domino, který se účastnil mezinárodního festivalu dětských pěveckých sborů Venezia Music Festival v italských Benátkách.

Taneční soubor PULS Opava sklídl v tomto školním roce opět mnoho úspěchů. S choreografií **My** získal postup na celostátní přehlídku scénického tance mládeže a dospělých Tanec, tanec 2015 v Jablonci nad Nisou. Získal také nominaci na festival Susret hrvatskih plesnih ansambala v Chorvatsku 2016. Tanečnice získaly také nominaci na Mezidruhovou divadelní přehlídku 86. Jiráskův Hronov 2016 s choreografií **Ve spěchu, bez dechu**. Choreografie Na cestě postoupila na Celostátní přehlídku dětských skupin scénického tance mládeže a dospělých Tanec, tanec 2016 v Městském divadle v Prostějově. Tato choreografie se také dostala až na celostátní přehlídku pantomimy a pohybového divadla XXI. Otevřeno 2016 v Kolíně. Choreografie **Když to na nás padne** si vydobyla mimo jiné postup na Celostátní přehlídku scénického tance mládeže a dospělých Tanec, tanec 2016 v Jablonci nad Nisou.

Stepařky se s choreografií **Keep Smiling** umístily na 3. místě na Mistrovství České republiky ve stepu 2016 v Praze a obdržely nominaci na Mistrovství Evropy a světa Tap Dance 2016.

Úspěšná byla také choreografie **Cestovní horečka**, která získala první místo na Mistrovství České republiky ve stepu 2016 v Praze a rovněž nominaci na ME a MS Tan Dance 2016. Soubory PULS vedly Jana a Eva Vondálový.

Národopisný soubor **Úsměv** (vedoucí Soňa Wenzelová) se v červenci účastnil 24. International Festival of the Children of Mountains – Poland 2016 v polském Nowym Sączu. Soubory **Ischias** (vedoucí Jaroslava Poláková) a **Vrtek** (vedoucí Soňa Wenzelová) reprezentovaly v červenci na festivalech v Chorvatsku, mimo jiné v Dugim Ratu.

Divadelní soubor **OPAL**, který vedla Miroslava Halámková, získal ocenění v regionálním kole přehlídky amatérských loutkářských souborů Opavská rolnička s návrhem do širšího výběru celostátní přehlídky Loutkářská Chrudim 2016 se hrou Křesadlo. Hra **Daidalův pád** stejného divadelního souboru byla oceněna na přehlídce Dospělí dětem 2016 a postoupila do celostátního kola amatérského činoherního divadla pro děti Popelka Rakovník 2016.

Dětský divadelní soubor **Štěkadlo** (vedoucí Daniel Kollmann) získal za hru Kohoutek a slepička ocenění na dětské divadelní přehlídce Divadelní lízátko 2016 a postoupil do regionálního kola Ostravské šupinky 2016. Na Divadelním lízátku uspěla také hra Tajemství Dětského divadelního souboru Jitřenka (vedoucí Petra Bublíková), která také získala postup do regionálního kola Ostravské šupinky 2016.

Provoz SVC byl financován z rozpočtu města Opavy, přímé náklady jako například mzdy a odvody byly hrazeny z prostředků Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy. Velká část provozních nákladů byla dále hrazena z účelových dotací města Opavy. V roce 2016 byly poskytnuty z rozpočtu města Opavy účelové dotace ve výši 820 000 Kč na akce kulturního zaměření pro děti a mládež, národopisné a folklorní akce, festival Chodničky k domovu, sportovní akce, na účast dětí z pěveckého sboru Domino a z taneční skupiny Puls na festivalech, na podporu činnosti OZDM. Kromě jiného získalo SVC také dar od sponzorů ve výši 71 500 korun na činnost Klubu Domino a bubenického orchestru Boris. Celkem tvořily příjmy na provoz částku 8 499 030 korun a náklady se pohybovaly ve stejné výši.

ZUŠ Václava Kálíka

Ředitelem školy byl Petr Bouček, který na tomto postu působil od roku 2010. Kapacita školy byla 1258 žáků. Vzdělání škola poskytovala v budovách na Nádražním okruhu 11, Nádražním okruhu 27 (Knihovna Petra Bezruče), ve Dvořákových sadech 4 (budova ZŠ a PŠ Slezského odboje), na Ochranově 6 (ZŠ Ilji Hurníka) a na Pekařské 77 (ZŠ Ilji Hurníka).

Škola poskytovala vzdělávání ve třech oborech: hudebním (938 žáků), tanečním (125 žáků) a literárně-dramatickém (39 žáků). Například hru na klavír studovalo 241 žáků, hru na kytaru 104 žáků, hru na elektrické klávesové nástroje 103 žáků, sólový zpěv 91 žáků a sborový zpěv 49 žáků. Celkem školu navštěvovalo 1102 žáků.

Učitelů ve škole působilo celkem 47 (na hudebních oborech jich pracovalo 42) a z celkového počtu bylo 27 žen. Škola měla ještě 6 nepedagogických zaměstnanců.

Talentové zkoušky proběhly v termínech 10. a 18. května 2016. Dostavilo se 185 uchazečů, ze kterých bylo přijato 164 žáků. Stejný počet zájemců o studium byl i v roce 2015. Školu opustilo v tomto školním roce 74 absolventů, z toho 59 dívek.

Žáci školy dosáhli četných úspěchů například v soutěžích uměleckých škol. Orchestry a soubory reprezentovaly školu na veřejných akcích, například na festivalu Bezručova Opava nebo na promenádních koncertech. Soubory také pořádaly výchovné koncerty na opavských i mimoopavských základních a středních školách. DPS Jeřabinka například zpíval na pietním aktu pořádaném městem Opavou na Městském hřbitově 8. května.³²⁴

Hospodaření školy za rok 2016 skončilo kladným výsledkem ve výši 269 486 Kč. Škola obdržela příspěvky na provoz ve výši více než 25 miliónů korun, z toho dotace a příspěvky z ministerstva školství činily 22,135 miliónu korun. Škole byla také poskytnuta účelová dotace ve výši 750 tisíc korun na úpravu vnitřních prostor budovy ve Dvořákových sadech.³²⁵

ZUŠ Solná

Škola nabízela výtvarné obory pod vedením výtvarnic, jako byla Markéta Janečková či Ivana Sýkorová, která vedla školu jako ředitelka. Žáci školy byli již tradičně oporou při organizování výtvarných happeningů, výstav a dalších akcí spojených s festivaly Další Břehy a Bezručova Opava.

³²⁴ Výroční zpráva o činnosti školy. Základní umělecká škola V. Kálíka, 2015–2016.

³²⁵ Výroční zpráva o činnosti školy. Základní umělecká škola V. Kálíka, 2016–2017.

Střední školy

Události ze života středních škol jsem čerpal převážně z výročních zpráv o činnosti ve školním roce 2015/2016 a také, hlavně co se týče údajů o hospodaření, ze školního roku 2016/2017.

Masarykova střední škola zemědělská

Ředitelem školy pro období od 1. srpna 2012 do 31. července 2018 byl jmenován Arnošt Klein. Arnošt Klein byl od roku 2016 také ředitelem Školního statku Opava.

Masarykova škola zemědělská a Vyšší odborná škola, Opava nabízela studium na střední škole s kapacitou 610 žáků: v oborech Agropodnikání se zaměřením na ekonomiku, Agropodnikání se zaměřením na provoz, Přírodovědné lyceum, Ekologie a životní prostředí se zaměřením na ochranu přírody a prostředí, Chemik operátor se zaměřením na výrobu léčiv, Zemědělec – farmář, Zahradník a Podnikání. Na odborné škole s kapacitou 90 žáků mohli zájemci studovat obor Regionální politika zemědělství a venkova. Ve školním roce 2015/2016 studovalo ve škole ve 25 třídách 646 žáků a studentů. Pro srovnání, ve školním roce 2005/2006 bylo ve škole 15 tříd se 411 žáky.

Podle výroční zprávy škola patřila spolu se školním statkem k nejučelněji zařízeným komplexům svého druhu v ČR. „Věříme, že úbytek žáků, který postihuje střední školy nadále, utlumíme kvalitou a jménem školy, pestrou strukturou oborů, maximální prostupností mezi obory střední školy a dalším pokračováním vyšší odborné školy.“³²⁶

Škola byla zařazena do tzv. trvalé vzdělávací základny Ministerstva zemědělství a počet takto zaměřených vyšších odborných škol v ČR byl nízký. Škola také byla součástí jednoho ze dvou pilotních center celoživotního vzdělávání Ministerstva zemědělství ČR s názvem Moravskoslezské centrum odborného vzdělávání pro rozvoj venkovského prostoru. V roce 2003 při nástupu současného ředitele měla jen dva obory: Agropodnikání a Zemědělec, hospodyňka.

V roce 2015 měla škola celkem 83,85 přepočtených pracovníků, z toho 59,33 pedagogických a z nich 44,3 učitelů teoretických předmětů a 11,03 učitelů odborného výcviku.

V areálu školy byla vybudována v roce 2015/2016 svépomocí pedagogů a žáků školy krásná výuková skalka z podkladu z jílovité břidlice. „Jedná se o dílo podle nejnovějších trendů a poznatků zakládání skalek, které vhodně dotvořilo vzdělávací expozice v parku. Každoročně tak postupujeme v realizaci nádherného vzdělávacího, sportovního a oddechového komplexu okolí školy,“ pochlubila se výroční zpráva.³²⁷

³²⁶ Masarykova střední škola zemědělská a Vyšší odborná škola, Opava, p. o. Výroční zpráva 2015/2016, s. 5

³²⁷ Masarykova střední škola zemědělská a Vyšší odborná škola, Opava, p. o. Výroční zpráva 2015/2016, s. 35

Mendelovo gymnázium

Dlouholetým ředitelem školy byl Petr Pavlíček a jeho zástupcem Václav Pustějovský. Škola měla 594 žáků, z toho 364 dívek, a 55 pedagogů, což přepočteno na celé úvazky činilo 47,19. Ke čtyřletému studiu si podalo v dubnu 2016 přihlášku 178 žáků a k osmiletému studiu 96 žáků. Celkem bylo přijato do prvního ročníku 112 žáků.

Ve školním roce 2015/2016 maturovalo ve škole 114 studentů, 2 z nich nestudovali na vysokých školách. Na vysoké a vyšší odborné školy bylo tedy přijato 97,5 % přihlášených absolventů. Nejvíce studentů bylo přijato ke studiu na Univerzitě Palackého (23) a například pouze 4 ke studiu na Slezské univerzitě. Nejvíce bylo zájemců o studium na filozofických fakultách (21) a na druhém místě byly lékařské fakulty (18).

Úspěchy studentů Mendelova gymnázia Opava se dostaly i na stránky městského zpravodaje Hláska.

Fyzici Mendelova gymnázia zvítězili v celostátním kole **Turnaje mladých fyziků**. Proti sobě se postavily čtyři týmy a jako neporazitelný se opět prosadil tým opavských studentů ve složení Petr Sosna, Pavel Štěpánek, Daniel Rychlý, David Wittek a Jan Peiker. Vítězný tým tak získal možnost reprezentovat Opavu i Českou republiku na světovém finále International Young Physicists' Tournament (IYPT) v Jekatěrinburgu v Rusku. „V celostátních kolech získali naši studenti jednou 3. místo, dvakrát 2. místo a šestkrát 1. místo. Po výhrách v celostátních kláních si výborně vedli i v mezinárodních světových turnajích, které se odehrávaly například v Rakousku, Švýcarsku, Jižní Koreji, Chorvatsku, Taiwanu, Velké Británii či Thajsku. Velké poděkování za přípravu a motivaci určitě patří panu řediteli Petru Pavlíčkovi,“ uvedla tisková mluvčí gymnázia Jana Prošvicová.³²⁸

Sedmnáctičlenná skupina mladých vědeckých nadšenců se zúčastnila soutěže **Zlepší si techniku**. Úkolem soutěžících bylo během čtyř minut představit nějaký pokus nebo vynález z fyziky, biologie, chemie nebo matematiky. „Studenti mohli vystoupit před odbornou porotou v kostýmech a mohli své téma předvést v nějaké vtipné scéně. Výkony jednotlivců i týmů v kategorii základních i středních škol, jejichž kritériem byla srozumitelnost, zábavnost i správnost vysvětlení daného jevu, hodnotila odborná porota z řad vysokoškolských pedagogů,“ přiblížila pedagožka Mendelova gymnázia Zdeňka Hanzliková, která spolu s Hanou Bartošíkovou a Monikou Klapkovou studenty připravovala. Každou kategorii studenti osmiletého Mendelova gymnázia téměř ovládli a umístili se takto: kategorie jednotlivců ZŠ: 1. Ema Pastuszková (pokus Popelka), 2. Veronika Poustková (pokus Není vejce jako vejce); kategorie jednotlivců SŠ: 1. Tomáš Vlček (pokus 1. český vesmírný program), 3. Daniel Balhar (pokus Exkluzivní nabídka); kategorie kolektivů ZŠ: 1. Adam Pavelka, David Langer a Michal Pavlíček (Pokusy s ohněm), 2. Veronika Leciánová, Jana Hromadová a Adéla Chlebusová (pokus Modré z nebe); kategorie kolektivů SŠ: 3. Tereza Poláková a Terezie Rinková (pokus Výroba duhy).³²⁹

³²⁸ Hláska č. 5, 2016, s. 34

³²⁹ Hláska č. 6, 2016, s. 24

Škola v roce 2016 hospodařila s náklady ve výši celkem 41,170 miliónu korun a výnosy měla ve výši 41,127 miliónu korun. Z prostředků MŠMT škola obdržela okolo 29 miliónů korun, na dotacích a grantech z rozpočtu města získala 30 tisíc korun (na Turnaj mladých fyziků – regionální a celostátní kolo), na festival Opava Cantat získala škola 15 tisíc korun.

Slezské gymnázium

Ředitelkou školy byla Milada Pazderníková a jejím zástupcem Karel Kučera. Již v roce 2007 škola získala mezinárodně uznávaným ratingem „BB“ od International Education Society London (IES) s hodnocením „Kvalitní instituce na velmi dobré profesionální úrovni“. Rating byl každoročně s úspěchem obhájen. Škola vyučovala podle školního vzdělávacího plánu „V čase a prostoru se neztratíme“.

Slezské gymnázium mělo k 1. září 2015 celkem 35 pedagogických pracovníků. V dubnu 2016 se ke studiu hlásilo 216 uchazečů, kteří všichni museli absolvovat přijímací zkoušky. Přijato bylo 145 uchazečů, ze kterých nastoupilo 90. Bylo mezi nimi 24 hochů a 66 dívek.

Škola nabízela výuku hlavního cizího jazyka a druhého k němu. „O kvalitě jazykové přípravy na Slezském gymnáziu svědčí také nabídka British Council a Alliance française, které umožňují studentům Slezského gymnázia skládat jazykové certifikáty přímo v prostorách školy, tzv. v domácím prostředí,“ uvedla výroční zpráva. Tuto nabídku mohou vyžívat nejen žáci školy, ale také zájemci z řad opavské veřejnosti.³³⁰

Z 95 maturantů studovalo 92 (tj. 97 %) na vysokých školách, tři z nich na VŠ v zahraničí (Velká Británie, Dánsko, Spojené státy americké). Tři studenti pro následující školní rok zvolili práci v zahraničí.

Mezi úspěchy žáků ve školním roce 2015/2016 patřilo například 6. místo v konkurenci 18 týmů v krajské Ekologické olympiádě. Soutěžní tým tvořily žákyně 1. ročníku – A. Kořistková, B. Larischová a M. Kudelová.

Slezské gymnázium bylo univerzitním gymnáziem Slezské univerzity v Opavě. „Obě instituce spolu čile komunikují a probíhá mezi nimi aktivní spolupráce. Pedagogové Slezského gymnázia se aktivně věnují studentům SLU a pomáhají jim vést jejich povinné pedagogické praxe, mnozí zasedli v porotách okresních a krajských kol soutěží v cizích jazycích, popř. byli garanty těchto soutěží,“ uvedla výroční zpráva.³³¹ Aktivní byla také spolupráce na projektu Televize SGO, na které studenti spolupracovali s Martinem Petráskem, absolventem SGO a pedagogem oboru Ústavu fyziky Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity.

Při Slezském gymnáziu fungovalo také Slezské vzdělávací centrum, které nabízelo stejně jako v minulých letech nejen kurzy cizích jazyků, ale nově svou nabídku rozšířilo

³³⁰ Slezské gymnázium, Opava. Výroční zpráva 2015/2016, s. 16

³³¹ Slezské gymnázium, Opava. Výroční zpráva 2015/2016, s. 28

také o kurzy sloužící k intenzivní přípravě ke studiu na VŠ (Odmaturuj z matematiky, Přípravný kurz z matematiky, Přípravný kurz z biologie) a rovněž o kurzy využitelné širokou veřejností (Cvičení z českého jazyka, Kurz administrativy, Kurz komunikace s veřejností).

Dalším rokem pokračoval projekt Emise. Zájem o projekt projevila europoslankyně Kateřina Konečná a také zástupci Zlínského, Olomouckého či Ústeckého kraje a v tuto chvíli se na projektu podílí 22 subjektů. „Studenti svým otevřeným dopisem poslancům pod garancí kraje vyvolali diskusi o novele zákona o ochraně ovzduší. Velkým zviditelněním projektu pak bylo vystoupení zakladatele Ludka Plachkého (v současnosti student práv na Univerzitě Palackého v Olomouci) po boku ministra životního prostředí v pořadu ČT Máte slovo s M. Jílkovou,“ uvedla výroční zpráva.³³²

Škola také organizovala cyklus středečních přednášek ve spolupráci s Opavskou kulturní organizací. Ve sledovaném školním roce proběhly například přednášky o arteterapii (v září), o zákulisí literární a hudební scény (s Janem Kunzem), přednáška Ostrov vážek aneb Japonskem s Klárou Moravcovou (březen), O Slezance s radním Daliborem Halátkem (duben), V síti aneb Projekt E-bezpečí o problémech kyberprostoru (červen).

V rámci školy fungoval také divadelní soubor **Bez názvu**. V tomto školním roce fungovaly souběžně již tři skupiny. Jedna měla v repertoáru vlastní dramatizaci románu Leo Rostena Pan Kaplan má stále třídu rád (děníera 27. února 2016 v Klubu Art), druhá se věnovala vlastní úpravě rozhlasové hry Frighyese Karinthého Chci zpátky školné (např. 5 května 2016 v Klubu Art) a třetí zpracovala hru na motivy pohádky Jana Wericha Fimfárum (premiéra 22. března 2016, Klub Art).

Novinkou pro tento školní rok bylo **CE.STU**, CEntrum pomoci a podpory STUdentům. Jednalo se o preventivní terapeutické pracoviště školy, které nabízelo žákům pomocnou ruku při zvládání nastalých obtížných situací a při předcházení vážnějším problémům, a to v primárním, sekundárním či terciálním stadiu, tedy v jakékoliv formě a podobě, ve které se zrovna člověk nachází. V týmu pracovníků byli bývalí studenti či pedagogové školy, v rámci profesí byla k dispozici psycholožka, psychoterapeutka, sociální pracovnice, speciální pedagožka, nutriční terapeutka či kouč.

Škola hospodařila v roce 2016 s náklady ve výši 24 683 620 korun českých a výnosy ve výši 24 947 421 korun. Na dotacích z rozpočtu města Opavy obdržela škola 40 000 korun na projekt Emise.³³³

Obchodní akademie a Střední odborná škola logistická

Ředitelem školy ve školním roce 2015/2016 byl Petr Kyjovský, jeho zástupci byli Zdeněk Binar, Pavel Najman a Lukáš Rádek.

³³² Slezské gymnázium, Opava. Výroční zpráva 2015/2016, s. 29

³³³ Zpráva o činnosti školy a plnění úkolů příspěvkové organizace. Slezské gymnázium Opava, 2016.

Ve školním roce 2015/2016 studovalo na škole celkem 607 žáků, z toho 286 chlapců a 321 dívek. Na škole bylo celkem 24 tříd denního studia s maturitní zkouškou. V každém ročníku bylo po 6 třídách.

Ve škole pracovalo 54 interních učitelů, včetně ředitele a jeho tří zástupců. Provoz školy zajišťovalo pět administrativních pracovníků, školník, elektrikář a údržbář. O úklid se staralo sedm uklízeček. Ve výdejně obědů byly zaměstnány tři pracovnice. V domově mládeže se o ubytované žáky a studenty staraly tři vychovatelky, jedna asistentka pedagoga a jedna uklízečka. Výuku pěti cizích jazyků zajišťovalo 18 vyučujících. Přepočtený počet pedagogických pracovníků dle úvazků byl 54,3, z toho interních učitelů 54 a externích 0,3.

O studium na škole projevilo v tomto školním roce zájem celkem 295 žáků, přijato bylo celkem 244 uchazečů a nastoupilo jich nakonec 131.³³⁴

Škola spolupracovala s dopravní fakultou Žilinské univerzity a dopravní fakultou Jana Pernera na Univerzitě Pardubice. Obory těchto VŠ totiž umožňovaly jejím absolventům pokračovat ve specializačním zaměření studijních oborů Logistické a finanční služby a Provoz a ekonomika dopravy. Zhruba 50 % absolventů školy pokračovalo ve studiu na VOŠ a VŠ. Nejčastěji na Ostravské univerzitě, Slezské univerzitě a Vysoké škole báňské (ekonomické fakulty), ale také na Univerzitě Pardubice a Žilinské univerzitě (dopravní fakulty). Přes 40 % připadalo na absolventy v zaměstnaneckém poměru.³³⁵

Škola hospodařila v roce 2015 s celkovými náklady i výnosy ve výši 41 486 955. V roce 2016 se náklady i výnosy pohybovaly ve výši 41 380 655 korun.

Škola spolupracovala v rámci programu Erasmus plus se školami v Bulharsku, Turecku, Litvě a Lotyšsku na projektu nazvaném **Nach den Spuren unserer Personlichkeiten**. Jeho hlavním cílem bylo poznání významných evropských osobností v jednotlivých zemích. Projekt trval od září 2015 do srpna 2017. Škola byla koordinátorem projektu a výše schválené dotace byla 121 500 eur. Záměrem projektu bylo probudit zájem žáků o významné národní osobnosti, které svým dílem a vlivem překračovaly hranice jednotlivých zemí. Zároveň měl v žácích posílit pojem národní identity a patriotismu.³³⁶

Studenti školy se také zapojili do projektu **Porad' radním**. Na projektu spolupracovala s opavskou hotelovou školou a o. s. Oživení z Prahy. Smyslem projektu bylo naučit děti argumentaci a základům politické debaty. Debata mezi žáky obchodní akademie a hotelové školy probíhala 28. dubna 2016. Celkem se z OA a SOŠL projektu účastnilo cca 20 žáků.³³⁷

³³⁴ Obchodní akademie a Střední odborná škola logistická. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016, s. 8

³³⁵ Obchodní akademie a Střední odborná škola logistická. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016, s. 12

³³⁶ Obchodní akademie a Střední odborná škola logistická. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016, s. 25

³³⁷ Obchodní akademie a Střední odborná škola logistická. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016, s. 30

Střední škola hotelová a VOŠ

Jako ředitel školy působil ve školním roce 2015/2016 Martin Ruský. Střední škola měla kapacitu 1100 žáků a vyšší odborná škola 370 studentů. Mottem školy bylo „Škola plná života“. Co se rozvoje školy týče, v tomto školním roce byla v hlavní budově školy na Tyršově 34 provedena rekonstrukce žákovských toalet a výměna oken v prvním nadzemním podlaží. „Ve školní restauraci Terasa byla zmodernizována kuchyně nejen za účelem zkvalitnění výuky žáků oboru Kuchař-číšník, ale také ke zkvalitnění služeb pro veřejnost,“ uvedla výroční zpráva.³³⁸ V budově na Husově 6 byla dokončena poslední fáze výměny oken v kabinetech a sociálních zařízeních a modernizace dvou kmenových tříd. V Schinzelově domě došlo k modernizaci pánského kadeřnictví, kde probíhala výuka učňů oboru Kadeřník. Během prázdnin byla opravena poškozená podlaha ve školní jídelně v prostorách Domova mládeže na Alšově ulici a dále drobné úpravy sportoviště v areálu domova. Škola poskytovala střední vzdělání s maturitní zkouškou v oborech Hotelnictví, Cestovní ruch a Podnikání; dále pak střední vzdělání s výučním listem, například v oborech Výrobce potravin, Pekař nebo Řezník-uzenář a také vyšší odborné vzdělávání například v oborech Řízení hotelového provozu nebo Rozvoj a řízení regionální turistiky.

Škola zaměstnávala celkem 143 zaměstnanců, z toho bylo 90 pedagogů.

Ve školním roce 2015/2016 bylo do maturitních oborů přijato celkem 102 žáků, z nich nastoupilo 73. Do nástavbového studia bylo celkem přijato 32 žáků a 32 jich také odevzdalo zápisový lístek. Do učebních oborů škola přijala 222 žáků, ze kterých nastoupilo 114, a konečně na obory vyšší odborní školy bylo přijato 51 studentů, 42 z nich nastoupilo a jeden student byl přijat opakovaně.³³⁹

V maturitních oborech skládalo závěrečné zkoušky 346 studentů, z nich prospělo s vyznamenáním 25, prospělo 304 a neprospělo 17, 25 studentů z celkového počtu skládalo opravné zkoušky. Učební obory absolvovalo celkem 334 žáků, s vyznamenáním prospělo 15, prospělo 235, neprospělo 50, neklasifikováno bylo 34 a z celkového počtu 34 žáků skládalo zkoušky opakovaně. Nástavbové studium absolvovalo celkem 40 žáků, z nich 21 prospělo, 12 neprospělo, 7 nebylo klasifikováno, z celkového počtu 13 žáků vykonalo opravné zkoušky. Konečně ve vyšším odborném studiu skládalo zkoušky 44 studentů, z nich prospělo 12 a neprospěli čtyři.³⁴⁰

Školu na konci roku 2015/2016 opustilo 10 absolventů oboru Výrobce potravin, 21 kuchařů-číšníků, 7 prodavačů, 10 cukrářů, 21 kadeřníků, 4 pekaři a 5 řezníků. Celkem to činilo za letní i podzimní termín závěrečných zkoušek 89 absolventů.³⁴¹

³³⁸ Střední škola hotelnictví a služeb a Vyšší odborná škola, Opava, p. o. Výroční zpráva za školní rok 2015/2016, s. 2-3.

³³⁹ Střední škola hotelnictví a služeb a Vyšší odborná škola, Opava, p. o. Výroční zpráva za školní rok 2015/2016, s. 7

³⁴⁰ Střední škola hotelnictví a služeb a Vyšší odborná škola, Opava, p. o. Výroční zpráva za školní rok 2015/2016, s. 10, údaje k opakovaným zkouškám byly známy až po uzavření výroční zprávy v říjnu 2016.

³⁴¹ Střední škola hotelnictví a služeb a Vyšší odborná škola, Opava, p. o. Výroční zpráva za školní rok 2015/2016, s. 13.

Škola spolupracovala například s firmami J. L. N. Opava, Hypermarketem Globus, Opava; pekárnou Betina, spol. s. r. o. Opava, firmou Bivoj, a. s. Opava a dalšími.

Škola také provozovala školní restaurační zařízení: Samoobslužnou jídelnu Zelený jelen, Školní restauraci Vesna, Restauraci Terasa a Schinzelův dům, ve kterém se kromě jiných nacházely provozovny dámského kadeřnictví a holičství anebo tu také probíhala teoretická výuka oborů jako například Pekař.

V roce 2015 škola hospodařila s příspěvky ze státního rozpočtu ve výši 49,728 miliónu korun, příspěvky a dotace od zřizovatele činily 12,813 miliónu a vlastní tržby okolo 15 miliónů korun. Náklady činily celkem 47,622 miliónů korun.

K 30. září 2015 měla škola 426 žáků na střední odborné škole, 406 žáků na středním odborném učilišti a 136 na vyšší odborné škole. Přímé náklady na žáka střední odborné školy činily podle skutečnosti 43 435 korun, na učilišti to bylo 46 303 korun a v případě vyšší odborné školy 36 858 korun.³⁴² Navíc náklady na vzdělávání žáka v domově mládeže činily 27 939 korun a náklady na jednoho žáka využívající školní jídelnu tvořily 5 641 korun. Hospodářský výsledek školy v hlavní činnosti za rok 2015 činil -742 575 korun, v doplňkové činnosti to bylo 854 500 korun českých. Celkem byl hospodářský výsledek 111 925 korun.

V roce 2016 škola obdržela na přímých dotacích ze státního rozpočtu 50,228 korun, vlastní tržby tvořily celkem 15,860 miliónů a výnosy za doplňkovou činnost 3,283 miliónů. Náklady a výnosy tvořily celkem 48,449 miliónů. Střední odborná škola měla 410 žáků, střední odborné učiliště 383 žáků, VOŠ 107. Náklady na žáka dle skutečnosti: střední odborná škola 46 235 korun, střední odborné učiliště 50 216, VOŠ 43 092, domov mládeže 29 548 korun a náklady na stravu 6 488.³⁴³

Střední škola průmyslová a umělecká Opava

Ředitelem školy byl Vítězslav Doleží, jeho zástupci byli: Zuzana Vildomcová (zástupkyně pro technické obory), Dieter Schallner (zástupce pro umělecké obory, jmenován od 1. září 2015 do 30. června 2016), Lubomír Anlauf (zástupce pro umělecké obory, jmenován od 1. července 2016). Škola nabízela ke studiu technické obory: Strojírenství se zaměřením na výpočetní techniku a Informační technologie se zaměřením na počítačové sítě a programování. Dále poskytovala studium uměleckých oborů: Průmyslový design, Grafický design a Tvorbu hraček a herních předmětů. Celá skladba oborů podle výroční zprávy byla stabilizovaná. „Pouze u oboru 82-41-M/08 Tvorba hraček a herních předmětů nemáme dostatečný zájem uchazečů, pokud by se situace v budoucnu nezlepšila, museli bychom tento obor omezit,“ psala zpráva.³⁴⁴

Ke konci června 2016 měla škola 39 učitelů, z toho 37 interních a 2 externí.

³⁴² Střední škola hotelnictví a služeb a Vyšší odborná škola, Opava, p. o. Výroční zpráva za školní rok 2015/2016, s. 46-47

³⁴³ Střední škola hotelnictví a služeb a Vyšší odborná škola, Opava, p. o. Výroční zpráva za školní rok 2016/2017, s. 48-49

³⁴⁴ Střední škola průmyslová a umělecká Opava. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016, s. 5

O studium technických oborů projevilo zájem 143 uchazečů a stejný počet jich vykonalo přijímací zkoušky, přijato jich bylo 100 a z nich nastoupilo 77. Na umělecké obory podalo přihlášku 61 uchazečů, tolik jich také konalo přijímací zkoušky. Z nich bylo přijato 38 uchazečů a z těch 25 skutečně nastoupilo. Na uměleckých oborech je každoročně otevírána multioborová třída s celkovým počtem 24 žáků. „Třída je rozdělena na tři samostatné skupiny podle jednotlivých oborů. Podmínkou přijetí je úspěšné vykonání talentové zkoušky,“ uvedla výroční zpráva.³⁴⁵ Ke studiu na technických oborech bylo přijato celkem 98 uchazečů (a to včetně odvolání a dodatečných přijetí) a nepřijato bylo 28 uchazečů.

Ke konci srpna 2016 měla škola celkem 231 žáků na technických oborech a 91 žáků na uměleckých oborech.

Žáci školy se účastnili mnoha soutěží a přehlídek a také jich několik pořádali ve své škole. Druhé místo získalo například družstvo složené z žáků školy v soutěži Bridge Builder Contest. „Hodnotil se především poměr hmotnosti mostu k jeho únosnosti a žákům naší školy se v silné konkurenci škol opět dařilo. Družstvo žáků třídy SV1 obsadilo druhé místo a odborné porotě se nejvíce líbil most družstva třídy SV3,“ uvedla výroční zpráva.³⁴⁶

Konala se také soutěž **Merkur** pro žáky školy oboru strojírenství na volné téma, účastníci si mohli postavit cokoliv. Letos se většinou stavěly jeřáby. Pěkné byly všechny modely, zvítězit však mohl jen jeden. Letos to byl jeřáb Víta Palzera a Lukáše Rause - žáků III. ročníku.³⁴⁷

Škola také připravila **IT Workshop pro žáky ZŠ**. Jednodenní setkání bylo určeno mladým nadšencům do moderních technologií. Akce proběhla ve čtvrtek 25. února 2016 v laboratořích a počítačových učebnách školy. Zájemci si předem mohli zvolit jeden ze tří pracovních seminářů – Elektronik Junior (vedl Ing. Miekisch), Administrator Junior (Mgr. Godovský) a Webmaster Junior (Mgr. Lučný) a pod vedením odborných učitelů i za asistence studentů oboru informační technologie se nechat zasvětit do základů elektroniky, správy operačních systémů a počítačových sítí nebo tvorby webových stránek. Všechny tři semináře se podařilo naplnit i přesto, že se workshop konal poprvé.³⁴⁸

Tradiční modelářská soutěž pro tříčlenné týmy žáků základních škol **Merkur 2016 - Stavíš, stavím, stavíme, nejlepšího odměníme** se konala i v letošním roce. Již sedmý ročník uspořádala škola 15. června. „Svou šikovnost i prostorovou představivost si mladí konstruktéři mohli otestovat na sestavení modelů vysokozdvizného vozíku a dodávky z dílů populární stavebnice Merkur,“ uvedla výroční zpráva. Ze soutěže nakonec v silné konkurenci vzešlo jako vítězné družstvo žáků ze ZŠ Opava, Boženy

³⁴⁵ Střední škola průmyslová a umělecká Opava. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016, s. 8

³⁴⁶ Střední škola průmyslová a umělecká Opava. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016, s. 23

³⁴⁷ Střední škola průmyslová a umělecká Opava. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016, s. 24

³⁴⁸ Střední škola průmyslová a umělecká Opava. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016, s. 25

Němcové, následované reprezentanty ZŠ Skřipov. Na třetím místě skončili zástupci ZŠ Slavkov. Hlavní sponzor soutěže - firma Ostroj a.s., věnovala každé z 20 zúčastněných škol merkurovskou stavebnici M8.³⁴⁹

Škola také pořádala kurzy malování, kresby a modelování pro zájemce o umělecké obory a veřejnost.

Škola měla 6. června 2016 kontrolu z České školní inspekce. Předmětem kontroly bylo dodržování vybraných ustanovení školského zákona a souvisejících prováděcích právních předpisů. Kontrola proběhla se závěrem, že nebylo zjištěno porušení žádných právních předpisů.³⁵⁰

V roce 2016 škola čerpala příspěvek od zřizovatele ve výši 240 000 korun na opravu komínů v budově na Praskově 8 a malování prostor školy. Práce byly započaty 1. července 2016 a ukončeny ke 30. srpnu 2016. Celková výše oprav činila 183 993 korun. Další akcí, která proběhla v době letních prázdnin a na kterou přispěl zřizovatel školy, byla výměna kotlů v kotelně hlavní budovy školy na ulici Praskova 8 v celkové výši 1 300 000 korun. Práce započaly 8. srpna a skončily v říjnu 2016.

Škola také uspěla v soutěži Škola doporučena zaměstnavateli. Referoval o tom lednový zpravodaj Hláska. Skončila mezi školami Moravskoslezského kraje na 2. místě.³⁵¹

Střední průmyslová škola stavební

Ředitelkou školy byla Karla Labudová. Škola nabízela ke studiu dva čtyřleté obory: Stavebnictví a Geodézie a katastr nemovitostí.

K 30. září 2015 na škole studovalo celkem 256 studentů, z čehož bylo 82 dívek a 174 chlapců. Nejvíce studentů měla škola z Opavy (173), pak z Bruntálu (65) a kromě jiného i 10 žáků z Nového Jičína.

Výuku žáků ve školním roce 2015/2016 zajišťovalo 25 interních učitelů včetně ředitelky školy, jejího zástupce a vedoucího praxe. Všichni tito učitelé byli kvalifikovaní. Dva učitelé praxe měli pouze středoškolské vzdělání a doplňkové pedagogické studium, což byla pro výkon práce dostačující kvalifikace. Přepočtený počet pedagogických pracovníků podle úvazků byl 23,43. Škola měla ke konci srpna 2016 celkem 6 správních zaměstnanců.

Příhlášku na školu celkem v obou kolech přijímacího řízení podalo 106 žáků základních škol, z toho 74 odevzdalo zápisový lístek, což dělalo 69,81 %.

³⁴⁹ Střední škola průmyslová a umělecká Opava. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016, s. 28

³⁵⁰ Střední škola průmyslová a umělecká Opava. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016, s. 47

³⁵¹ Hláska č. 1, 2016, s. 27

U maturitní zkoušky z oboru Stavebnictví prospělo celkem 35 studentů v řádném a opravném termínu na jaře, celkem v obou termínech 5 prospělo s vyznamenáním a 10 neprospělo. V podzimním termínu na tomto oboru prospěli v opravném termínu (řádný nebyl) 4 studenti a neprospěli 3. V oboru Geodézie a katastr nemovitostí se konala v jarním termínu pouze řádná zkouška a u té prospělo 6 studentů a 3 neprospěli. V podzimním termínu (řádném i opravném) byly pouze neúspěšné výsledky, a to celkem u 5 studentů.³⁵²

Na škole probíhala od 1. do 3. března 2016 kontrola České školní inspekce. Kontrola vynesla závěr, že činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Na očekávané úrovni podle zprávy poskytovala žákům střední vzdělání.

Celkové výnosy za rok 2016 činily 17,464 miliónu korun, příspěvek na přímé náklady na vzdělávání byl 17,116 miliónů, což bylo o 863 tisíc korun méně než v roce 2015. Náklady školy tvořily 17,464 miliónu. Výsledek hospodaření tedy činil 117 924 korun.³⁵³

Měsíčník Hláska přinesl v květnu informaci, že studenti Střední průmyslové školy stavební se zabývají měřením úniků tepla. Projekt podpořil ze svého rozpočtu kraj. Žáci navštěvovali zájemce z řad majitelů rodinných domů a bytových jednotek a na místě zaměřovali stávající stav budovy a termokamerou měřili jeho skladbu a energetickou náročnost.³⁵⁴

Střední škola technická

Školu ve školním roce 2015/2016 řídil Josef Vondál. Škola kromě jiného poskytovala možnost studia v oborech Nástrojař, Obráběč kovů, Strojní mechanik a Mechanik seřizovač. Zástupkyní ředitele pro teoretické vyučování byla Blanka Burdová a zástupcem ředitele pro odborný výcvik byl Bruno Mrkva. Škola měla k dispozici 18 kmenových učeben, 16 učeben odborných (4 pro ICT, 2 pro mediální výuku, učebny CNC obrábění, CNC plazmového pálicího stroje, metrologie, svářečské školy, cizích jazyků, šití oděvů). Odborný výcvik se uskutečňoval ve 14 dílnách, které byly odpovídajícím způsobem vybaveny potřebným zařízením podle vyučovaných oborů. Pedagogickou činnost i odborný výcvik ve školním roce 2015/2016 zajišťovalo celkem 51,6 přepočtených pracovníků, z toho 18,4 žen.³⁵⁵

V přijímacím řízení bylo přijato 231 uchazečů, ze kterých skutečně nastoupilo 151. Do nástavbového studia bylo přijato 64 uchazečů, z nichž skutečně nastoupilo 59 a během školního roku bylo přijato ještě dalších 23 uchazečů.

Ve škole proběhla v tomto školním roce kontrola České školní inspekce od 25. do 28. dubna 2016. Další kontrola proběhla ve dvou červnových termínech roku 2016 a neshledala žádné porušení právních předpisů.

³⁵² Střední průmyslová škola stavební. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016, s. 13

³⁵³ Střední průmyslová škola stavební. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016, s. 36

³⁵⁴ Hláska č. 5, 2016, s. 34

³⁵⁵ Střední škola technická, Opava. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2015/2016, s. 3

Hospodaření školy za rok 2015 skončilo hrubým ziskem ve výši 96 590 tisíc korun. Pololetní zisk k 30. červnu 2016 byl také ziskový, a to vy výši 201 tisíc korun.³⁵⁶

Škola měla dlouhodobě se zaměstnavateli a firmami velice úzké kontakty. Ve školním roce 2015/2016 spolupracovala s 37 právními subjekty při zajištění odborného výcviku pro 110 žáků. Nejvíce spolupracovala s firmami FERRAM, a. s., OSTROJ, a. s., ARMATURY Group, a. s., STROJÍRNA Vehovský s. r. o. nebo Prestar, s. r. o. aj.

Střední škola zdravotnická, Opava

Střední zdravotnická škola kromě jiných aktivit myslela v tomto roce i na seniory. Už potřetí organizovala pestrou nabídku mnoha nejrůznějších aktivit zaměřených na zdravotní a sociální aspekty stáří a stárnutí. Studentky a studenti školy připravili přednášky na téma poruchy výživy ve stáří, prevence nemocí a úrazů, sociálně právní aspekty pomoci seniorům a další. Setkání věnované seniorům se uskutečnilo 19. října od 13 hodin v budově školy ve Dvořákových sadech. Na pořádání této akce přispělo město 15 tisíci korunami.³⁵⁷

Slezská univerzita

Informace o Slezské univerzitě v Opavě byly čerpány ze dvou zdrojů – z Výroční zprávy o činnosti za rok 2016 a ze zpravodajského portálu iNoviny.slu.cz

Opavské součásti Slezské univerzity v Opavě (číselné údaje jsou uváděny bez OPF v Karviné) v roce 2016 navštěvovalo celkem 2 712 posluchačů bakalářského, navazujícího magisterského a doktorského studia. Řádnou státní závěrečnou zkouškou studium ukončilo celkem 746 absolventů. Univerzita nabízela celkem 70 studijních programů, z toho 26 v bakalářské a 23 v navazující magisterské a 21 v doktorské úrovni. Na chodu univerzity se podílelo celkem 314 zaměstnanců (určitá část se podílí na chodu všech součástí, tedy i mimoopavských), z toho vyučujících bylo 136 a 12 neakademických lektorů.

Na půdě univerzity bylo uspořádáno devět národních a deset mezinárodních konferencí.

Slezská univerzita v Opavě jako instituce nezískala v roce 2016 žádné významné zahraniční ocenění. Na mezinárodní úrovni ale byla oceněna historička a pedagožka Ústavu historických věd doc. PhDr. **Marie Gawrecká**, CSc., které ve čtvrtek 25. ledna 2016 propůjčil rakouský velvyslanec dr. Alexander Grubmayer, L. L. M., Rakouský Čestný kříž za vědu a umění (Das Österreichischen Ehrenkreuz für Wissenschaft und Kunst). Vědkyně byla oceněna za dlouholetou významnou spolupráci s Rakouským kulturním fórem v Praze, za garanci Rakouské knihovny v Opavě, která byla součástí Univerzitní knihovny Slezské univerzity v Opavě, a za kulturní, vzdělávací

³⁵⁶ Střední škola technická, Opava. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2015/2016, s. 23

³⁵⁷ Hláška č. 10, 2016, s. 27

a společenské počiny připravované na platformě této instituce pro odbornou i laickou veřejnost.

V pátek 19. února 2016 se v prostorách Kulturního domu Na Rybníčku v Opavě uskutečnil **Reprezentační ples Slezské univerzity v Opavě**, který byl první oficiální akcí v roce 25. výročí vzniku univerzity. Ples ve společnosti Tváře Slezské univerzity Kláry Jančíkové slavnostně zahájili rektor Slezské univerzity doc. Pavel Tuleja společně s primátorem města Opavy Ing. Radimem Křupalou.

Pedagožka Institutu tvůrčí fotografie v Opavě, ostravská fotografka **Dita Pepe**, získala v úterý 5. dubna společně s Barborou Baronovou Výroční knižní cenu Magnesia Litera 2016 v kategorii Litera za nakladatelský čin za publikaci s názvem Intimita vydanou nakladatelstvím Intimita Wo-men. Cenu oběma autorkám předal během slavnostního vyhlášovacímho ceremoniálu ministr kultury České republiky Daniel Herman. Tříletý projekt spisovatelky Báry Baronové a fotografky Dity Pepe Intimita dokumentoval osud šesti žen a vycházel z jejich autentických výpovědí, deníků, soukromých fotografií. I když se Intimita opírala o složité osudy konkrétních lidí, osobní vklad obou autorek přesahoval projekt žánr dokumentu a nabízel čtenářům řadu výpovědních rovin a individuálních interpretací. Publikace dávala nahlédnout do skrytého a obtížně sdělitelného světa žen.

Slezská univerzita v Opavě vyslyšela výzvu mezinárodní humanitární organizace ADRA a připravila v měsíci dubnu ve spolupráci se ZŠ Vávrovce **sbírku balených luštěnin a těstovin** na pomoc rodinám s dětmi ze Zakarpatské Ukrajiny. Na univerzitě se vybralo 120 kg potravin, dalších 263 kg věnovala opavské veřejnost. Do sbírky přispěla např. i ZŠ Hradec nad Moravicí a její pracoviště v okolních obcích, kde se vybralo 90 kg potravin. Výtěžek sbírky byl předán pobočce ADRA v Havířově.

Vyhlášením nejlepších festivalových snímků a slavnostním galavečerem skončil třetí ročník Mezinárodního festivalu studentského filmu **Opavský páv 2016**. Festival organizačně připravili studenti oboru Audiovizuální tvorba na Filozoficko-přírodovědecké fakultě Slezské univerzity v Opavě. Uskutečnil ve dnech 2.–5. května na několika místech města Opavy. Kromě filmových představení ho doprovázel bohatý doprovodný program složený z odborných workshopů, přednášek, seminářů, hudebních představení, výstavy nebo třeba „herny“ deskových her. O nejlepších filmech rozhodovala pětičlenná odborná porota ve složení: pedagožka Monika Horská (Slezská univerzita v Opavě), herec Lukáš Hejlík, dokumentaristka a laureátka Ceny Pavla Kouteckého Klára Řezníčková, dramaturg České televize Martin Novosad a srbská kameramanka Jana Žjak. Nejúspěšnějším filmem studentského festivalu se stal animovaný film Marka Bergera (AMU Praha) Pérák: Stín nad Prahou. Rozdány byly i další festivalové ceny, jednu z nich – za videoklip – získal i opavský student oboru Audiovizuální tvorba Radim Kaller.

Celkem 213 z celkem 380 absolventů Univerzity třetího věku Slezské univerzity v Opavě si v pondělí 6. června 2016 osobně převzalo v sále Kulturního domu Na Rybníčku svá absolventská osvědčení, která jim v rámci slavnostního ceremoniálu předal rektor Slezské univerzity v Opavě doc. Pavel Tuleja. Jednalo se o frekventanty,

kteří navštěvovali univerzitní kurzy v Opavě a v Krnově, nejmladším posluchačům nedávno minula padesátka, ti nejstarší pak již oslavili svých devadesát.

V pátek 17. června 2016 podepsal rektor Slezské univerzity v Opavě doc. Pavel Tuleja Směrnici rektora č. 6/2016 pro používání **jednotného vizuálního stylu** Slezské univerzity v Opavě. Tímto předpisem došlo ke změně všech vizuálních symbolů univerzity (loga, korporátních barev, fontů písma, tiskovin atd.). Nový styl byl mladistvý, moderní a designově čistější než původní, používaný od roku 2008.

Ústav ošetřovatelství Fakulty veřejných politik, odborně vzdělávající zdravotní sestry pro nemocniční a léčebná zařízení, si v roce 2016 připomínal jubilejní desátý rok své existence. Největší z akcí, kterými si připomínal toto jubileum, byly červencové Ošetřovatelské dny prevence na opavském Horním náměstí. Ve velkokapacitním stanu bylo pro příchozí veřejnost připraveno celkem 15 stanovišť, kde se návštěvníkům věnovalo sedmdesát studentů prvního a druhého ročníku oboru Všeobecná sestra a na nichž si mohl každý nechat zkontrolovat základní zdravotní stav, poradit se o svých problémech nebo si vyzkoušet např. pohyb s těhotenským břichem. Akci navštívilo několik set malých i velkých obyvatel Opavy.

Kateřina Knopová z Opavy, posluchačka třetího ročníku bakalářského studia oboru Hotelnictví na Obchodně podnikatelské fakultě v Karviné, se v sobotu stala 1. vicemiss Miss Czech Press. Finálový galavečer se uskutečnil 17. září v pražském Klubu Lávká pod Karlovým mostem.

V neděli 18. září 2016 převzal v Brně student druhého ročníku studijního oboru Multimediální techniky Ústavu fyziky Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě **Jiří Dobrý** cenu za vítězství v celostátní videosoutěži pořádané iniciativou Uklidme Česko. Za snímek nazvaný Guerilla Cleaning, originálně zaznamenávající úklid okolo dolnobenešovského rybníka Nezmar, vyhrál videokameru zn. Canon.

Ve středu 5. října zažila akademická obec Slezské univerzity v Opavě velice slavnostní a rušné zahájení nového akademického roku 2016/2017. Akademický den v kostele sv. Václava se stal vrcholem série oslav, kterými si opavská akademická obec připomínala 25. výročí založení univerzity. Vedle zástupců českých, slovenských a polských vysokých škol a univerzit byl slavnosti přítomen také místopředseda vlády ČR pro vědu, výzkum a inovace Pavel Bělobrádek, opavští poslanci, zástupci Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, primátor Opavy a další představitelé politického, společenského a kulturního života města a regionu. Při příležitosti akademického dne se rektor Slezské univerzity doc. Pavel Tuleja rozhodl udělit v letošním jubilejním roce medaile Silesia docta at culta 16 osobnostem úzce spjatým se založením Slezské univerzity v Opavě a Zlaté medaile Slezské univerzity doc. Alici Kelemenové za významný příspěvek k dlouhodobému rozvoji univerzity ve vědecké a pedagogické oblasti a PhDr. Arturu Sommerovi za aktivní práci v přípravném výboru pro zřízení SU, tvorbu studijních programů pro jazyk německý a latinský, za významný podíl na práci akademických senátů a také za značné úsilí pro rozvoj fakulty a univerzity. Dále udělil čestný doktorát (titul doctor honoris causa) jednomu z nejvýznamnějších současných vědců působících v oblasti astrofyziky, profesoru

Marku Abramowiczovi, a předal jmenovací listiny novým docentům univerzity. V druhé části dne se hosté přesuli do budovy na Bezručově náměstí 14, kde se uskutečnilo oficiální otevření zrekonstruovaného sídla Fakulty veřejných politik a první prohlídka zbrusu nové Univerzitní knihovny. Rekonstrukcí se podařilo kromě modernizace učeben a zázemí rozšířit možnosti fakulty o specializované učebny Ústavu ošetrovatelství a dvě velkokapacitní posluchárny dohromady pro 400 studentů. Akademický den Slezské univerzity v Opavě 2016 zakončilo zasedání univerzitní Vědecké rady.

Od nového akademického roku 2016/2017 Fakulta veřejných politik v Opavě v reakci na demografické prognózy postupného stárnutí populace začala vyučovat nový bakalářský studijní obor **Edukační péče o seniory**. Jeho posluchači budou mít po absolutoriu nezbytnou přípravu v pedagogických a psychologických disciplínách a základy dalších společenskovědních oborů, jako je např. sociologie, sociální práce, právo nebo zdravotnictví, a získají tak předpoklady pro všestrannou péči o seniory.

V měsíci říjnu Slezská univerzita vyhlásila finanční sbírku pro sedmiletou **Natálku Kotasovou**, dívku trpící dětskou obrnou. Sbírkou se zúčastnili zaměstnanci Filozoficko-přírodovědecké fakulty, Fakulty veřejných politik a rektorátu Slezské univerzity v Opavě a na potřebnou jednorázovou léčbu v Sanatoriích Klimkovice předali matce dívky 50 tisíc korun.

10. ročník festivalu **Na cestě**, připravovaný posluchači třetího ročníku oboru Kulturní dramaturgie se zaměřením na divadlo, přednášeném na Filozoficko-přírodovědecké fakultě v Opavě, se uskutečnil ve dnech 24.–26. října a jako svůj (tradiční) podtitul si nesl slogan „až do oblak“. Proč až do oblak řekla jedna z organizátorek festivalu Jasmína Finkeová: „Desátý ročník chceme pojmout tak trochu slavnostněji, chceme ho zvednout někam výše, třeba až do oblak. Oblakové téma festivalu neomezuje, můžeme si jím volně plout, a když nás něco upoutá, vrátíme se dolů na zem a prohlédneme si to zblízka.“ Vedle divadelních inscenací byly připraveny workshopy, rozborové semináře nebo třeba akrobatická vystoupení či hudební koncerty. Festivalové dění se neodehrávalo jen v prostoru Loutkového divadla, ale vyrazilo také do ulic Opavy, např. na Horní náměstí, do Jazz Café Clubu Evžen, Music clubu 13, do Obecního domu a také do obchodního centra Breda&Weistein.

Prof. PhDr. **Rudolf Žáček**, Dr. se stal novým děkanem Fakulty veřejných politik v Opavě. S účinností od 1. listopadu 2016 jej do funkce jmenoval rektor Slezské univerzity v Opavě doc. Ing. Pavel Tuleja, Ph.D. Ke stejnému dni byl jmenován do funkce ředitele Matematického ústavu prof. RNDr. Miroslav Engliš, DrSc., a k 8. listopadu se ujal své funkce rovněž nový předseda Akademického senátu Slezské univerzity v Opavě Ing. Werner Bernatík, Ph.D.

Tomáš Lecián, posluchač druhého ročníku oboru Lázeňství a turismus na Ústavu lázeňství, gastronomie a turismu v Opavě získal čtvrté místo v kategorii Culinary Art na prosincovém IKA - Culinary Olympics 2016 v německém Erfurtu. Soutěž by se dala přirovnat k olympijským hrám v oblasti kuchařského umění.

KULTURA

V lednu roku 2016 byla obnovena myšlenka kulturního zpravodaje, kde by zájemci našli všechny kulturní akce konající se v opavském okrese na jednom místě. Projekt **Opavský svět kultury** navázal na tištěný zpravodaj, který vycházel v letech 1999 a 2000. Tentokrát začal fungovat ale jen jako webový portál. Jeho iniciátorem byl Jiří Ryba.

Mirek Masařík po pětadvaceti letech ukončil kariéru. Pod hlavičkou své agentury Mazel uspořádal v Opavě bezmála 350 kulturních akcí, mezi jinými koncertů dechových hudeb. Agenturu spoluzaložil v roce 1991 s přáteli a nakonec v ní zůstal sám. Za čtvrt století se mu podařilo do Opavy přivést okolo 73 kapel. Díky němu vystoupili v Opavě například Jožka Černý, Jarmila Šuláková, Josef Zíma, Honza Vyčítal nebo Ander z Košic a také kapely Moravěnka, Kozlovka, Stříbrňanka, Mistříňanka a další. Po 342. akci se Mirek Masařík rozhodl kariéru ukončit.³⁵⁸

Lukáš Vondráček sklídl fenomenální úspěch. Podařilo se mu 26. května zvítězit v klavírní soutěži královny Alžběty v Bruselu, která se koná jednou za tři roky. Lukáš Vondráček si získal publikum i porotu svou interpretací díla Clauda Ledoux a *Butterfly's Dream* a Klavírního koncertu č. 3 d moll Sergeje Rachmaninova.³⁵⁹

Kino Mír

Kino Mír kromě běžného promítání pro veřejnost přispělo do kulturního života města také mimořádnými akcemi. V první řadě zde uváděl Opavský filmový klub přednostně pro své členy speciálně vybrané tituly světové i české filmové produkce. Činnosti filmového klubu je v této kapitole kroniky věnován samostatný zápis.

V březnu (8. 3.) se po roce a půl vrátil do Opavy známý cestovatel **Jiří Kolbaba**, který slovem a obrazem představil malebný ostrov Bali, který si velmi zamiloval, protože podle jeho slov nemá na této planetě obdoby. V tomto roce to však nebyla jeho poslední návštěva Opavy. Přicestoval znovu 15. listopadu, kdy svým emotivním vyprávěním a překrásnými záběry ve dvouhodinovém programu představil „sedm divů Islandu“.

Z dalších akcí zmiňme například koncert skupiny **Maxim Turbulenc** 16. prosince, který si nenechalo ujít zhruba 540 dětí.

³⁵⁸ Hláska č. 7-8, 2016, s. 20

³⁵⁹ Hláska č. 7-8, 2016, s. 21, záznam z koncertu viz: <https://www.youtube.com/watch?v=26ZMyVhy4Kk>

Knihovna Petra Bezruče

V organizační struktuře knihovny v roce 2016 nedošlo k žádným změnám. Znamená to, že knihovna stále fungovala v hlavní budově, ve třech pobočkách a pěti místních knihovnách v městských částech Opavy. Také počet oddělení jak v hlavní budově, tak v pobočkách zůstal stejný. V postavení metodického poradce, kterým knihovna byla pro dalších 51 knihoven, patří mezi její zásluhy zdárný rozběh místních knihoven v Dobroslavicích a Děhylově, ty byly s její pomocí zřízeny v předchozím roce.

Největším podílem se na celkových výsledcích knihovny podílela centrální část v hlavní budově, značný přínos měla však také pobočka v Kateřinkách vzhledem k jejímu výhodnému umístění v největším sídlišti města.

Knihovně P. Bezruče trvale náleží významné místo mezi nejdůležitějšími kulturními institucemi města. Je logické, že největší objem prací představují činnosti spojené s knihami a také s dalšími informačními prostředky jako jsou obrazové materiály, zvukové a video záznamy, v poslední době i elektronické prostředky v podobě internetu. Kromě toho se bohatě využívají prostory mimo sály s knihami, zejména velký sál a rozlehlé přístupové prostory. Promítá se to do vysokého počtu četných koncertů, vzdělávacích a kulturních pořadů, které organizuje nejen knihovna, ale také další opavské instituce.

Knihovna hospodařila s dotací v celkové výši 14 miliónů korun, v níž největší část pocházela z rozpočtu města, které je zřizovatelem knihovny. Menšími částkami přispělo Ministerstvo kultury na pokrytí nákladů na digitální kroniku a na podporu kulturní činnosti knihoven, na celoroční projekt Bezručův rok a na rozvíjení zvukových knih v rámci dotačního titulu K21, na rozvoj regionálních činností přispěl také Moravskoslezský kraj. Vlastní aktivní činností nejen za knihovnické služby, ale také za nájmy a úsporu energií knihovna získala přebytek téměř tři a půl miliónu korun, což představovalo desetiprocentní navýšení rozpočtované částky, takže hospodářský výsledek roku nakonec vykazoval přebytek 212.000 Kč.

Z výroční zprávy Knihovny Petra Bezruče ocitujeme několik základních statistických údajů: Knižní fond včetně poboček činil 257 022 svazků s ročním přírůstkem 12 545 svazků, v ostatních formách knihovna disponovala 17 tisíci jednotkami s ročním přírůstkem 1070 jednotek. Knihovna měla zaregistrováno celkem 8425 čtenářů, z toho 5159 v centrální části. U registrovaných čtenářů byl zaznamenán nepatrný pokles o 162 osob, což je v posledních letech trvalejší zjev vlivem rozšiřujících se elektronických služeb. Celkový roční počet výpůjček dosáhl 506 671, z toho 277 212 v hlavní budově knihovny. Také návštěvnost dosahovala vysokých čísel. Počet fyzických návštěv dosáhl prakticky 170 tisíc osob včetně účastníků na kulturních a vzdělávacích akcích, u virtuálních návštěv, které zahrnovaly dotazy ke katalogu, rezervace knih a podobně překročila návštěvnost 204 tisíc.

Knihovna P. Bezruče vykazuje každoročně mimo knihovnické služby také bohatou činnost v dalších kulturních oblastech, které využívají zejména hlavní sál knihovny a také přístupové prostory hlavně v centrálním sídle. Za rok 2016 to bylo 122 akcí

kulturních a 204 vzdělávacích, z toho 70 akcí organizovali v prostorách knihovny jiné organizace. Z kulturních akcí to byly zejména koncerty a veřejná vystoupení, které pořádaly Základní umělecké školy v Opavě a Háji ve Slezsku, Církevní konzervatoř a také Pěvecký sbor Křížkovský a umělecká agentura K. Kostery. Mezi vzdělávacími akcemi to byly například autorská čtení s J. Richterovou a I. Obermanovou, nejčastěji však cestovatelské přednášky, některé navazující na výstavy v prostorách knihovny. Těch bylo během roku v hlavní budově 18, ponejvíce to byly výstavy fotografické, jedna ve spolupráci s polskými pedagogy z Ratiboře, ale také výstavy výtvarných prací dětí i dospělých. Zde nutno uvést výstavy věnované Karlu IV., jehož 700. výročí narození bylo toho roku vzpomínáno celostátně. Také v pobočkách knihovny v Kateřinkách a Kylešovicích byly uspořádány výstavy v celkovém počtu 11. Jako v jiných letech tak i v tomto roce se knihovna zapojila do akcí celostátních nebo do projektů jiných knihoven. Již potřetí to byla akce Lovci perel, kterou iniciovala knihovna města Hradce Králové. Zúčastnilo se 78 dětí. Také proběhla Noc s Andersenem spojená s přespáním v budově knihovny. I tentokrát se uskutečnila v termínu celostátní akce a opakovaně cíleně pro žáky Základní a Praktické školy. Až do května probíhala rovněž celostátní akce Už jsem čtenář – kniha pro prvňáčka, při které každý měsíc navštívily knihovnu dvě první třídy a seznamovaly se s literaturou. Pravidelné středeční čtení bylo součástí akce Celé Česko čte dětem a ke špičkovým akcím patřily programy Březen – měsíc knihy a Týden knihoven. Na všech akcích se podílel celý kolektiv knihovny, který včetně poboček tvořilo 33 pracovníků.

Knihovna Petra Bezruče může tedy rok 2016 považovat za velmi úspěšný, protože svými výsledky výrazně přispěla ke kultivaci velkého počtu občanů Opavy a jejího okolí a zejména mladé generace.

Kulturní dům Na Rybníčku

Kulturní dům Na Rybníčku má již řadu let nezastupitelné místo v kulturním životě města, protože po restituci Sněmovního sálu církevním řádem minoritů jako jediné zařízení v Opavě disponuje dostatečně kapacitním, byť ne zcela vyhovujícím univerzálním sálem pro různé kulturní pořady, který je využíván nejen městem jako jeho majitelem, ale formou pronájmu také dalšími kulturními opavskými institucemi.

První letošní akcí byl další abonentní koncert z cyklu pořádaného Magistrátem města Opavy. Šestáho ledna vystoupil s programem komorní klasické hudby americko-anglický houslista **Steven Crichlow** a česko-anglický klavírista **Tomáš Klement**. Abonentům zahráli díla A. W. Mozarta, A. Dvořáka, G. Gershwina a R. Strausse.

Cyklus pokračoval hned následující dva měsíce. 10. února prezentovalo **Trio Amadeus**, složené z českých hudebníků K. Dohnala, F. Hluchaně a P. Hluchaně, skladby Mozarta, Rossiniho a K. Stockhausena v programu Humor v hudbě aneb Harlekýnovy proměny.

Další, již předposlední koncert abonentní řady dne 17. března zaplnilo seskupení **Baborak Ensemble** programem Okouzlení lesním rohem. Zakladatel souboru,

hornista R. Baborák, který patří k našim špičkovým hráčům na lesní roh i jako sólista českých a zahraničních symfonických orchestrů, v doprovodu s dalšími členy komorního tělesa – M. Bačové, H. Baborákové a M. Sekery zahráli výběr skladeb pro tento nástroj s doprovodem od L. v. Beethovena po B. Bartóka.

V dubnu byl v pořadí VIII. koncertem ukončen abonentní cyklus 2015/2016. Koncertní trio **Andor Musicus - K. Bílková, P. Fajtl a J. Škrdlík** předneslo hudební poklady francouzského baroka z díla J. Ph. Rameaua.

V průběhu měsíce dubna nabídl Kulturní dům své prostory několika pořadům XX. ročníku festivalu Další břehy, kterému je věnován samostatný zápis. V závěru měsíce se ještě uskutečnil sedmý ročník divácky oblíbené tanečně-divadelní show v rámci **Mezinárodního dne tance**. Pořadatelem bylo taneční studio Tany Tany. Pozvání do Opavy přijalo více než sedmdesát účinkujících. Podle slov hlavní organizátorky Evy Grambalové v době přípravy představí uznávané tanečnice nebo jejich taneční skupiny nejrozličnější taneční styly od "...tanců latinsko-amerických, irských, španělského flamenga po tance moderní a chybět nebude ani show dance či tajemná ohňová show..." Akce se uskutečnila 30. dubna a její částí byla i divácká soutěž.

Po letní přestávce zahájila program druhé poloviny roku skupina **Tata Bojs**, jejíž koncert však pořádala Opavská kulturní organizace. Až v listopadu se uskutečnil další koncert abonentního cyklu, v němž vystoupila rumunská skupina Bucharest Gipsy Stars v čele s virtuosem světového formátu cimbalistou M. Predou s doprovodem v nezvyklém složení M. Turneadu – akordeon, B. Standou – klarinet a M. Gore – kontrabas. V pořadu My Roots, mé kořeny se program nesl v duchu rumunské multiinstrumentální hudby. Protagonista Marius Preda se tak vrátil ke svým kořenům od vyhrávání na svatbách od svých šesti let, přes studia v Nizozemí a spolupráci s významnými rumunskými i zahraničními hudebníky až po koncertování s jazzovými muzikanty světového ohlasu.

Základní umělecká škola Václava Kálíka uspořádala 30. listopadu v sále kulturního domu Na Rybníčku závěrečný koncert nejlepších účastníků přehlídky mladých talentovaných kytaristů opavského regionu v podvečerním programu **Kytarová smršť 2016**.

Matice slezská

Historický spolek se sídlem v Opavě, jehož největším odborem je již tradičně odbor v Opavě, potvrdil svou další existenci splněním předepsaných legislativních podmínek nového občanského zákoníku. Vyžadovalo to provést úpravy stanov celého spolku a změny v orgánech spolku a jejich vzájemných vztazích. Obdobně jako u hlavního spolku, který byl zapsán do spolkového rejstříku u Krajského soudu v Ostravě již v předchozím roce a kterému se název na základě výjimky dle § 3042 nového občanského zákoníku nezměnil, byl opavský odbor na základě usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. července 2016 zapsán jako Matice slezská, pobočný spolek

v Opavě. Ačkoliv sídlo odboru – Matiční dům na Rybím trhu zůstalo stejné, změnila se jeho adresa na Matiční ulice 175/2.

Členská schůze odboru se uskutečnila dne 17. března 2016 již tradičně v aule Církevní konzervatoře, jejíž studenti a pedagogové úvodem obohatili schůzi hudebním vystoupením. Schůze měla pouze hodnotící náplň, protože volební období ještě dále pokračovalo. Během roku došlo však ke změnám ve výboru odboru zrušením funkce tajemníka a rezignací dalšího člena, což se projevilo v další činnosti odboru útlumem nebo ukončením některých činností. V souladu s upravenými stanovami byla zrušena revizní komise odboru. Výbor rezignoval na pořádání vlastních matičních koncertů i na dřívější spoluúčast při pořádání festivalů Bezručova Opava a Třebovický koláč v Ostravě-Třebovicích. Ponechal si jen pořadatelství hudebního festivalu Beethovenův Hradec, jehož 54. ročník se konal ve dnech 16. až 19. července 2016 a byl určen studentům klavírní hry. Do soutěžní části se přihlásilo na třicet účastníků ze 12 zemí (včetně České republiky), několik jednotlivců nakonec nepřijelo, což však nic neubralo na kvalitě předvedených výkonů. Slavnostním zahájením byl koncert paní Arty Arnicané, členky mezinárodní poroty, která pohotově nahradila z důvodu náhle zdravotní indispozice dojednanou ruskou umělkyni A. Ryaguzovou. Koncert přinesl všem posluchačům mimořádný zážitek. Na závěrečném koncertu s názvem „Radost z vítězství“, který natočil Český rozhlas, se představili hlavní vítězové soutěže: Teprve patnáctiletý klavírista ze Slovenska Martin Chudada a slečna Saori Toyama z Japonska, kteří získali první ceny, a dva nositelé druhé ceny – T. Vrána a K. Vrtiška, oba z České republiky. O oba koncerty byl velký zájem a Velká dvorana hradeckého Červeného zámku byla zcela zaplněna. Další ročník festivalu nebyl na závěr vyhlášen, jak bývalo obvyklé, a Matice slezská po uzavření všech náležitosti spojených s festivalem od jeho dalšího pořádání ustoupila a pořadatelství předala Církevní konzervatoři v Opavě.

Ediční činnost odboru Matice slezské byla v roce 2016 sporadická. Vyšla obvyklá dvě čísla 42. ročníku Vlastivědných listů Slezska a severní Moravy s kvalitní obsahovou i grafickou úrovní, kde řada příspěvků byla mimořádně objevná. Ve druhém čísle se však dosavadní odpovědný redaktor a hlavní administrátor, Vlastimil Kočvara, po sedmnácti letech se čtenáři rozloučil a oznámil svou rezignaci na další účast v řízení periodika. Zpravodaj Matice slezské určený nejen pro členy opavského odboru, ale i pro členy ostatních odborů Matice slezské a také pro informování veřejnosti o její činnosti, který od prvního čísla v roce 1991 zajišťoval ve funkci tajemníka rovněž V. Kočvara, vyšel pouze jednou. Jiné publikace opavský odbor nevydal.

Matice slezská i v tomto roce formálně zaštiťovala cenu **Opavská Thálie**. V září byla za sezónu 2015/2016 udělena pouze cena diváka, kterou na základě ankety získal člen činohry Slezského divadla D. Volný. Cena za umělecký výkon se neudělovala vzhledem k personálním změnám ve vedení SDO v uplynulé sezóně a o její další budoucnosti vedení Matice slezské začalo jednat s novým ředitelem po jeho nástupu do funkce.

K blížícímu se **140. výročí vzniku Matice opavské** a tím i matiční činnosti ve Slezsku připravilo Slezské zemské muzeum výstavu Matice opavská a spolkový život ve

Slezsku, zahájena byla 6. prosince 2016. Matice slezská se poradenskou funkcí také na výstavě podílela.

Matičnickými členy i veřejností velmi oblíbené zájezdy se v roce 2016 neuskutečnily. Rovněž tak pilotní projekt cyklu besed a přednášek o historii a významu Matice slezské připravovaný již v minulém roce se v průběhu roku nerealizoval.

Velmi výraznou částí činnosti Matice slezské v průběhu roku představovalo úsilí o **vyřešení problémů** spojených s Matičnickým domem. Byť je to spíše interní záležitost spolku, má velmi úzkou spojitost s městem. Po obnovení spolku v roce 1989 město navrátilo Matici slezské její historický majetek – Matičnický dům v Opavě, do trvalého užívání i pozemky. Vlivem nepříznivých historických změn v průběhu minulého století a také změnou legislativy v tomto století se dostaly pozemky pod Matičnickým domem do majetku státu, který v roce 2014 ukončil jejich bezúplatné užívání a postavil Matici slezskou před skutečnost buď pozemky odkoupit, nebo za ně platit nájem. Vzhledem k jejich rozsahu i umístění v centru města jde v obou případech o částky značně vysoké, pro dobrovolný spolek v podstatě likvidační. Navíc se k tomu připojila skutečnost, že stát poskytl Matici slezské prostředky pro mnohamilionovou rekonstrukci Matičnického domu převzatého v havarijním stavu, která se splácela jeho užíváním státem do něj umístěnými institucemi: Pedagogicko-psychologickou poradnou a školským stravovacím zařízením. Tyto instituce změnou legislativy přešly na kraj a stát nyní vymáhá po majiteli Matičnického domu velmi vysokou „neumořenou“ část investovaných prostředků. S ohledem na historický význam Matice slezské a jejího předchůdce Matice opavské a jejich zásluhy o zachování češství ve Slezsku je postoj státu ze strany Matice slezské považován za zcela absurdní a nespravedlivý. Tento problém usilovala Matice slezská za velmi účinné spolupráce města i podpory poslanců řešit s Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, zatím ale bezvýsledně. Proč naprostá tvrdost státu a nekompromisní postoj vůči Matici slezské v této problematice takto trvá, zůstává zatím nezodpovězenou otázkou.

Opavská kulturní organizace

Opavská kulturní organizace pokračovala v kulturní činnosti podobně jako v roce minulém a realizovala ji ve stejných provozních prostorách. Podle výroční zprávy se podařilo zejména zlepšit image organizace jako celku. Celková návštěvnost sice nepřekročila loňská čísla, bylo to bez několika jednotlivců šedesát tisíc, avšak s přihlédnutím ke skutečnosti, že po dobu dvou měsíců byla hlavní expozice v Obecním domě Cesta města uzavřena a jedna z připravených výstav – **Opavská nej...**, byla proto instalovaná v exteriéru v parku mezi Obecním domem a Ptačím vrchem. Vzbudila mimořádný zájem Opaváků, jejichž počet ovšem nebylo možné monitorovat, takže celková skutečná návštěvnost nepochybně překročila loňská čísla. Uzavírka expozice přes svou náročnost, protože bylo nutno exponáty částečně vyklidit a opět nainstalovat, však měla pozitivní význam. V té době bylo do výstavního prostoru podle připraveného projektu instalováno nové klimatizační zařízení, které nejen zlepšilo mikroklima v expozici a také komfort návštěvníků, ale zvýšilo i ochranu vystavených exponátů, což umožní vystavovat i historicky cenné exponáty. Organizace prokázala

dobré výsledky i z ekonomického pohledu. Příspěvek zřizovatele na provoz byl v roce 2016 snížen o jeden milión na celkem 14 miliónů, ale při celkových nákladech přes 17 miliónů korun překročil příjem také díky vlastním aktivitám částku 18 miliónů, takže hospodářský výsledek vykázal příznivý zisk ve výši 974 tisíc korun.

Při všech svých aktivitách určených veřejnosti využívala Opavská kulturní organizace široké spolupráce s dalšími institucemi, zejména se Slezským zemským muzeem, Slezskou univerzitou, Zemským archivem v Opavě a jeho pobočkami, Národním památkovým ústavem, ale také Galeríí výtvarných umění v Ostravě a Spolkem pro Ostravskou kulturu. Spolupracovala také s řadou opavských škol. Byla také aktivním a někdy i hlavním podílníkem při organizování významných akcí ve městě: kulturních festivalů Bezručova Opava a Další břehy, Landscape festival Opava 2016 a dalších.

Připomeňme nejvýznamnější kulturní akce, které se v roce 2016 uskutečnily v jednotlivých zařízeních organizace.

Expozice Cesta města

Expozici obohatily tři krátkodobé výstavy, když další bylo nutno z důvodu jejího uzavření instalovat ve venkovním prostoru, jak je uvedeno výše. Z konce předchozího roku (vernisáž byla 12. listopadu 2015) přecházela výstava **Opavský pivovar**, kterou do ukončení 14. dubna zhlédlo více jak tři a půl tisíce osob. Výstava představila dějiny pivovarnictví ve městě od středověku, kdy u jeho zrodu stála právovárečná společnost jako organizace s tradičním řízením, přes založení průmyslového pivovaru v 19. století, jeho rozvoj, kdy svým významem přesáhl hranice regionu až po zánik v roce 2010, kdy byl nahrazen moderním nákupním centrem. Neméně úspěšnou byla výstava **Jménem zákona** ve dnech 28. dubna až 28. srpna, která prezentovala dějiny četnictva ve Slezsku a byla společným projektem se Slezským zemským muzeem. Představovala historii bezpečnostního aparátu ve Slezsku v době habsburské monarchie a Československa, a to na předmětech ukazujících profesní i osobní život četníků, jejich činnost na služebnách i v kasárnách, ale i jejich konfrontaci s následky násilné činnosti. Z výběru konkrétních případů řešených policií vzniklo originální a pro návštěvníky zvláště přitažlivé „panoptikum země Slezské“. Poslední krátkodobá výstava v trvalé expozici připomněla nejen minulé podoby Opavy, ale také vývoj techniky související se snímáním a prohlížením „prostorových“ fotografií. S názvem **Třetí rozměr Opavy** se vrátila do konce 19. století, kdy v Opavě zahájila provoz Kaiserpanorama, tedy přístroj umožňující prohlížení stereoskopických obrázků. Veřejnosti přístupný podnik na Kolářské ulici předváděl návštěvníkům ve třech dimenzích města, krajiny, pamětihodnosti nebo také různé slavnosti z celého světa. Těžištěm předváděných snímků však byla Opava mezi lety 1890 až 1938, její různá místa a jejich podoby. Současně představila i zařízení, která pronikla i do soukromí a umožnila podobné projekce v domácím prostředí. Ke všem výstavám byly připraveny hojně využívané vzdělávací programy pro školy, tematické přednášky pro veřejnost a komentované prohlídky. V rámci trvalé expozice však pořádala Opavská kulturní organizace další přednášky na různá témata, která se více či méně vztahovala k expozici a na nichž přednášeli pozvaní experti z různých odborných zařízení. Během

roku se uskutečnilo celkem dvanáct doprovodných akcí buď přímo ve výstavním prostoru, nebo také v Klubu Art, případně v Sále purkmistrů.

Galerie Obecního domu

V Galerii Obecního domu zaměřené na současné umění a také na vlastní projekty pracovníků OKO se uskutečnilo během roku osm výstav s celkovou návštěvností 4700 osob.

První výstava, která přetrvala z prosince předešlého roku, patřila italské grafičce a keramičce Marileně Bergamini. Od 4. února do 3. dubna vystavoval v galerii ostravský malíř **Marek Nenutil**, který na svých surrealistických plátnech představoval vlastní vidění světa inspirovaného téměř čímkoliv – historií, filmy, událostmi, ale také různými vlastními životními zkušenostmi. Prolnutí všech těchto inspirací vznikal u diváka pocit připomínající požití silné dávky halucinogenu.

Další výstavou se galerie připojila k festivalu Další břehy. Pod názvem **I Benátky jsou v mém srdci** vystavoval v době 7. dubna až 1. května Pavel Piekar barevné linoryty zpodobňující imaginární portréty známých osobností, které jsou s Benátkami spojené ať už svým původem nebo působením.

Také další výstava byla součástí rozsáhlejší kulturní akce – Landscape festivalu. Pod názvem **CZECH-SCAPE** představila téma současné české krajinářské architektury s přesahy do dalších příbuzných disciplín, čímž záměrně překročila hranice běžného chápání oboru architektury. Téma bylo pojato jako komplexní obraz krajiny, zahradních prostor a městských celků pod jednou oblohou. Výstava proběhla od 5. května do 10. července.

V prázdninovém čase od 14. července do 4. září byl galerijní prostor věnován výstavě **Spectaculare Art – Otisk hudby**. Řada autorů, například M. Pustějovský, M. Cimala, J. Ulrych, M. Škapa, T. Vavříček atd. představili interaktivní světelné objekty reagující na hudbu a podobně i obrazy hudbou inspirované. Výstava se tak stala jakýmsi hudebním otiskem do současného výtvarného umění, jak ostatně už napovídá i její název.

Zářijová výstava byla věnována architektuře spojené s vínem. Pod názvem **Architektura a víno ve střední Evropě** byly představeny čtyři desítky staveb a zařízení vinařství, které vznikly ve střední Evropě v posledních letech. Kromě plánů, fotografií a další dokumentace byla na výstavě zastoupena některá moravská vinařství vlastním malým stánkem spojeným s ochutnávkou vín a s jejich prodejem. Výstava trvala od 7. do 25. září.

Od 6. září vystavoval své interpretace různých témat pod názvem **Dveře dovnitř** Milan Cais ve formě kombinovaných technik od obrazů po reálné trojrozměrné výtvary. Do galerie se vrátil po pěti letech, tentokrát však na rozdíl od předchozí prezentace nebyl jeho projev inspirován hudbou, která tohoto multimediálního umělce většinou ovlivňovala. Výstava trvala do konce listopadu.

Závěr roku galerie věnovala domácímu tématu. Výstava se jmenovala **Neposílejte nám už žádné rukopisy** a připomenula první desetiletí opavského nakladatelství Perplex. Výstava dokumentovala přínos nakladatelství zejména pro literární, ale i společenský život regionu. Vizuální materiály, dokumentární artefakty a historické dokumenty mapovaly porevoluční kořeny, z nichž činnost nakladatelství vyrůstala a na něž navázala a přehledně prezentovala bohatou žeň beletristické produkce, v níž se hlavně mladá tvůrčí generace vyjadřuje jak k minulosti, tak i k současným problémům, které je inspirují, nebo také provokují k vlastnímu vyjádření. Výstava pokračovala i v dalším roce.

Ke galerijním výstavám bylo také využito foyer kavárny k výstavám menšího rozsahu, které tematicky navazovaly na hlavní galerijní prostor nebo byly věnovány samostatným výtvarným projevům.

Dům umění

Dům umění s přilehlým kostelem sv. Václava zůstává nejrozsáhlejším výstavním prostorem ve správě OKO. Má také nejvyšší návštěvnost, která v roce 2016 překročila 23 tisíc návštěvníků. Výstavy, kterých se během roku uskutečnilo celkem 26, byly jako obvykle uspořádány v blocích. Těch bylo celkem 6, vždy se společnou vernisáží. Stejně jako v minulých letech byla v každém bloku jedna výstava věnována zápujčce z Galerie výtvarných umění v Ostravě, která tímto způsobem představuje opavské veřejnosti výběr významných děl ze svých sbírek.

První a návštěvnicky nejúspěšnější v roce 2016 byla výstava **Magičtí Lucemburkové. Čeští králové a panovníci Svaté říše římské**, kterou doprovázela výstava klauzurních a diplomových prací v roce 2015 Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity. GVUO pod souborným názvem **Válečný mrak** zapůjčila díla umělců, kteří reflektovali válečné hrůzy: E. Filly, Fr. Hudečka, A. Wachsmann, V. Wünsche a dalších. Výstava o Lucemburcích zaujala rozsáhlými panely s texty k osobnostem z rodu Lucemburků, k důležitým událostem, stavbám a rukopisům. Vystaveny byly také modely hradů, kopie významných dokumentů, plastiky sochaře I. Kitzbergera. Centrálními exponáty pak byly repliky Svatováclavské a Říšské koruny a císařského žezla.

Druhý blok výstav představil několik osobností s pestrou škálou výtvarných projevů. V přízemí byly vystaveny dřevěné plastiky a velkoformátová plátna Jana Svobody. Výstava nesla název **Stále totéž a stále znovu**. Další dvě patra Domu umění byla věnovaná výtvarné fotografii, jejíž autoři jsou spojeni s Institutem tvůrčí fotografie Slezské univerzity. Pavel Mára představil pod názvem **Corpus etc.** průřez svou dosavadní tvorbou. Byl to výběr z jeho téměř třiceti cyklů, jimž dominoval tetraptych Memory XIV ze souboru Triptychy 2009. Druhé patro zaplnil průřez dosavadní tvorby Dity Pepe, kde byly vystaveny **Portréty 1999–2014**, které jsou osobitým fotografickým deníkem zachycujícím její proměny od mladé dívky až po matku dorůstajících dcer. Galerie výtvarného umění v Ostravě zapůjčila do oratoře vybraná díla umělců, jejichž díla nejsou svázána žádnými pravidly a základem jejich tvorby je výtvarný experiment. Byli to VI. Bludník, J. Ister, R. Plesen, Zb. Slona, M. Medek a další.

Třetí blok výstav, který probíhal od dubna do června, byl věnován jedinému tvůrci – **Salvatoru Dalímu**. Kromě oratoře, kde přetrvala výstava **Informel** z předchozího období, zaplnily ostatní prostory Domu umění více jak dvě stovky děl, jejichž nosnou část tvořil cyklus litografických listů k Danteho Božské komedii. Součástí výstavy byly také malované talíře, keramické desky, hedvábné šátky potištěné sítotiskem, soubor bronzových plastik a užitého umění. Autorovu audiovizuální tvorbu reprezentoval film *Andaluský pes* a animovaný příběh *Destino*. Výstava spolu s doprovodným programem přitáhla více jak šest a půl tisíce návštěvníků.

Čtvrtý výstavní blok představil hned tři architekty a výtvarníky, z nichž dva jsou spjati s naším regionem. Alfréd Šupík, rodák z Chlebičova, architekt a fotograf, představil výběr ze své tvorby pod názvem **Má imaginární domovina**, kde více jak pěti desítkami fotografií dokumentoval místa, kam dříve turisté prakticky nejezdili a která nebyla narušena zásahy člověka. Obsahem fotografií byly krajiny, architektura a přírodní úkazy, kde člověk byl výjimečně pouze jejich doplňkem. Obdobnému tématu se věnovala i opavská architektka Jitka Štenclová, která na výstavě **Dualita** představila své kresby z cest, kde na místě zachycuje viděné tužkou, uhlem nebo fixem do svého skicáku. Černobílé krajiny doplnily pastelové variace jednotlivých měsíců v roce a krátké básně k některým zobrazeným místům. Přizemní prostory Domu umění zaplnila výstava **Architektura zmocňující se prostoru**. Jednalo se o výstavu, která byla vůbec poprvé věnována životu a dílu Alfreda Neumanna. Připravil ji ostravský spolek Kabinet architektury, který se věnuje popularizaci architektury. Vystaveny byly dosud nezveřejněné autorské fotografie, architektonické výkresy, modely budov ve zmenšeném měřítku a ve skutečné velikosti prostorové modely některých modulů, z nichž se budovy či objekty skládaly. Do oratoře zapůjčila ostravská Galerie výtvarného umění výběr ze svých sbírek s názvem **Nová figurace**, který prezentovaly poválečné tendence odmítající estetiku neosobního abstraktního umění a preferovaly návrat k figurální malbě. Vystavena byla díla J. a K. Valových, R. Němce, A. Šimotové, J. Balcara, Fr. Ronovského, J. Načeradského, sochaře K. Nepraše a dalších.

Stěžejní částí bloku zářijových a říjnových výstav byla výstava **Teodor Rotrekl / Malíř budoucnosti**. Vystavená díla byla vybrána s ohledem na téma festivalu Bezručova Opava – Člověk mezi uměním a vědou, protože výstava byla jeho součástí. Rotreklvy obrazy ukazují prolínání světa vědy a umění, protože autora kromě techniky malování vždy zajímala také astronomie, fyzika, biologie a řada dalších vědních disciplín. Výstava zaplnila celý Dům umění mimo vstupní prostory v přízemí, kde probíhala výstava holotropního umění šestice umělců, kteří v čase zachytili vývoj a průběh proměny svého psyché. V oratoři tradičně vystavila ostravská galerie ze svých sbírek výběr z děl Klubu konkréťtů. Souběžně probíhala také výstava v kostele sv. Václava, kde na výstavě **Paralelní vrstvy** byly instalovány práce Jakuba Nepraše, který používá nová média, především videoinstalace, v nichž předvádí své vidění přetechnizovaného světa jako „druhou přírodu“.

Poslední dva měsíce roku měly výstavy v Domě umění včetně kostela sv. Václava opět blíže k domovu. V přízemí byl vystaven rozsáhlý výběr pohlednic ze sbírky opavského sběratele R. Dybowicze **Svět včerejška na opavských pohlednicích 1893–1918**, rozčleněný do řady tematických skupin. Ve druhém patře sloupové síně vystavoval profesor Slezské univerzity Zdeněk Stuchlík své nejnovější a dosud nevystavované

fotografie s tématem **Mezi řádem a chaosem**. Také prostor kostela sv. Václava zaplnily fotografie domácí autorky. Zuzana Samara zde pod výstižným názvem **Bez domova** dokumentovala na černobílých a barevných fotografiích život lidí, kteří přišli o svůj domov a žijí v provizorních obydlích a pod mosty, a které zachytila během roku 2015 svým objektivem v Opavě, ale také v Ostravě a Praze. První patro sloupové síně bylo věnováno nejnovější tvorbě Hany Mikulenkové, která na výstavě **Možná jsem moc, ale Ty jsi víc** svými barevnými malbami, ale i jemnými perokresbami ovlivněnými pobytem v Asii zpodobňuje jako metaforu života moře a další přírodní úkazy – vegetativní symboly, křídla, koruny stromu nebo tvary diamantu. Do oratoře byla zapůjčena díla současných autorů působících v Moravskoslezském kraji, jejichž tvorba svým přínosem již překročila rámec kraje a která obohatila sbírky ostravské galerie, mimo jiné to byly práce J. Špaňhela, I. Štenclové, D. Balabána, H. Průchové a dalších.

Klub Art

V klubu se uskutečnil velký počet různorodých akcí – koncerty rozmanitých žánrů, přednášky, divadelní představení, literární a básnické večery, filmová představení a další. Většina z nich se těšila značné návštěvnosti, ale byly i takové, o které nebyl velký zájem přes jejich skutečně vysokou uměleckou kvalitu. Byly to zejména alternativní jazzové projekty nebo představení alternativního divadla, která jsou mediálně méně známá. Přesto je takovým pořadům trvale věnována pozornost pořadatele, aby byla zachována diverzifikace kulturního programu, a je zde také snaha o seznamování veřejnosti s progresivními směry současné kultury. Některé akce většího rozsahu přesáhly prostorové možnosti klubu, a proto je pracovníci Klubu Art uspořádali v Kulturním domě Na Rybníčku, ale také na veřejných prostranstvích mimo Obecní dům. Týkalo se to zejména účasti Opavské kulturní organizace na městských festivalech Další břehy, Bezručova Opava, ale i na mimořádném Landscape festivalu. Zejména na těchto pořadech spolupracovali pracovníci organizace a tedy i Klubu Art s dalšími opavskými institucemi – Slezským zemským muzeem, Slezskou univerzitou, ale i s několika školami a dalšími veřejnoprávními institucemi či s privátními osobami. Záznam o těchto programech je uveden v příslušných částech kroniky.

Nejčastějšími pořady v klubu byla hudební vystoupení věhlasných i méně známých kapel, byly to například kapela Vertigo (24. 3.), Žalman a spol. (9. 4.), Support Lesbiens (28. 10.), Folimanka blues (5. 11.), Priessnitz (2. 12.), vystupovali také zpěváci se svými kapelami – již po několikáté L. Dusilová (19. 3.) či J. Šuranská (6. 10.). Na řadě hudebních večerů vystoupilo i několik kapel – na Opavské klubové noci 6. května hned tři, v listopadovém pořadu Metalcore čtyři. Počet hudebních pořadů dosáhl dvě desítky, jejich program však naplnil daleko větší počet kapel.

Sál klubu hostil také zajímavé inscenace. 21. ledna brněnské studio Paradox v představení **Daemoni** přivedlo na scénu osudy Jiřího Mahena a Bořivoje Srby. V dubnu (18. 4.) úspěšně hostoval v klubu – a v Opavě již po několikáté – známý pražský divadelní a filmový herec Jaroslav Dušek se svými improvizacemi. **Malá inventura 2016** byla krátká řada zajímavých představení: Začala již 23. 10. v parku u kašny pod Ptačím vrchem „zcela otevřeným divadelně-hudebním improvizčním večerem **Standard'artní kabaret Vosto5** a pak pokračovala v sále klubu. Petra Tejnorová představila 24. října svůj scénický dokument **Uhozené květinou** o vnitřním

životě tří konkrétních žen. V něm odhaluje pod různými úhly pohledu představy o ženách, které o nich vytváří společnost a které si o sobě někdy vytvářejí ony samy. Představení **Třetí lež** podle knih autorky A. Kristof Velký sešit, Důkaz a Třetí lež proběhlo 25. října a zpodobnilo příběh dvojčat přesazených v době války z velkého města na vesnici k podivínské babičce. Všeho se nedostává a protagonisté tak musí hledat cesty své existence. Představení řeší rozpor mezi etikou a podléhání zlu s viditelnou snahou se mu vzepřít. Posledním představením série bylo 26. 10. **Für die macht**. Byla to kombinace autorského jevištního projevu Halky Třešňákové, videa a jevištní fotografie o cestě možného řešení globálních problémů světa a dosažení světové demokracie.

Klub Art také již posedmé realizoval festival **Jeden svět** s tématem Hledání domova. Ve dnech 4. až 8. dubna byla promítnuta dvacíťka dokumentárních filmů o lidských právech pro veřejnost a školy doprovázená besedami s představiteli různých kulturních a charitativních institucí. Pro některá promítání byl využit i Sál purkmistrů, v němž byla instalována doprovodná výstavka Dejme dětem rodinu. Festivalu se zúčastnilo přes patnáct set diváků.

V pestré nabídce Klubu art nechyběly ani akce jako autorská čtení, kdy například představila 17. 3. Blanka Fišerová svou novou sbírkou **Zlodějky vrací lžičky**. Kromě autorky byla na večeru přítomna její přítelkyně Jana Janěková, která přečetla ukázkou z knihy, a hudební doprovod zajistili bratři Vankové. V říjnu vystoupila skupina **Abendland** a součástí večera byl křest stejnojmenné knihy, která je věnována území od Opavy na severozápad jako zdroje inspirací literárních i hudebních. Pokřtěna byla i nová deska. Večer byl součástí festivalu Bezručova Opava. Program klubu doplnily také besedy či klasické přednášky, z nichž velký zájem vzbudila beseda dvou opavských cestovatelů – Jana Kunzeho, dramaturga OKO, a Pavola Hudrana, kteří v pořadu **Z Kapského města do Namibie** hovořili o své dobrodružné cestě po Jihoafrické republice. Jiné, avšak neméně napínavé chvíle zažívala novinářka Markéta Kutilová na Středním východě, o dojmy se podělila s vděčným publikem v besedě **Islámskému světu na dostřel**. Výtvarník **Milan Cais** hovořil dne 9. 11. o svém vidění světa a uměleckých názorech, které v reálné podobě představovala současně probíhající výstava z jeho tvorby v galerii Obecného domu.

Slezské divadlo

Období divadelní sezóny 2015/2016 a část následující sezóny do konce roku 2016, kterému je věnován tento kronikářský záznam, byl pro Slezské divadlo dobou určité nestability a personálních změn v oblasti vedení divadla. Již na jaře 2015 rozhodl zřizovatel divadla – město Opava - vyhlásit výběrové řízení na funkci ředitele divadla. Z přihlášených uchazečů o tento post výběrová komise zvolila Mgr. Karla Drgáče, který dne 1. července 2015 nastoupil do funkce a nahradil tak dosavadního ředitele Ing. Jindřicha Paskera. V jeho prospěch hovořil jak předložený náročný projekt, tak i skutečnost, že šlo o zkušeného divadelníka i se zahraničními zkušenostmi. Navíc měl blízký vztah k Opavě, v níž strávil část svého mládí. Při nástupu řekl o svých plánech mimo jiné: „Divákům chci nabízet hry na evropské úrovni, alespoň v něčem výjimečné... Nedovolím, aby tu byl jeden dobrý herec a ostatní se vezli...“ Svou funkci

začal velmi razantně – odvolal šéfy opery a činohry a na jejich místo jmenoval nové, zasáhl do již připraveného repertoáru nové sezóny, uvažoval o změně premiérového dne. Ukázalo se však, že i zkušený divadelník nemusí vždy správně odhadnout své možnosti. Jeho nedomyšlená opatření narazila na rozhodný nesouhlas většiny členů uměleckých souborů, podpořených i odborovou hereckou asociací a došlo k zásadnímu střetu mezi nimi a vedením divadla. Vlna pobouření dosáhla i do opavské veřejnosti, což nakonec vyústilo k odvolání Mgr. Karla Drgáče z funkce. Dne 27. listopadu byl pověřen řízením divadla ing. Martin Dobeš, dosavadní ekonomický náměstek ředitele. Hned po nástupu odvolal opatření vydaná jeho předchůdcem a vrátil chod divadla do původních kolejí, čímž uklidnil vášně pracovníků divadla. Svou funkci zastával do 31. května 2016, kdy na základě výsledku nového výběrového řízení byl ředitelem divadla jmenován Mgr. **Ilja Racek**, Ph.D. Nový ředitel svým uvážlivým jednáním, kdy se nejdříve seznamoval s provozem divadla a jeho možnostmi i jednotlivými osobnostmi, které chod divadla významně ovlivňují, přispěl výrazně k jeho stabilizaci. Utlumení rozporů umožnilo návrat k normální umělecké práci, takže závěr roku přinesl opět dobré výsledky Slezského divadla pro kvalitní kulturní život města a regionu.

V září začala divadelní sezóna 2015/2016 představením pro děti, a to premiérou divadelní podoby oblíbené pohádky Jana Karafiáta **Broučci**. V režii opavského Jakuba Stránského se hlavních rolí ujali Daniel Volný, Tereza Bartošová a Hana Vaňková. O čtrnáct dnů později se uskutečnila v české premiéře hra současného anglického autora Robina Hawdona **Všechno nejlepší**. Hra je situační komedií, v níž hlavní hrdina - úředník Bob řeší manželskou krizi fingovanou milostnou schůzkou v hotelu, kde se souhrou náhod ve vedlejší pokoji seznamuje dvojice ze seznamky. Pokoje jsou propojené a obsluhující poněkud prostoduchý pikolík a také číšník vyvolávají velký zmatek záměnou přítomných osob, nakonec i vlastní manželky Boba. Vše končí smírem a přáním všeho nejlepšího, což symbolizovalo i přání Slezskému divadlu, protože počátek sezóny byl ještě spojen s oslavou 210. výročí zahájení divadelního provozu (1. října 1805) připomínaného celý minulý rok 2015. U této premiéry byla rovněž předána v rámci Opavské Thálie cena diváka za rok 2015, kterou na základě veřejné ankety získala sólistka opery Ilona Kaplová Tichá.

Do konce roku 2015 uvedlo Slezské divadlo ještě dvě premiéry. V neděli 18. října, ještě za vedení divadla Mgr. K. Drgáčem, to byla opera G. Pucciniho **Tosca**. Toto hudební drama plné lásky, vášně, nenávisti a podlosti, v níž hlavní hrdinka ještě než spáchá sebevraždu, zavraždí představitele policie Scarpia v odvetě za popravení jejího milence, malíře Caravadossiho, patří ke stálým operním představením v celém světě. Do Opavy se vrátilo již po šesté (od roku 1945). Působení nového ředitele se projevilo v početnějších alternacích hlavních představitelů i v nově koncipovaném divadelním programu obohaceném o celé libreto opery. Na první premiéře se v hlavní roli představila E. Biegas, v dalších předních rolích to byli J. Nociar jako malíř Cavaradossi, Z. Kapl jako Angelotti a G. Beláček jako Scarpia. Představení v originálním znění bylo premiérovým publikem přijato velmi vřele. O vysoké kvalitě představení svědčí skutečnost, že hostující sólista G. Beláček byl za svou roli nominován do nejužšího výběru na cenu Thálie. Další premiérou divadelní sezóny 2015/2016 byla hudební komedie **Limonádový Joe**, kterou opavské divadlo uvedlo poprvé. Tato velmi úspěšná komedie autorské trojice Brdečka-Rychlík-Hála již prošla téměř všemi divadelními

scénami u nás a je známá i z filmového zpracování jako „koňská opera“, (v němž hlavní roli hrál ostravský rodák Karel Fiala), byla poslední premiérou roku, na které se podílel jak operní, tak i činoherní soubor posílený o hosty z operetního souboru Národního divadla moravskoslezského v Ostravě. V kabaretním prostředí, do něhož byl děj situován, přinesl do hlediště veselý humor, hravost a občerstvení – a to doslova, protože se podávalo i v předních řadách. Byla to opravdu zábavná podívaná na hrdinské kousky neohroženého abstinenta Limonádového Joea, který čelil podrazům pistolníka Horáce známého jako Hogo Fogo, aby získal lásku arizonské pěnice Tornádo Lou. Pochopitelně scénu zaplnily i další postavy „divokého západu“, aby všechny zápletky a spory nakonec skončily zjištěním, že ač „padouch nebo hrdina, my jsme jedna rodina“. Představení bylo velmi zábavné a potvrdilo zájem diváků o dobrý divadelní humor.

Silvestrovským představením tohoto muzikálu spolu s hrou **Všechno nejlepší** Slezské divadlo v Opavě uzavřelo první polovinu divadelní sezóny a také rok 2015.

Během prvních týdnů roku 2016 Slezské divadlo publikovalo výroční zprávu za minulý rok 2015, proto z ní uvádíme několik hospodářských údajů: V roce 2015 uvedlo divadlo celkem 12 premiér a jeho soubory odehrály 311 představení na půdě divadla, na zájezdech v České republice a v Polsku. Počet předplatitelů za uplynulou sezónu mírně stoupl a celková návštěvnost za rok dosáhla 79,5 %. Při celkové roční tržbě přes devět milionů korun představovaly celoroční provozní náklady za rok 2015 částku téměř 83 milionů, které byly hrazeny z největší části z příspěvku města jako zřizovatele divadla ve výši 68 milionů korun. S menšími dotacemi přispělo divadlu Ministerstvo kultury ČR a také Moravskoslezský kraj.

V lednu pokračovala divadelní sezóna lednovou premiérou hry **Ženitba** ruského klasika N. V. Gogola, která byla první premiérou roku. Hlavními postavami hry jsou dívka na vdávání Agáta, která se chce vdát, ale neví jak na to, a její protějšek, notorický mládenec Podkolatov, trochu bačkora a lenoch, žádný hrdina, v podstatě hodný člověk, ale přece jen nějaká jistota. Kolem obou se pak točí řada postav, jednoho druhému dohazují, ale zase rozmlouvají, aby nakonec vše dospělo ke šťastnému konci. V novějším překladu Leoše Suchařípy hru nastudoval Ivan Misař, protagonisty představení byli Tereza Bartošová a Jakub Stránský.

V lednu však zaznamenalo Slezské divadlo vážnou ztrátu. Po krátké nemoci zemřel ve věku 83 let dlouholetý člen činoherního souboru **Emanuel Křenek**. Kromě několika prvních let zůstal po celý život věren opavskému divadlu a i po odchodu do důchodu velmi často hostoval v činoherních představeních. Byl všestrannou osobností nejen v divadle – během své éry úspěšně hrál i v řadě operet, ale po více jak šedesát let se výrazně podílel na opavské kultuře jako organizátor a popularizátor dalších uměleckých oblastí – ve fotografii, výtvarném umění, literárních programech a dalších. V roce 1998 mu byla městem udělena Cena Petra Bezruče.

Únorová divadelní premiéra přinesla kromě světoznámé a oblíbené jednoaktové opery P. Mascagniho **Sedlák kavalír** v režii L. Cukra a se sólisty K. Jordy jako Sentuzzu, J. Rouska v roli Turrida, I. Tichou jako Lolu, A. Vovka jako Alfia a Š. Maršálkovou v roli Turridovy matky Lucie novinku: Requiem Gabriela Faurého. Toto jeho nejznámější dílo

je mší za mrtvé pro orchestr, varhany, sbor a sólisty. K této krásné hudbě vytvořil choreograf Valerij Globa baletní fantazii a nastudoval ji s baletním souborem a členy opavské opery v působivém provedení jako modlitbu za spásu duší zemřelých, které s pomocí postavy Zjevení hledají cestu do věčného přibýtku v nebesích. Skladba má sedm částí a každá z nich je sugestivním vyjádřením, které má svou vlastní kompoziční hodnotu. Choreografie byla vedena v neoklasickém stylu, sóla zpívali T. Kavecká a Zd. Kapl, roli Zjevení tančil J. Březina. Pro obě části večera vytvořil scénou J. Vlček a kostýmy T. Krypta, dirigentem byl M. Šedivý.

Březen obohatil repertoár opavské činohry premiérou hry dánského autora Thomase Vinterberga **Rodinná slavnost**, která je adaptací jeho úspěšného filmu *Festen*, jenž získal na filmovém festivalu v Cannes cenu poroty a poté řadu dalších ocenění z celého světa. Hru adaptoval pro jeviště Bo Hr. Hansen a již prošla mnoha divadly v zahraničí a také u nás. Na opavskou scénou ji přivedl režisér R. Groszman. Její děj je koncentrován na oslavu šedesátin úspěšného hoteliéra Helgeho v podání Martina Táborského, kam se sjíždí celá rodina včetně nepozvaných členů. Přijíždějí účastníci oslavy, konají se poslední přípravy, hosté se oblékají ke stolu, následuje večeře s četnými projevy. A právě během těchto frází vyplouvají na povrch minulé události, které v žádném případě neslouží ke cti nejen oslavenci, ale i dalším rodinným příslušníkům. Atmosféra se stává mrazivou a postupně poznávaná pravda a celkový průběh oslavy komplikuje vztahy mezi přítomnými. Hra končí, hosté se rozcházejí, ale rodinná pouta jsou vážně pošramocena, takže návrat k minulosti již není možný. V Groszmanově režii a ve výtvarném podání S. Markové se představil prakticky celý činoherní soubor. Premiéra však byla obecenstvem přijata s rozpaky, zejména proto, že místy nebylo hercům rozumět, jako by zapomínali, že repliky jsou určeny především divákům a nikoliv jen účinkujícím na scéně. S touto výtkou hodnotila recenzentka J. Hrušková představení jako přínosné.

V dubnové premiéře sáhla opavská opera po osvědčeném a často hraném díle G. Bizeta **Carmen**. V klasickém pojetí ji režírovala J. Andělová Pletichová na scéně J. Milfajta a v kostýmech T. Kypty. Na inscenaci se podílel celý operní soubor, hudební nastudování řídil P. Šumník. V titulních rolích účinkovali B. Martínková-Polášková a I. Tichá jako Carmen, J. Nociar a J. Rousek jako Don José, Z. Kapl a A. Vovk jako Escamillo, T. Kavecká a B. Čechová jako Michaela. Premiérové publikum přijalo provedení s nadšením, rovněž další reprízy byly velmi úspěšné. Pěkným završením nastudování tohoto díla byla nominace B. Poláškové na Thálii v oboru opery. V dubnu připomnělo Slezské divadlo také 400. výročí úmrtí W. Shakespeara komorní hrou **Souborné dílo Williama Shakespeara (ve 120 minutách)**, která je společným dílem A. Longa, D. Singera a J. Winfielda. Tři „shakespearovští odborníci“, Kuba, Michal a Dan, se postupně mění na Romea, Hamleta, Tita Andronica či Othella a každý po svém medituje nad svým činem či osudem. Vzduchem sviští kordy, lítají polibky i rány, zní čeština, angličtina a nefalšovaná skotština a obecenstvo se pochopitelně dobře baví. A skutečně za dvě hodiny si diváci připomněli celé rozsáhlé dílo anglického klasika, takže představení mělo u obecenstva dobrý ohlas.

V poslední inscenaci činohry divadelní sezóny uvítalo opavské obecenstvo po čtyřiařidvaceti letech hru Gabriely Preissové **Gazdina roba** s podtitulem *To Tvoje divné srdce, Evuša moja*, kterou v úpravě Anny Saavedry uvedla pohostinsky šéfka

ostravského Divadla P. Bezruč J. Ryšánek Schmidtová na scéně a v kostýmech výtvarnice K. Kováčikové. Dramatická prvotina dnes již klasické autorky se stala ikonou českého dramatu a je vždy dobře přijímána českým publikem. Nová inscenace vychází z tradice, ale jen náznakově, byla posunuta do modernějšího prostředí a obohacena o lidové písně a hudbu M. Buzziho. Na dobrém výsledku inscenace se podílel celý ansámbl činohry, vynikla však hlavní dvojice Evy a Manka v podání Š. Vykydalové a D. Volného. Úspěšnost představení potvrdila i pozdější nominace představitelky Evy, Šárky Vykydalové, na cenu Thálie.

Divadelní sezónu a také první polovinu roku uzavřela premiéra operety E. Kálmána **Marica**. Děj této operety se odehrává na začátku 20. století – tedy v době jejího vzniku (1924) – na maďarském panství krásné a bohaté hraběnky Marici, kam se zchudlý hrabě Tasilo nechá inkognito najmout jako správce, aby vydělal peníze na věno pro svou sestru. Obě hrabata se do sebe zamilují. Hrabě Tasilo se však ocitne v podezření, že mu nejde o lásku, ale o její peníze. Řada romantických i komických peripetií vede, jak už to u operet bývá, ke šťastnému závěru. Autor mistrovsky zakomponoval do operety barvitě melodie svého rodného Maďarska, proto je často nazývána „maďarskou národní operetou“. Operetu nastudoval M. Prášil v režii D. Hlubkové, v ústředních postavách se představili K. Jorda – T. Kavecká a J. Nociar – M. P. Vojta. V opavském divadle byla tato opereta uvedena teprve podruhé.

Po letní přestávce zahájila novou divadelní sezónu činohra premiérou komedie francouzského klasika Pierre-Augustina C. de Beaumarchaise **Figarova svatba**. Toto nejznámější a nejčastěji hrané autorovo dílo, které nastavuje kritické zrcadlo vztahu hraběcího pána a jeho vychytralého sluhy v době, kdy se chce oženit se svou snoubenkou a hraběcí služebnou, o níž usiluje i sám hrabě, vyvolalo v době vzniku nemilost tehdejších mocných a také zákaz jejího uvádění, je více známá v podobě geniální Mozartovy opery. Moderní opavská inscenace Beaumarchaisovy komedie na téměř prázdné scéně velmi ubrala na účinku zápletek, které jsou často velmi samoúčelné a postrádají na vtipnosti. Režie J. Ondry připomínala spíše studentské představení, nezaujala ani výprava I. Kanhäuserové. Představení bylo přijato se značnými rozpaky.

Před zahájením první premiéry Slezského divadla v nové divadelní sezóně byla také udělena divácká cena za minulou sezónu 2015/2016. Na základě hlasování diváků v anketě převzal cenu člen činohry **Daniel Volný**, který získal plných 22 % platných hlasů. Premiérové obecenstvo potvrdilo udělení ceny dlouhým potleskem.

V říjnu uvedla své první představení nové divadelní sezóny také opera. Zvolila k tomu méně hranou operu G. Verdiho **Attila**. Pro opavské milovníky opery to však tak úplně neznámé dílo nebylo, protože ji mohli vidět již v roce 1991, a to dokonce v československé premiéře. Tehdejší uvedení bylo velmi úspěšné, ale také mimořádně náročné, protože opera byla inscenována v provizorních podmínkách scény ve Společenském domě podniku Ostroj na Těšínské ulici v době, když budova opavského divadla procházela generální rekonstrukcí. Podruhé ji přivezla do Opavy dne 25. listopadu 2006 Štátní opera z Banské Bystrice v nastudování dirigenta Pavla Tužinského, který v té době zastával funkci ředitele Slezského divadla. Toto scénické provedení však vzbudilo jisté rozpaky, protože děj byl posunut do období druhé

světové války včetně příslušných dobových rekvizit – střelných zbraní, vojenských mundurů apod. Režisérka nového uvedení J. Andělová Pletichová zachovala klasickou podobu zpěvohry o vládci Hunů Attilovi, který se svými hordami plenil v 5. století velkou část Evropy. Historický námět, který se jen volně opírá o skutečná fakta, je obohacen o milostnou zápletku a touhu po pomstě. Verdi ve svém díle zřetelně naráží na situaci v tehdejší Itálii a alegoricky vykresluje cestu k jejímu osvobození z područí habsburské monarchie. Protože šlo o první operní představení sezóny, představili se v čelných rolích kromě opavských stálic také nové tváře. V titulní roli to byl D. Szendiuch a M. Kubečka, v roli Odabelly to byla vedle K. Jordy polská sopranistka A. Bochenek-Osiecká, v dalších zpívali A. Vovk postavu Ezia a tenoristé J. Nociar a J. Rousek v roli Oresta. Hudební nastudování vedl P. Šumník. Premiéra i každé představení opery byly přijaty s velkým ohlasem.

Listopadová premiéra činohry přivedla na scénu Slezského divadla hru českého autora Petra Zelenky **Příběhy obyčejného šílenství**. Přesto, že jde o prvotinu autora, získala tato hra již i mezinárodní ohlas, byla přeložena do několika jazyků, uvedena v divadlech našich zahraničních sousedů a také zfilmována. Dramaturgyně činohry Slezského divadla A. Matoušková představení charakterizovala jako „hru o různých podobách šílenství a také o různých podobách lásky, o odcizenosti mezi nejbližšími i o zoufalé potřebě blízkosti, jež je ukotvena ve zmatené době přelomu nového století. Staví především na brilantních dialozích a nečekané komediální až absurdní nápady propojuje s překvapivými dějovými zvraty.“ Inscenaci připravil s celým činoherním souborem režisér Petr Veselý, který ke spolupráci přizval scénografa M. Popelku a kostýmní výtvarnici Z. Mazáčovou. Hra byla hledištěm přijatá dobře a zejména oslovila střední a mladší generaci mimo jiné také proto, že divákům připomínala i současnost.

Poslední premiérou roku, kterou divadlo potěšilo své návštěvníky, byla zdařilá inscenace muzikálu **Noc na Karlštejně**. Děj představení není nutno představovat, protože s původní podobou komedie Jaroslava Vrchlického nebo jejího úspěšného filmového zpracování režisérem Zd. Podskalským se setkal téměř každý v naší vlasti. Právě tato filmová verze s písněmi K. Svobody a J. Štáidla se stala základem muzikálu, který úspěšně prochází českými hudebními scénami. Režisérka D. Hlubková spojila operní soubor s částí činohry, což ve vzájemné kombinaci přineslo inscenaci výbornou úroveň pěveckých výkonů i civilních projevů. Také výtvarná podoba představení, na níž se podíleli J. Milfajť návrhem scény a T. Kypta kostýmů, byla velmi kvalitní. V titulních rolích vystoupila kromě všech opavských sólistů také řada hostů – mimo jiné R. Harok, O. Bezačinská, V. Morys, E. Trupar, v rolích mladého mileneckého páru T. Bartošová a V. Prášil Gidová a D. Volný a R. Medňanský, hudební stránku řídila E. Mikešová. Úsměvné a zábavné představení bude jistě pokračovat i v dalším roce k potěše vděčného opavského publika.

Kromě divadelních představení obohatilo Slezské divadlo opavský kulturní život i dalšími akcemi. Pokračovaly nedělní dopolední hudební matiné s obsahem komorní hudby a zpěvu v počtu 6 představení, v listopadu uskutečnil vlastní koncert divadelní orchestr, v salonku divadla proběhlo 10 výtvarných výstav, z nichž jedna představila divadelní architekturu I. Klimeše. V únoru divadlo pořádalo Divadelní festival Opava za účasti Opery Słaskie a Pražského komorního baletu, v listopadu se divadlo již po druhé

zapojilo do mezinárodního programu Noc divadel a pro děti i dospělé připravilo lampiónový průvod pohádkových postav. Mimo divadelní budovu se uskutečnil třikrátový lampiónový průvod Opavou. K vyvrcholení nedivadelních akcí patřila Bezručova Opava, v jejímž rámci se konal na divadelním jevišti koncert Janáčkovy filharmonie, při kterém byla předána cena Petra Bezruče dlouholetému členu Slezského divadla Evženu Truparovi.

Závěrečné roční hodnocení výsledků Slezského divadla vyznělo příznivě a odpovídalo stabilizující se situaci divadla během roku. Se svými 159 zaměstnanci, z nichž bylo 93 členů uměleckých souborů a šest dalších pracovníků uměleckého zaměření, hospodařilo s výnosy osmdesát a půl milionů korun, přičemž náklady byly téměř o milion a půl nižší. Ve výnosech představovala největší částku dotace města jako zřizovatele ve výši 69 milionů, příspěvek ministerstva kultury byl 2,9 milionu a Moravskoslezského kraje přes osm set tisíc. Za to divadlo realizovalo 246 divadelních představení včetně 17 zájezdů, prim dosáhli Broučci s 22 reprízami. Celková roční návštěvnost dosáhla 79,4 %, k čemuž přispěl i zvýšený nárůst předplatitelů o dvě stě osob oproti minulé sezóně.

Dobré výsledky Slezského divadla v roce 2016 v rámci celorepublikového divadelnictví potvrdily tři nominace na cenu Thálie – B. Polášková za Carmen, D. Szendiuch za Attilu a Š. Vykydalová za Evu v Gazdiné robě. S těmito zisky tedy vstupovalo divadlo do nového roku s nadějí na dosažení dalších dobrých uměleckých i hospodářských výsledků.

Slezské zemské muzeum

Rok 2016 byl v celém státě ve znamení oslav 700 let od narození českého krále a římského císaře a jednoho z nejznámějších Lucemburků – Karla IV, což se výrazně projevilo také v činnosti Slezského zemského muzea. Muzeum již druhým rokem pokračovalo pod vedením ředitelky Jany Horákové v postupných změnách při odstraňování nedostatků způsobených v minulých letech přehlížením potřeb pro jeho úspěšný provoz. Důležitým mezníkem bylo zavedení nové organizační struktury muzea a s ní související systemizace pracovních míst, která vešla v platnost hned z počátku roku a dotkla se všech 123 zaměstnanců. Muzeum navázalo nová významná partnerství s českými i zahraničními muzejními odborníky, což upevnilo jeho postavení mezi významnými muzejními institucemi. K tomu je nutno přičíst také účast Slezského zemského muzea na realizaci výhledového projektu „Připomenutí výročí vzniku Československa v roce 1918“, což stvrdilo společné podepsání memoranda k tomuto projektu spolu s řadou českých a slovenských kulturněhistorických institucí. Po celý rok pokračovala vloni zahájená generální rekonstrukce Müllerova domu, která vedla i k významným archeologickým nálezům, především k objevu původní zdi opavského středověkého hradu. K výraznému obohacení sbírek muzea přispěl unikátní termoplastický preparát slona indického, který tak ve vstupní hale historické výstavní budovy tvoří působivou dominantu zoologických sbírek muzea. V Arboretu Nový Dvůr byla dokončena 1. etapa revitalizace historického alpina.

Slezské zemské muzeum mělo v té době trvale ve správě 37 objektů, z nichž byla většina ve špatném technickém stavu, a jen velmi pomalu docházelo k jejich obnově. Některé muzejní objekty jsou i mimo město, a to i dosti vzdálené. Kromě Arboreta v Novém Dvoře a Národního památníku II. světové války v Hrabyni se to týkalo také pětice vojenských bunkrů poblíž Hlučina, pracoviště novodobých dějin v Ostravě a zejména srubu Petra Bezruče v Ostravici a výzkumné stanice v Domašově pod Pradědem.

K hlavním úkolům muzeí patří kromě výzkumu také utváření a udržování sbírek a jejich prezentace veřejnosti. Slezské zemské muzeum nabídlo veřejnosti celkem osm trvalých muzejních expozic a dalších 21 výstav k různým výročím či příležitostem. Trvalé expozice a také výstavy jsou vybavovány vhodnými publikacemi a doprovodnými programy, jako jsou workshopy nebo edukační programy, které návštěvníkům s ohledem na jejich věk či vzdělání objasňují obsah výstav nebo jejich významné jednotlivosti. Během roku se uskutečnilo 43 podobných akcí, což představovalo stoprocentní nárůst oproti minulému roku. Pracovníci muzea také uspořádali pro veřejnost 23 přednášek z nejrůznějších oblastí, převažovala témata z historie a života šlechty a také druhé světové války. Návštěvnost muzea zůstala prakticky na úrovni loňského roku a tradičně bylo nejnavštěvovanější částí muzea Arboretum v Novém Dvoře. Celkový sbírkový fond obsahoval 2 610 760 jednotek s ročním přírůstkem 15 853 jednotek. K významným přírůstkům patřila pozůstalost akademického malíře J. Bajgara, hudební sbírka kostela sv. Kateřiny ve Slezských Rudolticích a soubor uměleckých děl a architektonických plánů z majetku České provincie Kongregace Sester Božské lásky z provinčního domu Marianum v Opavě. Pro odbornou veřejnost a návštěvníky vydalo muzeum kromě běžného propagačního materiálu 11 publikací, mezi nimiž je třeba uvést dva rozsáhlé katalogy k výstavám v historické budově a obsáhlý soupis k bezručovskému výročí *Bezruč a umění*. Také ekonomicky bylo Slezské muzeum úspěšné, protože dosažené hospodářské výsledky při rozpočtované částce zhruba 70 milionů byly vyrovnané.

Po celkovém přehledu činností Slezského zemského muzea v roce 2016 věnujme nyní podrobnější pozornost jednotlivým expozičním areálům.

Historická výstavní budova

Hlavní výstavní prostory zaujímala trvalá expozice *Slezsko*. Část této expozice – *Křídla myšlenek* – byla zrušena a do uvolněného prostoru byla od 1. března instalována návštěvnický velmi úspěšná výstava *Čas dětství a her* a po ní od 21. září *Spolkový život ve Slezsku*. První výstava byla v úvodní části zaměřena na děti, kterým představila svět pohádek a jejich bytostí, výstava pokračovala kapitolou *Zvířata a jejich děti* a závěrečná část výstavy *Když přiletěl čáp* seznámila návštěvníky s rituály spjatými s narozením dítěte, křtem i obdobím šestinedělí, jež byly praktikovány v lidovém prostředí.

Druhá výstava představila spolky a jejich činnost v celé jejich šíři a rozmanitosti od druhé poloviny 19. století do poloviny století dvacátého se zdůrazněním kontinuity do současnosti. Byly to spolky české i německé jako hasiči, sportovci, ale i spolky

recesistní, na příklad Schlaraffia a další. Výstava byla v prosinci doplněna o rozsáhlou část věnovanou nejvýznamnějšímu českému spolku Matici opavské, která byla uspořádána ke 140. výročí jejího založení. K tomuto tématu uspořádalo muzeum ve spolupráci s Maticí slezskou v rámci výstavy také workshop, jehož výstupem měl být sborník připravovaný pro příští rok.

Počátkem roku přetrvaly ještě dvě loňské výstavy - *Neklidné století a Franz Josef muzeum, 120 let od otevření výstavní budovy*. Po jejich ukončení instalovalo muzeum ve výstavních prostorech 7 dalších výstav: K nejvýznamnějším patřila výstava *Pocta Karlu Černoorskému*, která připomněla 120. výročí narození tohoto mnohostranného organizátora života v českém Slezsku, jehož mimořádné zásluhy se zapsaly nejen do historie Matice opavské, ale také opavského zemského muzea, kde působil již před válkou a jehož zásluhou bylo obnoveno po ničivém konci druhé světové války. Neméně významnou byla výstava *25 let Slezské univerzity v Opavě*. Tato dnes nejvýznamnější školská instituce v českém Slezsku byla prostřednictvím dokumentů, fotografií a trojrozměrných předmětů představena nejen v současné podobě, ale návštěvníkovi přiblížila i historii snah o zřízení této školy v našem regionu od konce minulého století.

K dalším krátkodobým výstavám patřil 8. ročník výstavy oceněných fotografií z celé České republiky *Můj svět*, (22. 2. – 9. 3.), která po vyhlášení výsledků zahájila cestu po České republice, výstava výsledků archivní knihvazačské soutěže (23. 5. – 24. 6.), která se již počtvrté uskutečnila v předchozím roce, putovní výstava *Prosím, vyberte si...* (24. 8. – 27. 11.), jejímž smyslem bylo přispět k lepší orientaci v současném globalizovaném světě v oblasti obchodování a výměny zboží. Do světa umění, ale i hmyzu zavedla návštěvníky výstava *Surrealistické novoročenky entomologa SZM* (18. 3. – 10. 10.), na které uznávaný muzejní odborník slezského muzea J. Roháček vystavil soubor novoročenek, kreseb a ilustrací souvisejících se životem hmyzu, zejména much. Historickou výstavní budovu navštívilo během roku více než 26 tisíc návštěvníků.

Arboretum Nový Dvůr

Arboretum bylo tradičně nejnavštěvovanější součástí Slezského zemského muzea a s téměř třiceti tisíci návštěvníky tomu tak bylo i v roce 2016. Návštěvníky přitahovaly nejen trvalé expozice, tvořené rozsáhlým živým parkem s dřevinami pěti světadílů, který doplňoval skleník s tropickými a subtropickými rostlinami, ale i krátkodobé výstavy, jež v bohaté nabídce představovaly přírodu nejen kolem nás, ale i ze zemí návštěvníkům velmi vzdálených, a to v nejrůznějších podobách a formách. První z pěti výstav, *Krajinou Slezska* (2. 4. – 17. 5.), seznamovala návštěvníky prostřednictvím ukázek vybraných biotopů, dobových i současných fotografií a ukázek ze sbírek muzea se změnami slezské krajiny ve 20. století. Další výstavy již naplno prezentovaly krásu přírody a také bohatství vlastních muzejních sbírek. Byly to především *Kvetoucí rododendrony* (v květnu) a *Kouzlo živých motýlů* (v červnu), během nichž návštěvníci byli přímými účastníky proměny nenápadného pupenu či housenky v nádherný plod přírody v podobě květu či motýla. V letním období byly v arboretu vystaveny *Balkónové rostliny* (13. 6. – 31. 8.). Poslední výstavou, která začala v srpnu a pokračovala i do dalšího roku, byla *Cesta kolem světa*. Prostřednictvím vzorků minerálů a hornin ze

světových nalezišť, vybranými exponáty ze zoologických a entomologických sbírek muzea a ukázkami rostlinných společenstev představila základní charakteristiky pěti kontinentů.

Památník Petra Bezruče

Výstavní prostor v patře památníku slouží především k seznamování s osobnostmi nebo událostmi s významným přínosem slezské historii a kultuře, které však zastihuje dílo autora, jemuž je památník věnován s trvalou expozicí v přízemí budovy postavené na místě válkou zničeného rodného domu P. Bezruče – Vladimíra Vaška. Bezpochyby to platí o výstavě *Abeceda literatur*, která přetrvala z minulého roku do konce února a byla z hlediska představených osobností dost objevná. Letní období v památníku patřilo knihám, přesněji řečeno starým nizozemským tiskům ze sbírek Slezského zemského muzea, které byly představeny na výstavě *Krása a tajemství starého Nizozemí* (15. 3. – 20. 9.). Výstavu doplňovala soudobá drobná umělecká díla. Od 18. října do konce roku proběhla výstava *Jubilant Václav Kálik*, která připomněla tohoto významného českého hudebníka a opavského rodáka v roce jeho 125. výročí narození a 65. výročí úmrtí. Kromě památek připomínajících jeho osobnost měli zájemci možnost poslechnout si nahrávky jeho nejlepších děl.

Organickou částí Památníku Petra Bezruče byl jeho srub na Ostravici, v němž byly ve stálé expozici zpřístupněny památky na tamější Bezručovy pobyty. Během roku jej navštívilo 852 osob, které se tak blíže seznámily s dobou Bezručova stáří a odpočinku.

Národní památník II. světové války

Komplex památníku tvořený mohutnou hlavní budovou v symbolické podobě klínů s trvalou expozicí a správní budovou, obsahující kromě správy památníku a restaurace také výstavní prostory pro časově krátkodobé výstavy a příležitostné akce, vykazoval trvale velmi slušnou návštěvnost díky tomu, že byl často navštěvován mladšími generacemi, zejména školní mládeží, a taktéž se v něm konaly veřejné vzpomínkové či pietní akce spojené s boji za svobodu naší vlasti. Kromě mimořádně působivé stálé expozice prezentující řadu témat spojených s válkou a dějinami 20. století nabídly výstavní prostory památníku návštěvníkům tři výstavy: *Odchody a návraty* (14. 4. – 30. 11.) mapovaly odchody žen a mužů spjatých s regionem Slezska a severní Moravy do východního a západního odboje a jejich přínos k osvobození Československa. Neopominuly ani osudy lidí z pohraničí, kteří narukovali do německé armády a poté dezertovali na stranu pozdějších vítězů. Výstava *Hrabyňe včera a dnes* ve stejném termínu byla věnována snad nejzničenější slezské vsi, v níž dnes památník stojí, a představila ji v jejích dějinách od první zmínky v roce 1377 až do současnosti. Poslední výstava roku se jmenovala *Vůně purpury, pach války* (8. – 30. 11.). V nevelkém rozsahu přiblížila připomínání Vánoc ve Slezsku ve válečných poměrech, na bojištích II. světové války a také v nuzných podmínkách koncentračních táborů. Hrabyňský památník spravuje rovněž areál československých opevnění v Hlučíně-Darkovičkách, který kromě nabídky zcela vybavených interiérů, pohledů do života vojáků v betonových pevnůstkách a venkovní instalace těžké bojové techniky byl využit

k setkání zájemců o dějinné události 20. století. Byla to vzpomínková akce k ukončení války, *Fajne léto* se zábavným programem, soutěžemi a ukázkami branných sportů se zaměřením na nejmladší generaci a v září pochod po linii československého opevnění. Tyto akce měly velmi živý ohlas u veřejnosti a dobrou návštěvnost.

Zemský archiv v Opavě

Zemský archiv sídlil v Opavě ve Sněmovním domě a jako částečné pracoviště s depozitářem užívalo bývalý sklad firmy Oseva na Praskově ulici, administrativní část byla lokována v budově na Olbrichově ulici. Kromě toho měl vlastní pobočné pracoviště v Olomouci. Zemský archiv v Opavě spravoval deset okresních archivů, z toho pět ve všech bývalých okresních městech Moravskoslezského kraje a pět archivů v bývalých okresních městech Olomouckého kraje. Výroční zprávy o činnosti Zemského archivu sumarizují činnost celé instituce, tedy včetně poboček, v tomto zápisu však uvádíme až na výjimky jen údaje pro sídelní opavskou část Zemského archivu a opavského okresního archivu.

Zemský archiv Opava včetně poboček pečoval celkem o 21 163 archivních souborů, z toho přímo v Zemském archivu bylo 2480 archivních souborů. V celé instituci bylo obsazeno všech 162 systemizovaných míst, z nichž 107 bylo v kategorii státní služby. Vlastní centrální opavská část zemského archivu zaměstnávala 61 pracovníků. Během roku odešly do důchodu PhDr. Jarmila Štěrbová a PhDr. Simona Binarová, Mgr. Šárka Jarošová ukončila pracovní poměr. Nově byla přijata konzervátora Mgr. Daniela Josefusová, z mateřské dovolené se vrátily dvě archivářky a jedna účetní. Došlo také k částečné reorganizaci, při které u některých pracovníků došlo ke změně pracovního zařazení mezi odděleními archivu.

Zemský archiv v Opavě centrálně zajišťoval finanční prostředky pro všechny podřízené okresní archivy. V této oblasti šlo v roce 2016 většinou o běžnou údržbu a drobné opravy budov a zařízení, modernizaci technických prostředků a jejich nákup. Vynaložené částky většinou nepřekročily řádově statisíce korun, jen ve dvou případech dosáhly miliónové výše při opravě střech budov. Největších prostředků ve výši 6,5 miliónů si vyžádalo dokončení úprav budovy v Opavě na Březinově ulici, která byla získána bezplatným převodem od Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových pro Státní okresní archiv Opava. Do této opravené budovy byla během léta přesunuta konzervační dílna z vedlejší budovy Slezského zemského muzea na Nádražním okruhu, kde byla v pronajaté místnosti.

V opavské centrále zemského archivu pokračovala již několik let realizována katalogizace a masivní digitalizace archiválií a zapojování skenů do informačního systému. Počet pořízených snímků byl zhruba 20 miliónů, z toho asi 15 miliónů bylo již zveřejněno. V organizační činnosti opavského centra byla zahájena příprava manipulačních prací na vystěhování depozitáře z Osevy, kde se počítalo s brzkým ukončením nájmu.

Odborní pracovníci archivu kromě svých pracovních povinností byli v široké míře zapojeni do aktivit dalších institucí, jimž poskytovali odborné konzultace, ale také podle jejich požadavků vyhledávali podklady i archivní materiál k veřejné prezentaci. Byly to zejména expozice a výstavy ve Slezském zemském muzeu a Opavské kulturní organizaci, ale také v jiných místech, v Olomouci, Šumperku, v Roztokách u Prahy a dalších. Pracovníci archivu rovněž figurují v redakčních radách celé řady periodik krajského i celostátního dosahu. Týkalo se to nejen pracovníků v Opavě, ale všech podřízených okresních archivních poboček.

Státní okresní archiv Opava, který tvořil organickou součást Zemského archivu, si v roce 2016 výrazně polepšil ziskem nového sídla na Březinově ulici, jak je uvedeno výše. Po kolaudaci se od září vlastními silami a pomocí brigádníků začaly do budovy stěhovat archivní fondy především obcí a měst okresu a okresních správních úřadů od nejstarších dokladů až po rok 1990 a státních institucí a organizací, které byly dosud umístěny v budově bývalého evangelického kostela na Lidické ulici a ve vedlejší budově Zemského archivu na Olbrichově ulici v Opavě, některé fondy i v budově okresního archivu v Krnově. Zatímco stěhování fondů pokračovalo i v následujícím roce, archivní knihovna obsahující 10 602 svazků, která byla dosud umístěna zčásti v budově Státního archivu Opava a zčásti v Zemském archivu Opava na Olbrichově ulici, našla definitivní umístění v nové budově. Nadále zůstal v užívání depozitář ve Skrochovicích, kde byla také prostorová rezerva potřebná pro další doplňování archivními fondy. Práce a archivní služby zajišťovalo 8 pracovníků archivu a přesto, že kromě běžné rutinní činnosti byli všichni zatíženi náročnou prací spojenou se stěhováním, většina z nich aktivně působila v přípravě různých výstav a také byli členy redakčních kolektivů odborných časopisů, do nichž přispívali i autorsky obdobně jako ostatní odborní pracovníci Zemského archivu v Opavě a jeho poboček.

Městské festivaly

Další břehy

Kulturní život města během měsíce dubna byl ve znamení tohoto tradičního festivalu již po dvacáté. Podle slov dramaturga festivalu Petra Rotrekla „podvacáté tak vstoupíme do proudu řeky kulturních a uměleckých pořadů festivalu, podvacáté budeme chtít doplout a dosáhnout na další břehy“. Proto vybrané téma festivalu bylo velmi prosté – **Řeka** a jeho program byl skutečně bohatý a různorodý, jak už to proud vody v řekách přináší. Byť slavnostní zahájení festivalu se uskutečnilo až v pátek 8. dubna, jeho program běžel již od prvního dne měsíce. Nejpočetněji bylo ve festivalovém programu zastoupeno filmové umění, a to sedmi samostatnými filmovými večery. Kromě několika zahraničních kultovních filmů se uskutečnily i dvě filmové premiéry. Český film **Teorie tygra** představil divákům jeho scenárista a současně režisér Radek Bajgar, filmový dokument **20 let na Dalším břehu** nabídl retrospektivní pohled na dvacetiletou historii festivalu, kterou po celou tu dobu pečlivě zaznamenával Jaroslav Rotrekl. Film připomněl mnohé vzácné hosty festivalu, zajímavé umělecké projekty, jak

“importované“ z různých míst republiky či z ciziny, tak i domácí provenience, které byly výsledkem tvůrčích nápadů opavských osobnosti či opavských kulturních institucí.

Milovníkům divadla nabídl festival čtyři různá představení, která byla vždy mimořádným zážitkem. Městské divadlo Zlín přivezlo původní autorskou inscenaci **Labyrint světa a ráj srdce**, což byla punková zpověď učitele národů v jazyce 19. století o tom, co se stane, když jednoho z největších duchů dějin Evropy uvrhneme zpět do jeho vlastního příběhu. Autorskou inscenaci přivezlo na festival také pražské Divadlo na Zábradlí s hrou **Hamlet**. Na scéně se objeví najednou sedm Hamletů, kteří postupně odkrývají jak život Hamleta, tak i herce, který ho ztvárňuje, čímž se divák může ponořit do slastí a strastí herecké profese, což je okořeněno notnou dávkou humoru. K již tradičním hostů festivalu patřil známý divadelní a filmový herec **Jaroslav Dušek**. I tentokrát přijel do Opavy s autorským představením, kterým potěšil četné návštěvníky. K těmto mimořádným představením se připojil také opavský loutkoherecký soubor **Opal**, který předvedl hru O. Augusty v úpravě své členky M. Halámkové **Daidalův pád**. Známý příběh antického hrdiny Daidala a jeho syna Ikara, tedy o vině a trestu, o sblížení i odcizení otce a syna v této inscenační podobě získal na Národní přehlídce v Chrudimi v roce 2015 cenu za dramatický počín.

V programu festivalu se uskutečnilo také pět koncertů. Nebyly opomenuty ani významná jubilea: sedmisté výročí narození českého krále a římského císaře Karla IV. připomenula přednáška s projekcí **B. Vurma** a výstava **Vita Caroli** v Knihovně Petra Bezruče a o Shakespearově fenoménu promluvil profesor **Martin Hilský**.

Geograficky se jubilejní ročník festivalu rozpráhl po celé zeměkouli. Pochopitelně prim měly programy věnované naší zemi – **Gräfenberg v běhu staletí** představila fotografická výstava J. Němečka. Širší okolí lázní poznávali účastníci festivalu v programu **Ochutnejte Jeseníky**, který od poledne do večerních hodin obsahoval dokumentární film o V. Priessnitzovi, přednášku o léčivosti vody, ochutnávku různých jeseníckých výrobků a koncert **Jaromír 99 a kapela**, neodmyslitelně spojených s Jeseníkem. Ostatní Evropu zastupovaly Benátky v hudebně poetickém programu **Benátky a láska** a výstavě grafika P. Piekara **I Benátky jsou v mém srdci**. Na opačnou stranu zeměkoule přenesl zájemce unikátní dvoudenní program **Japonsko v Sakura dojo**, který představil tradiční japonské umění a kulturu, způsob života samurajů a život v buddhistickém klášteře.

Tuto pomyslnou cestu Dalších břehů kolem světa završil v sobotu 9. dubna dvanáctihodinový pořad stanice Českého rozhlasu Vltava „**Den z Opavy**“ plný rozhovorů, hudby, zpěvu a živých přenosů, který představil posluchačům Opavu jako srdce Slezska.

Bezručova Opava

Kulturní život Opavy v měsíci září patřil jako každoročně festivalu Bezručova Opava. Jeho 59. ročník trval přesně měsíc, od 1. září do 1. října, a jeho tématem byl **Člověk mezi uměním a vědou**. V úvodním slově festivalového bulletinu to stručně vystihl jeho

hlavní dramaturg Petr Rotrekl, když na závěr krátké úvahy o vztahu umění a vědy napsal: „Umění je totiž velká věda a věda je pozoruhodné a náročné umění“. V tomto duchu se nesl také celý festivalový program, jehož nosné body tvořilo jako vždy zahájení, vzpomínka na Petra Bezruče u jeho hrobu, koncert Janáčkovy filharmonie, pohostinská představení významných českých scén, doprovodné programy na Dolním náměstí a ukončení festivalu. Významnou součástí letošního ročníku byla série pořadů věnována jednomu z našich největších filmových režisérů Karlu Zemanovi s názvem **Karel Zeman – zachraňujeme svět fantazie**, který zahrnoval šest programů prezentujících jeho život a dílo jak pro dospělé, tak i pro děti. Při těchto programech byly promítnuty nejnámější Zemanovy filmy. Mezi těmito stěžejními částmi festivalu se uskutečnily desítky koncertů, besed a filmových představení, které ilustrovaly hlavní téma 59. ročníku festivalu.

Zahajovací ceremoniál byl spojen s předáním Ceny P. Bezruče Evženu Truparovi, bývalému sólistovi opery Slezského divadla, který dlouhodobě všestranně obohacuje kulturní život města početnými kulturními akcemi. Po proslovech a poděkování proběhly vernisáže hned tří výtvarných výstav představujících díla Teodora Rotrekla, Jakuba Nepraše a výstavu holotropního umění. Tradiční symfonický koncert ostravských filharmoniků řízený Heiko M. Försterem obsahoval dílo lotyšského skladatele P. Vaskse *Credo*, Debussyho *Moře* a Beethovenovou 6. symfonii „*Pastorální*“. Při pietní vzpomínce na P. Bezruče vzpomněli autora Slezských písní literární vědci M. Hosák a J. Flaišman, kteří téhož dne večer v Klubu Art představili zcela nové vydání této sbírky, zpracované jako čtenářské a současně vědecké kritické vydání pro řadu Kritické historické edice Ústavu pro českou literaturu České akademie věd. Divadelní stránku festivalu zaplnilo Divadlo Drak z Hradce Králové s představením **Poslední trik Georgese Méliése**, pražské Divadlo Na Zábradlí s hrou **Velvet Havel** a Městské divadlo Zlín s úspěšnou scénickou adaptací knihy K. Tučkové **Žitkovské bohyně**. Pro děti a mládež byla určena loutkoherecká představení Těšínského divadla (**Noemova archa**), divadla Cylinder Praha, divadla Tramtárie z Olomouce a také pantomimická představení Radima Vizváryho. Mimořádnou součástí 59. ročníku festivalu byl ucelený čtyřdenní program **Festival společenských her a hlavolamů**, který uspořádal opavský Klub společenských her Pajdulák. Festival jeho návštěvníkům nabídl široký přehled nepočítačových her, mezi kterými byly kromě obligátních šachů také japonské shogi, čínské go, severské kuželky Mölkky a řada moderních a karetních her. Program nabídl zájemcům nejen základní informace o hrách, ale také rychlokurzy, turnaje a soutěže. Festival se odehrával ve všech částech Obecního domu, ale i v přilehlém parku, kde probíhaly hry v přírodě.

Bohatá programová náplň 59. ročníku Bezručovy Opavy, která obsáhla téměř šedesát pořadů, nabídla opavským občanům širokou škálu kulturních zážitků, kterou bohatě využili. Festival patřil k těm zdařilým a do historie města se zapsal bez jakéhokoliv minusu.

Ostatní festivaly

Festival k sežrání byl podtitul třídního filmového festivalu, který ve dnech 7. až 9. března uspořádalo Statutární město Opava spolu s Opavskou kulturní organizací a Opavským filmovým klubem v Klubu Art Obecního domu. Jeho programovou náplní bylo promítání japonských různorodých filmových dokumentů se vztahem k japonské kuchyni a kulinářskému umění. Nechyběly ani ochutnávky japonských specialit. Filmy byly převzaty z pražského festivalu Eiga-sai (Svátky filmu) a jejich prezentace byla doprovázena zasvěceným slovem pana Robina Shoen Heřmana z Česko-japonské společnosti. Tento festival se v Opavě uskutečnil již počtvrté.

Tradiční festival **Pro Tibet** se v Opavě uskutečnil od 15. března v Kavárně AlterNativa. Zahájila ho přednáška Adama Kubesy na téma Život Buddha. Ve středu 16. března pak byl promítnut australský dokumentární film Tibet volá po svobodě. O den později se pak promítal německý film Útek přes Himaláje. Po celý měsíc pak trvala výstava Pavly Brady z tibetské Lhasy. Výtěžek letošního festivalu byl věnován tibetským seniorům, konkrétně zajištění jejich lékařské péče a nákupu kompenzačních pomůcek. Festival ProTibet v Opavě spolupřátali Strana zelených a Kavárna AlterNativa.³⁶⁰

Máme rádi baroko je krátkodobá nesoutěžní koncertní přehlídka určena žákům a pedagogům základních a středních uměleckých škol, kterou každoročně organizuje Církevní konzervatoř v Opavě. Již podeváté se uskutečnila od 31. března do 2. května. V programu byla vystoupení sólistů nebo souborů základních uměleckých škol, studentů a pedagogů konzervatoří. Devátý ročník byl obohacen o metodický seminář pod vedením profesorky Barbary Maria Filli a o interpretační kurz barokní hudby, který byl přístupný všem zájemcům z oboru zpěv a hudebních nástrojů housle, klavír, varhany a cembalo.

Divadelní festival **DiFeO 2016** byl mimořádný třídní festival pořádaný Slezským divadlem v závěru února, který vzhledem k přestupnému roku měl dvacet devět dnů. Po tři večery mohli Opavané zažít mimořádné kulturní pořady. V prvním večeru v sobotu 27. února to byl benefiční koncert světoznámé operní pěvkyně Andy-Louise Bozgy, která v Opavě vystoupila jako host již v lednu v titulní roli Pucciniho opery. V první polovině koncertu prezentovala písňový cyklus za klavírního doprovodu Libuše Vondráčkové, v druhé části pak zazněly nejslavnější árie v doprovodu orchestru divadla. V pátek hostovala na opavské scéně Opera Slaska z Bytomi s inscenací polské národní opery Halka St. Moniuszka. Prodloužený únor zakončil Pražský komorní balet s představením tří českých kvartetů: Dvořákův Slovanský kvartet, smyčcový kvartet Černé zrcadlo Vladimíra Sommra a Smetanův kvartet z mého života. O všechny večery byl mimořádný zájem.

Janáčkův Máj se tradičně pořádá v řadě míst Moravskoslezského kraje včetně Opavy, které se v letošním ročníku dotkl jen letmo, zato však s mimořádným pořadem. V kostele sv. Václava byla 2. června provedena Mše c-moll pro sóla, smíšený sbor a orchestr W. A. Mozarta. Toto výjimečné dílo provedl The Czech Ensemble Baroque Orchestra pod vedením dirigenta R. Válka a sbormistryně T. Válkové, sólové party

³⁶⁰ Pozvánka viz Hláška č. 3, 2016, s. 26

přednesli L. Ďuricová Cafourková a K. Kněžíková, soprany, J. Kubín a V. Čížek, tenory a J. M. Procházka, bas. Koncert byl pro všechny posluchače mimořádným zážitkem.

Obdobně mezinárodní interpretační soutěž **Beethovenův Hradec** se koná mimo Opavu v Hradci nad Moravicí, avšak hudbymilovným posluchačům z Opavy nabízí zahajovací koncert v rámci abonentní řady pořádané městem a nabídl jim také závěrečný koncert laureátů zajištěnou dopravou autobusy. Letošní ročník byl již padesátý čtvrtý a potřetí – a naposled – jej pořádala Matice slezská ve Velké dvoraně hradeckého zámku. Velmi krásný zahajovací koncert připravila posluchačům česká pianistka E. Novotná, která se jako předsedkyně poroty soutěže věnované klavíru ujala tohoto úkolu za ohlášenou, avšak náhle onemocnělou ruskou pianistku. Soutěže se zúčastnilo 17 účastníků z devíti zemí včetně České republiky. Vítězi se stali Martin Chudada ze Slovenska a Saori Toyama z Japonska, kteří své umění předvedli na závěrečném koncertu Radost z vítězství. Oba veřejné koncerty Beethovena Hradce dokázaly zaplnit Velkou dvoranu Červeného zámku.

Také říjen byl bohatý na kulturní nabídku, protože se ve městě uskutečnily hned tři festivaly. Byť oproti bezručovskému festivalu byly krátkodobé, přesto významně obohatily život města. Nejvýznamnějším z nich byla bezesporu **Mezinárodní varhanní soutěž Petra Ebena**, kterou již po devatenácté pořádala spolu s městem Církevní konzervatoř Opava. Vyhlášena byla již v březnu a do uzávěrky se přihlásilo celkem 41 účastníků, kteří soutěžili ve dvou kategoriích: v interpretaci hudebních děl to bylo 29 varhaníků a ve varhanní improvizaci 12. Soutěž se uskutečnila ve dnech 24. až 29. října a výkony účastníků hodnotila sedmičlenná mezinárodní porota, které předsedal Jon Laukvik z Norska. Krátce před zahájením soutěže vystoupil se samostatným varhanním koncertem v konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie švédský varhaník Hans Fagius, který byl členem poroty. Účastníci soutěžili ve dvou kategoriích. V interpretační části zvítězila Jemima Stephenson, první místo v improvizaci získal Daniel Strzandala. Vyhlášenou cenu Nadace Českého hudebního fondu za nejlepší provedení skladby Petra Ebena získala rovněž J. Stephenson.

Mezinárodní festival outdoorových filmů byl dalším festivalem, kterým obohatila druhou polovinu října pořádající Slezská univerzita v Opavě. Jeho náplní byly filmy z celé řady míst pro Evropany často exotických, které ukazovaly přírodní krásy, ale také život a zvyky místních obyvatel. Nechyběly ani filmy se sportovní tematikou z běžných sportů, ale i filmy s extrémními sportovními výkony různé kategorie. Filmy byly uváděny v tematických blocích a doplněny besedami s těmi, kteří filmy natočili. Opavský festival byl částí celorepublikové soutěže, která se odehrávala v 50 místech. Celkem v ní bylo promítnuto 95 filmů, které usilovaly o získání některé z vyhlášených cen. Ty byly předány na závěr soutěže v listopadu v pražském kině Lucerna za účasti významných osobností převážně ze sportovního světa. Hlavní cenu Grand Prix získal film *The Elements* režiséra T. Galáska.

Také na třetím říjnovém festivalu se podílela Slezská univerzita, a to studenti třetího ročníku oboru Kulturní dramaturgie se zaměřením na divadlo. Festival nese název **Na cestě** a jeho program zasahuje do mnoha žánrů, s nimiž je současné divadlo spojené. Obsah netvořili pouze studenti z univerzity, ale festivalu se zúčastnila řada hostů z Prahy, Brna, Českých Budějovic, Divadlo Šumperk a další. Program festivalu,

uskutečněného 24. až 26. října byl takřka celodenní a tvořily jej přednášky, workshopy, představení pro děti, filmové projekce a hudební produkce. Festival vyrazil z uzavřených prostorů i do města uskutečněným průvodem masek, který na zahájení festivalu prošel centrem.

V listopadu (od 24. do 27. 11.) se Opava stala centrem středoškolských pěveckých sborů. Jubilejní 20. ročník festivalu **Opava cantat 2016**, který již od roku 1996 tradičně pořádá Mendelovo gymnázium vždy kolem 17. listopadu jako připomínku boje studentů za svobodu, se stal současně 8. ročníkem celostátní přehlídky středoškolských pěveckých sborů, jehož upořádáním bylo gymnázium pověřeno hlavním pořadatelem, organizaci NIPOS. Slavnostní zahájení zajistil Akademický sbor Vysoké školy báňské – technické univerzity Ostrava koncertem v kostele sv. Hedviky. Do I. kategorie – soutěžní se přihlásilo celkem 9 sborů, ve II. kategorii – přehlídkové, vystoupilo 7 sborů. Představuje to celkem více jak tři sta studentů a žáků, kteří mají rádi sborový zpěv. Tento velký zájem o účast na celostátní přehlídce, do níž se mohly přihlásit vítězné sbory z jednotlivých krajských přehlídek, přinesl hodně starostí a vrásek na čele pořadatelům z řad studentů, pedagogů a zainteresovaných rodičů, kteří ale vše zvládli bez zádrhelů a starostí a za to jim patřilo vřelé poděkování. Závěrečný koncert se uskutečnil ve Velké dvoraně zámku Hradec nad Moravicí, na kterém vystoupilo několik sborů v čele s absolutním vítězem, kterým se stal smíšený pěvecký sbor Gybon z Gymnázia Boženy Němcové v Hradci Králové, vedený sbormistrem Jaromírem Schejbalem.

Mimořádně bohatou akcí se širokým prostorovým rozsahem a pestrou programovou nabídkou probíhající několik měsíců byl **Landscape festival Opava 2016** s podtitulem Krajina – město – veřejný prostor. Kromě města se na jeho pořádání podílela Galerie Jaroslava Fragnera z Prahy a realizace se účastnila celá řada opavských institucí. Slavnostní zahájení proběhlo v sobotu 28. května na Ptačím vrchu a v přilehlém parku. Celodenní open air program připomněl někdejší pulzující městský život na místech, kde se v minulosti odehrával. V průběhu odpoledne a večera vystoupilo několik kapel místních i mimoopavských, byli zde Munroe, Psychonaut, Bratři Orfeové, The Prostitutes a další. Součástí festivalu byla také výstava otevřená v Obecním domě již 5. května, která pod názvem Czechscape – portrét současné české architektury představila díla českých krajinářských architektů a umělců realizovaných v uplynulých pětadvaceti letech. Výstava tuto problematiku předkládala velmi poutavě jako obraz samotné krajiny a venkova, městského veřejného prostoru, soukromých zahrad, veřejných parků, zeleně komerčních objektů, ale i různých intervencí do veřejného prostoru. V průběhu dalších festivalových měsíců se k programu připojily bývalé obchodní centrum Slezanka a galerie Gottfrei, kde byly otevřeny výstavy se vztahem ke krajinářské architektuře, veřejnému prostoru a landartu. Veřejnosti se otevřel také areál opuštěné továrny Karnola, v němž byla instalována výstava Krajina z druhé ruky. Mimořádný zájem vzbudil v červnu realizovaný projekt Náplavka 2016. Jeho smyslem bylo přenést těžiště festivalu na několik dnů do míst poněkud opomíjených – na nábřeží řeky Opavy a na přilehlé plochy – do parku u školy Ochranova a prostranství u Hasičárny na protějším břehu řeky. V krátké době zde vyrostlo improvizované podium, na němž vystupovaly opavské kapely, probíhaly autorská čtení a také diskuse či besedy o veřejném prostoru a městském životě. Podél řeky byly postaveny také stánky s občerstvením, obě strany náplavky spojila jednoduchá lávka pro pěší

umožňující rychlé spojení, aby návštěvníci mohli snadno přecházet mezi prezentovanými programy podle svého zájmu. Břehy řeky ozdobily také umělecké instalace, jež vytvořili oslovení umělců během současně probíhajícího sochařského sympozia. Návštěvnost během tohoto desetidenního kulturního „nadělování“ byla zcela mimořádná, k čemuž dopomohlo i velmi příhodné letní počasí. Celý festival byl završen instalací s názvem Ztracená místa, která na něj na další dobu zachová živé vzpomínky. Smyslem bylo připomínat minulost města v době, kdy ještě bylo obeháno hradbami. V místech, kde původně stály v městských hradbách brány, vyrostla jejich symbolická zpodobnění ve tvaru dvou ocelových pylonů spojených pásem zapuštěným do dlažby v úrovni chodníku. Na pásu byla vyřezána silueta původní podoby brány s udáním vzdálenosti cíle, ke kterému cesta od brány směřovala. Takže nyní budou ještě dlouho návštěvníci centra města vstupovat symbolicky přes Ratibořskou, Jaktařskou či Hradeckou bránou.

Různé

Tanečně-divadelní show jako oslava Mezinárodního dne tance v podání Studia Tany Tany se konala 30. dubna v Kulturním domě Na Rybníčku. Na akci vystoupilo více než 50 tanečnic a tanečníků z celé České republiky i Slovenska. K vidění byl například khalleegy neboli dynamická tanec vlasů, arabské flamenco, saidi neboli folklórní tanec s holí, shaabi alias egyptský street dance a další méně či více exotické styly.³⁶¹

Opavská klubová noc neboli Festival FreiPlatz, se v Opavě uskutečnila 6. a 7. května. Jejím pořadatelem byla Galerie Gottfrei.

Fotografka **Dita Pepe**, působící jako pedagožka Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity, získala společně s Barborou Baronovou Výroční knižní cenu Magnesia Litera 2016 v kategorii Litera za nakladatelský čin. Dita Pepe a Barbora Baronová byly nominovány za publikaci s názvem Intimita, kterou vydalo nakladatelství Intimita Women. Podobně jako jejich předchozí společná kniha, jednalo se i v tomto případě o unikátní stylizovaný umělecký literárně-fotografický dokument, který ve vyprávění šesti českých žen otevírá důležitá osobní i společenská témata jako zdravotní hendikepy, prostituce, deprese, umírání... Autorky na publikaci průběžně pracovaly tři roky. Barbora psala, Dita fotila a kniha najednou měla 588 stran. Bylo třeba škrtnat, vyřazovaly se fotografie. Nakonec se publikace, která se skládá z jedné textové knihy a šesti fotografických sešitů, podařila a Magnesia Litera je potvrzením, že skvěle. Je určitě odvážná, možná kontroverzní, ale v každém případě zajímavá a jedinečná. K úplnosti je třeba ještě dodat, že už v roce 2012 získal Literu za literaturu faktu vedoucí Ústavu historických věd Slezské univerzity Jiří Knapík za dvousvazkovou publikaci Průvodce kulturním děním a životním stylem v českých zemích 1948–1967.³⁶²

Opavská kapela **Expedice Apaluca** vydala nové album. Album neslo název 5 a podle znalců hudby této kultovní slezské kapely je tato deska zatím tou nejdrsnější, kterou

³⁶¹ Hláska č. 4, 2016, s. 21

³⁶² Hláska č. 5, 2016, s. 21

skupina vydala. Je pátá v pořadí, proto číslovka v názvu. „Je to pátá deska, je nás pět, pětiprstý je i obtisk na obličeji, který život občas dává, aby se člověk vzpamatoval, a nakonec pět dní je v týdnu do víkendu, které člověka kolikrát štvou, když je nejen práce úmorná a nekonečná,“ přiblížil frontman kapely Jura Bosák. V tomto roce slaví s Apaluchou již 15 let. Hlavní křest desky proběhl v Hradci nad Moravicí, na zimní edici Hradeckého slunovratu.³⁶³

³⁶³ Hláska č. 11, 2016, s. 19

NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT

V této kapitole jsem se snažil shromáždit z opavských církví hlavně ty události, které měly přesah i pro samotný život města. Nejsou zde zastoupeny zdaleka všechny náboženské obce, vybíral jsem pouze ty, které výrazněji utvářely společenský život města.

Římskokatolická církev

Římskokatolická farnost Panny Marie v Opavě

Pro věřící byl rok 2016 rokem Božího milosrdenství. O hlavních událostech v životě farnosti hovoří její zpravodaj Cesta.

Šestnáctého ledna se v pastoračním středisku minoritského kláštera konala **duchovní obnova pro muže**. Tématem setkání byl Marnotratný syn a duchovní obnovu vedl P. Petr Eliáš.

V rámci farnosti se také konal **Týden modliteb za jednotu křesťanů** od 18. do 25. ledna.

Koncem ledna připomněl ve své přednášce P. Larisch osobnost a význam **P. Paula Heidera**, od jehož smrti uplynulo 25. ledna 80 let. Jeho život byl spjatý s Řádem německých rytířů, později Německým řádem. Od roku 1916 byl dokonce proboštem hlavního města rakouského Slezska, Opavy a v roce 1933 byl zvolen velmistrem řádu.³⁶⁴

Také opavských věřících se týkala nabídka biskupství ostravsko-opavského. Věřícím chtělo biskupství pomoci k **intenzivnějšímu prožití postní doby**, ke kterému vybízel papež František. Formou SMS nebo e-mailu každodenně zájemcům rozesílalo krátké myšlenky o milosrdenství. Byly to například myšlenky papeže Benedikta XVI., sv. Jana Pavla II. nebo Matky Terezy z Kalkaty či papeže Františka.

Šestého února se uskutečnila **duchovní obnova**, kterou vedl P. Petr Smolek, kněz z Rychvaldu. Téma obnovy bylo shodné s celým tématem letošního Svatého roku neboli: „Budte milosrdní, jako je váš Otec“.

Na téma **Křesťanský pohled na bolest** a utrpení přednášel 16. února P. Václav Tomiczek, a to v pastoračním středisku minoritského kláštera.

Křížovou cestu opět po roce uspořádali věřící z farnosti 6. března u Stříbrného jezera. „Každé zastavení bylo na téma nějakého skutku milosrdenství spojeného s modlitbou, abychom tyto skutky dokázali činit v našem životě. Každý skutek byl napsán na kámen, který jsme rozdali přítomným dětem a na konci symbolicky hodili do řmoře

³⁶⁴ Cesta, březen 2016, s. 5-6

milosrdenství,“ psala v dubnové Cestě Anežka Rychlá. Účast podle ní byla hojná a počasí akci přálo.³⁶⁵

Karmelitánské knihkupectví U sv. Vojtěcha a farnost Panny Marie uspořádali 7. března v konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie přednášku Veroniky Barátové (členky Komunity Blahoslavenství) na téma **Není anděl jako anděl**. Přednáška pojednávala o rozlišování andělů, o nichž mluví Bible, od andělů ezoterických, kteří nemají s křesťanstvím nic společného.

Kurz **biblických židovských tanců** pro ženy uspořádali farníci v minoritském klášteře od středy 9. března.

O **svaté Hedvice Slezske dle historických pramenů** přednášel 15. března plukovník v. v. Ing. František Valdštýn v pastoračním středisku minoritského klášteře.

Velikonoční tvoření pomocí techniky **mramorování vajíček**, zejména pro maminky s dětmi, se uskutečnilo 19. března v pastoračním středisku minoritského klášteře.

Křížová cesta ulicemi Opavy se uskutečnila v sobotu 19. března. Začala v 15 hodin v kostele sv. Vojtěcha hudebním pásmem scholy Tajemství bolestného růžence. Následující den, na Květnou neděli 20. března, se během mší žehnaly jívové ratolesti. Současně byl tento den zpovědním dnem a bylo možno během něj přijmout svátost smíření. **Velký pátek** připadl na 25. března.³⁶⁶

Ženy z farnosti pletly **obvazy pro malomocné**. Setkaly se 29. března v Denním stacionáři pro seniory CHO na Kylešovské ulici již potřetí, aby si vyměnily zkušenosti a také si popovídaly.³⁶⁷

Věřící z opavské farnosti vyrazili v dubnu **na pouť za Svatým Otcem** do Říma. Cestu uskutečnili od 3. do 9. dubna a navštívili kromě Říma i Padovu a Assisi.³⁶⁸

Na téma **Manželství a rodina v Božím plánu** přednášel 12. dubna v pastoračním středisku minoritského klášteře otec Jan Czudek, Th.D.

Devatenáctého dubna se uskutečnila **komentovaná prohlídka** kostela sv. Petra a Pavla v Opavě-Jaktaři, kterou vedl Petr Tesař.³⁶⁹

Memoriál otce Jožky Motyky se uskutečnil 8. května.

Pouť k Panně Marii Opavské, Matce milosrdenství se letos slavila 14. května. Poutní mše svatá se uskutečnila v kostele sv. Vojtěcha v 18 hodin.

³⁶⁵ Cesta, duben 2016, s. 5

³⁶⁶ Cesta, březen 2016, s. 27

³⁶⁷ Cesta, květen 2016, s. 20

³⁶⁸ Cesta, květen 2016, s. 9–11

³⁶⁹ Cesta, duben 2016, s. 15

Třicátého května 2016 uplynulo 20 let od vydání buly Ad Christifidelium spirituali papežem Janem Pavlem II., kterou byla zřízena **nová ostravsko-opavská diecéze**. Tomuto výročí se věnoval Petr Tesař v květnové Cestě.³⁷⁰

Červnový zpravodaj Cesta referoval o tom, že se v sobotu 30. května v konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie v Opavě zrodilo 54 nových superhrdinů. Odkazoval tím na svátost **biřmování**, kterou podstoupili.³⁷¹

Noc kostelů se uskutečnila 10. června a jejím mottem byl verš 21,25 z knihy Zjevení: „Jeho brány zůstanou ve dne otevřené, NOC tam už nebude.“ Návštěvníci si mohli prohlédnout konkatedrálu Nanebevzetí Panny Marie, kostel sv. Petra a Pavla, kostel sv. Jana Křtitele a evangelickou modlitebnu.

Především pro maminky, jejichž děti se měly stát v nejbližších letech prvňáčky, byla určena přednáška PhDr. Moniky Ticháčkové s názvem **Školní zralost**. Uskutečnila se v pátek 10. června od 9.30 hodin v Mateřském centru Charity Opava NEŠKOLA.

Již devátá **pěší pout' mládeže** z Opavy na Velehrad začala 4. července v opavské konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie mší svatou v 7 hodin. Duchovní patronkou pouti byla blahoslavená Matka Tereza z Kalkaty.

Jáhenské svěcení přijali v konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie v Opavě v sobotu 18. června kandidáti kněžství: Michal Slanina z farnosti Kobeřice a Pavel Obr z farnosti Ostrava-Poruba a trvalí jáhni: Josef Liberda z farnosti Jeseník, Zdeněk Uher z farnosti Ludgeřovice a Jiří Pilnáček z farnosti Stará Ves.³⁷²

Mladí opavští věřící se účastnili koncem července **světových dnů mládeže** se Svatým otcem Františkem v Krakově. Setkání se účastnily asi dva miliony věřících ze zhruba 180 zemí, z České republiky přijelo okolo 6 tisíc mladých lidí.³⁷³

Čtvrtého září byla svatořečena **Matka Tereza** z Kalkaty. Na pěti prstech ruky vysvětlovala tajemství jejich misijní práce. „Když dáváte najíst hladovým, napít žíznivým, těšíte zarmoucené, ošetřujete nemocné a ujímáte se chudých, setkáváte se s Ježíšem! On každému takovému člověku jednou řekne pět velmi důležitých slov: *Ty jsi to udělal pro mě!*“

Vojenský kaplan Kamil Vícha přednášel 20. září v pastoračním středisku minoritského kláštera na téma **Armáda, její postavení a význam v současném světě**.

Duchovní obnova s Vojtěchem Kodetem se uskutečnila 8. října v konkatedrále.

Na téma **Svátek Panny Marie Růžencové**, obrana Evropy před tureckým nebezpečím (1571), přednášel František Valdštýn 18. října v pastoračním středisku minoritského kláštera.³⁷⁴

³⁷⁰ Cesta, květen 2016, s. 4–6

³⁷¹ Cesta, červen 2016, s. 8–9

³⁷² Cesta, červen 2016, s. 25–26

³⁷³ Cesta, září 2016, s. 4–7

Celý říjen probíhala **modlitba růžence** v kostele svatého Vojtěcha. Modlitby začínaly vždy v 17.15, a to vždy pod nějakým patronátem (například skautů, Církevní základní školy svaté Ludmily aj.).

Noční bdění se konalo opět po roce 22. října. Akci **OpaNIGHT** v kostele sv. Vojtěcha pořádali zástupci z okolních farností. „Mládež z celého děkanátu přišla nejen na výborné občerstvení (děkujeme o. děkanovi), ale hlavně na přednášku o. Vojtěcha Janšty, který nám ukázal další směr v pochopení Bible,“ referovala jedna z účastnic v listopadové Cestě. Zástupci farností si také připravili scénku o strastech života, každodenním pokušení a blízkosti Boha. V závěru akce proběhla netradiční modlitba, účastníci se zaměřili na pasáže ze Starého a Nového zákona a uvědomovali si podstatu jednotlivých slov. Mši svatou a celé noční bdění doprovázela zpěvem a hudbou schola z Velkých Hoštic, která dodávala tu správnou atmosféru.³⁷⁵

Betlémské světlo přijelo do Opavy 17. prosince. V kostelech farnosti bylo věřícím k dispozici v neděli 18. prosince. Osmnáctého prosince se také uskutečnil zpovědní den, a to v kostele sv. Vojtěcha, v kostele sv. Ducha a v kostele sv. Jana Nepomuckého v Kylešovicích.

Biskupská mše svatá se uskutečnila v pondělí 26. prosince v konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie. V 8.30 ji celebroid biskup ostravsko-opavské diecéze Mons. František Václav Lobkowicz.

Vánoční divadlo se uskutečnilo 27. prosince v konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie v podání dětí ze scholky, které si připravily pohádku **O pyšném Smrčku**.

Evangelická církev

Církev bratrská

Modlitebna sboru se nacházela na Hradecké ulici č. 50 v Opavě. Sbor vedl od roku 2013 **Matůš Kušnír**, který také vydával pravidelné nedělníky, ve kterých informoval členy sboru o nejbližších událostech a ponoukal je také k zamyšlení nad různými tématy, jako byl vztah k Bohu, přináležení k Boží rodině a další.

Členské shromáždění se uskutečnilo 6. března.

Od 18. do 20. března pořádala Církev bratrská společně s Křesťanským sborem v opavském ELIMu konferenci **Na hlubinu**, která měla sloužit křesťanům jako povzbuzení na cestě víry. Jako řečník na ní vystoupil například Alexander Barkoci.

³⁷⁴ Cesta, říjen 2016, s. 11

³⁷⁵ Cesta, prosinec 2016, s. 6

Sbor pořádal celocírkevní konferenci CB, která proběhla ve dnech 20.–21. května v Hradci nad Moravicí. V první den konference proběhla společná bohoslužba od 19 hodin v červeném zámku v Hradci nad Moravicí.

Členové sboru se zapojili do organizace dvou táborů Pod Kobrštejnem v Jeseníkách. Od 2. do 9. července se uskutečnil tábor rodičů s dětmi a od 9. do 16. července dorostový tábor.

Do služby byli 4. září uvedeni vedoucí stanice **Tomáš Kolman** a ředitele Elimu **Ivo Vaněček**. Na sborové zahradě proběhla 24. září svatba snoubenců Marka Hoblíka a Kláry Siostrzonkové.

V září uskutečnili členové sboru zájezd do Zlína (25. 9.).

Členské shromáždění sboru se uskutečnilo 6. listopadu.

Členové sboru se také 24. prosince účastnili vánoční bohoslužby pod širým nebem na Horním náměstí v Opavě.

Českobratrská církev evangelická

Sbor Českobratrské církve evangelické sídlil na Lidické ulici. Jeho staršovstvo skládalo slib 24. dubna.

V květnu (28. 5.) sbor pořádal koncert souboru Shirim Ashirim, který interpretuje židovské písně. V květnu (29. 5.) se dále ještě konala konfirmační slavnost a slavnost křtu.

Ke konci června ukončil svou farářskou službu v Opavě farář **Jan Lukáš** a odešel na své nové působiště do Olomouce. Od prvního července jej vystřídal nový farář **Pavel Janošík**, který přišel ze sboru ve Velkém Meziříčí, od 1. listopadu začal působit na částečný úvazek také jako kaplan věznice v Opavě.

Sbor v tomto roce uskutečnil částečnou rekonstrukci farního bytu.

Osmnáctého září se konal sborový den s hlavním kaplanem Věžeňské služby ČR Pavlem Kočnarem.

Na zájezd do Olomouce vyjeli členové sboru 25. září.

Devátého října byl slavnostně uveden do služby nový farář **Pavel Janošík**. Přišli jej pozdravit zástupci sboru, města, seniorátu, dalších opavských církví a bývalého sboru.

V prosinci (14. 12.) zahájil první přednáškou svůj cyklus Náboženství a výtvarné umění kunsthistorik **Martin Pavlíček**.

Sbor také spolupracoval s místní skupinou Křesťanské akademie na přednáškách Alexandra Tomského a Prokopa Brože. Členové sboru také pořádali tradiční velikonoční a adventní dílnu.³⁷⁶

Československá církev husitská

Modlitebna sboru se nacházela na Olbrichově ulici v Opavě. Rok 2016 byl podle faráčky Ladislavy Svobodové zcela jiný než všechny předchozí a nedá se říci, že lepší. „Děni ve světě, v České republice, v církvi se nakonec také odrazilo v naší náboženské obci a v každém z nás,“ konstatovala faráčka. I v tomto roce pokračovala činnost ekumeny v Opavě. V lednu to byl alianční týden modliteb, kterého se zúčastnily tyto církve: římsko-katolická, Armáda spásy, Církev československá husitská (CČSH), Českobratrská církev evangelická, Církev bratrská a Církev adventistů sedmého dne. „Také se konaly pravidelné schůzky v různých církvích, kde se určoval rozpis služeb v nemocniční kapli, letní venkovní bohoslužby v městských sadech, veřejné čtení Bible před Velikonocemi, vánoční půlnoční bohoslužba a další spolupráce,“ konstatovala Ladislava Svobodová. Každý měsíc se konala vikáriátní shromáždění ostravského okrsku CČSH, 16. února se uskutečnilo setkání v Opavě.

Faráčka byla kromě členství v církevním zastupitelstvu jmenována do zahraničně-ekumenické komise, kde se řešila spolupráce s německou církví a také s polskou.

V roce 2016 zemřely čtyři členky církve, takže věřících bylo k 31. prosinci 2016 celkem 433.

Církev organizovala také Husovy oslavy na Hradci, a to 3. července. „Tentokrát – protože v tom roce připadlo výročí upálení Jeronýma Pražského v Kostnici – rok po Husově mučednické smrti, pojali jsme bohoslužbu jako připomenutí tohoto neprávem opomíjeného učence a mučedníka,“ dodala Ladislava Svobodová.³⁷⁷

Ostatní církve

V Opavě fungovala také modlitebna **Církve adventistů sedmého dne**. Nacházela se na Olomoucké ulici. Kázání probíhala každou sobotu od 9.30. Odpovědným kazatelem opavských adventistů byl od roku 2014 Radek Kantor. **Cesarea Opava** byla opavskou pobočkou Církve Nové naděje a sdružovala věřící, kteří kladli důraz na originální křesťanství pro moderní dobu. Bohoslužby pořádali kazatelé této církve každou neděli v Obecním domě v Opavě. **Křesťanský sbor Opava** sídlil na Čapkově ulici, poblíž místa, kde do roku 1938 stála opavská synagoga, a vedl ho Vladimír Pípal. Na webu sboru si bylo možné poslechnout audiozáznamy z biblických hodin na různá témata.

³⁷⁶ Viz informace faráře Pavla Janošíka

³⁷⁷ Viz informace poskytnuté faráčkou sboru Ludmilou Svobodovou

SPORT

V kapitole pojednávám nejprve o „nadčasových“ sportovních tématech, jako je například vyhlášení ankety O nejúspěšnějšího sportovce roku. Dále popisují ty sporty a kluby, které se účastnily nejvyšších soutěží, nebo se prezentovaly v měsíčníku Hláska.

Tradiční březnové vyhlášení **Sportovce Opavska za rok 2015** vyhrál rozehrávač a kapitán týmu BK Opava, basketbalista Jakub Šířina a po několika letech tak „sesadil“ z pomyslného trůnu extrémního sportovce a horolezce Tomáše Petrečka. Tým BK Opava se pak stal vítězem ankety v kategorii sportovních družstev a obhájil tak loňské prvenství. Kategorii juniorů vyhrál atlet Jakub Rusek, z handicapovaných sportovců byl nejlepší kuželkář Petr Mrkvička. Sportovní hvězdou Deníku byl vyhlášen fotbalista Jakub Janetzky. Nejlepšími trenéry se stali Kateřina a Martin Rouskovi z Kánoe klubu Opava. Do síně slávy opavského sportu byl zařazen olympionik Miloš Holuša. „Nečekal jsem to, byť tam byly nějaké náznaky a rýpání třeba ze strany Čoudy. Dokud to ovšem nebylo definitivně jisté, nevěřil jsem tomu. Něco jsem začal tušit až v momentu, kdy loňský vítěz Tomáš Petreček skončil na čtvrtém místě. Z vítězství mám velkou radost,“ řekl po vyhlášení Jakub Šířina.³⁷⁸ Ceny vítězům jednotlivých kategorií za statutární město Opavu předávali primátor Radim Křupala a jeho náměstci Martin Víteček a Dalibor Halátek. Večerem 54. ročníku akce ve Slezském divadle v Opavě provázela Monika Žídková a Radek Erben. V doprovodném programu vystoupila pěvkyně Tereza Kavecká a děti ze Sportovní gymnastiky Špičková – Opava a Základní školy Šrámkova.³⁷⁹

Opavské barvy hájili na olympiádě v Rio de Janeiru běžec Jakub Holuša, skokani o tyči Jan Kudlička a Michal Balner a deblkanoisté **Jonáš Kašpar** a **Marek Šindler**. Ti měli medaili na dosah, možná dokonce i zlatou, ale v závěru olympijského finále se převrhli a skončili na osmém místě.³⁸⁰ O olympijské medaili snil i mílař **Jakub Holuša**. Toužil si vynahradiť zklamání z mistrovství Evropy v Amsterdamu, kde pro něj skvěle rozběhnutý závod skončil diskvalifikací. Na olympijských hrách však skončila jeho cesta už v semifinále. Obsadil nakonec deváté místo.³⁸¹ Z olympijského klání vyšel jako čtvrtý v pořadí tyčkař **Jan Kudlička**. Závod se pro něj vyvíjel dobře, když hned napoprvé zdolal 550, 565 i 575 centimetrů. Nakonec ale zůstal ve finále těsně pod stupni vítězů na čtvrtém místě.³⁸² Olympijský kov nakonec nedovezl ani **Michal Balner**, ačkoliv i on se probojoval s Kudličkou do finále skoku o tyči.

³⁷⁸ <http://www.bkopava.cz/aktuality/basketbal-ovladl-anketu-o-nejlepsiho-sportovce-opavska/>

³⁷⁹ Hláska č. 4, 2016, s. 40

³⁸⁰ [https://www.idnes.cz/oh/rio-2016/vodni-slamom-kaspar-sindler.A160811_181038_oh-vodni-sporty_rou,](https://www.idnes.cz/oh/rio-2016/vodni-slamom-kaspar-sindler.A160811_181038_oh-vodni-sporty_rou, publikováno 11. srpna 2016)

³⁸¹ [https://www.idnes.cz/oh/rio-2016/atletika-milar-jakub-holusa-po-vyrazeni-v-semifinale.A160819_024419_oh-atletika_tny,](https://www.idnes.cz/oh/rio-2016/atletika-milar-jakub-holusa-po-vyrazeni-v-semifinale.A160819_024419_oh-atletika_tny, publikováno 19. srpna 2016) publikováno 19. srpna 2016

³⁸² [https://www.idnes.cz/oh/rio-2016/rozhovor-kudlicka.A160816_074701_oh-atletika_tm2,](https://www.idnes.cz/oh/rio-2016/rozhovor-kudlicka.A160816_074701_oh-atletika_tm2, publikováno 16. srpna 2016) publikováno 16. srpna 2016

Aerobik

Tělo a Mysl Tour 2016. Tak se jmenovalo cvičení s legendami světového sportovního aerobiku Olgou Šípkovou a Davidem Hufem, které v Opavě pořádalo studio Sport Perfekt Věry Macoškové 23. dubna ve Sportovní hale Slezského gymnázia. Opava byla jedním ze sedmi míst, kde se akce konala.³⁸³

Atletika

V pořadí už čtyřiačtyřicátý ročník si zapsala 12. ledna **Slezská latka**, kterou hostila hala na Tyršově stadionu v Opavě. Stěžejními soutěžemi víkendu byl skok o tyči a skok do výšky. Atleti kromě toho poměřili síly také ve vrhu koulí, dálce nebo krátkém sprintu na šedesát metrů. Mezi třiatřiceti tyčkaři se nejlépe vedlo Michalu Stuchlíkovi z pořádajícího Sokola Opava, který pokořil 472 centimetrů, ale svůj nový osobák 482 cm už nezvládl. Další příčky rovněž patřily Opavanům. David Hájek za 412 cm skončil druhý, Ondřej Kratochvíl byl za stejnou výšku, ale horší pokusy klasifikován třetím místem. Na druhou příčku si vystoupila věkem ještě žákyně Tereza Janíková (Sokol Opava), která s výškou 322 cm prohrála s Veronikou Stryčkovou z Čejkovic jen na počet pokusů. Bronzová medaile patřila Sáře Škrobánkové (Sokol Opava, 307 cm). „Na to, že Tereze je teprve čtrnáct let, jde o skutečně obdivuhodný výkon. Jedná se o třetí nejlepší skok historie v žákovské kategorii,“ rozplýval se nad pokořenou výškou Terezy Janíkové ředitel závodu, trenér Sokola a jeden z největších tuzemských odborníků ve skoku o tyči Jiří Lesák³⁸⁴. Zatímco soutěž výškařů opanovali skokani Vítkovic, mezi ženami dominovala domácí Natálie Smolková (168 cm) a na třetí příčku dosáhla opavská šestnáctiletá naděje Adriana Pospěchová (162 cm).

Druhého února na halovém mezinárodním mítinku ve Vídni půlkařka (800 metrů) Sokola Opava **Vendula Hluchá** doběhla v čase 2:08,65 a vybojovala si tak v juniorské kategorii třetí místo. Stejnou pozici na stejné trati získal i Opavan **Tomáš Vystrk**, **Markéta Vavrečková** doběhla pátá a sprinter opavského Slezanu **Vojtěch Kolarčík** na šedesátce skončil osmý. O týden později se Vendula Hluchá stala v Praze mistryní republiky: Z dalších opavským atletů skončil druhý **Vít Palzer** v běhu na 1 500 metrů a třetí **Petra Harasimová** v trojskoku.

Nejlepšími atlety oddílu Sokol Opava za rok 2015 byli 8. února v Městské knihovně Petra Bezruče vyhlášení sprinter **Jakub Rusek** a půlkařka **Vendula Hluchá**. Vendula Hluchá, svěřenkyně trenéra Jana Škrabala, se v předchozí sezona stala v běhu na 800 metrů mistryní republiky mezi juniorkami a získala stříbrnou medaili mezi ženami, ovládla půlku na Poháru mistrů evropských zemí v Turecku, byla nejlepší bodovačkou prvoligového družstva, v tabulkách suverénně držela první příčku na osmistovce a během roku na stejné trati hned třináctkrát překonala předchozí opavský rekord. Kromě toho reprezentovala ČR na ME juniorů.

³⁸³ Hláska č. 4, 2016, s. 39

³⁸⁴ https://opavsky.denik.cz/ostatni_region/atletika-slezska-latka13012016.html

Dálkař a sprinter **Jakub Rusek**, vedený trenérem Lubošem Kummerem, získal halový republikový titul ve sprintu, zvítězil také venku mezi muži do dvaadvaceti ve skoku dalekém. Mezi juniory na republice pak obsadil třetí příčku. Stejného umístění dosáhl také na Poháru mistrů evropských zemí. Jeho výkony slibovaly i dobré umístění na Mistrovství Evropy juniorů, ale nakonec zde nestartoval.

Poslední únorový víkend se v pražské Stromovce uskutečnilo Mistrovství ČR v sedmiboji. Za vítězným Adamem Sebastianem Helceletem (5965 bodů) jako druhý skončil opavský odchovanec Sokola **Marek Lukáš** (5695 bodů) a bronzovým medailistou se stal **David Hájek**, aktuální člen opavského oddílu (5033 bodů).

První březnový víkend se ve Vítkovicích konalo atletické mistrovství ČR dospělých. Z opavských sokolů největšího úspěchu dosáhl trojskokan **Jiří Zeman**, jenž si skokem dlouhým 15,42 metru zajistil zlatou medaili.

Náměstek primátora Martin Víteček přijal počátkem února na Hlásce mladé atlety Sokola Opava, kteří se mu přišli pochlubit získanými tituly Nejlepší atlet a atletka oddílu roku 2015. Jednalo se o **Vendulu Hluchou** a **Jakuba Ruska**. Spolu s nimi přišli také starosta Sokola Čestmír Duda, předsedkyně oddílu atletiky Marta Kovářová, vedoucí trenér mládeže a asistent družstva juniorů Jaromír Korběl a trenér a technický vedoucí družstva juniorů Jiří Lesák. Delegaci přivedl vedoucí družstva juniorů Jan Škrabal. „Mám velkou radost z osmého místa v Poháru mistrů evropských zemí juniorů (PMEZ-J), kdy navíc naši svěřenci s přehledem obhájili titul mistrů České republiky, a tím se nominovali na příští ročník evropského poháru,“ poznamenal k úspěchům oddílu Jan Škrabal³⁸⁵. Podle něj individuálně vyčnívali především dva sportovci – běžkyně Vendula Hluchá, mistryně ČR na 800 metrů, 14. na PMEZ-J a nejlépe bodující žena Sokola Opava v I. lize, které během roku na své trati překonala hned třináctkrát předchozí opavský rekord. Druhým byl dálkař a sprinter Jakub Rusek, majitel tří zlatých medailí za tyto disciplíny. Kromě toho v roce 2015 získal Sokol Opava klubové vítězství žen v I. lize, druhé místo mužů ve stejné soutěži, 3. místo na MČR žactva či 21 individuálních medailí z MČR. Náměstek primátora ocenil nejen sportovní výkony, ale také dobrou práci s mládeží, kterou dlouhodobě Sokol Opava vytváří a jako důkaz uvedl, že se vlastně prosadil i ve “velké” atletice, když jeho odchovanci Jakub Holuša, Michal Balner nebo Jan Kudlíčka překonávali české rekordy ve svých disciplínách a reprezentovali naši republiku na ME i MS v atletice.

Tři zlaté a pět bronzových medailí. Taková byla bilance opavského Sokola z Mistrovství České republiky žáků a žákyň v hale, konaném 10. března v Jablonci. „Účast osmnácti atletů svědčí o tom, že máme opravdu širokou základnu. Medaile jsme brali na všech halových mistrovstvích. Rozsah je tedy opravdu velký,“ komentovat to tehdy trenér Sokola Jan Škrabal³⁸⁶. **Adéla Hluchá** vyhrála běh na 1 500 metrů, **Tereza Jeníková** vyhrála skok o tyči, **Barbora Malíková** běh na 300 metrů v novém rekordu a získala také třetí místo na 150 m trati. Bronzové medaile získali také **Tadeáš Formánek** v běhu na 60 m, na stejné trati překážek **Adam Groda**, **Matěj Srovnal** ve skoku do výšky a **Sára Škrobánková** ve skoku o tyči.

³⁸⁵ Hláska č. 3, 2016. str. 32

³⁸⁶ https://opavsky.denik.cz/ostatni_region/atletika-mcr-zaku10032016.html

Lukáš Kunc a **Vendula Hluchá** vybojovali titul republikových šampionů na červnovém MČR v atletice dospělých v Táboře. Lukáš dominoval trojskoku výkonem 15,68 metru a Vendula vypálila rybník všem favoritkám na osmistovce. „Už před závodem jí sice byly prisuzovány šance na medaili, ale fakt, že porazí finalistku mistrovství Evropy a světa Lenku Masnou, nečekal snad žádný atletický odborník,“ komentoval zlatý úspěch její trenér Jan Škrabal.³⁸⁷

Na srpnovém Mistrovství České republiky atletů do dvaadvaceti let měly své reprezentanty oba oddíly Sokola i Slezanu. Zlaté medaile si přivezl **Jiří Zeman** (Sokol Opava) za trojskok s výkonem 14,94 m, **Vendula Hluchá** (Sokol Opava) za běh na 800 m v čase 2:16,09 min. a Pavla Kuklová (Slezan Opava) za hod kladivem, kdy její výkon byl 60,12 m. Opavan Vojtěch Kovalčík (Slezan Opava), který ale v tu dobu oblékal dres Brna, vybojoval stříbro v běhu na 200 metrů.³⁸⁸

Atletický cirkus se v Opavě na Dolním náměstí konal 25. srpna. Jeho součástí byl již desátý ročník tyčkařského Memoriálu dr. Lesáka. Při neúčasti dvojice opavských olympioniků Jana Kudličky a Michala Balnera byl nejžhavějším kandidátem na vítězství jejich tréninkový kolega **Lukáš Posekaný**, který také výkonem 520 cm soutěž vyhrál.³⁸⁹

V říjnu se na opavském Tyršově stadionu konal Republikový šampionát družstev starších žáků a žákyň. Atleti ze Sokola Opava ovládli obě kategorie, takový úspěch se jednomu oddílu povedl po několika letech. „Jedno družstvo se skládalo z dvaceti lidí. U kluků bodovali všichni, u holek to bylo devatenáct z nich,“ zdůraznil jeden z trenérů opavského Sokola a vedoucí týmu dívek Jan Škrabal. Pořádající oddíl podrželi vrhači a běžci. Vítěz v disku **Tomáš Grulich** se stal také nejlépe bodujícím závodníkem Sokola, protože ještě v kouli získal druhé místo a v kladivu byl třetí. Mezi žákyněmi si vedla nejlépe budoucí česká reprezentantka **Barbora Malíková**, která suverénně opanovala běhy na osm set i tři sta metrů. Vítězové měli z prvenství obrovskou radost a trenéři dokonce skončili ve vodním příkopu.

Basketbal

Hráči BK Opava pod vedením trenéra Petra Czudka vstoupili do pokračování Kooperativa NBL již 3. ledna, kdy v Ústí nad Labem prohráli 78:75 a o týden později pokračovali 5. kolem Českého poháru proti svitavským Turům, které přehráli 85:90.

Druhého dubna v posledním utkání základní skupiny Kooperativa NBL zvítězil BK Opava na palubovce v Ústí nad Labem 92:76 a tím si zajistil čtvrté místo a postup do play-off soutěže. Prvním soupeřem ve čtvrtfinále mu byl JIP Pardubice, ale ve čtyřech duelech třikrát prohrál a jednou zvítězil. Semifinále tedy Opavanům uniklo a v dlouhodobé soutěži skončili na 7. místě.

³⁸⁷ https://opavsky.denik.cz/ostatni_region/lukas-kunc-a-vendula-hlucha-vybojovali-titul-republikovych-sampionu-20160622.html

³⁸⁸ https://opavsky.denik.cz/ostatni_region/atletika-mcr-u22-02092016.html

³⁸⁹ <http://www.regionopavsko.cz/2016/08/29/atleticky-cirkus-bavil-fanousky/>, publikováno 29. srpna 2016

Opavané ale figurovali v oficiálních žebříčcích soutěže – **Jakub Šířina** se stal nejužitečnějším hráčem a byl zařazen do nejlepší pětky napříč všemi týmy i mezi pět nejlepších Čechů v soutěži, **Petr Czudek** podruhé za tři roky nejlepším trenérem, rozehrávač **Roman Dragoun** hráčem s největším zlepšením.

O stupínek lepší postavení si opavští basketbalisté vybojovali v **Hyundai Českém poháru**. Úspěšně prošli až do semifinále, kde je na pardubické palubovce vyzval tým BK Armex Děčín. V přímém souboji o finálový duel ale Opava podlehla 76:66 a zahrála si tak o bronzové medaile

V únoru (28. 2.) BK Opava a. s. získal dotaci z rozpočtu Moravskoslezského kraje ve výši 1 milion Kč na reprezentaci kraje v rámci Kooperativa NBL.

Skvělého úspěchu dosáhl B tým BK Opava, když si po posledním turnaji v Hradci Králové 8. května převzal pohár za 1. místo v 1. lize. Na úspěchu týmu se podíleli kromě trenérů Petra Valečka a Kamila Ihringa hráči Jirka Dihel, Roman Vícha, Rost'ha Dragoun, Kryštof Vlček, Robin Matějka, Mirek Kvapil, Víťa Branda, Robert Dihel, Ondra Kukla, Michal a Dominik Ihringové a Tomáš Mičunek, během sezony do hry zasáhli také Kamil Černý, Tomáš Dihel, Daniel Kopf, Šimon Kurečka, Petr Martikán, Matěj Mik a Michal Moninec.

Do nového ročníku nejvyšší české basketbalové soutěže vstoupilo áčko BK Opava zápasem proti Ústí nad Labem v sobotu 24. září. Jak uvedl na tiskové konferenci trenér Petr Czudek, podařilo se udržet všechny lídry včetně Jakuba Šířiny, přišel zkušený Radovan Kouřil, a jak věřil, spolu se skvělou atmosférou vytvořenou diváky to na konci soutěže „cinkne“³⁹⁰. Do sezony tým vstoupil s těmito hráči: Luděk Jurečka, Filip Zbránek, Miroslav Kvapil, Jakub Blažek, Martin Gniadek, Viktor Cvek, Václav Bujnoch, Radovan Kouřil, Radim Klečka, Rostislav Dragoun, Kryštof Vlček a Jakub Šířina. Trenérem byl Petr Czudek, vedoucím týmu Dušan Štěpnička, masérem Petr Kivorchian. Základní část soutěže skončila duelem s Pardubicemi 4. února 2017.

Beachvolejbal

Martina Bonnerová se **Šárkou Nakládalovou** se staly vítěžkami opavského beach volejbalového turnaje Českého poháru žen, když ve finále porazily pár Kateřina Válková s Martinou Nakládalovou. Do turnaje zasáhly i dva opavské páry oddílu Happy sport – sestry Šťastné a sestry Adamčikové. Opavanky ale shodně skončily ve čtvrtfinále.³⁹¹

Na Mistrovství střední Evropy – MEVZA ve Slovinsku, které se konalo druhý zářijový víkend, reprezentovala Českou republiku také opavská beachvolejbalová dvojice **Jan a Tomáš Pavelkovi**. V nabitě konkurenci 28 týmů z Rakouska, Slovenska, Maďarska, Slovinska a Chorvatska obsadili Honza s Tomášem solidní 13. místo. „Jsme rádi, že

³⁹⁰ https://opavsky.denik.cz/ostatni_region/basketbal-bko-zacatek-sezony23092016.html

³⁹¹ https://opavsky.denik.cz/ostatni_region/beachvolejbal-cesky-pohar-04072016.html

jsme měli možnost poměřit síly s týmy, které se beachvolejbalu věnují profesionálně a pravidelně se účastní evropských turnajů i turnajů světové série. Jsou to pro nás velmi cenné zkušenosti,“ zhodnotili své působení na turnaji opavští hráči.³⁹²

Běh

V sobotu 18. března se v Městských sadech v Opavě uskutečnil v pořadí třetí ročník závodu s názvem **Vyběhneme za sluníčkem s OC Breda & Weinstein**, jenž organizuje opavský oddíl SIPA Sport. Závodů se zúčastnilo více než dvě stě malých i velkých běžců. Celkovým vítězem na hlavní trati na pět kilometrů se stal atlet opavského Sokola Matěj Beňovič, který zvítězil ve výborném čase 16:26 min., mezi ženami zvítězila Lucie Gruchalová časem 19:54 minuty.

Spolek BěhOpava připravil na rok 2016 několik závodů. 23. dubna se jednalo o 2. ročník závodu **Běháme s TQM**. Trasa měřila 10 km, pro kondiční běžce byly připraveny kratší distance. 25. září se běžel Veřejný běh kolem komína Modelu na trati dlouhé 11,2 km.

Dvacátého srpna se uskutečnil první ročník **Breda City Trail Opava**. Na 10 km trati se jeho vítězem stal Jiří Petr z Kovalovic (čas 31:32) před Janem Sýkorou (Dukla Praha) a Davidem Wittkem ze Sokola Opava. Mezi ženami byla nejrychlejší Monika Horáková (klub neudán) v čase 42:55, druhá cílem proběhla Magda Smějová (Mudráci.cz) a třetí Iveta Václavíková (klub neudán). Podle věku se běželo na tratích 200 m, 600 m, 1 500 m, 5 km a 10 km. Trať vedla od obchodního centra Breda&Weinstein v centru města k nábřeží řeky Opavy, poté do Městských sadů a kolem krosovou částí okolo Stříbrného jezera zpět k řece Opavě a přes Resslerovo nábřeží a Pekařskou ulicí do cíle v Nákladní ulici.

Sedmého září se konal 4. ročník **Opavské míle**, městského běhu na trase 1 609 m. Trať byla opět vyměřena z Olomoucké ulice u Slezské nemocnice a cíl na Horním náměstí. Do cíle doběhlo 698 závodníků, tedy o více než dvě stě více než v předchozím roce. Nejrychlejší ženou se stala Simona Vrzalová z SSK Vítkovice v čase 04:36 minuty (průměrná rychlost 20,99 km/h) a vytvořila tak nový ženský traťový rekord. Mezi muži znovu dominoval opavský rodák, halový vicemistr a mistr Evropy na 1500 m Jakub Holuša, reprezentující oddíl Dukla Praha, jehož čas byl 04:06 min. a rychlost 23,55 km/h. Celé sportovní odpoledne komentoval televizní moderátor Štěpán Škorpil, závod odstartovala světová rekordmanka na 800 m Jarmila Kratochvílová. Pořadatelé Opavské míle věnovali z každého zaplaceného startovného příspěvek na rehabilitační pomůcku do Základní školy a Praktické školy v Opavě a Speciálnímu pedagogickému centru Srdce, jejichž žáci a učitelé se závodu aktivně zúčastnili.

V pořadí druhý **závod v orientačním běhu** se konal 22. října v Obchodním centru Breda&Weinstein, pořádal ho spolek BěhOpava za pořadatelské spoluúčasti Rotary klubu Opava.

³⁹² Hláska č. 10, 2016. str. 31

Posledním závodem roku 2016 byl 43. ročník **Vánočního běhu**, který tentokrát na trati 4,7 km připravil spolek BěhOpava v neděli 18. prosince.

Cyklistika

Jednadvacátého května se uskutečnil už 16. ročník závodu **Silesia Merida Bike Marathon**, startující tradičně na opavském Horním náměstí. Pro stovky přihlášených byly připraveny tratě v délkách od 20 do 90 km, závod družstev, tandemů a dětské závody. Na nejdelší trať se vydalo celkem 248 cyklistů a nejrychlejším z nich byl Jan Jobánek (Superior MTB Team), který ji urazil za 3 hodiny 40 minut a 10 vteřin. V cíli se ale odehrál neuvěřitelný souboj, kdy o pouhou desetinu vteřiny porazil druhého Ondřeje Fojtíka ze Zlína. O třicet minut později projela cílem i nejrychlejší žena Johana Kolašínová ze Superior Riders.

Extrémní sporty

Opavský extrémní sportovec Tomáš Petreček poskládal silný trojčlenný tým BlackHill / Salomon-Suunto / EPO, s nímž se na konci března zúčastnil Krkonošského survivalu, který můžeme stavět na úroveň mistrovství ČR v přírodním víceboji. V teplotách okolo -5 stupňů se běželo okolo 120 km, brodily potoky a na kontrolních bodech se plnily různé úkoly. Tým Jaroslav Krajník, Tomáš Petreček a Pavel Kurz celý závod vyhrál a pro opavského borce to bylo už třetí vítězství ze čtyřech startů v Krkonoších³⁹³. Přestože se Tomáš Petreček nominoval na mistrovství světa v Brazílii, nakonec tam neodjel. Jeho cestu na světový trůn zastavilo zranění.

Fotbal

Před začátkem jarní části soutěže Fortuna národní liga uspořádalo 2. března vedení SFC Opava tiskovou konferenci, na které seznámilo veřejnost s plány pro rok 2016. Manažer klubu Alois Grussmann oznámil, že během zimní přestávky došlo k několika přestupům, konkrétně, že do Vítkovic zamířili František Metelka s Davidem Mikulou, na Žižkov Jan Svatonský, do Prostějova Tomáš Machálek, do Líšně Dominik Duda a Zbyněk Pospěch posílil Karvinou. Naopak nováčky v opavské kabině byli útočník Jakub Přichystal a záložník Václav Mozol. „Každý trenér chce mít co nejkvalitnější tým, ale nechceme pracovat tím stylem jako předchozí manažer, který přivedl klub do insolvence. Alois Grussmann má výborně načtenou ekonomickou linii, prošel si práci představenstva. Společně s trenérem ví, v jaké finanční kondici se klub nachází. Oba pracují s rozvahou, za což jsem rád,“ řekl na tiskové konferenci předseda představenstva Marek Hájek. Konstatováno bylo také to, že klub už více než půl roku hledal nového finančního partnera.

³⁹³ Jaroslav Krajník, Tomáš Petreček a Pavel Kurz, zdroj: https://opavsky.denik.cz/ostatni_region/tomas-petrecek-krkonosky-survival28032016.html

V úterý 8. března 2016 od 11 hodin proběhla za účasti 100% akcionářů v budově Hláska na Horním náměstí 69 řádná valná hromada (VH) Slezského fotbalového klubu Opava (odložená z prosince 2015). Rozhodnutím VH byli ze svých funkcí odvoláni členové představenstva Ing. Marek Hájek, Ing. Martin Víteček, Ing. Michal Kokošek a Ing. Daniel Benna a zvoleno nové představenstvo - Ing. Martin Víteček, Ing. Michal Kokošek, Ing. Martin Viltavský, Milan Němec a Ing. Marek Hájek. Bezprostředně po VH se sešlo nové představenstvo a proběhla volba předsedy a místopředsedů představenstva SFC. Předsedou představenstva byl zvolen Ing. Marek Hájek a místopředsedy představenstva Ing. Martin Víteček a Ing. Michal Kokošek.

Do jarní části soutěže vstoupil SFC v sobotu 5. března duelem ve Vlašimi (0:0) a svoji pouť sezonou 2015/2016 ukončil 28. května zápasem ve Frýdku–Místku. Klubu se nedařilo podle představ – získal pouhé dvě výhry a tři prohry, ale celkem devětkrát remizoval! Na konci ligy získal SFC ve 28 utkáních 6 výher, 14 remíz a 8 proher, získal 32 bodů a skončil na celkovém 11. místě. Nejlepším střelcem týmu byl Nemanja Kuzmanovič, který vstřelil 7 branek. Jarní část fotbalové soutěže odehrálo A družstvo SFC Opava s tímto realizačním týmem: brankáři Josef Květon, Kryštof Lasák, Petr Vašek, obránci Tomáš Čelůstka, Matěj Helebrand, Matěj Hrabina, Jan Žídek, Josef Dvorník, David Mikula, Zdeněk Pospěch (kapitán), Dominik Simerský, záložníci Jan Schaffartzik, Luboš Horka, František Metelka, Radim Grussmann, Jakub Janetzky, Václav Mozol, Jan Svatonský, Lukáš Češek, Tomáš Jursa, Dominik Fišer, útočníci Nemanja Kuzmanovič, Václav Jurečka, Tomáš Machálek, Tomáš Mrázek, Jakub Přichystal. Trenér Jan Baránek, asistent trenéra Ludevít Grmela, vedoucí mužstva Dominik Duda, trenér brankářů Vilém Axmann, kondiční trenér Marek Vinárek, masér Tomáš Andrés, předseda představenstva Marek Hájek, místopředseda představenstva Michal Kokošek, manažer Alois Grussmann, technický ředitel Jaroslav Rovňan.

Na konci května podepsal s SFC smlouvu Roman Skuhřavý a pro nadcházející přípravu a sezonu se tak stal trenérem prvního týmu. Jeho asistentem byl jmenován Josef Dvorník.

Po letní přípravě vstoupil SFC do podzimní části Fortuna národní ligy jako úplně jiný tým. Z 15 odehraných duelů jich 9 vyhrál a jen 3x zaváhal. V polovině soutěže se nacházel na 3. příčce tabulky za vedoucí SK Sigma Olomouc a druhým FC Baník Ostrava. V jeho sestavě se objevil srbský obránce Marko Radič, útočníci Tomáš Smola (z Ústí nad Labem) a Jan Farský (Frýdek-Místek), naopak odešel David Mikula do Vítkovic, Jan Svatonský do Frýdlantu n. Ostravicí a Petr Vašek do Baníku Ostrava.

Druholigový fotbalový klub z Opavy ve spolupráci s internetovou, hudební a lifestyleovou televizí ALL Television podpořil Dobrou věc, a prostřednictvím aukce se tak pokusí přispět dětem z dětských domovů na cestu k moři. Do aukce, která se uskutečnila v červnu, přispěli hráči podepsaným dresem a zprostředkovali i dres Libora Kozáka z Aston Villy.

Šestého června zemřel ve věku 53 let Zdeněk Štýbar, bývalý fotbalista a dlouholetý trenér opavské mládeže.

Třicátého července vstoupil SFC do nového ročníku **Českého poháru MOL Cup**. V prvním kole zamířil na hřiště v Petřkovicích, kde místní hráče porazil díky trefě Tomáše Jursy 1:0. Ve druhém zápase zajížděli Opavané do Šumperka, kde vyhráli 4:1.

Branky Opavy vstřelili ve 35. min. Radić, v 62. a 90. min. Jurečka, a v 86. min. Kuzmanović. 21. září čekalo Opavu ve III. kole Slovácko (hráno v Uherském Hradišti) a po prodloužení odjeli Slezané domů s vítězstvím 4:3. Osmifinálovým soupeřem pro Opavu určil los Viktorii Plzeň. Utkání se hrálo ve středu 26. října v Opavě a domácí fanoušky potěšilo další vítězství, tentokrát 4:2. Tím byla pohárová sezona roku 2016 uzavřena a čekalo se na jarní pokračování.

Šestáho srpna oslavila své šedesátiny opavská fotbalová legenda, významná postava opavské fotbalové historie, střední záložník Jindřich Parda.

Osmnáctého srpna oslavil 75. narozeniny Jiří Jašek, bývalý ředitel opavského klubu a také vedoucí mužstva, významný fotbalový rozhodčí.

Čtrnáctého září se v Ostravě hrálo derby **FC Baník Ostrava – SFC Opava**. Utkání provázely střety fanoušků, a tak byly oba kluby předvolány k řízení před disciplinární komisí. „Předvolali jsme si oba kluby. Důvodem je závažnost chování fanoušků obou klubů, které podle disciplinárního řádu může být potrestáno v případě Ostravy pokutou až do výše deset milionů korun nebo uzavřením stadionu a v případě hostující Opavy pokutou až do výše pěti milionů korun,“ uvedl předseda disciplinární komise Ligové fotbalové asociace Richard Baček³⁹⁴. Opavský klub byl nakonec za vulgarismy, pronesení a použití pyrotechniky a poškození zařízení stadionu potrestán finanční pokutou ve výši 20 000 Kč.

Po první polovině fotbalové II. ligy ročníku 2016/17 patřila SFC v tabulce třetí příčka. Trenér Roman Skuhravý byl nanejvýš spokojen a začal hovořit o vidině probojování se do I. ligy.

Dne 16. prosince 2016 se konala **valná hromada** SFC Opava.

Sedmnáctého prosince se odehrál další z Vánočních zápasů, opět na umělé trávě v Opavě-Kylešovicích. V jednom mužstvu se střetli trenéři, členové realizačních týmů a zástupci Slezského FC, ve druhém pak výběr staré gardy Kaučuku Opava. Zápas neměl vítěze a skončil remízou 2:2. Branky vstřelili za SFC Hruška mladší 2x, za Starou gardu Rozhon a Zavadil. Při této příležitosti byl pokřtěn nový kalendář SFC Opava pro rok 2017.

Další události

Česká fotbalová reprezentace žen zvládla v Opavě roli favorita a v kvalifikačním utkání o postup na Mistrovství Evropy porazila Gruzii 4:1. Domácí výběr mohl vyhrát daleko větším rozdílem, bohužel spoustu šancí zahodil.

Fotbalová hřiště areálu Za Koupalištěm v Opavě se stala dějištěm velkého turnaje desetiletých fotbalistů s názvem E.ON Junior Cup, na kterém se střetlo celkem 16 družstev. Turnaj se odehrál bez účasti opavských nadějí, protože tým SFC si postup

³⁹⁴ <https://www.sfc.cz/archiv>

do finále v Českých Budějovicích zařídil už vítězstvím v předchozím turnaji. Celkové pořadí: 1. MFK Vítkovice, 2. TJ Spartak Budišov nad Budišovkou, 3. TJ Velká Polom, 4. MFK Karviná, 5. Fotbal Třinec, 6. SK Slávie Třebovice, 7. FC Hlučín, 8. FK Jeseník, 9. FK Bospor Bohumín, 10. FK Vigantice, 11. FK Stará Bělá, 12. SK Brušperk, 13. ŠSK Bílovec, 14. TATRAN Jakubčovice, 15. Juventus Bruntál, 16. FK Slavia Orlová Lutyně.

Florbal

Opavští florbalisté SK P.E.M.A. vstoupili do roku 2016 na 4. místě východní divize Národní ligy a hned druhý lednový víkend cestovali na palubovku osmé Kopřivnice. Domáci je ale vyprovodili výpraskem 5:2. I když tabulkou klesali, nakonec se přece jen podařilo hráčům probojovat se do play-off a bojovali o nejlepší čtyřku ligy. V úvodních duelech dvakrát porazili Opavané doma Havlíčkův Brod, a protože i v odvetě na palubovce na Vysočině zvítězili, postoupili dál. V semifinále změnil SK P.E.M.A. své síly s týmem Brno Gulivers a po prvních dvou duelech nebylo nic rozhodnuto – 1:1, po dalších dvou zápasech 2:2. Rozhodující utkání skončilo vítězstvím Opavy 4:2 a jejím postupem do finále proti Torpédu Havířov. Tomu podlehla 1:3 a dlouhodobá část soutěže skončila pro Opavany konečným druhým místem. V baráži o postup do 1. ligy zkřížil Opavě cestu Rožnov pod Radhoštěm, ale celková prohra na zápasy 1:3 znamenala opavskou stopku. Za Opavu nastupovali: Martínek, Klimscha, Mazur, Jakub Kocur, Kučera, Pavela, Dalibor Repček, Dzierža, Solný, Gebauer, Rychlý, Both, Balnar, Vojtěch Kocur, Boželník, Sova, Klein, Halánek a Vojtěch Repček. Trenérem byl Robert Segeřa.

Hokej

A-tým Hokejového klubu Slezan Opava (HC Slezan) vedený trenérem Karlem Suchánkem pokračoval od začátku roku v soutěži druhé ligy – oblast sever, kde byl po podzimu 2015 na 5. příčce. Do druhé části soutěže vstoupili prohrou s Hodonínem 4:5 a ani dál se moc nedařilo, nakonec z toho bylo až 9. místo. HC Slezan se nedokázal probojovat do play-off, ale podle očekávání nemusel ani hrát o záchranu.

Závěr mistrovské soutěže si hráči A týmu alespoň zpestřili utkáním proti týmu fanoušků. V dresech soupeřů se jim postavili Nikola Brussová, Robin Cahel, Jakub Čepica, Lukáš Gebel, Lukáš Jasoněk, Ondřej Konečný, Lukáš "Casillas" Kulka, Martin Ležák, Petr Ležák, Kristian Marčík, Jiří "Keny" Těžký, Blanka Wagnerová, Daniel Wolkovinský a Patrik Pirčák. Výsledek však nebyl zveřejněn.

Po ukončení sezony vedení HC Slezan sáhlo k personálním změnám. V klubu skončila trenérská dvojice Karel Suchánek – David Musial, kteří už nadále nepůsobili ani u druholigového áčka, ani u týmu mladších dorostenců. „K tomuto kroku jsme se rozhodli na základě neuspokojivých výsledků a také ztráty důvěry k oběma trenérům. První tým nepostoupil do vyřazovacích bojů, dorostenci sestupují. Týmy mladšího a staršího dorostu se od začátku sezóny pohybovaly na posledních příčkách tabulky

a nyní jsou oba na posledním sestupujícím místě," vysvětlil jeden z jednatelů HK Opava Miroslav Glos.³⁹⁵

V dubnu došlo k dohodě se statutárním městem Opavou a po pečlivých úvahách schválila rada města Opavy manažerskou smlouvu jednomu z jednatelů HC Milanu Kolářovi, k jehož hlavní práci patřilo zajišťování provozu klubu a správa majetku. Odměna jednatele měl být hrazena z prostředků společnosti, které jednatele seženou nad rámec přímé dotace. Tzn., že odměna nebude placena z finančních prostředků poskytnutých na přímou dotaci do Hokejového klubu městem. „V současné době máme pokryto 1,4 mil. Kč z externích komerčních zdrojů na provoz A-týmu, další smlouvy jsou rozjednány. Je tedy vysoký předpoklad, že A-tým na podzim ufinancujeme, neboť již nyní máme pokrytí na dva měsíce podzimního provozu. Velmi rád bych touto cestou poděkoval za finanční dar 1 milion korun od pana Miroslava Glose, jednoho z jednatelů klubu, který tímto ukázal, jak vážně to se svým vstupem do klubu myslí. Dále se nám podařilo sehnat na letošní rok již reklamy za 400 000 Kč, z toho cca 1/2 smluv je podepsána na období 5 let, tj. cca 1 mil. Kč si již klub zajistil v prodeji služeb pro HKO," uvedl k hospodaření klubu Milan Kolář.³⁹⁶

V červenci vstoupili hráči HC Slezan do přípravy na nový ročník II. ligy, už vedení novým trenérem Petrem Hulvou a jeho asistentem Davidem Galvasem. Do přípravy s áčkem Slezanu vstoupilo 27 hráčů, širší kádr HC Slezan Opava pro přípravu na ledě tvořili brankáři: Filip Plánovský, Dušan Šafránek, Michal Wanecki, obránci: Tomáš Černý, David Galvas, Vladimír Holík, Jiří Hon, Patrik Mosler, Dominik Rohovský, Daniel Slavík, Jiří Šindelář, Dominik Volf, Lukáš Vrabel a útočníci: Kryštof Beneš, Petr Chalupa, Václav Chomič, Lukáš Černý, Petr Česlák, Petr Grygar, Bohumil Herman, Zdeněk Pavelek, Tomáš Polok, Pavel Selinger, Jan Štindl, Marek Trčka, Jakub Vítek a Petr Wolf.

Nový ročník se hrál v modifikované podobě, místo 12 týmů hrálo skupinu jen devět. První utkání II. ligy sezony 2016/2017 odehráli Slezané proti Technice Brno a vyhráli ho 5:2.

Při domácím utkání proti Kopřivnici 31. října oblékli hráči HC Slezan nové dresy. A-tým už nadále nehrál v bílo-červené a červeno-bílé kombinaci, ale vrátil se k historické žluté a černé barvě. Na dresu byly kromě výročního loga vyobrazeny kontury slezské orlice. Dominantním prvkem se stal velký nápis v retro stylu Slezan Opava. Spodní část dresu zdobily tři pruhy. „Logo je připraveno na rok 2018, kdy oslavíme 110 let hokeje ve slezské metropoli. Je to jedna z aktivit, kterou v rámci výročí chystáme. Hokej v Opavě má dlouhou tradici, na kterou může být právem pyšný. My k bohaté historii odkazujeme prostřednictvím nového loga a také barev, které nově zdobí naše dresy. Žluté a černé barvy klub v minulosti vyznával, nyní se k ní vracíme. Reprezentují slezský region, ke kterému se hrdě hlásíme," uvedl tehdy jednatel Hokejového klubu Opava Milan Kolář.

Klub také připravoval zadání výroby kalhot a štulpen v totožných barvách a připravil

³⁹⁵ <https://www.hcslezan.cz/clanek.asp?id=Karel-Suchanek-s-Davidem-Musialem-v-klubu-konci-3994>

³⁹⁶ <https://www.hcslezan.cz/clanek.asp?id=Nova-manazerska-smlouva-v-hokeji-%96-Mesto-vic-platit-NEBUDE--4000>

novou podobu webových stránek a představil výroční logo, které symbolizuje bohatou tradici hokeje v Opavě.

Ke dni 18. prosince 2016 HC, v polovině rozehraného ročníku, Opava odhlásila svůj juniorský tým ze soutěže juniorské ligy. „I když Opava měla pro tuto kategorii zajištěné hráče k soutěži, ukázalo se, že málokdo z nich má zájem trénovat a plnit své povinnosti. Jejich nechuť vedla k tomu, že zápasy se musely doplňovat hráči ze staršího dorostu, kteří sami odehrávají dva zápasy týdně a jejich únava se začala pomalu projevovat na výkonech," řekl pro klubový web Milan Kolář, jednatel HK Opava.³⁹⁷

Před koncem roku oznámil ukončení činnosti v HC Opava na vlastní žádost z rodinných důvodů manažer a jednatel Milan Kolář. Rezignace ke dni 14. ledna 2017 přišla po necelém jednom roce činnosti ve funkci. Klubu se do ukončení výběrového řízení ujal jako jediný jednatel Miloslav Glos.

Další události

Dvoudenní mezinárodní hokejový turnaj pátých tříd hostil Zimní stadion v Opavě 18. a 19. dubna. Z vítězství se nakonec radovala domácí Opava, která vyhrála všech sedm utkání. Potrápit je dokázal až ve finále Nový Jičín, který porazili domácí 3:1 Hrdinou finále se stal opavský brankář David Schwan, který v průběhu turnaje neměl příliš práce, ale v zápase o zlato vytáhl několik dobrých zákroků a byl vyhlášen nejlepším gólmánem. Cenu pro nejlepšího střelce si odnesl Maxim Vehovský s šestnácti vstřelenými brankami. „Kluci hráli na hranici svých možností, konečně pochopili kolektivní pojetí hry a bavili se hrou, vítězství bylo velmi nečekané," řekl po turnaji vedoucí družstva a pořadatel turnaje Pavel Kovalčík³⁹⁸. Pořadí: 1. HK Opava, 2. Nový Jičín, 3. Uherský Brod, 4. Hoba Bratislava.

Hokejbal

Opavským hokejbalistům SHC Opava se podařilo po velkém boji postoupit do další fáze play-off první hokejbalové ligy. Zde se střetli s týmem České Třebové a až třetí zápas rozhodl, že postoupili do čtvrtfinále. Zde je dvěma porážkami zastavil Jindřichův Hradec a pro Opavu tak sezona skončila.

Podobně se jim vedlo v Českém poháru, kde se probojovali rovněž do play-off, ale cestu za medailí jim zastavily hned v prvním kole Prachatice. „Vstupovali jsme do poháru jako úřadující vicemistři, i proto se od nás očekávaly vysoké cíle," poznamenal brankář Opavy Jonáš Grufík. „Jenomže jsme na závěrečný turnaj neodcestovali v kompletní sestavě a na naší hře to bylo znát," podotkla opavská jednička.³⁹⁹

³⁹⁷ https://opavsky.denik.cz/hokej_region/hokej-slezan-juniorska-liga20122016.html

³⁹⁸ https://opavsky.denik.cz/hokej_region/hokej-turnaj-paty-ch-trid20042016.html

³⁹⁹ https://opavsky.denik.cz/ostatni_region/hokejbal-pohar04072016.html

V podzimní části sezony 2016/17 si ale vedli o poznání lépe. Poslední zápas podzimu opavští hokejbalisté sice prohráli na hřišti brněnských Bulldogs po samostatných nájezdech 4:3, i přesto jim po polovině soutěže patřilo první místo. Za SHC nastupovali: Grufík, Schreier-Christ, Marek, Šindlář, Pavel Málík, Capinský, Staníček, Mareta, Vladař, Příbyla, Přikryl, Porubčanský, Palcer, Patrik Málík, Sukeník, Zavřel, Holuša, Schindler, Smuda, Brunovský, Blažek. Trenérem byl Jiří Christ.

Inline bruslení

Osmadvacátého května se na trati v Napajedlech stala mistryní republiky v půlmaratonu závodnice týmu LUIGINO.cz Andrea Matoušková. Konal se zde závod Moravské Inline Tour 2016, který byl zároveň republikovým šampionátem v in-line půlmaratonu. Ve svých kategoriích si pak stříbrné medaile vyjeli Zuzana Pártlová, Lucie Maluchová, Michal Kusyn a Jan Jelínek st.⁴⁰⁰

V neděli 11. září vrcholil další ročník moravské in-line tour závodem v opavských Městských sadech, kam se sjelo na 200 závodnic a závodníků. Hlavní pohárový závod na jednadvacet kilometrů opanoval brněnský Richard Kudělásek a závodnice z Košic Claudia Dohaničová. Opavští závodníci si upevnili svá místa v celkovém pořadí moravské bruslařské série a své věkové kategorie vyhráli členové opavského oddílu LUIGINO.cz Michal Kusyn, Jan Jelínek st., Zuzana Pártlová a Lucie Maluchová.

Loňské vítězství v celé moravské in-line Tour obhájila Andrea Matoušková, která v cíli dodala: „Dnešní závod byl opravdu těžký, bylo velké horko a opavská trať je technicky velmi náročná. Skoro celý závod jsme jeli ve čtveřici a rozdali jsme si to až v cílovém spurtu. Jsem ráda, že se mi povedlo i letos vyhrát celou sérii.“⁴⁰¹

Jezdectví

Skvělého úspěchu na červencovém republikovém šampionátu v parkuru, který se konal v Martinicích nedaleko Příbrami, dosáhla jezdkyňe JK Opava-Kateřinky **Vladislava Humplíková**. Mezi ženami nenašla přemožitelku. „Před poslední překážkou jsem zazmatkovala a dopustila se chyby. Naštěstí na čas jsem byla nejlepší a vyhrála. Druhá Iva Holíková totiž také jednou chybovala, ale časem byla pomalejší. Po loňském mistrovství na Ptýrově, kde jsem obsadila desátou příčku, je toto naprosto úžasný výsledek,“ rozplývala se vítězka mistrovství v Martinicích.⁴⁰² Její bratr **Jiří Hruška** pak byl členem týmu Severní Morava, který v konkurenci sedmnácti soupeřů vyhrál týmový závod.

Třídenní mezinárodní skokové závody Velká cena Opavy a Memoriál Ericha Režnara,

⁴⁰⁰ https://opavsky.denik.cz/ostatni_region/inline-andrea-matouskova31052016.html

⁴⁰¹ https://opavsky.denik.cz/ostatni_region/inline-moravska-tour13092016.html

⁴⁰² https://opavsky.denik.cz/ostatni_region/vladislava-humplikova-je-to-naprosto-uzasny-vysledek-20160730.html

pořádané na kolbišti v Kateřinkách od 12. do 14. srpna, vyhrál Slovák Igor Šulek. V konkurenci tří stovek jezdců si z domácích nejlépe vedl **Jiří Hruška** na koni Polar 2, který skončil celkově osmý a na jiných koních pak obsadil 11. a 16. místo. Mezi ženami si **Vladislava Humplíková** na koni Buena Utopia vybojovala 25. příčku.⁴⁰³

Záříjové finále Velké ceny Českého skokového poháru na olomouckém kolbišti opavský parkurový jezdec **Jiří Hruška** dotáhl na konečné druhé místo, když lepší byl pouze Rudolf Doležal. Opavský jezdec dvě ze čtyř finálových jízd zvládl bez chyby a ve dvou se dopustil po jednom zaváhání.

Judo

Mladí judisté opavského Slezanu absolvovali první turnaj v roce 2016 v Polsku. Z deseti zástupců se do finálových bloků podařilo v silné konkurenci probojovat hned šesti. Stříbrné medaile vybojovaly Nikola Škrobánková a Veronika Čechová, ve svých věkových a váhových kategoriích obsadili třetí místa Emma Schözigová, Karolína Hulová, Vašek Novobilský a František Lhotzký.

V polovině dubna se v Týně nad Vltavou konalo MČR krajů v judu kategorií starších žáků a žaček. Každý kraj reprezentovalo družstvo v pěti vybraných váhových kategoriích chlapců a čtyř kategoriích dívek. Trenérem Moravskoslezského výběru byl jmenován opavský trenér Ondřej Libo, jinak člen Slezanu Opava, který nasadil své dva svěřence. Ve váhové kategorii do 57 kg startovala Klára Quisová, do 55 kg Daniel Kordula. „Oba podali stoprocentní výkony a zasloužili se o celkové vítězství našeho kraje,“ pochvaloval si Ondřej Libo, kdy jeho tým porazil Zlínský kraj 8:1, Liberecký 8:1, Jihočeský 9:0 a Středočeský 6:3 a ve finále hladce porazil Ústecký kraj 7:2.

Opava hostila 25. ročník Slezského poháru v judu. Turnaje se zúčastnilo 260 mladých judistů a judistek z osmadvaceti oddílů ČR, Slovenska a Polska, a to ve věkové kategorii 8–14 let. Turnaj byl poprvé zařazen do prestižní soutěže Baill Cup, tedy tří turnajů, ve kterých oddíly získávají body do celkového hodnocení. Na opavském klání si zlaté medaile z domácích závodníků nechali pověsit Václav Čech, Daniel Kordula, Václav Novobilský, František Lhotzký, Klára Quisová a Karolína Hulová, stříbrné Nikol Škrobánková, Martin Vajda a Viktor Schindler a bronzové David Bohuslav, Veronika Čechová, Jan Novobilský, Ondřej Hula, Ondřej Častulík a Tadeáš Horníček.

Na říjnovém mistrovství republiky v judu kategorií žáků vybojovali mistrovské tituly reprezentanti Slezanu Opava Alžběty Škrobánkové, Nicolas Reinke a Daniel Kordula ve věkové kategorii starších žáků.

⁴⁰³ https://opavsky.denik.cz/ostatni_region/jezdectvi-memorial-ericha-reznara17082016.html

Kulturistika

Na dubnovém MČR v kulturistice v Uherském Hradišti vybojoval člen SK PEPA Opava **Dan Minster** zlatou medaili v kategorii vozičkáři. Třetí příčku pak získal Karel Kretek v kategorii do 90 kg.

V Čelákovcích u Prahy se odehrál stejný šampionát žen ve fitness a mužů v klasické kulturistice a Physique a v poslední jmenované kategorii v podkategorii do 182 cm se na druhou příčku postavil Opavan **Václav Král**.

Již 38. ročník soutěže **Grand Prix Pepa**, která představuje národní i evropskou špičku v kulturistice a přidružených silových sportech, se konal 29. října. Akci připravil tým zkušených pořadatelů fitness PEPACENTRUM vedený Stanislavem Pešátem. Atraktivní program byl opět nachystán v OC Breda&Weinstein, kde se před diváky uskutečnily soutěže strongmenů, v páce, přetahované či streetworkistů. Slavnostní večer pak hostilo Slezské divadlo, kde se představili soutěžící v pódiových soutěžích v klasické kulturistice a fitness disciplínách. Ve 13 kategoriích závodilo celkem 153 mužů, žen a dětí. V kulturistice mezi muži dominovali především polští soutěžící, absolutním vítězem se stal Andrzej Kolodziejczyk, mezi ženami byla nejlepší Renatas Marcinkutė z Litvy. V kategorii bikinifitness pak vyhrála její krajanka Kristina Narbutaityte. V rámci doprovodného programu se konal také 5. ročník běhu na 10 km nebo kratší trasy, běh pro maminky s kočárky a novinkou byl závod na koloběžkách na trase 3 km. Připraven byl i závod na in-line bruslích nebo turnaj v ping-pongu. „Mým velkým snem bylo, aby si lidé mohli vyzkoušet i třeba méně známé či neobvyklé sporty. Každý rok se snažíme vymyslet několik novinek a ani letos tomu nebude jinak. Jsem moc rád, že Opavané na sportovní víkend chodí a že máme výborné ohlasy,“ řekl organizátor soutěže Stanislav Pešát.⁴⁰⁴

Lukostřelba

Město Znojmo hostilo 27.–28. srpna již 25. Mistrovství České republiky žáků v lukostřelbě. Do bojů o cenné kovy se v dvoudenním souboji pustili také opavští lukostřelci: **Denisa Tomanová** získala hned dvě stříbrné medaile, a to na 30 a 20 metrů, **Jakub Hradil** stříbrnou medaili na 30 metrů. Ve vyřazovací soutěži pak získala 5. místo Denisa Tomanová, 9. místo Aneta Tomanová a Jakub Hradil a 17. místo Adam Beinhauer. „Letošní umístění je pro náš oddíl úspěchem. Také v kategorii kadetů máme z mistrovství páté místo, o které se zasloužil Jiří Herák,“ zhodnotil účast na MČR trenér Marek Chovanec.⁴⁰⁵

⁴⁰⁴ Hláska č. 10, 2016, s. 32

⁴⁰⁵ Hláska č. 10, 2016, s. 31

Mažoretkový sport

Na 11. Mistrovství Evropy v mažoretkovém sportu, konaném první červnový víkend v chorvatské Crkvenici, opavské mažoretky klubů **Roses** a **Ama** zabodovaly. Mažoretky Roses si vybojovaly titul vicemistryň v kategorii mix junior a titul II. vicemistryň v kategorii mix kadetky. Mažoretky Ama uspěly a díky nim do Opavy putovalo devětkrát zlato a titul mistryně Evropy, devětkrát stříbro a titul vicemistryň a třikrát bronz a titul II. vicemistryň. Tím se kvalifikovaly na srpnové Mistrovství světa v Praze.

Plavání

V sobotu 26. března se u opavského Stříbrného jezera sešla plavecká veřejnost na závodech **O pohár Stříbrného jezera**. Akce se uskutečnila jako součást desátého ročníku Setkání pokořitelů kanálu La Manche. Jednotlivé tratě měřily od 100 metrů po 1 kilometr, hlavní závod O pohár Stříbrného jezera měřil 750 metrů.

Mladí plavci KPS Opava dominovali na květnových krajských přeborech mladšího žactva v plavání v Kopřivnici. Domů přivezli celkem devětadvacet medailových umístění, z toho jedenáct titulů přeborníka kraje a vítězství chlapců ročníku 2005 ve štafetě na 4x 50 m VZ.

Na listopadových krajských přeborech mladšího žactva v plavání, konaných v Opavě, získali závodníci pořadajícího oddílu osmadvacet medailových umístění. Opavští v konkurenci dalších patnácti oddílů získali dvanáct titulů přeborníka kraje a opanovali také dvě štafety.

Čtrnáctiletá členka Klubu plaveckých sportů (KPS) Opava **Zuzana Volovecká** vytvořila na Velké Ceně Krnovska 12. listopadu nový rekord na 100 metrů volný způsob, když tuto trať uplavala za 00:59,5 min. Už předtím se mladá česká juniorská reprezentantka stala mistryní republiky na trati 100 metrů motýlek.

Squash

Squashistka **Anna Klimundová** se na začátku března zúčastnila Mistrovství České republiky mužů a žen v Praze. Bez problémů postoupila do finále, ze kterého si nakonec odvezla po vyrovnaném souboji druhé místo.

V květnu patřila mezi české reprezentanty na mistrovství Evropy týmů a o měsíc později jako studentka univerzity Sorbonne ovládla také Akademické mistrovství Francie. V sezoně si udržovala pozici na druhém místě českého squashového žebříčku, v okruhu Professional Squash Association (PSA) byla jako jediná česká hráčka v první stovce nejlepších.

Šachy

V říjnu se město Opava připojilo k projektu **Šachy na ulici** a v prostoru před Domem umění umístilo první venkovní stůl pro šachy; pro ty, kdo nevládní šachové figurky, byla sada k zapůjčení v pokladně Domu umění. Šachové stolky a židle pro veřejné venkovní použití byly z betonu, stůl vážil zhruba půl tuny a židle okolo 100 kilogramů, figury vyrobili vězni v Horním Slavkově.

Šerm

Poslední lednovou neděli uspořádal oddíl TJ Slezan Opava – šerm již tradiční turnaj **Bílá Opava** v kategoriích kadetů, kadetek, mini žáků a mini žaček. Domácí kadeti ve složení Vojtěch Kryšpín, Karel Hasík, Miroslav Onderka, Vojtěch Nevřela a Matěj Bohdal teprve sbírali své sportovní zkušenosti, a tak nejlepší byl Matěj Bohdal na 17. místě. V kategorii kadetek startovala Alžběta Theuerová a Sára Hasíková. Alžběta, věkem ještě žačka, se starších soupeřek nezalekla a podlehla až v zápase o postup mezi 8 nejlepších, Sára postoupila do čtvrtfinále, kde narazila na pozdější finalistku a prohrála 10:15. Celkově se umístila na sedmém místě. V kategorii mini žáci za Opavu šermovali Jáchym Hasík, Matyáš Laryš, Marek Holeš, Tadeáš Koráb, Leon Sosna, Max Kavecký a Petr Štěpnička. Také oni sbírali zkušenosti, ale přesto dva vynikli nad ostatními. Matyáš Laryš postoupil až do čtvrtfinále, kde prohrál a bral tak skvělé páté místo. Jáchym Hasík se propracoval až do semifinále, kde si po napínavém souboji poradil s Vrtílkem ze SBI 10:8 a poté takticky udolal Knoba 7:5, což mu přineslo první zlatou medaili jeho sportovní kariéry.

V sobotu dne 6. února uspořádal oddíl šermu šavlový turnaj 1. seč opavská I. p. 2016, které se vedle českých a slovenských sportovců zúčastnila početná výprava z Polska v čele s Angelikou Wator, vítězkou Evropských her v Baku. V kategorii seniorů pořadatelský oddíl reprezentovali Jan Hoschna a Jakub Grulich. Jakub se do finále nepodíval, ale Jan podlehl až ve čtvrtfinále později druhému Adamu Hanušovi z Houštky a skončil tak na šestém místě. Na stejné pozici skončil i v kategorii juniorů fleretista Robert Zwinger.

V březnu se zúčastnili Robert Zwinger a Eva Havránková ve francouzském Bourges Mistrovství světa kadetů a juniorů. Robertovi tentokrát štěstí vůbec nepřálo a vypadl již v kvalifikaci, Eva si celkově vybojovala 42. místo mezi 130. šermířkami z celého světa.

Robert Zwinger startoval, tentokrát jako reprezentant Slezské univerzity, na dubnovém Akademickém mistrovství ČR v Brně. Dostal se až do finále fleretu, ve kterém svedl tuhý a do poslední chvíle nerozhodný zápas s Václavem Kunderou, který jej nakonec porazil 13:15, a Robert se tak stal akademickým vicemistrem ČR. Na stejném šampionátu Eva Havránková reprezentující Ostravskou univerzitu místo ve svojí dominantní kategorii fleret (nebyl dostatečný počet přihlášených) nastoupila do soubojů kordem a brala páté místo. Naopak v šavli Eva suverénním způsobem dokráčela do

finále, kde ji zastavila až Kateřina Jakubcová, a pro opavskou šermířku byla stříbrná medaile.

Na květnovém Mistrovství ČR seniorů/seniorek v Bystřici pod Pernštejnem vybojovala Eva Havránková stříbrnou medaili, když ve finále podlehla Ostravačce Sabině Hemdrichové. Eva bojovala i na mistrovském turnaji juniorů a zde neměla přemožitelku. Ve finále vedla 14:11, ale domácí favoritka Veronika Matraszek za výrazné podpory diváků využila situace, kdy neměla co ztratit, a dotáhla na infarktových 14:14. Bezchybně provedeným posledním útokem však obrátila vítězství na svou stranu znovu Eva Havránková a zaslouženě získala zlatou medaili před svou kolegyní z reprezentace a tím i titul mistryně republiky. Za nejlepší výsledky v zahraničních závodech brala také Pohár České republiky 2016.

Dvacetiletá šermířka Slezanu Opava Eva Havránková opanovala v květnu Mistrovství České republiky juniorů, na kterém vybojovala zlatou medaili. Současně se stala i vítězkou Českého poháru této věkové kategorie. V její kariéře se jednalo o pátý juniorský titul ve fleretu, kterým se s touto věkovou kategorií rozloučila.

Desátý titul mistra republiky ve fleretu získal 1. června opavský šermíř Ondřej Lasák na finálovém závodě MČR kategorie junioři (17–20 let) v Ostravě. Současně se stal vítězem Českého poháru juniorů pro rok 2016. Po čtvrtfinálové výhře nad skvělým Koenigem poměrem 15:10 si mladý fleretista věřil na celkové vítězství, které pak završil ve finále úspěchem nad Filipem Frankem z USK Praha vysoko 15:6. Skvělé finále jeho dosavadní mládežnické kariéry ve sportovním šermu.

Šestáho listopadu uspořádal oddíl TJ Slezan Opava – šerm tradiční turnaj nadějí Opavský listopad. V sobotu byly na programu kategorie mladších žáků (33 účastníků) a mladších žaček (14 šermířek). Nejvíce se dařilo Jáchymu Hasíkovi, který skončil druhý, Barbora Zezulová a Markéta Volovská se střetly ve čtvrtfinále a dál tedy šla jen vítězná Zezulová, která vybojovala bronzovou medaili. Markéta jí sekundovala pátým místem. V turnaji mini žáků se nejvíce dařilo dvěma Opavanům Tadeášovi Korábovi a Petru Štěpničkoví. Petr vypadl ve čtvrtfinále, ale Tadeáš postupoval až k třetímu místu. V kategorii děvčat se podařilo do osmičky proniknout Lence Kolenovské a Amálii Kropáčové, což byl při první turnajové účasti vůbec velmi pěkný výsledek. Medaili ale vybojovala jen Anna Miková, která získala třetí místo.

Vodní sporty

Na konci dubna na kanálu v pražské Tróji opavští vodní slalomáři Kanoe klubu Opava **Jonáš Kašpar** s **Markem Šindlerem** dvakrát s přehledem vyhráli svůj závod a nominovali se na olympijské hry do brazilského Ria v kategorii debikanoistů.

V polovině srpna se na přírodní peřeji na řece Svratce v Brně uskutečnilo Mistrovství České republiky žáků ve vodním slalomu a ve sprintu. Slezskou metropolí na tomto závodě úspěšně reprezentovali závodníci Kanoe klubu Opava, svěřenci trenérů Dalibora Slováka a Jiřího Valíka. Opavané sbírali mistrovské medaile jako na běžícím pásu. Na stupně vítězů vystoupili **Jakub Mrázek**, **Kateřina Beková**, **Ivana Kloboučková**, **Oliver Ulitzka** a **Matyáš Trač**.

Volejbal

Prvoligový tým žen P.E.M.A. Opava zahájil novoroční útok na postup do finále 1. ligy duelem na palubovce Sokola Řepy. Domů se vrátil s výhrami 0:3 a 1:3. Za Opavu v soutěži nastoupovaly Halířová, Romana Martináková, Pilavková, Pokorná, Renáta Martináková, Volková, Klečková, Beinhauerová a jako libero Měchová – Ochvatová. Na konci sezony si tým vedený trenérkou Gabrielou Pokornou sáhl na páté celkové místo. „Páté místo bereme jako úspěch. Hlavně po tom všem, čím jsme si prošly. Do Rokycan jsme vyrazily jen v sedmi lidech," usmívala se po posledním utkání sezony hrající trenérka Gabriela Pokorná a dodala: „Chci holkám poděkovat, speciálně pak Renátě Martinákové, která hrála ve čtvrtém měsíci těhotenství. Měla toho plné brejle, ale nenechala nás ve štychu."⁴⁰⁶

Soutěž skončila v dubnu. Hráčky P.E.M.A. Opava si vybojovaly postup do play-off, ale nakonec z ekonomických důvodů nabídly své místo výměnou za II. ligu Hradci Králové, který směnu přijal. Od podzimu tak P.E.M.A. Opava působila v nižší soutěži. „V první lize to nebylo jednoduché. Dlouhé cestování v kombinaci s velkou náročností samotných zápasů způsobovaly, že jsme se v pondělí na trénincích scházely úplně vyčerpané. Teď je to něco úplně jiného. Nic nehrotíme a do zápasů jdeme vyloženě s tím, abychom si je užily. Krásně jsme si odpočinuly," vysvětlovala hrající trenérka Gabriela Pokorná.⁴⁰⁷

Druhá volejbalová liga žen měla na programu hned po Novém roce derby VK Kylešovice – Happy sport Opava. Utkání skončilo jasným vítězstvím Kylešovic 3:0 a 3:1. Volejbalistky opavského Happy Sportu ale v sezoně provázely nejrůznější problémy, dokonce byl trenér David Šťastný po posledním zápase nucen řešit další existenci klubu. Lépe se vedlo Kylešovicím, které vystoupaly na třetí celkovou příčku. V sezoně je na palubovce držely hráčky Bartošíková, Píšalová, Zamykalová, Lesáková, Haasová, Halátková, libero Kanovská, Bláhová, Smijová, Mynářová, Davidová. Trenér: Luboš Pecháček.

Po první polovině soutěže II. ligy ve volejbalu žen byly hráčky VK Kylešovice po šestnácti zápasech v čele průběžné tabulky a volejbalistky P.E.M.A. Opava na druhém místě.

Vzpírání

Pátého listopadu připravil pro zájemce o silové sporty Czech Beast Gym Opava na náměstí svaté Trojice seminář s olympionikem a vzpěračskou hvězdou **Jiřím Orságem**. Po odborné části připravili pořadatelé pro veřejnost Orságovu autogramiádu a besedu.

⁴⁰⁶ https://opavsky.denik.cz/ostatni_region/volejbal-rokycany-pema15032016.html

⁴⁰⁷ https://opavsky.denik.cz/ostatni_region/opavske-volejbalistky-si-druhou-ligu-uzivaji-20161220.html

VEŘEJNÝ POŘÁDEK

Městská policie

Oddíl věnovaný Městské policii Opava obsahuje výběr případů, na kterých strážníci Městské policie Opava pracovali. Do jisté míry je tento výběr společný i pro Policii České republiky, obvodní oddělení Opava, protože na mnoha případech se podíleli společně.

Strážníci Městské policie řešili 4. ledna kuriózní autonehodu. Oznamení přišlo okolo půl páté odpoledne. Na Kolofíkově nábřeží v Opavě-Kateřinkách (naproti domu č. 12) narazila Škoda Octavia do stromu a pak ze svahu sjela částečně do řeky. Strážníci u auta našli podnapilého muže a ženu, která se mu snažila pomoci. „Řidič se při podání vysvětlení zasahujícím strážníkům doznal k řízení vozidla a dále uvedl, že ho před chvílí odcizil,“ uvedl web MP. Provedená dechová zkouška měla pozitivní výsledek. Záležitost si následně přebrali policisté opavského územního odboru Policie České republiky.⁴⁰⁸

Dvě mrtvoly byly nalezeny na Staré silnici v Opavě v areálu bývalého fotbalového hřiště v unimobuňkách. Přivolaná hlídka Městské policie na místě prověřila, že se oznamení zakládá na pravdě. „Spolu s mrtvými těly zde byly další tři osoby. Ty uvedly, že volaly na tísňovou linku 112,“ uvedl web MP Opava.⁴⁰⁹

Hlídka MP dopadla 4. února na útěku pacienta Psychiatrické nemocnice v Opavě. Oznamení o útěku dostali strážníci od policistů v 10.55. Hlídka pohybující se po Olomoucké ulici dopadla 34letého muže na nádraží Opava-západ deset minut po jedenácté hodině. Odtud strážníci muže předali zdravotnickému personálu v nemocnici.⁴¹⁰

Jeden ze sousedů v domě na ulici Na Pastvisku v Opavě-Kateřinkách dne 7. března po 14. hodině oznámil na linku 156, že vedle v bytě je zavřený pes, který již delší dobu štěká a škrábe na dveře. Poté, co hlídka dorazila, zjistila, že se psovi podařilo prokousat dveřmi na chodbu. Na zvonění, bouchání ani volání nikdo nereagoval, i když byla slyšet zapnutá televize. Pes byl bezpečně odchycen a převezen strážníky do městského útulku. Hlídka kontaktovala správce domu, který na místo přijel i s majitelkou bytu a ta jej otevřela. Policisté provedli kontrolu, ale nikoho uvnitř nenalezli. Následně byl byt zajištěn a současnou nájemnici o celé události informovali strážníci Městské policie Opava.⁴¹¹

Zaměstnanec bezpečnostní služby Českých drah oslovil 12. března v 9:30 hodin hlídku Městské policie na ulici Jánská v Opavě s tím, že se v nádražní hale opět vyskytuje muž, kterého strážníci ten den již několikrát na žádost dozorčího nástupiště vykázali.

⁴⁰⁸ <http://mp.opava-city.cz/cs/33lety-opavan-pod-vlivem-alkoholu-havaroval-s-odcizenym-automobilem>

⁴⁰⁹ <http://mp.opava-city.cz/cs/v-unimobunce-byli-nalezeni-dva-mrtvi-muzi>

⁴¹⁰ <http://mp.opava-city.cz/cs/pacient-psychiatricke-nemocnice-se-pokusil-o-utek>

⁴¹¹ <http://mp.opava-city.cz/cs/pes-se-prokousal-pres-dvere-ven>

Operační středisko tento údaj potvrdilo. V osm hodin ráno téhož dne byl muž jinou hlídkou „počastován“ za přestupek buzení veřejného pohoršení blokovou pokutou, neboť slovně urážel kolemjdoucí osoby a znečišťoval veřejné prostranství. Strážníky byl z budovy vykázán. „Na místo se však posléze vrátil a stejná hlídka jej musela v čase 8:50 hodin vykázat znovu,“ přiblížil web MP. Protože jednadvacetiletý muž z Holasovic byl zcela zjevně pod vlivem alkoholu či jiné omamné nebo psychotropní látky a nekontroloval své chování a opakovaně se dopouštěl protiprávního jednání, zakročující hlídka rozhodla o jeho převozu na protialkoholní záchytnou stanici. Dechová zkouška pak prokázala výsledek 1,13 promile alkoholu. „Při bezpečnostní prohlídce vytáhl z kapsy průsvitný igelitový sáček s palicí Cannabis sativa,“ doplnila dále zpráva MP na webu. Muž byl umístěn na „záchytce“ k vystřízlivění a odeznění akutní intoxikace. Protože byl podezřelý ze spáchání trestného činu, přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu, případ si převzala státní policie.⁴¹²

V souvislosti se zvyšujícím se počtem slovních napadení a agresivního chování občanů vůči úředníkům se Městská policie Opava ve spolupráci s odborem školství Magistrátu města Opavy rozhodla pro opavské zaměstnance uspořádat kurz sebeobrany. Smyslem kurzu bylo seznámit účastníky se základními principy sebeobrany a jejím následným využitím v pracovním prostředí, v němž se denně pohybovali. Učili se základní pády, údery, kopy, hmaty a chvaty sebeobrany. Vyzkoušeli si také řešení konfliktů při modelových situacích simulujících reálné ohrožení. První lekce pod vedení zkušených trenérů z řad strážníků proběhla v úterý 3. května v prostorách tělocvičny na Krnovské ulici v Opavě. Celkem bylo naplánováno devět bloků.⁴¹³

První srpnový pátek tohoto roku kontaktovala v ranních hodinách linku městské policie 156 žena bydlící v Opavě-Kateřinkách, jelikož jí do ložnice vlezla otevřeným oknem velká ještěrka. „Do pár minut na místo dorazili strážníci vybaveni odchytným materiálem. Jednalo se o chameleona. Hlídka jej bezpečně odchytila a poté předala do rukou zkušeného teraristy Pavola Hodáka,“ uvedl web MP.⁴¹⁴

Dne 16. září něco málo po 12. hodině polední bylo na tíšňovou linku 156 oznámeno, že pod Ptačím vrchem v Opavě je ve křoví starší muž oblečený v tmavé šušťákové bundě, modrých plíšňových riflích a onanuje při pohledu na děti hrající si na dětském hřišti. Vyslanou hlídku, která dorazila na místo, upozornila jedna z maminek s kočárkem na přilehlý keř. Jeden ze strážníků pak za křovím objevil osobu odpovídající popisu. „Dotyčný si levou rukou držel stažené kalhoty, pravou penis a prováděl masturbaci,“ uvedl web MP. Svým jednáním se dopustil hrubé neslušnosti na místě veřejnosti přístupném, proto jej strážník omezil na svobodě a druhý z hlídky si přes operační středisko vyžádal příjezd státní policie. Muž nebyl ani schopen přesně nadiktovat své osobní údaje. Přesto se díky místní znalosti podařilo zjistit, že se jedná o šedesátiletého muže ze Skřipova. Byl silně pod vlivem alkoholu a dechová zkouška prokázala 2,71 promile. Celá událost byla předána opavským policistům.⁴¹⁵

⁴¹² <http://mp.opava-city.cz/cs/muz-se-opakovane-vracel-budil-verejne-pohorseni>

⁴¹³ <http://mp.opava-city.cz/cs/urednici-magistratu-se-jednou-tydne-uci-branit>

⁴¹⁴ <http://mp.opava-city.cz/cs/asi-mu-byla-venku-zima>

⁴¹⁵ <http://mp.opava-city.cz/cs/senior-se-ukajel-v-blizkosti-detskeho-hriste>

Operační středisko Městské policie Opava kontaktovala v neděli 23. října něco málo po deváté hodině dopolední zdravotní sestra z opavské psychiatrické nemocnice a oznámila, že za oddělením 19a zmateně pobíhá v zahradě srna. „Strážníci vyrazili s odchytným vozidlem na výše uvedené místo a bezpečně jí odchytili,“ uvedl web MP. Po konzultaci s mysliveckým hospodářem, který konstatoval, že srna bude nejspíš v šoku, bylo zvíře vypuštěno na pole za areálem Slezské nemocnice.⁴¹⁶

V neděli 6. listopadu byla hlídka strážníků volána k muži na Masarykově třídě, který zmateně vrávorál před domem jen v ponožkách a podvlékačkách. Dotyčný strážníkům velmi obtížně sdělil, že slavil s kamarády a nyní jde domů. Pro svou opilost nebyl schopen najít ani doklady totožnosti. V součinnosti se strážníky se mu podařilo uvést své nacionále. Muž vůbec netušil, kde je a proč je vysvěčeny. „Jelikož byl v silně podnapilém stavu, bylo rozhodnuto o jeho převozu na Protialkoholní záchytnou stanici v Opavě k odeznění akutní intoxikace,“ uvedla web MP. Dechovou zkouška odhalila 3,17 promile alkoholu. Pro případné pohřešování jeho osoby rodinou či blízkými byla o celé události vyrozuměna státní policie.⁴¹⁷

Všímový řidič taxislužby kontaktoval dne 27. listopadu v devět hodin večer tísňovou linku městské policie 156, kde oznámil, že na ulici Rolnická v Opavě u točny MHD je podnapilý mladík neustále padající do vozovky. Strážníci po příjezdu na místo našli na komunikaci potácejícího se nezletilého chlapce. Ten pro svůj silně podnapilý stav nebyl schopen sdělit ani svou totožnost. Hlídka rozhodla o jeho převozu na Protialkoholní záchytnou stanici v Opavě. Dechová zkouška u něj prokázala 1,72 promile. Při kontrole jeho osobních věcí se jednomu ze strážníků podařilo najít žákovskou knížku a v ní telefonní kontakt na matku. Ta byla o celé události vyrozuměna vedoucím směny a stejně strážníci kontaktovali i pracovníci oddělení sociálně-právní ochrany dětí MMO. Obě v krátkém čase na místo dorazily. Po vyšetření byl nezletilý odvezen na jednotku intenzivní péče dětského oddělení Slezské nemocnice k odeznění akutní intoxikace.⁴¹⁸

Policie ČR

Co se týče kriminality v roce 2016, stalo se v územním obvodu Opava, tedy Opavě, jejích městských částech a některých dalších obcích (Budišovice, Hrabyně, Hrabyně-Josefovice, Kyjovice, Nové Sedlice, Držkovice, Otice, Pustá Polom, Slavkov, Štáblovice, Štáblovice-Lipina, Těškovice, Uhlířov) celkem 1 294 trestných činů, z nichž bylo objasněno 829 (tj. 64 %). V celém okrese se stalo celkem 2 402 trestných činů a objasněno jich bylo 1 515 (tj. 63 %).

Násilných trestných činů bylo v obvodu Opava spácháno celkem 152, z nichž bylo 129 objasněno (84 %). Vražda se ani na celém Opavsku, ani v územním obvodu Opavy neodehrála žádná. Loupeží se v obvodu Opavy odehrálo 11 (objasněno bylo 10), úmyslných ublížení na zdraví bylo zaznamenáno 79 (objasněno bylo 67, tedy 84 %).

⁴¹⁶ <http://mp.opava-city.cz/cs/v-zahrade-psychiatricke-nemocnice-behala-pomatena-srna>

⁴¹⁷ <http://mp.opava-city.cz/cs/62lety-muz-z-podvihova-nadychal-317-promile-alkoholu>

⁴¹⁸ <http://mp.opava-city.cz/cs/ctrnactilety-chlapec-nadychal-172-promile-alkoholu>

Mravnostních trestných činů (znásilnění, pohlavní zneužívání aj.) bylo spácháno 20 a objasněno z toho bylo 17 skutků (85 %). Sem patřilo například 10 případů znásilnění, ze kterých bylo 8 objasněno. V celém okrese bylo celkem spácháno 34 mravnostních trestných činů (objasněno 26, tedy 76 %).

Z celkových 544 majetkových trestných činů (územní obvod Opava) jich bylo objasněno 215, což bylo 39 %. Z tohoto počtu tvořily krádeže vloupáním celkem 139 případů (32 objasněno, tj. 23 %), dále pak 34 případů krádeží věcí z aut (3 objasněny, tj. necelých 9 %), dále 63 případů krádeží jízdních kol (24 objasněno, tzn. 38 %), více bylo krádeží v jiných objektech, celkem 119 (86 objasněno, tj. 72 %) a nejvíce prostých krádeží, celkem 303 případů (146 objasněno, tj. 48 %).

Do kategorie Ostatní kriminalita (162 případů, objasněno 143, tj. 88 %) patřilo například 48 případů nedovolené výroby a držení psychotropních látek a jedů (45 případů objasněno, tj. 93 %), dále pak 47 případů výtržnictví (objasněno 46, tj. více než 97 %) a 42 případů maření výkonu úředního rozhodnutí se stoprocentní objasněností.

Objevil se také jeden případ hanobení národa a rasy, a ten byl také objasněn.

Mezi hospodářskou kriminalitou (204 případů, objasněno 135, tj. 66 procent) se objevilo kromě jiného 39 případů úvěrového podvodu (33 případů objasněno, tedy více než 84 %), dále 33 případů podvodu (28 objasněno, tj. 84 %), 20 případů zpronevěry (18 z nich objasněno, tj. 90 %) a také 18 případů krácení daně (8 případů objasněno, tedy 44 %.⁴¹⁹

Podle mapy varen pervitinu a pěstíren marihuany byly v Opavě-Předměstí odhaleny celkem 2 varny a 5 pěstíren.⁴²⁰

Vězeňská služba

Zprávy jsem vybíral z informačního servisu Věznice a Ústavu pro výkon zabezpečovací detence Opava na portálu Vězeňské služby ČR.

Opavskou věznicí navštívila 7. dubna **velvyslankyně Norského království**, Siri Ellen Sletner. „Důvodem této pracovní návštěvy byl projekt, který je financován z norských fondů a díky kterému vznikne v opavské věznicí nové centrum pro zaměstnávání a vzdělávání odsouzených žen,“ uvedl web věznice. Přímo v areálu opavské věznice totiž měly vzniknout prostory pro zaměstnávání žen, které nesplňují kritéria k tomu, aby bylo možné je zařadit na pracoviště mimo věznicí a měly pro ně vzniknout nové možnosti zaměstnávání ve výkonu trestu.⁴²¹

⁴¹⁹ Statistiky územního odboru Opava, Policie České republiky

⁴²⁰ <http://mapavarenapestiren.cz/#11/49.9333/17.8919>

⁴²¹ <https://www.vscr.cz/veznice-a-uvzd-opava/archiv/novinky/page/5/>

Odsouzené ženy se stejně jako v minulém roce zapojily do akce **Misijní koláč**. Napekly koláče a 24. dubna je v kostele svatého Ducha za dobrovolný příspěvek prodávaly. Výtěžek byl zaslán na účet Papežských misijních děl v ČR.⁴²²

I v tomto roce se uskutečnila **mše svatá s udělením svátosti křtu a biřmování**. „Tentokrát tuto svátost udělil ve středu 27. dubna několika odsouzeným ženám generální vikář Mons. Martin David,“ uvedl web věznice. Obřadu se také účastnil Marek Andrzej Pawlica, který v opavské věznici působil jako duchovní. „Pro samotné odsouzené ženy byl tento obřad opět mimořádným zážitkem a setkání si velmi váží,“ dodávala zpráva na webu.⁴²³

Opavská věznice pokračovala ve spolupráci s **partnerskou věznicí v Ratiboři**. Pracovníci opavské věznice podnikli stáž v ratibořské věznici, ve které si trest odpykávalo zhruba 800 odsouzených. „Tematicky byla stáž zaměřena na oblast logistiky a zaměstnávání odsouzených, proto jsme měli možnost nahlédnout do celého logistického zázemí věznice a také na pracoviště odsouzených,“ uvedla na webu věznice 24. dubna vedoucí zaměstnávání vězňených osob Dagmar Kubánková. Vězni v Ratiboři podle ní pracují v šicích dílnách, které jsou tři a nacházejí se přímo v areálu věznice. Firma, která zde odsouzené muže zaměstnává, se zabývá šitím pracovních oděvů nejen pro vězně, ale i pro civilní sektor. V tomto provozu je zaměstnáno cca 150 odsouzených, kteří pracují na ranní směny.⁴²⁴

Opavská věznice byla na základě dohody mezi Vězeňskou službou ČR a Probační a mediační službou ČR vybrána jako jedna ze tří k ověření možnosti využití pilotního projektu **Komise pro podmíněné propuštění**. Příprava podkladů pro rozhodnutí soudu je v rámci jednotlivých okresů ČR značně odlišná. Zřízení komisí by mělo sjednotit a zefektivnit postup přípravy podkladů pro tento proces.⁴²⁵

Opavští psovodi uspěli na **17. ročníku přeboru Vězeňské služby České republiky psovodů a služebních psů ve vyhledávání drog** v Zotavovně Pracov. Proběhl ve dnech 9.–13. května a zúčastnilo se jej 26 psovodů a služebních psů Vězeňské služby ČR, Celní správy ČR, Armády ČR a hostů ze Slovenska, Maďarska a Německa. Psovodi a psi absolvovali celkem 11 disciplín v pachových pracích a disciplínu poslušnosti. Vyhledávané látky byly heroin, pervitin, marihuana, extáze a kokain, které byly ukryty v místnostech, automobilech, poštovních zásilkách, zavazadlech nebo na travnaté ploše. „Věznici a ÚVZD Opava reprezentovali dva psovodi, kteří dosáhli velkého úspěchu. První psovod se umístil na celkovém 9. místě a druhý se umístil celkově na 1. místě a byl vyhlášen přeborníkem VS ČR,“ referoval web opavské věznice.⁴²⁶

Voleb do krajského zastupitelstva Moravskoslezského kraje se v opavské věznici a ústavu pro výkon zabezpečovací detence 7. října mohli zúčastnit pouze chovanci

⁴²² <https://www.vscr.cz/veznice-a-uvzd-opava/novinky/misijni-kolace/>

⁴²³ <https://www.vscr.cz/veznice-a-uvzd-opava/novinky/duchovenska-pece/svatost-krtu-a-birmovani/>

⁴²⁴ <https://www.vscr.cz/veznice-a-uvzd-opava/novinky/zahranicni-spoluprace/spoluprace-mezi-veznicemi-pokracuje/>

⁴²⁵ <https://www.vscr.cz/veznice-a-uvzd-opava/novinky/odsouzene-zeny-standardni-vykon-trestu-odneti-svobody/komise-pro-podminene-propusteni-zatim-pilotni-projekt/>

⁴²⁶ <https://www.vscr.cz/veznice-a-uvzd-opava/novinky/uspech-opavskych-psovodu/>

detenčního ústavu. Z celkového počtu pěti oprávněných voličů využili svého práva čtyři.⁴²⁷

Odsouzená žena, která šije hračky a panenky dětem do nemocnic, sklídila úspěch také na soutěžích. Žena již ušila mnoho hraček a panenek, které budou zpříjemňovat chvíle dětem hospitalizovaným v nemocnicích. Svůj um však také zúročila na soutěžích. Na XXV. ročníku celopolské a XIII. ročník mezinárodní výstavy vězeňského umění v polském Sztumu získala 1. místo. Českou republiku reprezentovalo 19 věznic. Její výrobky byly oceněny také v rámci výstavy Vytvoř si svého dinosaura, kterou pořádal Magistrát města Opavy.⁴²⁸

Z kotelny vznikly **výrobní a učební prostory**. Osmého listopadu byla oficiálně zkolaudována v prvním nadzemním podlaží bývalé kotelny věznice výrobní dílna s kapacitou 26 pracovních míst, dále sociální zařízení, skladové prostory, manipulační prostor a nezbytné komunikace. Ve 2. podlaží vznikly dvě učebny s kapacitou 14 a 12 míst, dále kanceláře, denní místnost, sklad a sociální zařízení. Rekonstrukce kotelny na výrobní halu začala 11. dubna a byla realizována v rámci projektu Zvýšení efektivity přípravy vězňených žen před propuštěním z věznice Opava a financována z Norských fondů.⁴²⁹

Hračky vyrobené odsouzenými opět putovaly do **pěstounských rodin**. V rámci dlouhodobé a fungující spolupráce s opavskou rodinnou a manželskou poradnou, letos odsouzení opět vyrobili dárky a hračky, které měly obdržet pěstounské rodiny.⁴³⁰

Již pátý ročník **Speciálních prohlídek** Věznice a ÚVZD Opava s vloženým závodem jednotlivců se uskutečnil ve dnech 25. až 26. října. Akci organizovala Věznice s ústavem pro výkon zabezpečovací detence v Opavě ve spolupráci s VV Ostrava a Kynologickým cvičišťem Opava-Kylešovice. Byla rozložená do dvou dnů a skládala se ze dvou disciplín – pachové práce a poslušnost. Speciálních prohlídek se zúčastnili psovodi z věznic Opava, Olomouc, Heřmanice, Znojmo, Břeclav, Rapotice, Oráčov, Vinařice, Jiřice, Ostrava a Mírov. V celkovém pořadí se zástupci opavské věznice umístili na druhém a třetím místě za vítěznou Věznicí Jiřice.⁴³¹

Klub abstinujících klientek. Tak se nazývala aktivita, kterou každoročně organizovali pracovníci specializovaného oddělení pro léčbu závislostí koncem roku. V roce 2016 šlo o 15. ročník, jehož se zúčastnilo celkem 13 bývalých klientek oddělení. „Smyslem tohoto klubu je ukázat současným odsouzeným ženám, že léčba a především obrovská vůle má svůj smysl a lze v životě fungovat i bez návykových látek,“ uvedl web věznice. Všech 13 žen hovořilo o svém životě na svobodě velmi otevřeně. Ne vždy to měly jednoduché, ne vždy šlo všechno tak, jak by si představovaly. Nicméně to dokázaly. Tato slova byla pro současné klienty velmi důležitá a svým způsobem motivující. „Opět se však také prokázalo, že velkou zásluhu na úspěchu léčby mají kromě našich specialistů také doléčovací centra, kam většina klientek po propuštění

⁴²⁷ <https://www.vscr.cz/veznice-a-uvzd-opava/novinky/volby-2016/>

⁴²⁸ <https://www.vscr.cz/veznice-a-uvzd-opava/novinky/vyrobky-odsouzene-vyhrauji-souteze/>

⁴²⁹ <https://www.vscr.cz/veznice-a-uvzd-opava/novinky/norske-fondy-rekonstrukce-dokoncena/>

⁴³⁰ <https://www.vscr.cz/veznice-a-uvzd-opava/novinky/darky-pestounum/>

⁴³¹ <https://www.vscr.cz/veznice-a-uvzd-opava/novinky/specialni-prohledky/>

z výkonu trestu odnětí svobody putuje,“ dodala zpráva. O dobré a smysluplné práci odborníků specializovaného oddělení pro léčbu závislostí svědčí i ocenění ministra spravedlnosti Roberta Pelikána v roce 2015, v kategorii Tým VS ČR.⁴³²

Krátce před Vánocemi nacvičily odsouzené ženy ze specializovaného oddělení pro výkon ochranného léčení protitoxikomanického, protialkoholního a patologického hráčství vystoupení, na kterém si volily **Miss oddělení** pro rok 2016. „Touto parodií na soutěž krásy sobě a dalším ženám z ostatních oddělení odlehčily a zpříjemnily předvánoční čas, který není pro nikoho za zdmi věznice příliš veselý,“ uvedl web věznice. Soutěžící se oblékly do šatů vyrobených vlastnoručně ze všech dostupných materiálů a fantazii se meze nekladly.⁴³³

⁴³² <https://www.vscr.cz/veznice-a-uvzd-opava/novinky/specializovane-oddeleni-vykonu-trestu/klub-specializovaneho-oddeleni/>

⁴³³ <https://www.vscr.cz/veznice-a-uvzd-opava/novinky/specializovane-oddeleni-vykonu-trestu/vanocni-vystoupeni/>

POŽÁRNÍ OCHRANA

Nyní věnujme prostor nejzajímavějším zprávám týkajícím se nejen opavské jednotky Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje, ale také sborům dobrovolných hasičů z Opavy a městských částí.

Komárovští hasiči byli opět nejlepší. Soutěž v požárním sportu **O putovní pohár primátora města Opavy** opět ovládli hasiči z Komárova a obhájili tak prvenství z předchozího roku. Druhou příčku obsadili hasiči z Vávrovic a třetí místo získali kylešovičtí hasiči. Soutěž se uskutečnila na Palhanci a přihlásilo se do ní celkem dvanáct jednotek dobrovolných hasičů z Opavy a městských částí a mimo soutěž se zapojili i hasiči z polské Ratiboře-Markowic.⁴³⁴

Požár způsobený fritézou v bistru v supermarketu **Terno** na Krnovské ulici likvidovali hasiči 28. června po půl šesté ráno. Požár způsobil školu za 240 tisíc korun. Obešel se naštěstí bez zranění. „Oheň dostali hasiči pod kontrolu a uhasili během čtvrt hodiny. Velkou škodu způsobil kouř, který znehodnotil potraviny, uložené v bistru,“ uvedl web Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje.⁴³⁵

Přivalový déšť zaplavil 27. července hlavně obce u česko-polské hranice na Opavsku a Jablunkovsku. Kromě nejvíce postižené Třebomi zanechal stopy i v **Opavě-Kateřinkách**. Hasiči podnikli dvě desítky výjezdů na území Opavy, především v části Kateřinky, ale také do okolních obcí jako Hněvošice, Služovice, Oldřišov, Vrbka a Třebom, kde byla nejhorší situace. „Hlavně šlo o zatopené sklepy a přízemí domů (které nemají sklepy) a bahno na silnicích,“ uvedl web HZS MSK. O následujícím víkendu pak místní jednotky čistily studny.⁴³⁶

V noci z 2. na 3. září likvidovali opavští hasiči **požár ve vilce** v Opavě-Předměstí. Při požáru byl zraněn starší muž a požár způsobil škodu, která byla předběžně vyčíslena na 250 tisíc korun. „Po příjezdu hasičů na místo bylo potvrzeno, že se jedná o požár interiéru bytové jednotky. Hasiči požár lokalizovali v 04:13 hod a likvidovali v 05:52 hod ráno,“ uvedl zastupující tiskový mluvčí HZS MSK Marek Gašparín. Jako možné příčiny požáru byly prověřovány závady na elektroinstalaci nebo nedbalost při manipulaci s otevřeným ohněm.⁴³⁷

Dvě jednotky hasičů zasahovaly v noci na středu 21. září u **požáru přízemní chatky** na okraji Opavy. Z hořícího objektu se podařilo uniknout okénkem osmačtyřicetileté ženě, kterou včas probudil intenzivním štěkotem její pes. „Statečný voříšek bohužel požár nepřežil. Vedle toho vznikla předběžně odhadovaná škoda 150 tisíc korun. Žena skončila s popáleninami a nadýcháním kouřem v rukou lékařů,“ uvedl mluvčí moravskoslezských hasičů Petr Kúdela. Na místě zasahovala jednotka Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje (HZS MSK) ze stanice v Opavě a jednotka dobrovolných hasičů Opava-Kylešovice, celkem s pěti cisternami. Při

⁴³⁴ Hláska č. 7-8, 2016, s. 25

⁴³⁵ <https://www.hzscr.cz/clanek/dva-pozary-na-opavsku-se-staticovymi-skodami.aspx>

⁴³⁶ <https://www.hzscr.cz/clanek/nejvice-zatopenou-moravskoslezskou-obci-byla-trebom-na-opavsku.aspx>

⁴³⁷ <https://www.hzscr.cz/clanek/pozar-vilky-v-opave-predmesti.aspx>

příjezdu hasičů hořela chatka vydatným plamenem. Její uživatelka, kterou probudil štěkající třípůlletý pes, se nemohla ven dostat vstupními dveřmi, proto pro svou záchranu zvolila menší okno. Hasiči dostali oheň pod kontrolu už za devět minut, další půlhodinu jim zabralo dohašování. Za požár mohla nesprávná instalace topidla.⁴³⁸

Požár půdního prostoru restaurace **Kartáč** na náměstí Republiky zaměstnal v noci na neděli 20. listopadu dvě jednotky hasičů. „Ze všech tří pater zakouřené budovy včas uniklo do bezpečí po výzvě personálu 70 osob, požár s předběžně odhadovanou škodou 500 tisíc korun se obešel bez zranění,“ uvedl mluvčí moravskoslezských hasičů Petr Kúdela. K požáru vyjela jednotka Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje (HZS MSK) ze stanice Opava a společně s ní jednotka dobrovolných hasičů Opava-Kylešovice. Hasiči dostali požár pod kontrolu za tři čtvrtě hodiny, uhasili jej za dalších 13 minut. „Došetřením za světla byla potvrzena předpokládaná příčina – technická závada na elektroinstalaci kabelů pro osvětlení venkovní fasády (neonová reklama). Na předběžně odhadované škodě půl miliónu korun se podílí poškození střešní konstrukce, půdního prostoru a elektrických zařízení ohněm a kouřem a také prasklá voda v domě,“ dodal Petr Kúdela.⁴³⁹

⁴³⁸ <https://www.hzscr.cz/clanek/vorisek-zachranil-svou-pani-pri-nocnim-pozaru-chatky-v-opave.aspx>

⁴³⁹ <https://www.hzscr.cz/clanek/nocni-pozar-pudy-v-centru-opavy-s-evakuaci-70-osob.aspx>

VOJÁCI

Ministr obrany **Martin Stropnický** navštívil v únoru vojenskou posádku v Opavě. Na pracovní cestě ho doprovázel zástupce náčelníka Generálního štábu AČR - inspektor AČR generálmajor Jaroslav Kocián. Při své první zastávce v Opavě přivítal Martina Stropnického velitel 53. pluku průzkumu a elektronického boje plukovník gšt. Josef Havlík. Ten také ministra obrany v úvodním briefingu seznámil se strukturou, hlavními úkoly, které jednotka plní doma i v zahraničí, s personálním obsazením i technikou. Po prohlídce vojenské techniky (včetně taktického bezpilotního průzkumného prostředku RQ-11B Raven, pasivního sledovacího systému Věra S/M nebo mobilních rušících prostředků) došlo i na neformální setkání s vojáky.

Opavský 53. pluk průzkumu a elektronického boje získal pro letošní rok na investice do staveb 38 miliónů korun. Plánovaly se opravy budov i skladů, a to nejen na velitelství v Opavě, ale i v dalších posádkách pluku. „S milionovými investicemi počítáme i v dalších letech, a to především do vojenské techniky,“ řekl po návštěvě ministr obrany Martin Stropnický a dodal, že se plánuje například nákup dvou pasivních radiolokátorů Věra nové generace. „Tomuto odvětví patří v armádě budoucnost, vojáci 53. pluku používají bezpilotní letouny a jsou schopni pokrýt celý vzdušný prostor České republiky a jejich možnosti mají stále větší význam,“ dodal Martin Stropnický. Proto považuje plánované investice za účelně využitě.⁴⁴⁰

V květnu si příslušníci 53. pluku průzkumu a elektronického boje s úctou a vděčností připomněli odvahu a hrdinství všech, kteří před jedenasedmdesáti lety vybojovali vítězný zápas s nacistickou diktaturou a jejími spojenci. **Den osvobození** 8. května není jen nostalgickou vzpomínkou, ale především zdrojem stále aktuálního dějinného poučení, jehož poselství je nutno vnímat v bezpečnostních a vojenských souvislostech dneška.⁴⁴¹

Branným závodem a zábavným odpolednem vyvrcholila charitativní sbírka v rámci třetího ročníku „**Sportem pro děti**“ při které se vybralo celkem 34 452 korun pro opavský denní stacionář pro děti s kombinovanými vadami Mraveneček. V areálu TJ Tatra Štítina se 16. června sešlo celkem devět družstev všech věkových kategorií. Nejmladším družstvem bylo družstvo žáků devátých ročníků štítkinské základní školy. Nejlepšího času a celkového konečného vítězství dosáhlo družstvo 102. průzkumného praporu z Prostějova, před družstvem Celní správy Opava a třetím týmem 53. pluku. Soutěžila také například družstva Slezské univerzity v Opavě nebo Policie ČR z Hlučína. „Byli jsme překvapeni tím, jak má armáda spolu s obcí Štítina vše perfektně zorganizované a připravené,“ vrátila se k akci vedoucí Mravenečku Jana Konopková, která se sportovního odpoledne zúčastnila spolu s klienty Markem a Martinem. „Prohlédli jsme si vojenskou techniku, zbraně, vojáci byli velmi ochotni a tak si mohli klienti a spolu s nimi i my techniku také osahat.“ Jana Konopková také po slavnostním vyhlášení výsledků přebrala šek na vybranou částku, která v Mravenečku časem

⁴⁴⁰ <http://www.53pluk.army.cz/aktuality/ministr-martin-stropnický-navštívil-53-pluk-pruzkumu-elektronickeho-boje>

a také Hláska č. 3, 2016, s. 7

⁴⁴¹ <http://www.53pluk.army.cz/aktuality/slavnostni-nastup-ke-dni-vitezstvi>

pomůže pořídit velmi nákladný stropní zvedací systém Roomer, sloužící k zajištění asistované mobility pro fyzicky a mentálně hendikepované děti.⁴⁴²

Žákům opavských škol a široké veřejnosti patřily **Dny brannosti**, které probíhaly ve dnech 23. až 25. června na různých místech Opavy. Účastníci měli možnost na vlastní kůži zažít řešení krizových situací, branný závod nebo prezentaci záchranného integrovaného systému. Nechyběl ani slavnostní nástup 53. pluku průzkumu a elektronického boje ke Dni ozbrojených sil či dynamické ukázky z období I. a II. světové války a doby Československé lidové armády.

V rámci slavnostního nástupu na Horním náměstí byli oceněni vojáci a občanští zaměstnanci, kterým byly velitelem jednotky plukovníkem generálního štábu Josefem Havlíkem uděleny rezortní medaile ministra obrany a Pamětní odznaky velitele. Při této příležitosti je za představitele města Opavy pozdravil 1. náměstek primátora Martin Víteček, který jim také poděkoval za jejich náročnou a záslužnou práci.

V prostorách bývalých Dukelských kasáren pak proběhla výstava na téma **Opava jako historické posádkové město** a k minulosti se rovněž vážala podvečerní kolona historických vojenských vozidel. Třídenní branný maraton zakončila řízná vojenská hudba a slavnostní ohňostroj. „Chci poděkovat všem, pod jejichž patronací tato akce proběhla. Za záštitu a dotaci z rozpočtu statutárního města náměstkovi primátora Martinu Vítečkovi, za podíl na uspořádání 53. pluku průzkumu a elektronického boje, Mendelovu gymnázium Opava a lidem z integrovaného záchranného systému,“ uvedl závěrem Luboš Tobolka z pořádajícího spolku Živá historie.⁴⁴³

Slavnostní akt předání bojového praporu pluku novému veliteli 53. pluku průzkumu a elektronického boje Generála Heliodora Píky plukovníkovi gšt. Pavlu Varmusovi proběhl za účasti velitele Pozemních sil AČR generálmajora Jána Gurníka 31. srpna na Horním náměstí v Opavě.

Velitel pozemních sil generálmajor Ján Gurník ocenil úlohu 53. pluku průzkumu a elektronického boje a jeho jednotek a zároveň připomněl jeho jedinečné postavení ve struktuře nejen Pozemních sil. Za přítomnosti dalších čestných hostů z řad armády, státní správy a samosprávy, veteránů Československé obce legionářské, Sdružení válečných veteránů předal dosavadní velitel 53. pluku plukovník gšt. Josef Havlík pomyslné žezlo v podobě bojového praporu nově jmenovanému veliteli.

Plukovník gšt. Havlík velel 53. pluku průzkumu a elektronického boje resp. 53. brigádě pasivních systémů a elektronického boje od roku 2010, kde od vzniku útvaru v roce 2005 předtím působil jako zástupce velitele. Ve své řeči vzpomněl některé důležité okamžiky šestileté „historie“ pod jeho velením, stejně jako účast na mezinárodních cvičeních či nasazení příslušníků pluku v zahraničních operacích. Poděkoval všem vojákům opavského velitelství pluku, opavského a prostějovského praporu za jejich dlouholetou podporu a jejich příspěvek k získání postavení a dobrého jména, které nejen v rámci české armády, ale také regionu 53. pluk průzkumu a elektronického boje Generála Heliodora Píky má.

⁴⁴² <http://www.53pluk.army.cz/aktuality/mravenec-si-odnesl-temer-35-tisic-pro-hendikepovane-deti>

⁴⁴³ <http://www.53pluk.army.cz/aktuality/opavske-dny-brannosti-zahajil-slavnostni-nastup-pluku-ke-dni-ozbrojenych-sil>

„Věřím, že spolupráce armády v posádce Opava s regionálními představiteli a institucemi bude pokračovat stejně úspěšně i s novým velitelem plukovníkem gšt. Pavlem Varmusem a bude se nadále rozvíjet. Mám na mysli nejen magistrát města Opavy, ale také Československou obec legionářskou, Český svaz bojovníků za svobodu, Sdružení válečných veteránů, obec Štítina se ZŠ generála Heliodora Píky ve Štítině, Slezské zemské muzeum v Opavě a jeho Památník II. sv. války zde v Hrabyni a další,“ nastínil další spolupráci v rámci regionu náměstek primátora statutárního města Opavy Martin Víteček.

Nově jmenovaný velitel plukovník gšt. Pavel Varmus poděkoval odcházejícímu veliteli a následován čestnými hosty mu předal první z mnoha ocenění za dlouholetou službu. Ve svém krátkém projevu pak nastínil některé výzvy, které čekají 53. pluk a jeho příslušníky v nejbližší budoucnosti, a popřál jeho vojákům hodně pracovních úspěchů a osobního štěstí.

Na závěr slavnostního aktu předjela kolona vojenské techniky 53. pluku a loučícího velitele symbolicky odvezla do jeho nového působiště na Generálním štábu AČR.⁴⁴⁴

Čest legionářům při zahájení expozice **Legiovlaku** na Východním nádraží 23. září v Opavě vzdali také vojáci 53. pluku průzkumu a elektronického boje, kteří spolu s dobrovolníky v dobových uniformách pozvedli historické prapory Československých legií. Expozici otevřeli primátor města Opavy Radim Křupala, první náměstek primátora Martin Víteček nebo rektor Slezské univerzity Pavel Tuleja. Historii a životní osudy československých bojovníků připomněla vedoucí Národního památníku II. světové války Kamila Poláková a předseda Československé obce legionářské pro Moravskoslezský kraj plukovník Pavel Skácel.

V následujících dnech si pak spolu s širokou veřejností prohlédli historický vlak zájemci z řad velení a jednotlivých praporů pluku. Prošli celkem třináct historických vagónů a jejich expozice. Nechyběl zdravotní vůz, kovářský vagon s obráběcí dílnou, krejčovský, štábní vůz či poštovní vagon. Způsob boje legionářů pak přiblížil improvizovaný obrněný vůz, vyzbrojený dělem a kulomety, štábní vagon pro plánování operací, či plošinové vozy s materiálem včetně obrněného automobilu Austin. Ve voze s názvem Osvětový odbor se opavští vojáci seznámili prostřednictvím tematického filmu s životem jejich předchůdců legionářů na Transsibiřské magistrále. Největší zájem byl nejen mezi vojáky o prohlídku vagonu nazvaného Plukovní prodejna. Zde bylo možno za pomoci organizátorů vyhledat, jestli nebyl někdo z jejich předků členem československých legií.

Vysokou autentičnost vystaveného historického vlaku potvrdil přímo mezi návštěvníky historik Jaromír Breuer, dlouhodobě spolupracující s vojáky 53. pluku průzkumu a elektronického boje při odhalování a mapování dějin vojenství v opavském regionu, naposledy například publikací *Vojenská historie a osobnosti posádky Opava*: „Ta podoba se od dobové skutečnosti opravdu moc neliší. Samozřejmě srovnání mám pouze z fotek, ale i tak se povedlo organizátorům projektu odvést kus dobré práce.“⁴⁴⁵

Prvního listopadu se velitel Pozemních sil AČR generálmajor Štefan Kaleta sešel s hlavními funkcionáři podřízených útvarů v hlavním sále Ministerstva obrany na Valech v rámci své velitelské rady. Při této příležitosti velitel 53. pluku průzkumu

⁴⁴⁴ <http://www.53pluk.army.cz/aktuality/53-pluk-pruzkumu-elektronickeho-boje-ma-noveho-velitele>

⁴⁴⁵ <http://www.53pluk.army.cz/aktuality/treti-zastavku-legiovlaku-v-moravskoslezskem-kraji-privitala-cestna-straz-53-pluku>

a elektronického boje v Opavě předal šek do Vojenského fondu solidarity. Opavským vojákům se podařilo do Vojenského fondu solidarity shromáždit částku 36 700 Kč. Šek převzal generálmajor Štefan Kaleta z rukou velitele pluku plukovníka gšt. Pavla Varmuse v druhé části velitelské rady. „Těší mě, že vojáci jsou si vědomi, že i ty můžeš jednou potřebovat pomoc. Budeme tak mít dostatek prostředků, abychom mohli vojákům pomáhat v nenadálých případech, které se mohou stát každému z nás. Jsem vděčný těm, kteří přispívají každoměsíční částkou i těm, kteří přispějí jednorázově,“ poděkoval generál Kaleta.⁴⁴⁶

⁴⁴⁶ <http://www.53pluk.army.cz/aktuality/opavsti-vojaci-predali-sek-pro-vojaky-v-nouzi-veliteli-pozemnich-sil-acr>

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Opavská radnice získala sto tisíc korun za vítězství v **soutěži ve třídění nápojových kartonů**. Obyvatelé města během loňského dubna až září nasbírali o 1 200 kilogramů těchto použitých obalů více než ve stejném období předchozího roku a jednoznačně vyhráli v konkurenci dalších pěti měst v klání nazvaném „Kam s nápojáčem“. Za stotisícovou výhru radnice oživila a omladila zeleň ve vnitrobloku ulice Masařská, která je v těsném sousedství jedné z hlavních opavských ulic v centru města – Masarykovy třídy. Bylo vysázeno 12 kusů javorů. „Děkuji všem, kteří se na tomto úspěchu podíleli. Je to pro nás velké vítězství nejen kvůli finanční odměně, za níž zkrášlíme Masarykovu třídu, ale hlavně proto, že se lidé do třídění vydatně zapojili. Nebyla to jen skupinka nadšenců, protože celkový nárůst vyříděných nápojových kartonů činil 40 procent, a to už je znát,“ pochválil obyvatele náměstek primátora Dalibor Halátek.⁴⁴⁷

Městská část Malé Hoštice získala finance na likvidaci **bioodpadu**. Malé Hoštice uspěly ve výzvě Ministerstva životního prostředí v rámci zkvalitnění nakládání s bioodpady. Za celkem 2 milióny a 850 tisíc korun pořídila městská část svozové auto, 4 kontejnery a štěpkovač pro svoz a separaci biologicky rozložitelného odpadu. Dotace z Operačního programu Životní prostředí činila 2,5 miliónu korun, spoluúčast na financování z rozpočtu města tak činila okolo 290 tisíc korun.⁴⁴⁸

V sobotu 19. března v době od 20.30 do 21:30 proběhla **Hodina země**. Na řadě míst bylo vypnuto slavnostní nasvětlení města, např. Dům kultury Petra Bezruče, Obecní dům, Hláska, Dům umění, budova Slezského divadla či opavské kostely. Celosvětovou kampaň s názvem Hodina Země na ochranu životního prostředí, zejména klimatického systému naší planety, pořádá od roku 2007 Světový fond na ochranu přírody (WWF), v České republice pak Klimatická koalice, Centrum pro dopravu a energetiku a Ekologický institut Veronica. „Hromadné vypnutí mnoha miliónů světel po celém světě slouží jako symbolické gesto všech lidí, kteří si uvědomují hrozbu klimatických změn a nutnost rychlého obratu k nízkouhlíkové ekonomice,“ vysvětlují pořadatelé.⁴⁴⁹

Poplatky za psy se pro rok 2016 nezměnily. Zůstala stejná sazba jako v roce předchozím, tedy 600 korun za prvního psa a za každého dalšího 900 korun. Zvýhodnění zůstali lidé pobírající jakýkoliv druh důchodu (starobní, invalidní, vdovský, vdovecký či sirotčí). Ti za psa zaplatili 200 korun. Za každého dalšího pak 300 korun.⁴⁵⁰

Poplatky za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování **komunálních odpadů** se v roce 2016 nenavýšily. Obyvatelé Opavy tedy za komunální odpad platili stejně jako v předešlém roce, tedy 495 korun, od poplatku byly osvobozeny děti do tří let.⁴⁵¹ Poplatek za komunální odpad zahrnoval finanční výdaje na provoz sběrných míst, zajištění svozu vyříděných složek komunálního odpadu a jejich dotřídění na třídící lince a na svoz a odstranění

⁴⁴⁷ Hláska č. 2, 2016, s. 8

⁴⁴⁸ Hláska č. 2, 2016, s. 8

⁴⁴⁹ Hláska č. 3, 2016, s. 4

⁴⁵⁰ Hláska č. 3, 2016, s. 9

⁴⁵¹ Hláska č. 1, 2016, s. 19

zbytkového netříděného komunálního odpadu. Pokud by Opavané měli hradit skutečné náklady, které v souvislosti s tříděním a svozem komunálního odpadu vynaloží město, pak by částka na hlavu byla mnohem vyšší, konkrétně by činila 885 Kč.⁴⁵²

Pokračoval **projekt Emise**, tj. projekt, v němž opavští studenti mapují od roku 2013 znečišťovatele ovzduší a upozorňují na negativní zdravotní dopady jejich počínání. Tímto projektem se mladí studenti snaží změnit pro nás jednu z nejdůležitějších věcí, a to naše životní prostředí, konkrétně naše ovzduší. V lednu uspořádalo gymnázium návštěvu spalovny odpadů v Ostravě a v únoru navštívili firmu Arcelor Mittal. Kromě exkurzí je studentům přiblížena problematika i formou prezentace, kterou připravuje přímo Slezské gymnázium.⁴⁵³

V Opavě se v dubnu objevila také výstava **Tváří v tvář klimatu**, která byla součástí kampaně Krotitelé vzduchu. Tu vytvořili švédští kreslíři a ilustrátoři při příležitosti konání klimatické konference v Kodani v prosinci roku 2009. Cílem výstavy je podpořit diskusi na téma udržitelná společnost, zvýšit povědomí o problémech životního prostředí a ukázat aktivní angažovanost Švédska v této problematice. Výstava byla v České republice poprvé a do Opavy ji přivedli ve spolupráci s Velvyslanectvím Švédska a obecně prospěšnou společností Čistě nebe z Ostravy.⁴⁵⁴

V sobotu 14. května proběhla v Opavě v parku na náměstí Osvoboditelů **férová snídaně** – veřejný piknik na podporu fair trade a místních potravin. Přes poněkud pošmourný a větrný začátek akce se nakonec sešlo skoro padesát účastníků. V soutěži o nejlepší buchtu mohli ochutnat a vybrat vítěze ze čtrnácti zástupců.⁴⁵⁵ „Myslím si, že jde o výbornou možnost, jak strávit volný čas. Posedíte, popovídáte si s ostatními a vyzkoušíte si, jak chutnají fair trade výrobky. Zájem veřejnosti každým rokem roste. Ideálním vybavením je deka na sezení a košík s fair trade nebo místními potravinami,“ popisoval Pavel Durčák z pořádajícího Spolku Ekolyceum. Férová snídaně je celorepubliková akce, kterou koordinuje společnost NaZemi. Loni se u nás konala hned ve 137 městech a obcích. První ročník se uskutečnil v roce 2011. V nadsázce se dá říct, že za každým šálkem kávy nebo kouskem čokolády je příběh krajiny a zdejších lidí.⁴⁵⁶

V říjnu (16. 10.) proběhl v sadech pod Ptačím vrchem **Den stromů**. V rámci této události proběhla řada menších akcí. Patřily mezi ně houbařská a dendrologická exkurze, v Malých Hošticích a na Kolofíkově nábřeží proběhly výsadby alejí, uskutečnil se Týden důstojné práce od 1. do 8. října, jehož součástí byla i výstava spolku NaZemi, která se zabývala odpovědnou spotřebou, letošním námětem byly boty.⁴⁵⁷

V úterý 8. listopadu proběhlo v Hradci nad Moravicí vyhlášení krajského kola ekologické soutěže, kterou již léta pod názvem **O keramickou popelnici** vyhlašuje společnost EKO-KOM ve spolupráci s Moravskoslezským krajem. Soutěž porovnává

⁴⁵² Hláska č. 4, 2016, s. 14

⁴⁵³ Hláska č. 2, 2016, s. 27

⁴⁵⁴ Hláska č. 3, 2016, s. 6

⁴⁵⁵ <http://ekolyceum.cz/2016/05/14/ferova-snidane-2016/>

⁴⁵⁶ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/pozvanka-opava-ferova-snidane13052016.html

⁴⁵⁷ Hláska č. 10, 2016, s. 9

množství tříděného odpadu, konkrétně papíru, plastu, skla a nápojových kartónů v přepočtu na jednoho obyvatele. Opava se letos v kategorii nad 15 000 obyvatel umístila na třetím místě, a to za vítězným Třincem a druhým Bohumínem. Získala tak nejen cenu v podobě keramické popelnice, ale i dvacetitisícovou odměnu.⁴⁵⁸

⁴⁵⁸ Hláska č. 12, 2016, s. 4

POČASÍ

V této kapitole využívám jednak své vlastní záznamy o počasí, dále data naměřená meteostanicí Břetislava Onderky v Opavě-Kylešovicích a také informace ze Zpravodaje Českého hydrometeorologického ústavu, pobočky Ostrava.⁴⁵⁹

Leden

Začátkem ledna panovaly v Moravskoslezském kraji zhoršené rozptylové podmínky, ovzduší bylo problematické zejména na Frýdecko-Místecku, ale ani Opavě se nevyhnuly zvýšené hodnoty polétavého prachu. Například 3. ledna dosáhly hodnoty PM10 v Opavě 151 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^3$, přičemž povolená hodnota je 50. Limit byl v lednu v Opavě překročen celkem devětkrát.⁴⁶⁰ Třetí leden byl zároveň v celém kraji nejchladnější, a to právě v Opavě, kde byl naměřen nejnižší denní průměr ve výši $-16,9\text{ }^\circ\text{C}$. Nejnižší denní teplota vzduchu byla v rámci kraje naměřena v Opavě 4. ledna, a to $-21,4\text{ }^\circ\text{C}$.

Nejsilnější ochlazení přišlo v podvečer v sobotu 23. ledna, teplota však začala během večera i noci stoupat, v neděli 24. ledna přišla obleva a do úterka 26. ledna téměř všechen sníh roztál. Teploty se 26. ledna dostaly až na 9,2 stupňů okolo 15.30 hodin. Ve středu 27. ledna vystoupala rtuť na teploměru ještě výše, až na 11,3 stupňů okolo 15. hodiny.

V Opavě byla v lednu naměřena druhá nejvyšší průměrná teplota ($-1,0\text{ }^\circ\text{C}$) po první Osoblaze ($-0,9\text{ }^\circ\text{C}$). Pro zajímavost, dosud nechladiji bylo na Opavsku, na měřící stanici v Otčicích 2. ledna 1888, kdy bylo naměřeno $-32\text{ }^\circ\text{C}$.⁴⁶¹

Pro celý kraj byl leden průměrný srážkový měsíc, spadlo asi 32,8 mm srážek, což bylo 78 % průměru. V Opavě naopak spadlo průměrně nejméně srážek (10,9 mm).⁴⁶²

Co se týče hydrologických poměrů, hladina řeky Opavy v Opavě byla nejvýše 4. ledna (téměř 121 cm). Průměrně se v lednu hladina řeky pohybovala okolo 100 cm. Maximální průtok v lednu měla Opava 28. ledna v 8.10 hodin (2,6 m^3/s). Řeka Opava měla průměrný měsíční průtok 1,15 m^3/s , což bylo 24 % dlouhodobého průměru. ČHMÚ dlouhodobě sleduje také průměrné stavy podzemní vody na vybraných vrtech. V Opavě-Kylešovicích byl tento údaj 449 cm (stav hladiny od měrného bodu). Dlouhodobý průměr činili 409 cm.

Únor

V celém kraji byl měsíc únor teplotně nadprůměrný. Průměrná měsíční teplota vzduchu v Moravskoslezském kraji byla $3,1\text{ }^\circ\text{C}$, což bylo o $4,8\text{ }^\circ\text{C}$ vyšší hodnota než normál.

⁴⁵⁹ <https://www.in-pocasi.cz/meteostanice/stanice.php?stanice=opava>

⁴⁶⁰ Zpravodaj ČHMÚ Ostrava, leden 2016, s. 23

⁴⁶¹ Zpravodaj ČHMÚ Ostrava, leden 2016, s. 5

⁴⁶² Zpravodaj ČHMÚ Ostrava, leden 2016, s. 2

I srážkově byl celý měsíc nad normálem, v Opavě však byly naměřeny třetí nejnižší hodnoty 59,5 mm. Opava byla také na 3. místě co do počtu hodin se slunečním svitem (59,1 hodin). Nejvíce slunce svítilo v Krnově (62,8 hodin).

Třetí týden února byl bohatý v Opavě na srážky. Tok řeky Opavy kulminoval 19. února ve 20.40 hodin při 8,48 m³/s. Jinak ale pro tento měsíc platilo, že nejméně vodné byly toky právě v povodí Opavy. Průměrný měsíční průtok Opavy byl 3,57 m³/s, což bylo 63 % dlouhodobého průměru. Průměrný měsíční stav hladiny podzemní vody byl v Kylešovicích 444 cm, přičemž dlouhodobý měsíční průměr činil 406 cm.

Rozptylové podmínky vládly v únoru v celém kraji nadprůměrně dobré. V Opavě byl limit PM10 překročen jen 27. (57) a 28. února (68).

Co se sněhové pokrývky týče, Opavané se v pátek 5. února, po oteplení na začátku měsíce, probudili do zasněženého rána. Protože však přes noc napadl jen poprašek, dlouho na zemi nevydržel. Sněžení přišlo i v pátek 19. února, byl to však hlavně sníh s deštěm, který se také na zemi neudržel. V tomto období se počasí střídalo až příliš prudce.

Dvaadvacátého února padl teplotní rekord 18,3 °C v Lednici a Dyjákovicích na jižní Moravě, v Opavě nebylo počasí tak výstředně jarní, nejvyšší teploty se vyšplhaly na 10°C, následující den se však opět „zimně“ ochladilo a přišlo další sněžení. Meteorologové dokonce varovali před nebezpečím náledí, zvýšenou pozornost stavu vozovek však museli věnovat řidiči jen na Bruntálsku, v Opavě to neklouzalo. Zbytky sněhu se na některých chladnějších místech udržely až do 25. února. Poslední víkend v únoru opět přituhlo a lyžařské areály hlásily na tuto zimu nebyvale dobré podmínky k lyžování.⁴⁶³

Březen

Podle předběžných výsledků byla průměrná březnová teplota vzduchu v Moravskoslezském kraji 3,1 °C, což byla o 1,2 °C vyšší hodnota než krajový normál. Měsíc březen byl v celém kraji teplotně normální.

Co se hydrologie týče, nejvyšší průtoky zaznamenala řeka Opava mezi 5. a 8. březnem (okolo 6 m³/s). Maximální průtok zaznamenala Opava 7. března ve 4.40 hodin (6,76 m³/s), přičemž průměrný měsíční průtok byl 4,39 m³/s, což tvořilo 43 % dlouhodobého měsíčního průměru. Podzemní voda v Kylešovicích byla na průměrné měsíční hodnotě 429 cm, přitom dlouhodobý průměrný měsíční stav činil 391 cm.

Imisní situace v březnu byla v kraji příznivá, převládaly dobré rozptylové podmínky. V Opavě došlo k překročení limitu PM10 jen jednou, a to 16. března (53).

⁴⁶³ http://www.denik.cz/z_domova/skiarealy-maji-za-sebou-dobry-vikend-lyzaru-bylo-dost-20160228.html?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=newsletter, publikováno 28. února 2016

Březen, jak avizovaly předpovědi, začal velikým sněžením. Během 1. března napadlo v Opavě mezi 5–10 centimetry těžkého mokrého sněhu, do příštího rána se však ochladilo a teploty klesly pod -2°C , a tak sníh všude zůstal. Zdálo se, že zima teprve teď na konci sezóny ukázala svou pravou tvář. První březnový víkend navíc meteorologové vydali varování hlavně pro severní Moravu a Slezsko před vichřicí, která místy mohla dosáhnout až 110 kilometrů za hodinu.⁴⁶⁴ Nejnižší klesla v Opavě teplota 17. března okolo půl sedmé ráno, kdy bylo naměřeno $-3,5^{\circ}\text{C}$. Nejvyšší teploty v období do Velikonoc se pohybovaly mezi 7 až 10°C , což odpovídalo celorepublikovému průměru. Velký pátek připadl na 25. března a Velikonoční pondělí na 28. března. Oteplení nastalo až po Velikonocích. Posledního dne měsíce dokonce teploměr ukazoval okolo 16. hodiny $21,3^{\circ}\text{C}$.

Duben

Průměrná měsíční teplota vzduchu v Moravskoslezském kraji činila $7,7^{\circ}\text{C}$, což byla o $1,0^{\circ}\text{C}$ vyšší hodnota než teplotní normál. Měsíc byl v kraji hodnocen jako teplotně normální.

Nejméně srážek spadlo v Osoblaze (36,7 mm), Slezské Hartě (40,7 mm) a Opavě (44,4 mm).

Nejvíce svítilo Slunce v Mošnově (169,8 hodin), v Bohumíně (167,9 hodin) a v Opavě (164,7 hodin).

V poslední dekádě měsíce dubna měly hladiny na všech tocích v povodí Odry převážně zvolna klesající nebo setrvalou tendenci. Opava v Opavě kulminovala dne 11. dubna v 7.10 hodin při $14,2\text{ m}^3/\text{s}$. Průměrný měsíční průtok Opavy činil $7,01\text{ m}^3/\text{s}$ a hodnota dlouhodobého měsíčního průtoku byla na hodnotě $12,2\text{ m}^3/\text{s}$.

Průměrný měsíční stav hladiny podzemní vody se ustálil na hodnotě 426 cm, přičemž dlouhodobý měsíční průměr činil 384 cm.

Rozptylové podmínky byly v dubnu v Opavě dobré, žádná ze sledovaných hodnot včetně PM10 nepřekročila imisní limity.

Podle předpovědí meteorologů měl být duben nezvykle teplý, ale také deštivý. Nejnižší noční teploty však hned zkraje měsíce dubna spadly pod nulu. Druhého dubna dokonce hlásil teploměr okolo sedmé hodiny ranní $-3,4^{\circ}\text{C}$. Pár dní na to pro změnu lámaly rekordy nejvyšší denní teploty, 5. dubna vyskočily až na 27°C . Jinak se v Opavě dubnové teploty pohybovaly průměrně mezi 5 až 12 stupni Celsia. Pod nulu spadly už jen v závěru měsíce, a to 26. dubna okolo 3.30 hodin na $-1,7^{\circ}\text{C}$.

⁴⁶⁴ https://www.denik.cz/z_domova/moravu-a-slezsko-zasahne-odpoledne-vichrice-20160305.html, publikováno 5. března 2016

Květen

V kraji byl květen teplotně v normálu. Průměrná měsíční teplota vzduchu v Moravskoslezském kraji dosáhla hodnoty 13,1 °C, což bylo o 1,2 °C více oproti krajoému normálu.

Opava byla také místem s druhým nejdelším slunečním svitem v kraji (219,7 hodin). Předstihla ji jen Osoblaha (223,7 hodin).

Měsíc květen se vyznačoval proměnlivým počasím s výskytem přeháněk a bouřek. V povodí Opavy a Ostravice byly zaznamenány výraznější vzestupy hladin na konci měsíce.

Řeka Opava měla největší průtok 30. května ve 2.50 hodin (22,2 m³/s). Průměrný měsíční průtok byl 3,36 m³/s a hodnota dlouhodobého měsíčního průtoku činila 9,61 m³/s.

Průměrná hladina podzemní vody byla 429 cm, přičemž dlouhodobá průměrná hladina se ustálila na hodnotě 387 cm.

V květnu došlo několikrát k překročení imisních limitů z hlediska PM10. Stalo se tak celkem pětkrát a nejvýše se hodnota suspendovaných částic dostala 23. května (131).

V měsíci květnu se průměrné teploty pohybovaly mezi 6 a 22 °C. Nejtepleji bylo 23. a 28. května (2 8°C) a naopak nejnižší rtuť teploměru klesla 1., 16. a 17. května (4 °C).

Poslední květnový den se očekávaly vydatné srážky, někde až 90 mm. V Opavě se však tato předpověď nenaplnila. Déšť bičoval především Krnovsko.

Červen

Průměrná měsíční teplota vzduchu v Moravskoslezském kraji se dostala na 17,2 °C, což byla o 2,2 °C vyšší hodnota než krajový normál. Měsíc byl z hlediska kraje hodnocen jako teplotně silně nadnormální.

Opava kralovala v žebříčcích ČHMÚ pouze co se týče slunečního svitu. Byl tu druhý nejdelší (259,2 hodin), prvenství držel Mošnov s 267,1 hodinami.

Historicky nejvyšší teplota v celém kraji byla v červnu naměřena v Opavě, 12. června 1877 tu bylo 36,8°C.

Z hlediska hydrologie a srážek většina řek, včetně Opavy, stoupala hned od prvního dne měsíce kvůli vydatným deštům. Opava v Opavě kulminovala 1. června v 5.10 hodin při 32,4 m³/s. Od 4. června pak hladiny klesaly. Hladina Opavy pak prudce reagovala na bouřky 13. a 14. června. Vzestup hladiny Opavy v Děhylově 25. června byl pak způsoben mimořádnou manipulací na vodním díle Kružberk a na Podhradí z důvodu konání vodácké akce. Řeka Opava pak měla v červnu průměrný průtok

5,99 m³/s, dlouhodobý průměrný průtok přitom byl 7,66 m³/s. Průměrný měsíční stav hladiny vody byl v Kylešovicích 430 cm, při dlouhodobém měsíčním průměru 392 cm.

Co se ovzduší týče, v Opavě byl dvakrát překročen imisní limit pro maximální denní osmihodinové koncentrace přízemního ozónu. Osmého června to bylo 128 µg/m³ a 23. června 142 µg/m³. Maximální denní hodnoty přitom jsou 120 µg/m³. Legislativou je tolerován maximální počet 25 překročení v roce, vyhodnocováno zpětně v průměru za 3 kalendářní roky.

Průměrné teploty v červnu se v Opavě pohybovaly mezi 12 a 25 °C. Nejvyšších hodnot dosáhly 24. a 25. června (34 °C), nejnižše se naopak dostaly 7. a 8. června (6 °C).

Červenec

Průměrná měsíční teplota vzduchu v kraji byla 18,3 °C, což znamenalo o 2,0 °C vyšší hodnotu než kraje normál. Měsíc byl v kraji hodnocen jako teplotně silně nadnormální. V Opavě držel červenec minimálně pro tento rok rekord v síle větru. Nejsilnější vítr byl naměřen 12. července okolo 10. hodiny, a to 78 m/s. Průměrné teploty se pohybovaly mezi 16 a 28 °C. Nejteplejší byl 2. červenec (32 °C) a nejchladněji bylo 5. července (9 °C).

Opava byla třetím místem v pořadí s nejdelsí dobou slunečního svitu. Po Mošnově a Lučíně svítilo v Opavě slunce celkem 215,1 hodin.

Z hlediska hydrologické situace nutno uvést, že měsíc červenec se v povodí Odry vyznačoval četným výskytem bouřek, mnohdy s přívalovými srážkami. Kolísání hladiny zaznamenaly i toky v povodí řeky Opavy, a to hlavně v třetí dekádě měsíce. Největší průtok měla Opava 27. července v 17.50 hodin, a to 20,5 m³/s. Průměrný měsíční průtok hlásila řeka Opava v Opavě 3,6 m³/s a dlouhodobý průměr pro tento měsíc činil 8,67 m³/s. Průměrný stav hladiny podzemní vody v Kylešovicích činil 427 cm a dlouhodobý průměrný stav byl 399 cm.

V červenci byly v Opavě celkem třikrát překročeny hodnoty pozemního ozónu, a to 11. (126), 23. (133) a 27. července (138 µg/m³).

Srpen

V kraji byl srpen hodnocen jako teplotně normální. Průměrná měsíční teplota vzduchu byla 16,6 °C, což byla o 0,7 °C vyšší hodnota než kraje normál. V Opavě se v tomto měsíci teploty pohybovaly nejčastěji mezi 14 až 25 °C. Nejtepleji bylo 4. a 28. srpna (30 °C) a nejméně stupňů bylo naměřeno 31. srpna (6 °C). Opava byla jedním z míst, kde byla 4. srpna naměřena nejvyšší hodnota minimální teploty vzduchu (19,3 °C).

Slunce svítilo v kraji průměrně 216,4 hodin, v Opavě však 233 hodin, což jí vyneslo třetí místo za Mošnovem a Krnovem.

Z hlediska hydrologie byl srpen hned zpočátku deštivý, srážek přibylo pak i 9. a 10. srpna a dále 20. a 21. srpna. Řeka Opava v Opavě kulminovala 21. srpna v 11 hodin při 4,72 m³/s. Vodní toky v povodí Opavy byly přitom v srpnu v celém kraji nejméně vodné. Průměrný měsíční průtok Opavy v Opavě byl 2,21 m³/s a dlouhodobý měsíční průměr 6,69 m³/s. Průměrný měsíční stav hladiny podzemní vody byl 434 cm a dlouhodobý měsíční průměrný stav 401 cm.

Stav ovzduší byl v Opavě v srpnu velice dobrý - přízemní ozón ani polévatý prach nepřekročily ani jednou své limity.

Z hlediska celého kraje hodnotili meteorologové z ostravské pobočky ČHMÚ prázdniny jako teplotně nadnormální či dokonce silně nadnormální. Nejtepleji bylo v Ostravě-Porubě 25. června, a to 36,2 °C. V Opavě bylo zaznamenáno celkem 7 tropických dnů.

Září

V kraji bylo září z hlediska teploty vzduchu nad normálem. Průměrná měsíční teplota vzduchu v Moravskoslezském kraji se dostala na 15,1 °C, což byla o 2,6 °C vyšší hodnota oproti krajovému normálu. V první půli září se v Opavě teploty pohybovaly mezi 15 až 26 °C, s výjimkou ve dnech 6.–8. září, kdy klesly do rozmezí 11–20 °C. Dokonce 9. září hlásila většina meteorologických stanic České republiky nové teplotní rekordy. Největší padl v Javorníku, a to 30,7 °C.⁴⁶⁵ Od 19. září pak došlo opět k ochlazení, 22. a 23. září byly dokonce naměřeny nejnižší teploty 4 °C (stejně tak 26. a 27. září) a samotný závěr měsíce přinesl opět oteplení. Poslední dva dny měsíce se teploty shodně pohybovaly mezi 16 a 24 °C a nejtepleji bylo 12. září (30 °C).

Slunce svítilo v celém kraji průměrně 205,7 hodin. Opava opět obsadila co do délky slunečního svitu v kraji třetí místo za Červenou a Rýmařovem (214,5 hodin).

Řeka Opava zaznamenala nejvyšší průtok 17. května ve 23.30 hodin, a to 2,79 m³/s. Průměrný měsíční průtok Opavy v Opavě byl 1,29 m³/s, přičemž dlouhodobý průměr pro tento měsíc byl 4,48 m³/s. Kylešovice hlásily průměrný stav hladiny podzemní vody ve výši 439 cm, dlouhodobá průměrná měsíční hodnota byla 407 cm.

V první polovině měsíce došlo několikrát k překročení limitů koncentrací přízemního ozónu, nejvyšší bylo zaznamenáno 10. září (144 µg/m³). K překročení povolených limitů koncentrací PM10 došlo 13. září (58 µg/m³).

Říjen

Průměrná měsíční teplota vzduchu v Moravskoslezském kraji byla 6,9 °C, což bylo o 1,1 °C méně než krajový normál. Měsíc byl v kraji hodnocen jako teplotně podnormální.

⁴⁶⁵ https://www.denik.cz/z_domova/teplotni-rekordy-padly-na-petine-stanic-20160909.html, publikováno 9. září 2016

Průměrná měsíční teplota vzduchu v Moravskoslezském kraji se ustálila na 6,9 °C, což byla o 1,1 °C nižší hodnota než krajo­vý normál. Měsíc byl v kraji hodnocen jako teplotně podnormální. Začátek října přinesl příjemné teploty mezi 9 až 24 °C, poté však nastalo ochlazení a po většinu měsíce se teploty pohybovaly mezi 5 až 12 °C. Na nulu se teploty dostaly 7., 28. a 29. října. Nejvýše teploměr ukázal právě na začátku měsíce, 1. října, 24 °C. První sníh hlásily moravskoslezské a české hory 5. října. Sněžilo například na Lysé hoře či Šeráku.⁴⁶⁶

Hladiny řek, hlavně v povodí Opavy, stoupaly v polovině měsíce. Řeka Opava v Opavě kulminovala 13. října v 16.50 hodin při 27,6 m³/s. Průměrný měsíční průtok Opavy přitom byl 7,67 m³/s a dlouhodobý měsíční průměr 3,87 m³/s. Průměrná hladina podzemní vody v Kylešovicích byla naměřena ve výši 436 cm, při dlouhodobém průměru 413 cm.

Kvalita ovzduší byla v Opavě vcelku příznivá, k překročení limitů koncentrací PM10 došlo jen jednou, a to 27. října (51 µg/m³).

Listopad

Průměrná měsíční teplota vzduchu v Moravskoslezském kraji byla v listopadu 3,3 °C, což bylo o 0,6 °C více než teplotní normál. Měsíc byl v kraji hodnocen jako teplotně normální. Opava zaznamenala teplotní rekord 22. listopadu, meteorologové z ostravské pobočky Českého hydrometeorologického ústavu ráno naměřili 16,2 °C. Dosavadní rekord z roku 1926 přitom byl 15,7 stupně Celsia.⁴⁶⁷ Pro srovnání, meteostanice Břetislava Onderky udávala pro tento den teplotní rekord 16,8°C naměřený okolo 12.30 hodin.⁴⁶⁸ Jinak se v Opavě průměrná teplota v listopadu pohybovala mezi 1 a 6 °C. Nejnižše klesla 29. října (−5 °C) a nejvýše se dostala 21. a 22. listopadu. (17 °C).

V kraji spadlo průměrně 48,4 mm srážek. Opava byla na třetí příčce z hlediska nejmenšího počtu srážek (28,7 mm), ještě méně srážek spadlo v Krnově a Lichnově.

Slunce svítilo v kraji průměrně 43,4 hodin, Opava se vyšplhala na druhou příčku co do délky slunečního svitu (58,6 hodin), překonal ji jen Krnov.

Řeka Opava v Opavě kulminovala 20. listopadu v 11.30 při průtoku 13,9 m³/s. Průměrný měsíční průtok měla přitom řeka na hodnotě 4,96 m³/s a dlouhodobý měsíční průměr činil 4,42 m³/s. Průměrný měsíční stav hladiny spodní vody v Kylešovicích se dostal na 431 cm a dlouhodobý měsíční průměr byl 416 cm.

⁴⁶⁶ https://www.denik.cz/z_domova/prvni-snih-napadl-v-krkonosich-beskydech-i-jesenikach-20161005.html, publikováno 5. října 2016

⁴⁶⁷ https://www.denik.cz/z_domova/v-karvine-bylo-nejtepleji-v-cele-cr-18-2-stupne-celsia-20161122.html, publikováno 22. listopadu 2016

⁴⁶⁸ <https://www.in-pocasi.cz/meteostanice/stanice-historie.php?stanice=opava&historie=11-22-2016>

Co se týče kvality ovzduší, na všech měřicích stanicích došlo k překročení koncentrací PM10. Opava nebyla výjimkou. Hodnoty $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ tu byly překročeny hned čtyřikrát. Nejvíce to bylo 27. listopadu ($68 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

Prosinec

Průměrná měsíční teplota vzduchu v Moravskoslezském kraji byla v prosinci $-0,7 \text{ }^\circ\text{C}$, což byla hodnota o $0,7 \text{ }^\circ\text{C}$ vyšší než krajový normál. Měsíc byl v kraji hodnocen jako teplotně normální. Nejvyšší průměrná teplota byla zaznamenána v kraji v Osoblaze ($1,3 \text{ }^\circ\text{C}$), v Opavě byla naměřena po Městě Albrechticích třetí nejvyšší hodnota ($0,7 \text{ }^\circ\text{C}$). V Opavě prosinec hlásil průměrné teploty mezi 0 a $5 \text{ }^\circ\text{C}$. Nejnižše klesla rtuť teploměru 31. prosince ($-9 \text{ }^\circ\text{C}$) a naopak nejtepleji bylo 10. a 26. prosince ($10 \text{ }^\circ\text{C}$).

V kraji spadlo průměrně $27,4 \text{ mm}$ srážek. Opava byla druhým místem v kraji po Hladkých Životicích, kde spadlo průměrně nejméně srážek ($4,9 \text{ mm}$).

Opava obsadila s $89,5$ hodinami třetí příčku co do délky slunečního svitu. Krajský průměr byl v prosinci $74,6$ hodin.

Historicky nejnižší teplota byla na Opavsku naměřena v Oticích 9. prosince 1879, a to $-30 \text{ }^\circ\text{C}$.

Řeka Opava v Opavě kulminovala dne 15. prosince v 8.50 hodin při $7,6 \text{ m}^3/\text{s}$. Řeka Opava měla přitom v Opavě průměrný prosincový průtok $5,3 \text{ m}^3/\text{s}$ a dlouhodobý měsíční průměr $4,4 \text{ m}^3/\text{s}$. Průměrná hladina podzemní vody se v prosinci ustálila na hodnotě 436 cm , při dlouhodobém měsíčním průměru 413 cm .

V Opavě došlo celkem čtyřikrát k překročení denních limitů PM10, nejvíce se tak stalo 18. prosince ($69 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

PRAMENY

Při práci na kronice jsem čerpal převážně ze zpravodaje Hláska, svých vlastních záznamů a pozorování, dále z webu města, místního tisku, výročních zpráv podniků a institucí, výročních zpráv škol a jejich webů a také z kontaktů napříč všemi spektry společenského života v Opavě.

Milan Freiberg

Kroniku města Opavy za rok 2016 schválila Rada města Opavy.

Dne 16. května 2019